

Nappali lepke atlasz
Atlas dnevných metuljev
Butterfly atlas

Őrség • Goričko

**Nappali lepke atlasz
Atlas dnevnih metuljev
Butterfly atlas**

Őrség • Goričko

SZERKESZTŐ / UREDNIK / EDITOR

Ábrahám Levente

SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG / UREDNIŠKI ODBOR / EDITORIAL BOARD

Ábrahám Levente, Rudi Verovnik, Sáfián Szabolcs, Szentirmai István

SZÖVEG / BESEDILO / TEXT

**Sáfián Szabolcs, Rudi Verovnik, Bathó Imréné, Csontos Gábor, Horváth Bálint,
Nika Kogovšek, Franc Rebeušek, Scherer Zoltán, Strausz Márton,
Szentirmai István, Barbara Zakšek**

Őrszentpéter, 2012

AJÁNLOTT IDÉZÉS / PRIPOROČEN NAČIN CITIRANJA / RECOMMENDED CITATION

Sáfián, Sz., Verovnik, R., Bathó, I. -né, Csontos, G., Horváth, B., Kogovšek, N., Rebeušek, F., Scherer, Z., Strausz, M., Szentirmai, I., & Zakšek, B. 2012: Nappali lepke atlasz / Atlas dnevnih metuljev / Butterfly atlas Őrség - Goričko (ed. Ábrahám, L.). – Őriszentpéter, pp. 1-248.

ANGOL FORDÍTÁS / PREVOD V ANGLEŠČINO / ENGLISH TRANSLATION

Rudi Verovnik, Sáfián Szabolcs, Szentirmai István

SZLOVÉN FORDÍTÁS / PREVOD V SLOVENŠČINO / SLOVENIAN TRANSLATION

Henrik Ciglič, Mojca Japelj Mužič, Rudi Verovnik

LEKTOR / JEZIKOVNI PREGLED / PROOFREADING

**Paul Nicholas Butter, David Arthur Dennis, Gregor Domanjko,
Stanislava Dešnik, Lidija Jurman, Ábrahám Levente**

FOTÓK / FOTOGRAFIJE / PHOTOS

Ábrahám Levente: 1, 26, 33, 81, 82, 90, 113, 123; **Bathó Imréné:** 25, 80; **Peter Bygate:** 89; **Dávid Attila:** 79; **Stanka Dešnik:** 3; **Gregor Domanjko:** 10; **Iván Miklós:** 27, 71, 87; **Gór Ádám:** 20, 48, 49, 54, 59, 62, 63, 73, 77, 84, 91, 93, 100, 104, 108, 109, 110, 119, 124; **Havas Márta:** 2, 5, 7, 8, 11; **Horváth Bálint:** 16; **Hudák Tamás:** 28, 30, 31, 35, 39, 41, 43, 45, 47, 52, 56, 78, 83, 85, 86, 88, 94, 101, 102, 103, 105, 112, 115, 118, 120, 121, 131; **Káldi József:** 29; **Kevy Albert:** 9; **Nestor Tamás:** 12, 18, 21, 57, 58, 95, 107, 111, 128, 132, 133; **Sáfián Szabolcs:** 13, 14, 15, 22, 24, 36, 37, 42, 44, 46, 50, 51, 55, 61, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 72, 74, 75, 76, 92, 96, 98, 106, 116, 117, 122, 125, 129, 130; **Scherer Zoltán:** 23, 38; **Goran Šoster:** 4; **Chris van Swaay:** 17; **Szentirmai István:** 6; **Szombathelyi Ervin:** 19, 32, 34, 40, 53, 60, 97, 99, 114, 126, 127; **Rudi Verovnik:** 64.

TIPOGRÁFIA ÉS GRAFIKAI TERVEZÉS / TIPOGRAFIJA IN GRAFIČNO OBLIKOVANJE /

DESIGN AND LAY-OUT

Matucza Ferenc

ISBN 978-963-89490-3-5

KIADÓ / ZALOŽNIK / PUBLISHER

Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság, Őriszentpéter

FELELŐS KIADÓ / ODGOVORNA OSEBA / PUBLISHER

Dr. Markovics Tibor igazgató / direktor / director

NYOMDAI MUNKÁK / TISK / PRINTED BY

Kaposvári Nyomda Kft., Kaposvár

TARTALOM / VSEBINA / CONTENTS

Köszöntés/ Pozdrav / Greetings	5
„Harmóniában a tájjal” projekt / „Projekt „Krajina v harmoniji” / „Landscape in harmony” project	9
Az Őrség és a Goričko / Őrség in Goričko / Őrség and Goričko	13
Az Őrség és Goričko nappali lepke faunája / Favna dnevnih metuljev v madžarski mejni krajini Őrség in na Goričkem / Butterfly fauna of the Őrség and Goričko	21
Az Őrség és Goričko nappalilepke-kutatás története / Zgodovina raziskovanja dnevnih metuljev v Őrségu in na Goričkem / The history of butterfly research in the Őrség and Goričko	25
A lepketérképezés módszertana / Metode kartiranja dnevnih metuljev / Methods of butterfly mapping	28
A jelenlegi kutatások eredményei / Rezultati zadnje raziskave / Results of the present survey	30
A fajok listája / Seznam vrst / List of species	35
Hesperiidae - Busalepkék / Debelovlavcki / Skippers	36
Papilionidae - Pillangók/ L astovicarji / Swallowtails-Apollos	60
Pieridae - Fehérlepkék / Belini / Whites-Yellows	66
Riodinidae - Mozaiklepkék / Šekavčki / Judys-Metalmarks	88
Lycaenidae - Boglárkalepkék/ Modrini / Coppers-Hairstreaks-Blues	90
Nymphalidae - Tarkalepkék / Pisancki / Brush-footed butterflies	132
Irodalom / Viri / Literature	246
Köszönetnyilvánítás / Zahvala / Acknowledgements	247
Névmutató / Indeks / Index of names	248

Köszöntés

Kedves Olvasó!

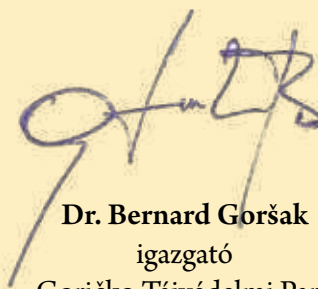
A könyv, amelyet a kezében tart egy Közép-Európában egyedülálló kezdeményezés eredménye. A „Harmóniában a tájjal” projektben két magyar és három szlovén partner fogott össze, hogy a határmenti régió kiemelkedő természeti értékeinek megőrzésére megoldást találjon. A projekt keretében végzett nappali lepke térképezés az Őrség és a Goričko Natura 2000 területek teljes egészét és az itt előforduló összesen 106 fajt felölelte, így soha nem látott mennyiségű információt szolgáltatott a természetvédelem számára. A felmérés két éve során a kutatók a terület szinte minden részére eljutottak, így a létrehozott elterjedési adatbázis európai szinten is az egyik legrészletesebb. A térképezés igazolta, hogy a szlovén-magyar határmenti terület Európa nappali lepkékben egyik leggazdagabb területe, amely feltétlenül érdemes a védelemre. Az is fontos azonban számunkra, hogy eredményeink mindenki számára hozzáférhetőek legyenek, így a lehető legszélesebb kör ismerhesse meg az Őrség és Goričko természeti értékeit. Ezért a felmérés eredményeiből egy atlaszt készítettünk, amely bemutatja a két Natura 2000 terület nappali lepkéinek elterjedését és emellett ismerteti élőhely-igényüket és természetvédelmi helyzetüket is. Kiadványunk így elsősorban azok számára lehet hasznos olvasmány, akik az Őrség és Goričko természeti értékei és elsősorban lepkéi iránt érdeklődnek. Ajánljuk emellett mindazoknak, akik hivatásszerűen vagy amatőrként foglalkoznak nappali lepkékkel, de azoknak is, akik még csak most kezdenek ismerkedni a lepkék csodálatos világával. Reméljük, hogy atlaszunk kedvet csinál ahhoz, hogy azok is ellátogassanak az Őrség és Goričko felejthetetlenül szép tájaira, akik eddig még nem jártak itt.

Dr. Markovics Tibor

igazgató

Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság

Dr. Bernard Goršak

igazgató

Goričko Tájvédelmi Park

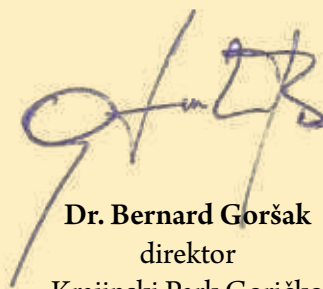
Pozdrav

Dragi bralec!

Knjiga, ki jo držiš v rokah, je plod pobude, ki ji v srednji Evropi ni para. Dva madžarska in trije slovenski partnerji so namreč združili moči v projektu "Krajina v harmoniji" z namenom, da najdejo rešitve za ohranjanje izjemnega naravnega bogastva na meji med Slovenijo in Madžarsko. Popis dnevnih metuljev, opravljen v okviru projekta, je zajel celotno čezmejno območje Natura 2000 v pokrajini Őrség, Slovensko Porabje in Goričko. S popisom 106 vrst metuljev je bilo pridobljenih ogromno naravoslovnih informacij. V dveh letih raziskovanja so popisovalci obiskali skoraj vse lokalitete območja, kar pomeni, da so pridobljeni podatki med najbolj podrobnimi v vsej Evropi. Rezultati popisov hkrati potrjujejo, da je območje vzdolž slovensko-madžarske meje med najbogatejšimi območji z metulji v Evropi in zato brez dvoma vredno, da ga ohranimo. Za nas je tudi zelo pomembno, da bodo naše ugotovitve s tem dostopne kar največjemu številu tistih, ki bi radi izvedeli kaj več o naravnih posebnostih območja Natura 2000 v pokrajini Őrség, Slovensko Porabje in Goričko. Poleg tega so bile z našim delom pridobljene mnoge informacije o habitatnih zahtevah in o naravovarstvenem statusu vrst. Naša publikacija je lahko zelo uporabna za vse, ki jih zanimajo naravne posebnosti in še posebno metulji v pokrajini Őrség, Slovensko Porabje in Goričko. Knjigo priporočamo tudi vsem poklicnim in ljubiteljskim lepidopterologom, a tudi vsem tistim, ki se šele pripravljajo, da se poglobijo v čudoviti svet metuljev. Iskreno upamo, da bo pokrajina Őrség, Slovensko Porabje in Goričko po zaslugi našega atlasa pritegnila tudi pozornost ljudi, ki še niso obiskali tega nepozabnega koščka sveta.

Dr. Markovics Tibor
direktor
Narodni park Őrség

Dr. Bernard Goršak
direktor
Krajinski Park Goričko

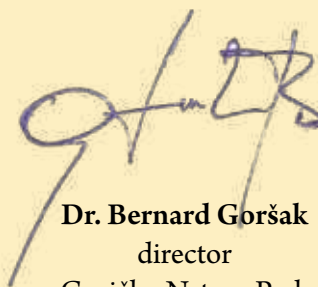
Greetings

Dear Reader,

The book in your hands is the result of an initiative unique to Central Europe. Two Hungarian and three Slovenian partners joined together in the project entitled as “Landscape in Harmony” to find a solution for the conservation problems of the border region between Slovenia and Hungary, which has an outstanding natural value. The butterfly mapping, carried out within the project, covered the entire area of the Órség and Goričko Natura 2000 sites and all 106 butterfly species of the area. In this way it provided an enormous amount of information for nature conservation. Researchers visited almost every site in the area during the two years of the survey and so the resulting distribution data are among the most detailed all over Europe. The results of the mapping prove that the area along the Slovenian-Hungarian border is unique in Europe and thus it is evidently worthy of strict protection. It is also very important for us that our results will be accessible for anyone and that as many people as possible may learn about the values of the Órség and Goričko Natura 2000 sites. For this reason we prepared an atlas, which presents the distribution of the butterflies at the two Natura 2000 sites, and also provides information on the habitat requirements and conservation status of the species. Our publication could be most useful for those who are interested in the natural values and especially butterflies of Órség and Goričko. We also recommend this book for all professional or amateur lepidopterists and also for those who are just about to delve into the wonderful world of butterflies. We hope that our atlas will also draw attention to Órség and Goričko of those who have not yet visited our unforgettable area.

Dr. Markovics Tibor
director
Órség National Park Directorate

Dr. Bernard Goršak
director
Goričko Nature Park

Apátistvánfalva / Števanovci

„Harmóniában a tájjal” projekt

2009-ben az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság vezetésével öt partner (Goričko Tájvédelmi Park, Prlekija Fejlesztési Ügynökség, Apátistvánfalva Község Önkormányzata, Ökológiai Centrum SVIT) fogott össze, hogy megmentse a szlovén-magyar határmenti régió természeti értékeit. Az itt élők évszázadok óta a természettel összhangban használták a tájat, amelynek eredményeként a területen egyedülállóan gazdag élővilág alakult ki. Természeti értékeik elismeréseként a magyarországi Őrség és Szlovén-Rába-vidék, valamint a szlovéniai Goričko és Mura-mente területén három Natura 2000 területet jelöltek ki. Az itt található élőhelyeket és azok élővilágát a határ mindét oldalán ugyanazok a folyamatok veszélyeztetik. A mezőgazdaság visszaszorulása, az állattartás szinte teljes eltűnése az értékes rétek felhagyását és degradálódását eredményezi. Az ezzel párhuzamosan folyó intenzifikálódás pedig a gyepek felszántását, műtrágyázását és gépesített kaszálását vonja maga után, ami a gyepek területének csökkenéséhez és élőviláguk elszegényedéséhez vezet. A „Natura 2000 élőhelyek fenntartható hasznosítása a szlovén-magyar határ mentén” c. projekt célja, hogy ezeket a folyamatokat megállítsa és visszaállítsa az ember és a természet harmóniáját. Ezt elősegítendő, a projekt keretében elkészült egy fenntartható tájhasználati stratégia, amely a helyi gazdákat kívánja ösztönözni a természetbarát gazdálkodási módok alkalmazására. A stratégia kidolgozásához feltérképeztük a három Natura 2000 terület kiemelt természeti értékeit, köztük a nappali lepkéket, valamint gazdasági és társadalmi viszonyait is. Olyan mezőgazdasági termékeket fejlesztettünk ki, amelyek természetbarát módon előállíthatók és ugyanakkor eladhatók is. A helyi termékek piacra jutását védjegyrendszer kialakításával segítettük elő és projektben létrehoztunk egy tejfeldolgozó kisüzemet. A Natura 2000 élőhelyek természeti értékeit és a természetbarát gazdálkodást pedig számos kiadványban, filmben, honlapon és társasjáték formájában népszerűsítettük.

Félszáraz kaszálórét / Pol suh travnik / Semi-dry hay meadow

Projekt „Krajina v harmoniji”

Na pobudo Direktorata Narodnega parka Őrség je bilo leta 2009 sklenjeno partnerstvo s petimi inštitucijami (Javni zavod Krajinski park Goričko, Prleška razvojna agencija, dvojezična občina Apátistvánfalva/Števanovci in Ekološki center SVIT), z namenom ohranitve naravne dediščine ob slovensko-madžarski meji. Ker na obeh straneh meje domačini že stoletja rabijo naravne vire v harmoniji z naravo, se območje lahko pohvali z izjemno bogatim rastlinskim in živalskim svetom. Kot priznanje za velik naravni potencial območja so pokrajine Őrség, Slovensko Porabje na Madžarskem ter Goričko in območje ob reki Muri na Slovenskem razglasili za Natura 2000 območja. Življenjska okolja v vseh treh Natura 2000 območjih in njihovo živalstvo ter rastlinstvo ogrožajo enaki procesi na obeh straneh meje. Opuščanje kmetijstva in skoraj popolna opustitev živinoreje sta pripeljala do zaraščanja in hkrati degradacije dragocenih gojenih travnikov. Zaradi stopnjevanja tega procesa, vključno s preoravanjem, umetnim gnojenjem in intenzivno košnjo travnikov, je začelo izginjati vse več travišč, hkrati s tem pa sta se siromašili njihova flora in favna. Poglavitni cilj projekta z naslovom “Trajnostna raba Natura 2000 habitatov vzdolž slovensko-madžarske meje” je zmanjšati procese, ki vodijo k upadanju biotske raznovrstnosti in ponovno vzpostaviti harmonijo med človekom in naravo. Z namenom pomagati domačinom razvijati naravi prijaznejše načine kmetovanja, ki bodo obenem ekonomsko donosni smo v okviru projekta izdelali strategijo trajnostne rabe kulturne krajine. Med pripravljanjem te strategije smo na Natura 2000 območjih Őrség, Slovensko Porabje in Goričko popisali različna življenjska okolja in dnevne metulje ter preučili socio-ekonomske razmere območja. Razvili smo takšne kmetijske pridelke, ki jih je mogoče pridelati na naravi prijazen način, hkrati pa tudi tržiti. Prodajo teh izdelkov naj bi pospešila uvedba sistema lokalnih blagovnih znamk. V ta namen smo na Goričkem vzpostavili prvo kmečko sirarno. Z vrsto publikacij, dokumentarnim filmom, spletno stranjo in družabno igro promoviramo naravno bogastvo Natura 2000 habitatov in naravi prijaznejših načinov rabe travišč.

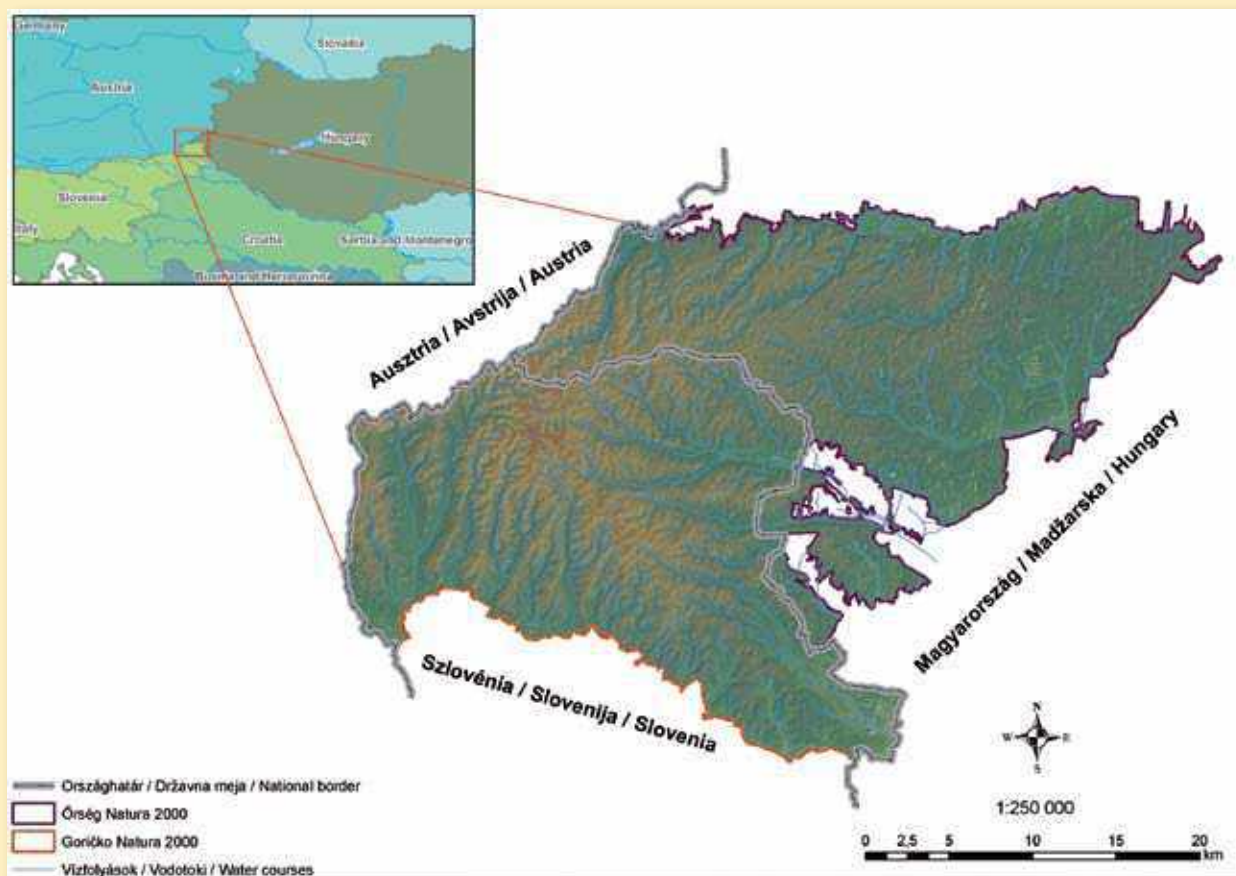
Kaszáló-gyümölcsös / Senožetni-visokodebelni sadovnjak / Hay orchard

„Landscape in harmony” project

With the lead of the Őrség National Park Directorate, five partners (Goričko Nature Park, Prlekija Development Agency, Municipality of Apátistvánfalva, Ecological Centre SVIT) joined in 2009 to save the natural heritage of the Slovenian-Hungarian border region. On both sides of the border locals have used natural resources in harmony with nature for centuries, resulting in a uniquely rich wildlife. As an acknowledgement of the high natural value of the area three Natura 2000 sites were designated in Őrség and Slovenian Raba Region in Hungary and in Goričko and Mura-valley in Slovenia. Natural habitats, and their wildlife in this area, are threatened by the same processes on both sides of the border. The decline of agriculture and the almost total disappearance of animal husbandry resulted in abandonment and degradation of valuable hay meadows. In parallel with this process, intensification, including the ploughing up, artificial fertilization and mechanized mowing of grasslands has caused loss of grasslands and impoverishment of their flora and fauna. The main objective of the project “Sustainable use of Natura 2000 habitats along the Slovenian-Hungarian border” is to stop these detrimental processes and restore the harmony between humans and nature. For this purpose we prepared a sustainable land use strategy in the project to help local farmers to develop a way of agriculture which is both nature-friendly and profitable. During the preparation of this strategy we mapped the most important natural values, among them butterflies of the three Natura 2000 sites, and surveyed their socio-economic conditions. We developed such agricultural products that can be produced in a nature-friendly way, but are marketable as well. Selling of these products is promoted by the introduction of a local trade mark system. We established a small dairy and promoted the natural values of Natura 2000 habitats and nature-friendly grassland management by means of several publications, a film, a web site and a board game.

Ló legelő / Pašnik za konje / Horse pasture

Az Órség és a Goričko elhelyezkedése / Lokacija Őrséga in Goričkega / Location of Őrség and Goričko

Elegyes erdők ősszel / Mešan gozd v jeseni / Mixed forests in autumn

Az Őrség és a Goričko

A „Harmóniában a tájjal” projekt keretében a természeti adottságok feltérképezése, ezen belül a nappali lepkék felmérése, két Natura 2000 területen, az Őrségben és a Goričko területén zajlott. Az egymással szomszédos területek rendkívül hasonlóak mind az általuk hordozott természeti értékekben, mind pedig az azokat veszélyeztető tényezőkben.

Őrség

Magyarország nyugati peremén helyezkedik el az Őrség néven ismert, de valójában a szűken vett Őrség mellett a Szlovén-Rábavidéket (Vendvidék), valamint a Vasi-hegyhát egy részét is magában foglaló terület. Kiemelkedő táji, kulturális és természeti értékeinek köszönhetően a terület legnagyobb része a 2002-ben alapított 44.000 hektáros Őrségi Nemzeti Parkhoz tartozik, amely az ország legfiatalabb nemzeti parkja. 2006-ban ugyanez a terület a Natura 2000 hálózat részévé is vált és mintegy 44.000 ha-rallétrejött az Őrség Kiemelt Jelentőségű Természetmegőrzési (HUON20018), 46.000 ha-ral pedig az Őrség Különleges Madárvédelmi Terület (HUON10001). A terület meghatározó jellegzetessége a viszonylag hűvös és csapadékos klíma, valamint sekély, agyagos és savanyú talaja.

A terület több mint 60%-át erdő borítja, amelyek közül a legértékesebbek a kisparaszti szálalás során létrejött mészkerülő erdeifenyves - kocsánytalan tölgyesek. Ezek a változatos összetételű és szerkezetű erdők olyan növény-ritkaságoknak adnak otthont, mint például a körtikék (*Pyrola* spp.) és korpafüvek (*Lycopodium* spp.), az avarvirág (*Goodyera repens*) vagy a vörös áfonya (*Vaccinium vitis-idaea*). A legnagyobb kiterjedésben azonban a gyertyános-tölgyesek és a szubmontán bükkösök vannak, amelyekben számos védett madárfaj fészkel, mint például a hamvas küllő (*Picus canus*), a fekete harkály (*Dryocopus martius*), a kék galamb (*Columba oenas*), a darázsölyv (*Pernis apivorus*) vagy a fekete gólya (*Ciconia nigra*). A patakmenti ligeterdők szintén jelentősek, hiszen ezek képezik pl. a kis apollólepkét (*Parnassius mnemosyne*) és a sápadt szemeslepkét (*Lopinga achine*) élőhelyét.

A különböző füves élőhelyek ugyan csak 10%-át borítják a területnek, a természeti értékek jelentős része mégis ezeken található. A patak völgyek üde mocsár- és láprétjei, valamint a domboldalak és tetők hegyvidéki jellegű kaszálórétjei egyedülállóan gazdagok védett növényekben és nappali lepkékben. A nedvesebb réteken nyílik a zergeboglár (*Trollius europeus*), az orchideák számos faja, a sárgaliliom (*Hemerocallis lilio-asphodelus*) és a kornistárnics (*Gentiana pneumonanthe*), a szárazabb gyepeken pedig a szártalan bábakalács (*Carlina acaulis*) és az őszi füzértkerész (*Spiranthes spiralis*). Az Őrségi réteken megtalálható mind a négy európai hangyaboglárka faj (*Maculinea* spp.), ráadásul a vérfű- (*M. teleius*) és a sötétaljú hangyaboglárkának (*M. nausithous*) európai szinten is jelentős állománya él itt. A lefolyástalan területek lápjában olyan különlegességek élnek, mint például a rovarévó kereklevelű harmatfű (*Drosera rotundifolia*) vagy a tözegeper (*Comarum palustre*). A lápok felszínét vastag tőzegmoha párna borítja, ami helyenként ingólápot képez.

A Rábában és a terület hűvös vizű patakjaiban kérészek számtalan faja él, de itt élnek a maguknak hordalékból házat építő tegzesek is. A tisztább vizű patakokban él a tenyérnyire megnövő folyami rák (*Astacus astacus*). A patakok legnagyobb ritkasága a dunai ingola (*Eudontomyzon mariae*) és a ritka hegyiszitakötő (*Cordulegaster heros*).

A terület napjainkban gyors átalakuláson megy keresztül a megváltozott gazdasági és társadalmi környezet következtében. Az állattartás szinte teljes megszűnésével az értékes gyepterületek fogynak, az erdők pedig egyre több területet hódítanak meg. A gyepek kezeletlensége sajnos az özöngyomok terjedésének is teret nyit és egyre több helyen jelent problémát a magas aranyvessző (*Solidago gigantea*) tömeges elterjedése. A megmaradt gyepeket erdők és sokszor intenzíven művelt szántók szigetelik el egymástól egyre nagyobb mértékben.

Őrség in Goričko

V okviru projekta Krajina v harmoniji smo v dveh območjih Natura 2000, Őrség in Goričko, inventarizirali življenjska okolja in metulje. Obe sosednji območji sta si po naravnih značilnostih in dejavnikih ogroženosti zelo podobni.

Őrség

Mejna krajina ali Őrség leži na zahodnem robu Madžarske in obsega krajino Őrség, Slovensko Porabje in del krajine Vasi Hegyhát. Zaradi tamkajšnjih izjemnih naravnih in kulturnih posebnosti so leta 2002 na 44.000 hektarjih razglasili Narodni park Őrség, ki je najmlajši narodni park na Madžarskem. Leta 2006 je postalo območje del ekološkega omrežja Natura 2000, potem ko so na 44.000 ha razglasili posebno ohranitveno območje Őrség (HUON20018-SCI) in na 46.000 ha še posebno območje varstva Őrség (HUON10001-SPA). V primerjavi s preostalimi deli države naravne značilnosti območja Őrség določajo razmeroma hladna in vlažna klima ter plitva kislina in glinasta tla.

Več kot 60 odstotkov območja Őrség prekrivajo gozdovi. Med gozdnimi združbami je naravovarstveno najpomembnejša združba rdečega bora na kisli podlagi, ki je rezultat kmečkega prebiralnega redčenja in odnašanja stebel v preteklosti. Ti gozdovi variirajo tako v drevesni sestavi kot v strukturi in so življenjski prostor za številne redke rastlinske vrste, kot so npr. vrste iz rodu vresovk (*Pyrola* spp.), kijastih lisičjakovcev (*Lycopodium* spp.), plazeče mrežolistke (*Goodyera repens*) in brusnice (*Vaccinium vitis-idaea*). Med združbami prevladujejo hrastovo-belogabrovi gozdovi in bukovi gozdovi, v katerih gnezdi več redkih zavarovanih vrst ptic, kot so pivka (*Picus canus*), črna žolna (*Dryocopus martius*), golob duplar (*Columba oenas*), sršenar (*Pernis apivorus*) in črna štorklja (*Ciconia nigra*). Naravovarstveno zelo pomembni so tudi drevesni sestoji ob vodotokih, ki so glavno življenjsko okolje za dve zavarovani vrsti metuljev, in sicer za črnega apolona (*Parnassius mnemosyne*) in Scopolijevega zlatooka (*Lopinga achine*).

Čprav različni tipi travniških habitatov pokrivajo samo 10 % celotne površine, na njih najdemo največ naravnih posebnosti, ki jih daje območje krajine Őrség. Barja in drugi mokrotni travniki v dolinah vodotokov ter gorski travniki na vrhu pobočij in po pobočjih so bogata življenjska okolja z zavarovanimi vrstami rastlin in metuljev. Zlata pogačica (*Trollius europeus*), več vrst avtohtonih travniških orhidej, rumena maslenica (*Hemerocallis lilio-asphodelus*) in močvirski svišč (*Gentiana pneumonanthe*) rastejo na mokrih in vlažnih travnikih, medtem ko bodečo nežo (*Carlina acaulis*) in zavito škrbico (*Spiranthes spiralis*) najdemo na suhih, pustih travnikih.

Na travnikih v območju Őrség živijo vse štiri evropske vrste metuljev iz rodu mravljiščarjev - *Maculinea*. Še več, populaciji strašničinega (*M. teleius*) in temnega mravljiščarja (*M. nausithous*) sta pomembni v evropskem merilu. V tleh po platojih in dolinah rastejo edinstvene vrste, kot sta npr. me-sojeda okroglostna rosika (*Drosera rotundifolia*) in močvirski prstnik (*Comarum palustre*). Površje tal (blata) pokriva gosta in debela plast šote, ki na več delih tvori nestabilno in delno premikajočo se barje.

V reki Rabi in v manjših vodotokih na tem območju živijo ličinke številnih vrst muh enodnevnice in mladoletnic, ki si gradijo svoje hišice iz rečnih sedimentov. V čistih vodah lahko še vedno najdemo vitalne populacije potočnih rakov (*Astacus astacus*), ki dosežejo velikost človeške dlani.

Dandanes območje krajine Őrség doživlja hitre spremembe, kar je posledica spremenjenih ekonomskih in socialnih razmer v regiji. S skoraj popolnim upadom živinoreje v regiji se zelo zmanjšuje tudi delež dragocenih travniških habitatov, medtem ko se delež gozdov povečuje. Žal se na opuščenih travnikih razraščajo tujerodne rastlinske vrste, kot je zlata rozga (*Solidago gigantea*), ki postaja resen problem v regiji. Zaradi zaraščanja, po drugi strani pa zaradi širjenja intenzivnega kmetovanja preostale travniške površine postajajo vedno bolj izolirane.

Őrség and Goričko

The natural conditions and the butterflies among them are surveyed within the “Landscape in harmony” project at two Natura 2000 sites, Őrség and Goričko. The two adjacent areas are very similar to each other in both their natural features and threats.

Őrség

The Őrség area is situated along the western edge of Hungary and encompasses the Őrség in the narrower sense, the Slovenian Raba Region (Vend area) and part of the Vasi-hegyhát as well. Due to its outstanding natural and cultural values, most of the area constitutes part of Őrség National Park, established on 44,000 hectares in 2002 as the youngest national park in the country. The same area became part of the Natura 2000 network in 2006, when the Őrség Special Area of Conservation (HUON20018) was established on 44,000 hectares and the Őrség Special Protection Area on 46,000 hectares (HUON10001). The natural environments of the Őrség are determined by its relatively cool and humid climate compared to the rest of the country, and its shallow acidic clay soil.

More than 60% of the area is covered by forests, the most valuable among them being acidic pine-sessile oak forests that are the result of selective logging practiced in the past. These forests, which vary in both tree species composition and structure, harbour a variety of rare plants, such as several species of wintergreens (*Pyrola* spp.), clubmosses (*Lycopodium* spp.), the Dwarf Rattlesnake Plantain (*Goodyera repens*) and the Cowberry (*Vaccinium vitis-idaea*). Most widespread are, however, hornbeam-oak and beech forests, which are the breeding sites of several protected bird species, such as the Grey-headed Woodpecker (*Picus canus*), Black Woodpecker (*Dryocopus martius*), Stock Dove (*Columba oenas*), Honey Buzzard (*Pernis apivorus*) and Black Stork (*Ciconia nigra*). The Alder gallery forests are also of considerable importance since these are the main habitats of two protected butterflies, the Clouded Apollo (*Parnassius mnemosyne*) and Woodland Brown (*Lopinga achine*).

Various types of grassland habitats cover only 10% of the total area, nevertheless, they support an extremely high diversity of natural features. The fens and other wet meadows in stream valleys, as well as the mountainous hay meadows of the hilltops and hillsides, are uniquely rich in protected plant and butterfly species. The Globe Flower (*Trollius europeus*), several species of native orchids, the Yellow Day-lily (*Hemerocallis lilio-asphodelus*) and the Marsh Gentian (*Gentiana pneumonanthe*) live in wet meadows, whereas the Stemless Carline Thistle (*Carlina acaulis*) and the Autumn Lady's-tresses (*Spiranthes spiralis*) can be found in mountain hay meadows. The grasslands of Őrség support all four European Large Blue species, the populations of Scarce (*M. teleius*) and Dusky Large Blue (*M. nausithous*) are even of European importance. The *Sphagnum* bogs on the plateaus and in some valleys are inhabited by unique species like the insectivorous Round-leaved Sundew (*Drosera rotundifolia*) and Marsh Cinquefoil (*Comarum palustre*). The surface of the bog is covered by a dense peat moss (*Sphagnum* spp.) layer forming floating fen in several places.

The cool waters of the River and the area's small streams are home to many species of mayflies and caddisflies, which build their cases from the sediment. In the streams with the clearest water we can still find considerable populations of the Noble Crayfish (*Astacus astacus*) that can reach the size of a human palm.

Due to the altered economic and social conditions, the Őrség is currently undergoing a rapid transformation. With the almost complete abandonment of stockbreeding, the valuable grassland habitats are vanishing rapidly, whereas the forest area is increasing. Unfortunately, the neglect of grasslands opens the way for alien weeds, with the spread of the Golden Rod (*Solidago gigantea*) posing a serious problem in the area. The remaining grasslands are becoming more and more isolated from each other by forests and often intensively managed crop fields.

Rét kaszálatlan bűvósávval / Travník z nepokošením pasom / Meadow with unmown refuge strip

Goričko

Az Ausztriával és Magyarországgal határos Goričko Szlovénia észak-keleti csücskében helyezkedik el. Kiemelkedő természeti és táji értékeinek köszönhetően ez a dimbes-dombos kultúrtáj tájvédelmi parkként lett védett 2003-ban és része lett a Goričko-Rába-Őrség Háromoldalú Naturparknak is. A park 42.600 hektáron terül el és az IUCN szerinti besorolás alapján a védett területek V. kategóriájába tartozik. Szlovénia 2004-es Európai Unió csatlakozását követően a terület 96%-a, 44.822 hektár Goričko Természetmegőrzési Területként (SI3000221) és Különleges Madárvédelmi Területként (SI5000009) a Natura 2000 hálózat része lett.

A Natura 2000 területek kijelölésének célja 31 közösségi jelentőségű faj megőrzése, köztük 11 madárfaj (*Ciconia nigra*, *C. ciconia*, *Pernis apivorus*, *Coturnix coturnix*, *Otus scops*, *Upupa epops*, *Picus canus*, *Lullula arborea*, *Phoenicurus phoenicurus*, *Acrocephalus schoenobaenus*, *Lanius collurio*) és 20 egyéb állatfaj (*Lutra lutra*, *Myotis myotis*, *Miniopterus schreibersi*, *Rhinolophus hipposideros*, *Eudontomys* spp., *Rhodeus sericeus amarus*, *Bombina variegata*, *Triturus carnifex*, *Lycaena dispar*, *Maculinea teleius*, *M. nausithous*, *Euphydryas aurinia*, *E. maturna*, *Colias myrmidone*, *Callimorpha quadripunctaria*, *Lucanus cervus*, *Cordulegaster heros*, *Unio crassus*, *Vertigo angustior*). További cél 7 közösségi jelentőségű élőhelytípus kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása (*Erythronio-Carpinion*, *Luzulo-Fagetum*, *Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*, *Litorelletea uniflorae* és / vagy *Isoëto-Nanojuncetea*, *Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*, *Molinion caerulea*, *Festuco-Brometalia*). Szlovénia többi részéhez képest Goričko-t viszonylag száraz klíma és savanyú, tápanyagszegény talaj jellemzi.

A terület közel egyharmadát erdők borítják, amelyeket a múltban az Őrségi erdőkhöz hasonlóan kisparaszti szálalással és természetes felújítással kezeltek. Nem egészen 40 évvel ezelőtt még jellemző volt az intenzív alomszedés, amely később szerves trágyaként került vissza a tápanyag-körforgásba. Igaz ugyan, hogy az alomszedés betiltásával az erdők felújulása gyorsult, de az állattartás visszaszorulásával a széna hasznosítása is csökkent, az intenzíven művelt szántókon pedig egyre inkább műtrágyát használnak fel. Ezzel párhuzamosan a meredekebb lejtők és a soványabb talajú területek művelését egyre több helyen hagyják fel. Ennek egyenes következménye lett, hogy a felhagyott területeket a behurcolt gyomok gyorsan meghódították, illetve azok fokozatosan beerdősültek.

Goričko a növény és állatfajok gazdagságával, változatos élőhelyekkel, valamint a védett és ritka növény és állatfajok sokaságával emelkedik ki a környező területek közül. A projekt keretében elvégzett térképezés során 99 nappali lepke került elő. Más felmérések pedig 15 denevérfajt mutattak ki, de itt él Szlovénia legnépesebb vidrapopulációja is.

A Goričko egyes völgyeiben nedves rétek, a domboldalakon és dombháton pedig félszáraz, és száraz gyepek találhatók. Az extenzív módon használt réteken számtalan szemet gyönyörködtető mezei virág nő. Szárazabb gyepeinek köszönhetően Goričkot a szegfűk földjének is nevezik, mivel négy szegfű faj is előfordul itt. Az orchideák fajgazdagsága a savanyú talajnak köszönhetően viszonylag alacsony, tekintve, hogy ezek a fajok elsősorban a meszes talajokat kedvelik. Leggyakoribb itt előforduló fajaik az agárkosbor (*Orchis morio*) és a sömörös kosbor (*Orchis ustulata*), amelyek európai viszonylatban veszélyeztetettek. A réteket a rajtuk élő számos rovarfaj színesíti, ezek közül is elsősorban a lepkék, mint pl. a fecskefarkú lepke (*Papilio machaon*) vagy a kardoslepke (*Iphiclides podalirius*), valamint a recés-szárnyúak közé tartozó keleti rablópille (*Libelloides macaronius*) emelendő ki. A száraz gyepek ugyanakkor kiemelten veszélyeztetettek, mivel egyre nagyobb arányban hagynak fel a gondozásukkal és így a behurcolt gyomok gyorsan terjednek, és végül benövik őket a bokrok és a fák.

Goričko

Goričko, ki leži ob meji z Avstrijo in Madžarsko, je najseverovzhodnejši del Slovenije. Kulturna krajina nizkega gričevja je bila zaradi krajinske kakovosti in značilnosti narave prepoznana in zavarovana kot Krajski park Goričko, ki ga je vlada Slovenije kot del čezmejnega, trideželnega parka Goričko-Raab-Örség razglasila leta 2003. Park zajema površino na 42.600 ha in po Zakonu o ohranjanju narave in kriterijih IUCN ustreza V. (peti) kategoriji zavarovanega območja narave.

Ob vstopu v Evropsko unijo leta 2004 je bilo območje določeno kot del varovane narave v evropskem omrežju Natura 2000 na 96 % površine parka: posebno ohranitveno območje (Goričko SI3000221-SCI) na 44.822 ha in posebno območje varstva (Goričko SI5000009 –SPA).

Ukrepi varstva so usmerjeni k ohranjanju 31 kvalifikacijskih vrst, med njimi 11 vrst ptic (*Ciconia nigra*, *C. ciconia*, *Pernis apivorus*, *Coturnix coturnix*, *Otus scops*, *Upupa epops*, *Picus canus*, *Lullula arborea*, *Phoenicurus phoenicurus*, *Acrocephalus schoenobaenus*, *Lanius collurio*) in 20 vrst iz drugih skupin (*Lutra lutra*, *Myotis myotis*, *Miniopterus schreibersi*, *Rhinolophus hipposideros*, *Eudontomyzon* spp., *Rhodeus sericeus amarus*, *Bombina variegata*, *Triturus carnifex*, *Lycaena dispar*, *Maculinea teleius*, *M. nausithous*, *Euphydryas aurinia*, *E. maturna*, *Colias myrmidone*, *Callimorpha quadripunctaria*, *Lucanus cervus*, *Cordulegaster heros*, *Unio crassus*, *Vertigo angustior*).

Ohranjanje ugodnega stanja zadeva 7 habitatnih tipov (*Erythronio-Carpinion*, *Luzulo-Fagetum*, *Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*, *Litorelletea uniflorae* in/ali *Isoëto-Nanojuncetetea*, *Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*, *Molinion caerulea*, *Festuco-Brometalia*). V primerjavi s preostalo Slovenijo Goričko določajo sušna rastišča na kisljih in s hranili revnih tleh.

Več kot tretjina površine parka porašča gozd, ki je bil podobno kot v Örségu gospodarjen s prebiralnim načinom sečnje in naravnim pomlajevanjem. Še pred manj kot 40 leti se je iz gozda intenzivno odnašal opad za steljo, ki se je po uporabi v živinoreji kot organsko gnojilo v poljedelstvu vrnil v krožni tok hranil. Prirastek lesa se je s prepovedjo steljarjenja sicer povečal, spričo upada živinoreje pa se zmanjšuje raba travinja, medtem ko v poljedelstvu narašča raba umetnih gnojil na površinah, kjer se raba intenzivira. Po drugi strani se na strmejših legah in s hranili revnejših tleh kmetovanje opušča, na nekoč obdelane površine hitro vdrejo invazivne tujerodne vrste, sčasoma pa jih začne preraščati gozdna vegetacija.

Za Goričko je značilna velika pestrost rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov ter veliko število zavarovanih, redkih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst ter pomembnih habitatnih tipov. Z inventarizacijo metuljev je bilo v tem projektu zabeleženih 99 vrst dnevnih metuljev, v drugih raziskavah je bilo evidentiranih več kot 15 vrst netopirjev, medtem ko se območje lahko pohvali z najbolj vitalno sklenjeno populacijo vidre (*Lutra lutra*) v Sloveniji.

Na Goričkem lahko v nekaj dolinah še vedno najdemo vlažne travnike, na pobočjih in slemenih pa polsuhe in suhe travnike. Na travnikih v ekstenzivni rabi je veliko število raznolikih cvetočih travniških rastlin, ki so prava paša za oči. Po zaslugi suhih travnikov je Goričko dežela klinčkov, saj lahko na njih najdemo vsaj štiri različne vrste. Vrstna pestrost kukavičevk (divjih travniških orhidej) je nekoliko nižja, kar je posledica kisljih tal na Goričkem, saj imajo te vrste raje bazična tla. Med njimi prevladujeta navadna kukavica (*Orchis morio*) in pikastocvetna kukavica (*Orchis ustulata*), ki sta uvrščeni med ogrožene evropske vrste. Slikovitost travnikov bogatijo tudi različne žuželke, med njimi še posebej dnevni metulji, kot sta na primer lastovičar (*Papilio machaon*) in jadralec (*Iphiclides podalirius*), ali vrsta mrežekrilca, rumeno-črna metuljčnica (*Libelloides macaronius*). Ti suhi travniki so še posebej ogroženi, saj jih zaradi opuščanja rabe s košnjo vse bolj zaraščajo tujerodne rastline, grmovje in gozdno drevje.

Goričko

Goričko, the area located along the border with Austria and Hungary, constitutes the north-easternmost part of Slovenia. Due to its landscape quality and special natural features, this cultural landscape strewn with hillocks was recognised and protected as Goričko Nature Park and in 2003 eventually proclaimed by the Government of Slovenia as part of the Trilateral Goričko – Raab – Örség Nature Park. The Park covers an area of 42,600 hectares and corresponds, in accordance with the Nature Conservation Law and IUCN criteria, with Category V of protected natural areas.

Upon Slovenia's entry into EU in 2004, 96 % of the Park was designated as part of protected nature in the European Natura 2000 network as a Special Area of Conservation (Goričko SI3000221-SCI) on 44,822 ha and Special Protection Area (SPA-Goričko SI5000009).

The protection measures are aimed at preserving 31 qualifying species, i.e. 11 species of birds (*Ciconia nigra*, *C. ciconia*, *Pernis apivorus*, *Coturnix coturnix*, *Otus scops*, *Upupa epops*, *Picus canus*, *Lullula arborea*, *Phoenicurus phoenicurus*, *Acrocephalus schoenobaenus*, *Lanius collurio*) and 20 other animal species (*Lutra lutra*, *Myotis myotis*, *Miniopterus schreibersi*, *Rhinolophus hipposideros*, *Eudontomys spp.*, *Rhodeus sericeus amarus*, *Bombina variegata*, *Triturus carnifex*, *Lycaena dispar*, *Maculinea teleius*, *M. nausithous*, *Euphydryas aurinia*, *E. maturna*, *Colias myrmidone*, *Callimorpha quadripunctaria*, *Lucanus cervus*, *Cordulegaster heros*, *Unio crassus*, *Vertigo angustior*).

Maintenance of the favourable conservation status concerns 7 habitat types (*Erythronio-Carpinion*, *Luzulo-Fagetum*, *Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*, *Litorelletea uniflorae* and/or *Isoëto-Nanojuncetea*, *Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*, *Molinion caerulea*, *Festuco-Brometalia*). In comparison with the rest of Slovenia, Goričko is characterized by dry sites and acidic, and nutrient-poor soil.

A good third of the Park's surface area is covered by forests, which were in the past managed, similar as in the Örség, by selective thinning and natural rejuvenation. Even less than 40 years ago, leaf-litter was still intensively carted from the forests, which after its use in stock breeding returned back into the nutrient cycle as organic fertilizer in agriculture. Through the prohibition of litter utilisation, wood increment indeed increased, but owing to the decline of stockbreeding the use of grass fodder is decreasing, while in agriculture the use of artificial fertilizers is increasing in the areas where the use is being intensified. On the other hand, farming is being gradually abandoned on steeper slopes and nutrient-poor soils. This means that once cultivated lands are quickly invaded by non-indigenous species and gradually overgrown by forest vegetation.

Goričko is distinguished by its great diversity of plant and animal species and habitat types, as well as numerous protected, rare and endangered plant and animal species and important habitat types. With the inventory of butterflies carried out within the framework of this project, 99 butterfly species were recorded. Other studies revealed over 15 bat species inhabiting this area, which also boasts the most vital unfragmented Otter (*Lutra lutra*) population in Slovenia.

In certain Goričko valleys, wet meadows can still be found, as well as semi-dry and dry grasslands on the area's slopes and ridges. The extensively farmed meadows are inhabited by numerous flowering meadow plants of all kinds, which are a true eye-catcher. Thanks to the dry meadows, Goričko happens to be a land of cloves, given that at least four species of this group can be found there. The species diversity of orchids (wild meadow orchids) is somewhat lower due to the Goričko's acidic soil, considering that alkaline soil is preferred by these plants. The most numerous among them are the Green-winged Orchid (*Orchis morio*) and Burnt Orchid (*Orchis ustulata*), which are classified as endangered in Europe. The picturesqueness of meadows is also enriched by a variety of insects, particularly butterflies, such as the Swallowtail (*Papilio machaon*), Scarce Swallowtail (*Iphiclides podalirius*), and Owl Fly (*Libelloides macaronius* - a neuropteran species). These dry grasslands are, however, highly endangered especially due to the fact that they are being increasingly overgrown by nonindigenous plants, shrubs and forest trees after the abandonment of their traditional mowing.

Szénagyűjtés / Spravilo krme / Hay collection

7

Cserjésedő nedves rét / Mokrotni travnik prerasčen z grmovjem / Wet meadow overgrown by scrubs

8

Az Őrség és Goričko nappali lepke faunája

Életföldrajzi szempontból az Őrség és a Goričko területe a Pannonicum és a Noricum faunakerület határán, a Praenoricum (Alpokalja) területére esik, a nappali lepke faunája ennek megfelelően igen változatos, átmeneti képet mutat. Egyaránt megtalálhatók a lombos erdőzónához kötődő melegkedvelő, és a hűvösebb hegyvidékekhez, illetve nedvesebb területekkel asszociáló fajok is. Az Alpok alacsonyabb vonulataival való kapcsolatot igazából csak pár, igen ritka és lokálisan előforduló faj igazolja: a rezgőnyáron (*Populus tremula*) fejlődő nagy nyárfalepke (*Limenitis populi*) és a közönséges szerecsenlepke (*Erebia aethiops*). Ez a két faj a lomb- és fenyőzóna határvidékén találja meg optimális élőhelyeit, az Őrség és Goričko területén a mikro- és mezoklimatikus viszonyok, a domborzat, és a talajviszonyok együttesen tették lehetővé tenyészésüket. A változatos domborzati, talaj és klímaviszonyok általánosságban is elősegítették a gazdag lepkefauna kialakulását, ugyanis egymáshoz közel vannak olyan mikro-élőhelyek, amelyek máshol ilyen közelségben csak ritkán, vagy egyáltalán nem találhatók meg.

A változatos élőhelyek kialakulásához azonban az ember tájalakító munkája is szükséges volt. A patak völgyekben általában jellemzőek a nedves kaszálórétek, amelyek kialakulása és fenntartása az évszázadokon keresztül folyt istállózó állattartásnak köszönhető. Az ilyen kaszálók jellegzetes növényfaja az őszi vérfű (*Sanguisorba officinalis*), amely az Őrség és Goričko két európai jelentőségű nappali lepkéjének, a vérfű-hangyaboglárkának (*Maculinea teleius*) és a sötétaljú hangyaboglárkának (*M. nausithous*) a tápnövénye. A kiszáradó láprétek kékperjés társulásaiban további értékes lepkefajok tenyésznek. Közülük Magyarországon veszélyeztetett a havasi tűzlepke (*Lycaena hippothoe*), amelyet az Őrség és Goričko területén egy kétnemzedékes ökotípus képvisel, a szürkés hangyaboglárka (*Maculinea alcon*), amely a védett kornistárnicsra (*Gentiana pneumonanthe*) petézik, és az ördögharaptafüvön (*Succisa pratensis*) fejlődő lápi tarkalepke (*Euphydryas aurinia*) emelhető ki. Mindhárom fajt a rendszeresen kezelt gyepek visszaszorulása veszélyezteti.

A szárazabb élőhelytípusok jellegzetes fajai az Őrség és Goričko legvesélyeztetettebb nappali lepkéi közé tartoznak. Szárazabb dombtetők szegélyeiben, cserjés legelőkön tenyésztet korábban a nancslepke (*Colias myrmidone*), amely az évezred fordulóján pusztult ki az Őrség területéről, és ezzel Magyarországról is. Szlovéniából már korábban eltűnt. A korábban legeltetett és alomszedett erdők melegebb szegélyéhez kötődik a nagy mustárlepke (*Leptidea morsei major*) és a keleti ökörszemlepke (*Hyponephele lycaon*) is, a térképezés során azonban egyik faj sem került elő. A félszáraz rétek jellegzetes növénye a hegyi kakukkfű (*Thymus pulegioides*), amelyhez két érdekes nappali lepke is kötődik. Az apró boglárka (*Pseudophilotes schiffermuelleri*) és a nagypettyes hangyaboglárka (*Maculinea arion*) nőstényei is a kakukkfű virágába petézik.

Külön meg kell említeni az erdőszegélyhez kötődő nappali lepkéket is, mivel a szegélyek fa és cserjefainak jellegzetes lepkefaunája van. Az Őrség és Goričko területén egyaránt előfordul a kis- és a nagy színjátszólepke (*Apatura ilia*, *A. iris*). Míg az előbbi a síkvidékeken is tenyészik, hernyója pedig főleg faalakú fűzeken (pl. *Salix alba*) fejlődik, addig az utóbbi hernyója főleg bokorfűzek (pl. *Salix capraea*) leveleivel táplálkozik és a hűvösebb patak völgyek lakója. Szintén fűzeken, de gyümölcsfákon is tenyészik a nagy rókalepke (*Nymphalis polychloros*). Az erdőszegélyek nyírfáin (*Betula pendula*) a gyászlepke (*N. antiopa*), a rezgőnyáron a már említett nagy nyárfalepke tenyészik. A szegélyek kőbokrjain (*Prunus spinosa*) több csücsköslepke faj fejlődik: szilvafalepke (*Satyrium pruni*), akáclepke (*S. acaciae*) és a nyírfalepke (*Thecla betulae*).

A Mediterráneumban tenyésző vándorlepkék általában elkerülik az Őrség és a Goričko vidékét. Leggyakrabban a bolygatott területeken megforduló bogáncslepke (*Vanessa cardui*), a nagy csalánon (*Urtica dioica*) fejlődő atalantalepke (*V. atalanta*) és a közönséges gyöngyházlepke (*Issoria lathonia*), ritkán pedig a rezedalepke (*Pontia dapledice edusa*) figyelhető meg. Csak egyes, igen meleg években jelenik meg (2005–2006) a Magyarországot dél-kelet felől az 1980-as években meghódító cigány-kéneslepke (*Colias erate*). Goričkoból egyetlen adata ismert az afrotropikus-mediterrán elterjedésű déli boglárkának (*Leptotes pirithous*).

Favna dnevnih metuljev v madžarski mejni krajini Őrség in na Goričkem

Őrség in Goričko ležita v mejnem pasu Panonskega in Alpskega biogeografskega območja. Prav to pa je razlog, da je njuna favna dnevnih metuljev izredno pestra in posebnega tranzicijskega značaja. Mnogim dnevnim metuljem ustrezajo toplejši listnati gozdovi ali vlažni predeli, medtem ko nekatere bolj privlačijo submontanske razmere. Na bližino alpskega območja kažejo le nekatere, navadno redke in lokalne vrste, kot sta veliki trepetlikar (*Limenitis populi*), ki je vezan na trepetliko (*Populus tremula*), in gozdni rjavček (*Erebia aethiops*). Ti vrsti sta našli svoj optimalni življenjski prostor (habitat) na meji med listnatimi in gorskimi iglastimi gozdovi, razmnoževanje v Őrségu in na Goričkem pa jim je omogočila sinergijska kombinacija mikro- in mezoklimatskih dejavnikov, pestre krajine in talnih razmer. Ti dejavniki so večinoma v prid razvoju bogate favne dnevnih metuljev, saj omogočajo oblikovanje pestrega, čeprav na splošno bolj redkega mikrohabitata.

Na obravnavano območje v veliki meri vplivajo človeške aktivnosti, saj v mnogih dolinah prevladujejo vlažni gojeni travniki, ki se z živinorejo ohranjajo že stoletja. Nadvse značilna rastlina teh travnikov tako v Őrségu kot na Goričkem je zdravilna strašnica (*Sanguisorba officinalis*), ki je gostiteljica dveh evropsko pomembnih dnevnih metuljev: strašničinega mravljiščarja (*Maculinea teleius*) in temnega mravljiščarja (*M. nausithous*). Travniki s prevladujočo stožko (*Molinia* spp.) gostijo še nekatere pomembne dnevne metulje, med njimi močvirskega cekinčka (*Lycaena hippothoe*), ki je na Madžarskem in v Sloveniji ogrožen. Mokrotni travniki so tudi dom sviščevega mravljiščarja (*Maculinea alcon*), ki leže jajčeca na močvirski svišč (*Gentiana pneumonanthe*), in travniški postavnež (*Euphydryas aurinia*), ki se razvija na travniški izjevki (*Succisa pratensis*). Vse tri vrste ogroža krčenje ekstenzivno gojenih travnikov.

Dnevni metulji bolj suhih habitatov so med najbolj ogroženimi metulji v Őrségu in na Goričkem. Bakreni senoženik (*Colias myrmidone*), ki se je svojčas razmnoževal na odprtih robovih toplejših gozdov in na pašnikih, poraslih z grmovjem, je v Őrségu (in drugod na Madžarskem) izumrl v začetku 21. stoletja. Še prej pa je izginil iz Slovenije.

Tudi veliki frfotavček (*Leptidea morsei major*) in grmovni oblakar (*Hyponphele lycaon*) sta bila v preteklosti vezana na odprte gozdne robove, kjer je človek pasel živino in zbiral listno steljo. Toda med zadnjo inventarizacijo dnevnih metuljev nismo zabeležili ne prvega ne drugega. Poljska dušica (*Thymus pulegioides*), ki je splošno razširjena na polsuhih travnikih Őrséga in Goričkega, gosti dve zelo zanimivi vrsti dnevnih metuljev: šetrajevega sleparčka (*Pseudophilotes schiffermuelleri*) in velikega mravljiščarja (*Maculinea arion*), ki oba ležeta jajčeca v cvetove te rastline.

Gozdni robovi so v Őrségu in na Goričkem pomemben življenjski prostor tudi zato, ker gostijo posebne združbe dnevnih metuljev, med katerimi se mnogi razvijajo na različnih drevesnih in grmovnih vrstah. Vzdušje gozdnih robov lahko najdemo tako velikega kot malega spreminjavčka (*Apatura iris*, *A. ilia*). Slednji se pojavlja tudi v nižinah, kjer se razmnožuje na vrbah (na primer na beli, *Salix alba*), medtem ko veliki spreminjavček naseljuje hladne in vlažne doline, kjer za razmnoževanje potrebuje ivo (*Salix caprea*). Tudi veliki lepoteč (*Nymphalis polychloros*) se razmnožuje na vrbah, a tudi v različnem sadnem drevju. Pogrebca (*N. antiopa*) je ljubša breza (*Betula pendula*), medtem ko je že prej omenjeni veliki trepetlikar (*L. populi*) odvisen izključno od trepetlike. Na gozdnih robovih rastoči črni trn (*Prunus spinosa*) gosti bogato združbo repkarjev, vključno s slivovim (*Satyrium pruni*), malim (*Satyrium acaciae*) in brezovim repkarjem (*Thecla betulae*).

Dnevni metulji, ki se selijo iz Sredozemlja, le poredkoma dosežejo Őrség in Goričko. Najpogostejši obiskovalci so osatnik (*Vanessa cardui*), admiral (*V. atalanta*) in pisana lesketavka (*Issoria lathonia*), medtem ko je katančev selec (*Pontia dapledice edusa*) tu redkost. Afrotropski-sredozemski modri marogarček (*Leptotes pirithous*) je bil zabeležen le enkrat, in sicer v južnem delu Goričkega, vzhodni senoženik (*Colias erate*) pa le dvakrat v zelo toplih letih (2005-2006), potem ko je ta ekspanzivna vrsta v osemdesetih letih 19. stoletja dosegla Madžarsko z Balkanskega polotoka.

Butterfly fauna of the Őrség and Goričko

The Őrség and Goričko is situated on the borderzone of the Pannonian and Alpine biogeographic region (also referred to as Pre-Alps – Praenoricum). Its butterfly fauna is, therefore, very diverse and shows a special transitional character. Many butterflies are associated with warmer broad-leaved woodlands or damp areas, while a few have sub-montane affinities. The proximity of the area to the Alps is discernable by only a few, usually rare and local species: the Poplar Admiral (*Limnitis populi*), which utilizes Aspen (*Populus tremula*) and the Scotch Argus (*Erebia aethiops*). These species find their optimal habitats on the borderzone between broad-leaved and montane coniferous forest, while their breeding in the Őrség and Goričko is permitted by the synergic combination of micro- and mesoclimatic factors, the diverse landscape and the soil conditions. These factors generally benefit the development of a rich butterfly fauna, as they allow the formation of a diverse micro-habitat complex, which is generally not common.

The region is also strongly influenced by human activities as many valleys are dominated by damp hay meadows, which have been maintained by animal husbandry for centuries. A very typical plant of these meadows in the Őrség and Goričko is the Great Burnet (*Sanguisorba officinalis*), which is a host plant of two butterflies of European community importance; the Scarce Large Blue (*Maculinea teleius*) and the Dusky Large Blue (*M. nausithous*). *Molinia* meadows host further important butterflies. Amongst them is the Purple-edge Copper (*Lycaena hippothoe*) with its double-brooded ecotype, and which is endangered in Hungary and Slovenia. Additional species present on wet meadows are the Alcon Blue (*Maculinea alcon*), which lays its eggs on Marsh Gentian (*Gentiana pneumonanthe*) and the Marsh Fritillary (*Euphydryas aurinia*), which develops on Devil's Bit Scabious (*Succisa pratensis*). All three species are threatened by the shrinkage of the area of extensively managed hay meadows.

The butterflies of drier habitats are among the most threatened ones in the Őrség and Goričko. The Danube Clouded Yellow (*Colias myrmidone*), used to breed in the open edges of warmer woodlands and on scrubby wood pastures, but became extinct in the early 21st century in the Őrség (and also in Hungary). It disappeared even earlier from Slovenia. Fenton's Wood White (*Leptidea morsei major*) and Dusky Meadow Brown (*Hyponephele lycaon*) were also associated with open woodland edges, where grazing and collecting of leaf-litter was regular. None of these were recorded during the present mapping project. The Broad-leaved Thyme (*Thymus pulegioides*) is common on semi-dry meadows in the Őrség and Goričko and it hosts two interesting butterfly species. Both Eastern Baton Blue (*Pseudophilotes schiffermuelleri*) and Large Blue (*Maculinea arion*) oviposit on the flowers of this species.

Forest edges are also an important habitat in the Őrség and Goričko that hosts special butterfly communities, as many of these species develop on various trees or shrubs. Both Purple and Lesser Purple Emperors (*Apatura iris*, *A. ilia*) can be found along wood edges. The Lesser Purple Emperor occurs also in lowlands and breeds on Willows (e.g. *Salix alba*), while Purple Emperor inhabits cool and humid valleys and utilizes Sallow (e.g. *Salix caprea*). Large Tortoiseshell (*Nymphalis polychloros*) can also breed on willows, but also different fruit trees. The Camberwell Beauty (*N. antiopa*) prefers Birch (*Betula pendula*) and the above mentioned Poplar Admiral (*L. populi*) is associated exclusively with Aspen. The Blackthorn (*Prunus spinosa*) shrubs in wood edges host a rich community of Hairstreaks, including Black Hairstreak (*Satyrrium pruni*), Sloe Hairstreak (*S. acaciae*) and Brown Hairstreak (*Thecla betulae*).

Migratory species from the Mediterranean only occasionally reach the Őrség and Goričko. Painted Lady (*Vanessa cardui*), Red Admiral (*V. atalanta*) and the Queen of Spain Fritillary (*Issoria lathonia*) are the most frequent visitors, while Eastern Bath White (*Pontia dapledice edusa*) is a rarity. In addition there is a single record of the Afrotropical-Mediterranean Lang's Short Tailed Blue (*Leptotes pirithous*) from southern part of Goričko region. Influxes of Eastern Pale Clouded Yellow (*Colias erate*) were observed on a couple of occasions in very warm years (2005–2006), this expansive butterfly reached Hungary from the Balkan Peninsula in the 1980s.

Zergebogláros rét / Travník z zlato pogačico / Meadow with Globe Flower

Az Őrség és Goričko nappalilepke-kutatás története

Az Őrség területéről a legkorábbi publikált lepke adatok a 19. század legvégéről a 20. század elejéről származnak. A 19. század végén már ismert adatai voltak a narancslepkének (*Colias myrmidone*) és a szürkés hangyaboglárkának (*Maculinea alcon*). A rendszeres faunakutatás azonban csak a 20. század második felében kezdődött, mivel az Őrségben és a Szlovén-Rábavidéken (Vendvidék) korábban szigorú határzár alatt voltak. Az őrségi lepkekutatás úttörője Tallós Pál volt, aki nemcsak értékes nappali lepke adatokat szolgáltatott a területről (névéhez fűződik a narancslepke újrafelfedezése), de megalapozta a későbbi kutatásokat is. Uherkovich Ákos az ő nyomdokain kezdte el a lepkefauna rendszeres vizsgálatát, aki a Szőcei-lápréten gazdag lepkeközösséget talált, köztük a már a láprétről kipusztult havasi tűzlepkét (*Lycaena hippothoe*) vagy a szintén eltűnt lápi tarkalepke (*Euphydryas aurinia*) több ezres állományát. Az 1970–90-es években több kutató is rendszeresen látogatta az Őrséget (Nyíró Miklós, Dietzel Gyula, Podlussány Lajos, Janáki István), főleg az ő adataikból készítette el Szabóky Csaba az Őrség első nappali lepke listáját. Szabóky az „Őrség Természeti Képe” program keretében évekig kutatta az éjjeli lepkéket. Az 1990-es évek második felében Ambrus András gyűjtött nappali lepke adatokat, amelyek bekerültek az Őrség Nemzeti Parkot és a későbbi Natura 2000 területet megalapozó tanulmányba is. 2004 és 2006 között pedig a MacMan nemzetközi ökológiai és természetvédelmi kutató program terepi munkái is különböző őrségi területeken folytak. A Magyar Természettudományi Múzeum részvételével Peregovits László által koordinált a vizsgálatok főleg a hangyaboglárka fajok (*Maculinea* spp.) ökológiájáról gyűjtöttek a gyakorlati védelmüket is szolgáló információkat. Szintén érintette az Őrséget a Kárpát-medence faunáját vizsgáló NKFP kutatási program, amelynek egyes nappali lepke adatai jelen munkában is megemlítésre kerültek. Az Őrségi Nemzeti Park megalakulása után több nappali lepke faj állományait és élőhelyeit célzó kutatást is kezdeményezett. Ábrahám Levente a védett és veszélyeztetett fajok előfordulásait tanulmányozta, a Szalkay József Magyar Lepkészeti Egyesület önkéntes programja hozzájárult a narancslepke kipusztulását dokumentáló dolgozat elkészültéhez. A 2008-tól az Őrségben létrehozott Természeti Örökségünk Alapítvány védett lepkék állományait vizsgálta, köztük a nagy nyárfalepkével és a lápi tarkalepkével.

Bár a Goričko területéről a legkorábbi lepkeadatok a 20. század elejéről származnak, az első teljes faunisztikai felmérés csak az 1970-es években készült. Jan Cernelutti elsősorban az ausztriai határ menti területeket vizsgálta, az egyébként hosszú listájában nem különítette el saját adatait a tágabb területről származó történelmi adatoktól, emiatt az adatok használhatósága eléggé korlátozott. Említi pl. a tarka szemeslepkét (*Chazara briseis*), amelynek azóta sem sikerült a közelből hiteles lelőhelyét megtalálni. Jelentős gyűjteménye volt a híres szlovén festő Štefan Galičnak, aki sok példányt gyűjtött a Goričko területén. Az ő adatait Stanislav Gomboc a Prekmurje régió lepke-faunisztikai elemzésében közölte. Szintén Gomboc közölte a cigány keneslepke (*Colias erate*) első szlovéniai adatát is, nem messze Goričko határától. Igen részletes nappali lepke-faunisztikai felmérés készült 1999-ben, amikor Rudi Verovnik és a Ljubljani Egyetem biológus hallgatói felmérték a régió nappali lepkefaunáját. Ekkor derült fény Goričko jelentős természeti értékeire és a gazdag nappali lepkefaunára is, köztük az üde rétekhez kötődő veszélyeztetett fajok jelentős állományára. Ekkor került elő a régióra új fajként a keleti boglárka (*Leptotes pirithous*), az apró boglárka (*Pseudophilotes schiffermuelleri*) az ibolyás tűzlepke (*Lycaena alciphron*) a nagyfoltú hangyaboglárka (*Maculinea arion*) és a szürkés hangyaboglárka (*M. alcon*). Többek között e felmérés eredményei alapján került bele Goričko az Élőhely Irányelv alapján védett Natura 2000 területek közé. 2004-ben további természetvédelmi kutatások kezdődtek, jelenleg is folyik a vérfű-hangyaboglárka (*M. teleius*) és a sötétaljú hangyaboglárka (*M. nausithous*) állományainak monitorozása.

Zgodovina raziskovanja dnevnih metuljev v Őrségu in na Goričkem

V Őrségu so bili prvi primerki dnevnih metuljev – med njimi naj omenimo bakrenega senošetnika (*Colias myrmidone*) in sviščevega mravljiščarja (*Maculinea alcon*) – zbrani ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja. Vendar se je sistematično raziskovanje dnevnih metuljev začelo šele v drugi polovici 20. stoletja, v veliki meri zaradi strogega nadzora nad tem območjem v okviru obmejnega pasu „železne zavesé”. Pionir raziskovanja dnevnih metuljev je bil Pál Tallós, ki je poleg mnogih pomembnih podatkov objavil tudi zapis o ponovnem odkritju vrste *C. myrmidone*. Poleg tega je pripravil čvrste temelje za nadaljnje raziskave dnevnih metuljev. V sedemdesetih letih 20. stoletja je bil v Őrségu zelo aktiven Ákos Uherkovich. Na šotnem barju v bližini kraja Szőce in na bližnjih travnikih je odkril škrlatnega cekinčka (*Lycaena hippothoe*) in populacijo travniškega postavneža (*Euphydryas aurinia*) z več kot tisoč osebkami. Žal pa danes v tem območju ne bomo več našli nobene od teh vrst. V Őrségu so dnevne metulje skrbno preučevali tudi Miklós Nyíró, Lajos Podlussány in István Janáky; seznam, ki ga je objavil Csaba Szabóky, je temeljil predvsem na njihovih podatkih. Poleg tega pa so bile njihove ugotovitve vključene v študije bioloških ocen za predlagani Narodni park Őrség in območje Natura 2000. V Őrségu je bil med letoma 2004 in 2006 delno izpeljan tudi MacManov mednarodni raziskovalni program – na Madžarskem ga je koordiniral László Peregovits iz Madžarskega prirodoslovnega muzeja – o ekologiji mravljiščarjev (*Maculinea*). Prav te ugotovitve pa so postale osnova za praktično zaščito vrst iz tega rodu dnevnih metuljev. V Őrségu je bil uresničen tudi nacionalni raziskovalni program za preučevanje favne metuljev Karpatske kotline; sedanja študija vključuje prav podatke, zbrane med potekom tega programa. Po uradni razglasitvi Narodnega parka Őrség je bila dana pobuda za nadaljnje raziskave in programe monitoringa dnevnih metuljev. Levente Ábrahám je preučeval zaščitene in/ali ogrožene vrste. S programom prostovoljcev, ki ga je organiziralo madžarsko Lepidopterološko društvo 'Szalkay József', je bila prispevana dokumentacija o izumrtju vrste *C. myrmidone*. Lokalna nevladna organizacija, Fundacija za madžarsko naravno dediščino, pa že od leta 2008 v narodnem parku opravlja redni monitoring metuljev, med njimi ogroženih vrst, kot sta veliki trepetlikar (*Limenitis populi*) in travniški postavnež (*Euphydryas aurinia*).

Čeprav občasni zapisi z Goriškega segajo v začetek 20. stoletja, je prvo celostno favnistično študijo dnevnih metuljev v začetku 70. let vzdolž meje z Avstrijo opravil Jan Cernelutti. Objavil je resnično dolg seznam metuljev, a je vanj nekritično vključil zgodovinske podatke iz širšega območja in tako zmanjšal uporabnost seznama. Med omenjenimi vrstami je tudi *Chazara briseis*, za katero ne obstajajo nobeni potrjeni podatki iz tega dela Slovenije. Štefan Galič, dobro znani lokalni slikar, se lahko pohvali z veliko zbirko dnevnih metuljev iz okolice Lendave, vključno z mnogimi najdbami z Goriškega. Njegovo zbirko je ocenil Stanislav Gomboc, ki je objavil favnistični pregled dnevnih metuljev Prekmurja (vključno z Goričkim) in tudi prvi podatek o vrsti *Colias erate* v Sloveniji z lokalitete v bližini meje Krajinskega parka Goričko. Podrobnejši favnistični pregled je bil napravljen med biološkim študentskim raziskovalnim taborom Šalovci leta 1999, ki je vključeval celotno območje Goriškega. Prav ti popisi, ki jih je vodil Rudi Verovnik, so razkrili veliko naravovarstveno vrednost tega območja zaradi velike pestrosti dnevnih metuljev in mnogih ogroženih vrst, tesno povezanih z vlažnimi travniki. Vrste, kot so *Leptotes pirithous*, *Lycaena alciphron*, *Pseudophilotes schiffermuelleri*, *Maculinea arion* in *M. alcon*, so bile v tem območju zabeležene prvič, kar je bil tudi razlog, da je bilo celotno Goričko predlagano za lokaliteto Natura 2000 in da se že od leta 2004 tam posvečajo nadaljnjim intenzivnim raziskavam. V skladu z evropsko habitatno direktivo v najpomembnejših delih Goriškega prav zdaj poteka monitoring dnevnih metuljev (vključno z vrstama *M. teleius* in *M. nausithous*).

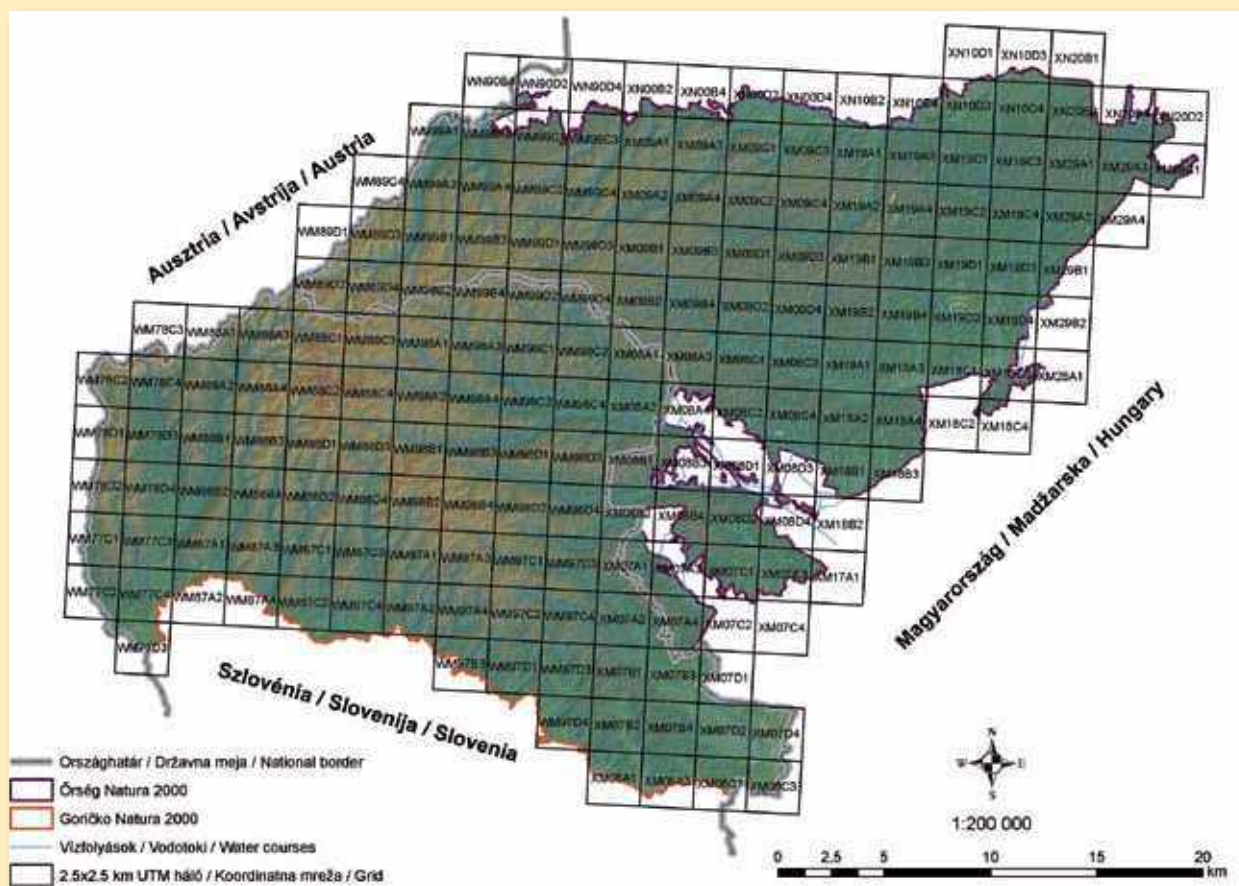
The history of butterfly research in the Őrség and Goričko

The first butterfly specimens in the Őrség were collected at the end of the 19th century and beginning of the 20th century. Amongst them were the Danube Clouded Yellow (*Colias myrmidone*) and the Alcon Blue (*Maculinea alcon*). The systematic research on butterflies, began only in the second half of the 20th century, since the area was under strict control within the "Iron Curtain" border zone. The pioneer of butterfly research was Pál Tallós, who among many records, published the rediscovery of *C. myrmidone*. He also laid the foundation of future surveys. Ákos Uherkovich was very active in the Őrség in the 1970s. He found, in the *Sphagnum* bog near Szőce and the surrounding meadows, the rare Purple-edge Copper (*Lycaena hippothoe*) and a population of Marsh Fritillary (*Euphydryas aurinia*) with over a thousand individuals present. Sadly, neither of these species are present in the area today. Miklós Nyíró, Lajos Podlussány and István Janáky were actively recording butterflies in Őrség and the checklist published by Csaba Szabóky was mainly based on their data. These data were incorporated in the biological assessment studies for the proposed Őrség National Park and the Natura 2000 site. The MacMan international research program – coordinated in Hungary by László Peregovits of the Hungarian Natural History Museum – on the ecology of the ant-associated Large Blues (*Maculinea*) was also partially carried out in the Őrség region between 2004 and 2006. Their data supported the practical conservation of the *Maculinea* species. A national research program, which studied the fauna of the Carpathian Basin was also implemented in the Őrség, and some records, collected during the program are included in the current study. After the gazettelement of the Őrség National Park further research or monitoring programs were initiated. Levente Ábrahám studied protected and/or threatened butterflies. A volunteer program organised by the 'Szalkay József' Hungarian Society of Lepidopterology supported the documentation of the extinction of *C. myrmidone*. From 2008 a local NGO, the Hungarian Natural Heritage Trust worked on butterfly monitoring programs in the national park, including threatened species such as Poplar Admiral (*Limenitis populi*) and Marsh Fritillary (*Euphydryas aurinia*).

Although sporadic records from the Goričko region were made around the beginning of 20th century, the first comprehensive faunistic study was carried out at the beginning of the 1970's along the border with Austria by Jan Cernelutti. He published a long list of butterflies, however by indiscriminately including historical records from the wider region, made the list less useful. Among species mentioned is *Chazara briseis*, which has no confirmed records from this part of Slovenia. Štefan Galič, a famous local painter, made a large butterfly collection from the area around Lendava which included many records for Goričko. His collection was reviewed by Stanislav Gomboc, who published the faunistic overview of the Lepidoptera of the Prekmurje region (including Goričko). He also published the first record for *Colias erate* in Slovenia from the site close to the border of Goričko Nature Park. A more detailed faunistic survey was carried out during the Šalovci biology student research camp in 1999 encompassing the whole Goričko region. These surveys, lead by Rudi Verovnik, revealed the great nature conservation value of this region due to the large butterfly diversity and abundance of many threatened species linked to humid grasslands. Species like *Leptotes pirithous*, *Lycaena alciphron*, *Pseudophilotes schiffermuelleri*, *Maculinea arion* and *M. alcon* were recorded for the first time from this region. This lead to the whole Goričko region being proposed as a Natura 2000 site and further intensive studies were carried out from 2004 onwards. Currently, butterfly species in the EU's Habitats Directive (including *M. teleius* and *M. nausithous*) are being monitored in the most important parts of Goričko.

A lepketérképezés módszertana

A térképezés elsődleges célja az Őrség és Goričko területén előforduló nappali lepkefajok pontos elterjedésének és relatív gyakoriságának megállapítása volt, amely adatok birtokában az Őrség és Goričko Natura 2000 területek fenntartása és természeti értékeinek védelme lényegesen hatékonyabbá válhat. A térképezésből nyerhető származtatott adatok pedig további információt nyújthatnak a lepkéközösségek diverzitásáról, az egyes fajok pontos élőhely-igényeiről, időbeli előfordulásukról. A térképezés alapegysége a 2,5×2,5 km-es UTM (Universal Transverse Mercator) négyzet volt (pl. XM19D2), amelyen belül a cél a lehető legtöbb (optimális esetben az összes) jelen lévő lepkefajt felmértük. Ennek érdekében a felmérés két évében (2010–2011) minden egyes négyzetet legalább négy időszakban vizsgáltunk meg (kora tavasz, késő tavasz, kora nyár, késő nyár). Az Őrség területén a felmérés egy adott négyzet összes – légifotóról azonosított – élőhelytípusát, vagy az aktuális időszakban jelentős élőhelyeit érintette, a Goričko területén pedig egy-egy négyzetben az összes azonosított élőhelytípusban véletlenszerűen kiválasztott mintavételi helyen történt a felvételezés. Az általános felmérésen kívül a speciális élőhely-igényű, gyakran lokális és ritka fajok (*Limnitis populi*, *Erebia aethiops*), illetve a korai fejlődési szakaszban könnyebben észlelhető fajok (*Thecla betulae*, *Maculinea alcon*, *Euphydryas aurinia*) térképezése szisztematikus felméréssel történt. A térképezés adatai az elmúlt évekből származó egyéb természetvédelmi és ökológiai felmérések adataival is kiegészültek.

UTM háló / UTM mreža / UTM grid

Metode inventarizacije (popisa) dnevnih metuljev

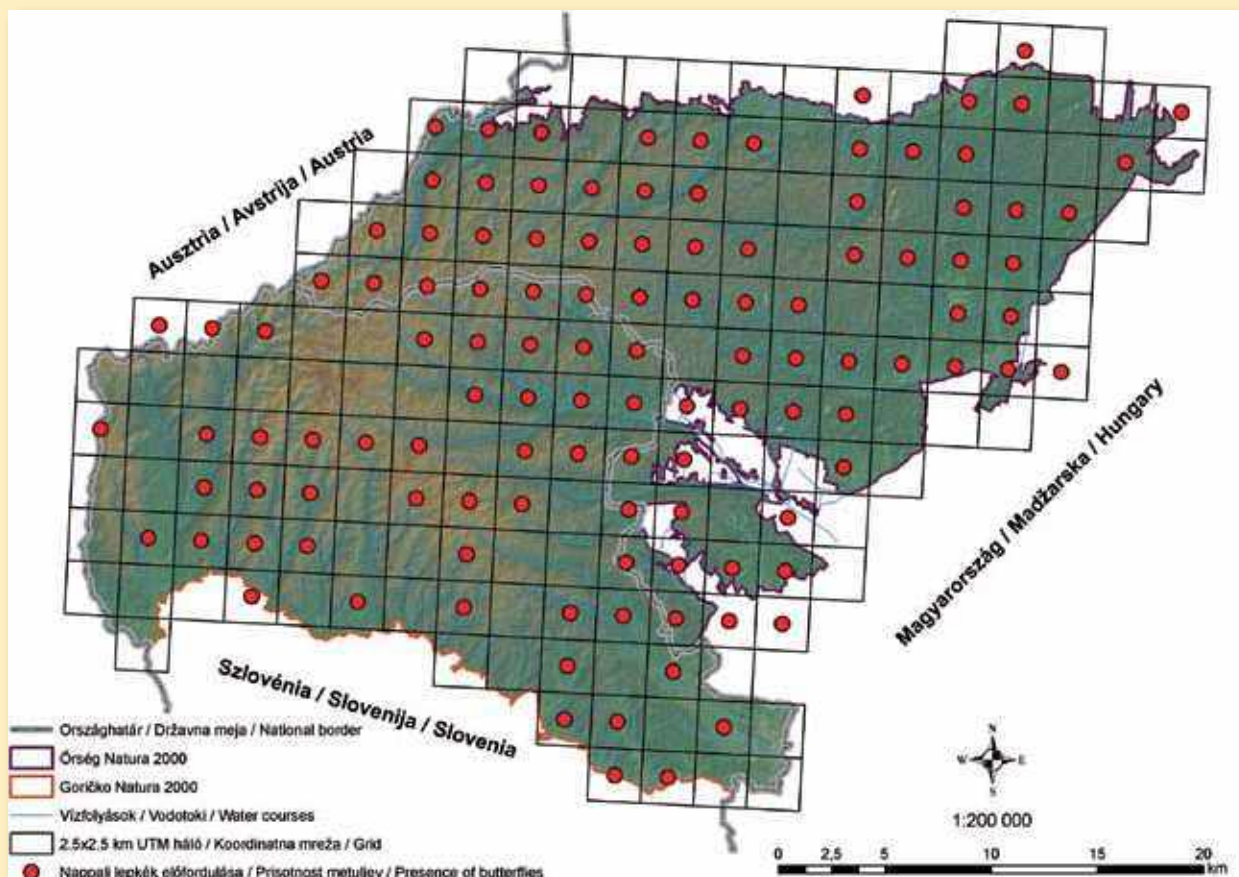
Poglavitni cilj popisovanja dnevnih metuljev v Őrségu in na Goričkem je bil ugotoviti natančno razširjenost in relativno gostoto vseh vrst dnevnih metuljev. Ti podatki bodo uporabljeni za ohranjanje vrst in upravljanje v območju Natura 2000 v Őrségu in na Goričkem ter hkrati za učinkovitejšo ohranitev njihovih naravnih posebnosti. Pridobljeni podatki bodo zagotavljali več informacij o pestrosti združb dnevnih metuljev, habitatnih potrebah vsake vrste in o njihovi fenologiji. Popis temelji na 2.5 x 2.5 km mreži UTM (Universal Transverse Mercator), pri čemer en kvadrat sestavlja enoto (npr. XM19D2). Cilj je bil, da se v vsakem kvadratu zabeleži maksimalno opaženo število vrst (v najboljšem primeru vseh vrst). Da bi to dosegli, smo v dveh letih popisovanja (2010-2011) obiskali vse kvadrate v štirih različnih fenoloških obdobjih (zgodaj spomladi, pozno spomladi, zgodaj poleti, pozno poleti). V Őrségu so bili pregledani vsi iz zračnih posnetkov identificirani habitatni tipi ali pa habitati, glede na njihov pomen v dani fenološki stopnji. Na Goričkem je bila iz vsakega razpoložljivega habitatnega tipa v vsakem UTM-kvadratu naključno izbrana ena popisna lokaliteta. Poleg splošnega popisa je bilo specifično popisanih nekaj vrst s posebnimi habitatnimi zahtevami ali lokalno razširjenostjo (npr. *Limenitis populi*, *Erebia aethiops*). Z iskanjem jajčec ali ličink na njihovih gostiteljskih rastlinah je bilo sistematsko popisanih tudi nekaj vrst, ki jih je lažje zaznati v fazah pred preobrazbo (npr. *Thecla betulae*, *Maculinea alcon*, *Euphydryas aurinia*). Podatki tega kartiranja so bili dopolnjeni z zapisi, zbranimi med prejšnjimi ekološkimi in naravovarstvenimi raziskavami.

Methods of butterfly mapping

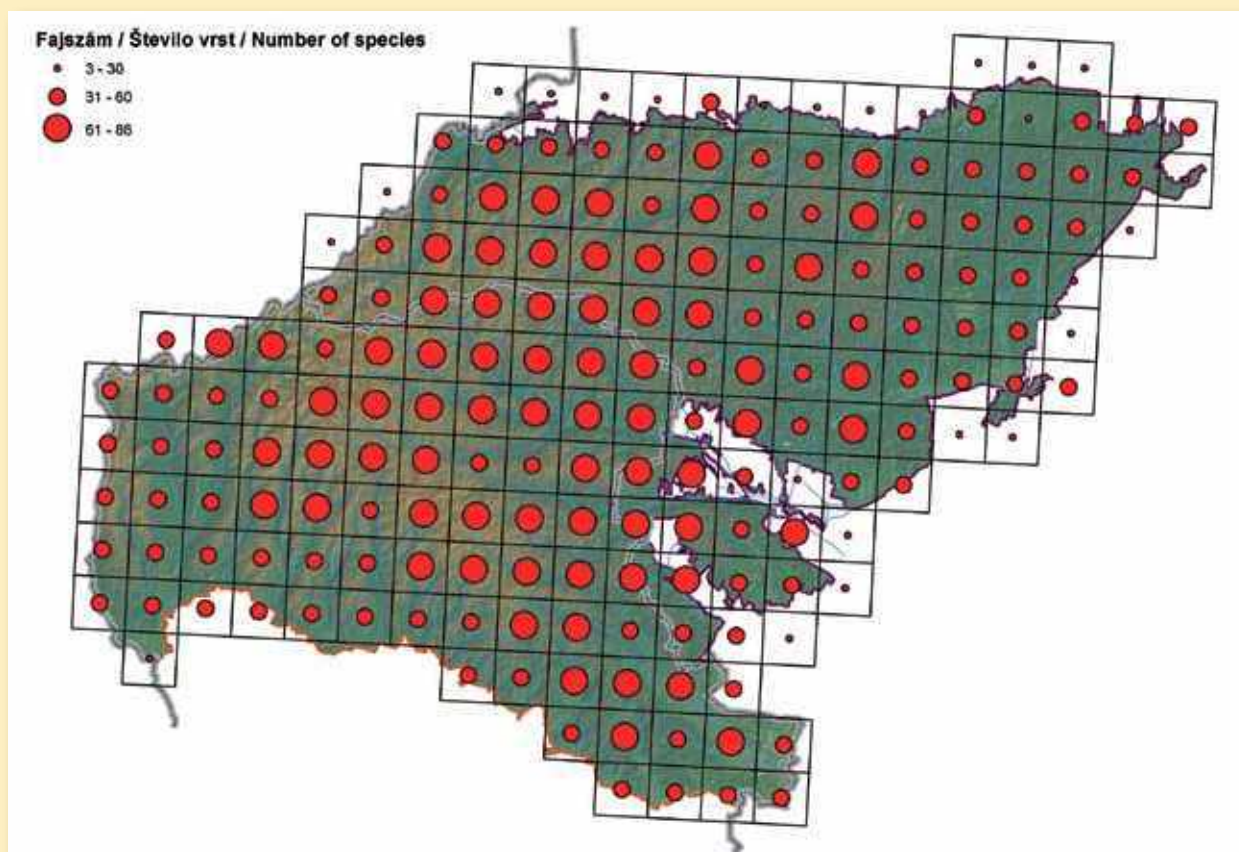
The main aim of the mapping of butterflies in the Őrség and Goricko was to obtain an accurate distribution and relative abundance of all butterfly species. These data will be used to maintain and manage the Őrség and Goricko Natura 2000 sites and to protect their natural values more efficiently. Derived data will provide more information on the diversity of butterfly communities, habitat requirements of each species and their phenology. The mapping is based on the 2,5x2,5 km UTM grid (Universal Transverse Mercator), with one square constituting a unit (e.g. XM19D2). In each square, the maximum observable number of species (in optimal case all species) was aimed to be recorded. To achieve this, all squares were visited during four different phenological seasons (early spring, late spring, early summer, late summer) during the two years of mapping (2010–2011). In the Őrség all identified (from aerial photograph) habitat types were surveyed, or all habitats, with significance in a given phenological stage. In Goricko, one survey site was randomly chosen from each available habitat type in every UTM square. Besides general recording, a few species with special habitat requirement or local distribution were surveyed specifically (e.g. *Limenitis populi*, *Erebia aethiops*). Also, a few species, which are easier to detect in their pre-imaginal stages (e.g. *Thecla betulae*, *Maculinea alcon*, *Euphydryas aurinia*), were surveyed systematically by searching for eggs or larvae on their host-plants. Data from present mapping were supplemented by recent records collected during previous ecological and conservation surveys.

A jelenlegi kutatások eredményei

Az Őrség és Goričko területén végzett nappali lepke térképezés során 106 faj több mint 20.000 adatát sikerült összegyűjteni. Az eredmények közül kiemelkedő az Őrség területére új fajként megtalált apró boglárka (*Pseudophilotes schiffermuelleri*), ami már korábban Goričko területén előkerült, valamint a palakék boglárka (*Cupido alcetas*) és a sápadt szemeslepke (*Lopinga achine*) előfordulásának bizonyítása, illetve a természetvédelmi szempontból értékes (pl. hangyaboglárka fajok – *Maculinea* spp., lápi tarkalepke – *Euphydryas aurinia*, havasi tűzlepke – *Lycaena hippothoe*) elterjedésének pontosítása. A térképezés során ugyanakkor több olyan faj nem került elő, amelynek a vizsgálati területen korábban ismert tenyésző populációik voltak (narancslepke – *Colias myrmidone*, nagy mustárlepke – *Leptidea morsei major*, erdei ökörszemlepke – *Hyponephele lycaon*), e fajok az elmúlt évtizedek során bekövetkezett élőhelyvesztés áldozatai lehetnek. A térképezés eredményeit a következő fejezetben fajonként ábrázolt elterjedési térképek mutatják be. A térképeken látszik, hogy adott faj mely UTM négyzetekben fordul elő, így információt ad gyakoriságáról és elterjedési területéről is. Gyakoriságuk alapján a fajok öt csoportba sorolhatók: szórványos (a felmért négyzetek kevesebb, mint 10%-ában fordul elő), ritka (10–20%), közepesen gyakori (20–50%), gyakori (50–80%) és közönséges (több, mint 80%-ában fordul elő). Az egyes fajok gyakorisága a fajok ismertetésénél jelenik meg. Az elterjedési térképeken jól kirajzolódik, hogy bizonyos fajok általánosan elterjedtek és gyakoriak, szinte minden négyzetben előfordulnak. Ilyen pl. a c-betűs lepke (*Nymphalis c-album*), amely sem tápnövénye a nagy csalán (*Urtica dioica*) sem az élőhely tekintetében nem válogatós (210. oldal). Más fajok közepesen gyakoriak és jól láthatóan foltszerűen elterjedtek a területen. Ilyen pl. a kis apollólepke (*Parnassius mnemosyne*), amely elsősorban patakvölgyekhez és üde, idősebb elegyes lombdökhöz kötődik, ugyanis tápnövényeit ilyen élőhelyeken találja meg (60. oldal). Olyan fajok is vannak, amelyen rendkívül ritkák és a vizsgált területről csak igen kevés adatuk van. Erre jó példa a díszes tarkalepke (*Euphydryas maturna*), amely egyetlen élőhelyen él az Őrségben, és egy másik helyen a Goričko területén (184. oldal). A térképezés során gyűjtött faunisztikai alapadatok a természetvédelem számára közvetlenül felhasználhatók, pl. a védett fajok előfordulási helyeinek, tenyészhelyeinek védelmén keresztül. Az alapadatok felhasználásával nyert származtatott adatok pedig segítenek a fajok és lepkéközösségek ökológiájának megértésében, pl. élőhelyhasználat, rajzásdinamika. A térképezés eredményei alapján az is megállapítható, hogy jelentős eltérések vannak az egyes területrészek fajgazdagságában. A peremterületek elsősorban azért tűnnek fajszegénynek, mert az adott UTM négyzetnek csak kisebb része fekszik a vizsgálati területen, de emellett vannak biológiailag és értelmezhető tendenciák is. Jól látszik például, hogy magyar oldalon a legnagyobb fajgazdagságot az Őrség nyugati része, azaz a Szlovén-Rábavidék mutatja. Ennek magyarázata feltehetően az, hogy itt a legnagyobb az élőhelyek változatossága, valamint a hagyományos gazdálkodás fennmaradása miatt az élőhelyek természetességi állapota is itt a legjobb. A fajgazdagsági térkép alapján ki lehet jelölni a nappali lepkék védelme szempontjából legjelentősebb és kiemelt figyelmet érdemlő területeket.

A fajok elterjedésének ábrázolása / Zemljevid razširjenosti vrst / Species distribution maps

*A kimutatott fajok száma UTM négyzetenként / Število vrst zabeleženih v UTM kvadrantu /
Number of species recorded per UTM grids*

Rezultati zadnje raziskave

Z popisom dnevnih metuljev v Őrségu in na Goričkem smo dobili približno 20.000 podatkov o 106 vrstah metuljev, vključno s tremi novimi za raziskano območje: šetrajev sleparček (*Pseudophilotes schiffermuelleri*), kratkorepi kupido (*Cupido alcetas*) in scopolijev zlatook (*Lopinga achine*). Pomemben rezultat popisa je pregled natančne razširjenosti naravovarstveno pomembnih vrst, kot so mravljiščarji (*Maculinea* spp.), travniški postavnež (*Euphydryas aurinia*) in škrlatni cekinček (*Lycaena hippothoe*). Vendar pa nekaj vrst, za katere je znano, da so se v preteklosti razmnoževale v Őrségu in na Goričkem, ni bilo odkritih med sedanjim popisovanjem, morebiti zaradi izgube življenjskega okolja (habitata) v zadnjih desetletjih. Te vrste so: bakreni senoženik (*Colias myrmidone*), veliki frfotavček (*Leptidea morsei major*) in grmovni oblakar (*Hyponphele lycaon*). Rezultati raziskav so objavljeni na kartah razširjenosti za vsako vrsto v naslednjih poglavjih. Te karte kažejo, v katerem UTM-kvadratu je bila najdena določena vrsta, s tem pa dajejo informacije o relativni gostoti in območju razširjenosti te vrste. Vrste smo razdelili v pet skupin glede na njihovo relativno gostoto: zelo redka (zabeležena v manj kot 10 % raziskanih kvadratih), redka (10 – 20 %), neredka (20 – 50 %), pogosta (60 – 80 %) in zelo pogosta (v več kot 80 % kvadratih). Ti podatki o njihovi relativni gostoti so podani v opisu vsake vrste v naslednjih poglavjih. Karte razširjenosti lepo ponazarjajo, da v območju živijo vrste, ki so pogoste in splošno razširjene v skoraj vseh kvadratih. Dober primer je beli C (*Polygonia c-album*), ki ni prav nič izbirčen, kar zadeva njegov habitat in prehranjevalno rastlino. Splošno razširjena pa je tudi velika kopriva (*Urtica dioica*) (stran 210). Druge vrste so manj pogoste z neenakomerno razširjenostjo v raziskovanem območju. Eden takšnih primerov je črni apolon (*Parnassius mnemosyne*), ki se zanaša predvsem na stare mešane gozdove v dolinah s potoki, kjer uspevajo njegove prehranjevalne rastline (stran 60). Obstajajo tudi vrste, ki so izjemno redke in o katerih obstaja le nekaj zapisov iz raziskovanega območja. Takšna vrsta je gozdni postavnež (*Euphydryas maturna*), ki je bil najden na eni sami lokaciji v Őrségu in na eni lokaciji na Goričkem (stran 184). Neobdelane podatke o razširjenosti vrst lahko uporabimo neposredno pri varovanju in upravljanju (rabi) življenjskih okolij (habitatov) ogroženih vrst. Dobljeni podatki so velikega pomena za izpopolnitev znanja o ekologiji vrst dnevnih metuljev ali njihovih združb, se pravi o uporabi življenjskih okolij in dinamiki fenologije. Rezultati popisa dnevnih metuljev razkrivajo, da v bogastvu vrst na različnih lokalitetah obstajajo prav neverjetne razlike. Kvadrati blizu mej popisnega območja se zdijo revnejši z vrstami predvsem zato, ker so bili raziskani le njihovi manjši deli. Pa vendar obstajajo tudi nekateri biološko čvrsti vzorci. Jasno je, na primer, da je zahodni del Őrséga vrstno bogatejši na madžarski strani. Najverjetnejša razlaga te tendence je ta, da je pestrost življenjskih okolij tu največja, saj so zaradi tradicionalne rabe tal najbolj naravna tudi življenjska okolja. Na osnovi kart o številčnosti vrst je možno identificirati najpomembnejša območja za ohranjanje dnevnih metuljev, kar hkrati pomeni, da jim je mogoče prav tam posvetiti tudi večjo pozornost.

Results of the present survey

The mapping of butterflies in the Őrség and Goričko revealed over 20 000 records of 106 butterfly species of which three are new to the Őrség: Eastern Baton Blue (*Pseudophilotes schiffermuelleri*), Provençal Short-tailed Blue (*Cupido alcetas*) and Woodland Brown (*Lopinga achine*). An important result is the accurate distribution of species of conservation interest, such as Large Blue species (*Maculinea* spp.), Marsh Fritillary (*Euphydryas aurinia*) and Purple-edge Copper (*Lycaena hippothoe*). A few species, which had breeding populations in the Őrség and Goričko were however, not found during present mapping; they could be victims of habitat loss in the recent decades: Danube Clouded Yellow (*Colias myrmidone*), Fenton's Wood White (*Leptidea morsei major*) and Dusky Meadow Brown (*Hyponphele lycaon*). The results of the survey are presented as distribution maps of each species in the following chapters. These maps show in which UTM square a given species occurred and so provides information on the abundance and distribution area of that species. We assigned species to five groups according to their abundance: very rare (occurred in less than 10% of the surveyed squares), rare (10–20%), not rare (20–50%), common (60–80%) and very common (occurred in more than 80% of the squares). The abundance data is given in the description of each species in the following chapters. The distribution maps clearly illustrate that there are species that are common and widespread and occur in almost all squares. A good example is Comma Butterfly (*Nymphalis c-album*), which can survive under different ecological conditions and its food plant, the Stinging Nettle (*Urtica dioica*) is also widespread (page 210). Other species are less common and have a patchy distribution within the survey area. One example is the Clouded Apollo (*Parnassius mnemosyne*), which relies primarily on oldgrowth mixed forests in stream valleys where its food-plants grow (page 60). There are also species of extreme rarity with only a few records from the surveyed area. The Scarce Fritillary (*Euphydryas maturna*) is known from a single location in Őrség and at another one in Goričko (page 184). Raw data on the distribution of species can be used directly in the protection and management of the habitats of endangered species. The derived data are most important in obtaining a better knowledge of the ecology of butterfly species or communities, e.g. habitat use or phenology dynamics. The results of the butterfly mapping reveal that there are remarkable differences in species richness in different squares. The map of species richness can help identifying priority areas for butterfly conservation by drawing attention to important habitats within the most species-rich squares. It seems obvious that many squares with high species richness lie in the westernmost part of Őrség i.e. Slovenian Raba Region area and the adjacent area in Goričko, where habitat diversity is highest due to the continuity of traditional landuse. Squares at the boundaries of the mapped area seem to be species poor, primarily because only a smaller proportion of their area fell within the survey area.

Tájkép a Goričkoban / Gorička krajina / Scenery in Goričko

10

Népi műemlékegyüttes Szalafőn / Muzej na prostem v kraju Szalafő / Folk monument group in Szalafő

11

A fajok listája / Seznam vrst / List of species

Hesperiidae

Erynnis tages (Linnaeus, 1758)
Carcharodus alceae (Esper, [1780])
Carcharodus floccifera (Zeller, 1847)
Pyrgus malvae (Linnaeus, 1758)
Pyrgus armoricanus Oberthür, 1910
Pyrgus alveus (Hübner, [1803])
Carterocephalus palaemon (Pallas, 1771)
Heteropterus morpheus (Pallas, 1771)
Hesperia comma (Linnaeus, 1758)
Ochlodes sylvanus (Esper, 1779)
Thymelicus lineola Ochsenheimer, 1808
Thymelicus sylvestris (Poda, 1761)

Papilionidae

Parnassius mnemosyne (Linnaeus, 1758)
Iphiclides podalirius (Linnaeus, 1758)
Papilio machaon Linnaeus, 1758

Pieridae

Colias hyale (Linnaeus, 1758)
Colias erate (Esper, [1805])
Colias croceus (Geoffroy in Fourcroy, 1785)
Gonepteryx rhamni (Linnaeus, 1758)
Leptidea sinapis (Linnaeus, 1758)
Leptidea reali Reissinger, 1989
Aporia crataegi (Linnaeus, 1758)
Pieris brassicae (Linnaeus, 1758)
Pieris rapae (Linnaeus, 1758)
Pieris napi (Linnaeus, 1758)
Pontia daplidice edusa (Fabricius, 1977)
Anthocharis cardamines Linnaeus, 1758

Riodinidae

Hamearis lucina (Linnaeus, 1758)

Lycaenidae

Lycaena dispar rutilus (Werneburg, 1864)
Lycaena phlaeas (Linnaeus, 1761)
Lycaena hippothoe (Linnaeus, 1761)
Lycaena tityrus (Poda, 1761)
Lycaena virgaureae (Linnaeus, 1758)
Neozephyrus quercus (Linnaeus, 1758)
Thecla betulae (Linnaeus, 1758)
Callophrys rubi (Linnaeus, 1758)
Satyrrium w-album (Knoch, 1782)
Satyrrium pruni (Linnaeus, 1758)
Satyrrium ilicis (Esper, 1779)
Satyrrium acaciae (Fabricius, 1787)
Celastrina argiolus (Linnaeus, 1758)
Cupido minimus (Fuessly, 1775)
Cupido argiades (Pallas, 1771)
Cupido alcetas (Hoffmannsegg, 1804)
Cupido decoloratus (Staudinger, 1886)
Pseudophilotes schiffmuelleri (Hemming, 1929)
Glaucopsyche alexis (Poda, 1761)
Maculinea alcon ([Denis & Schiffermüller], 1775)
Maculinea arion (Linnaeus, 1758)
Maculinea nausithous (Bergsträsser, 1779)

Maculinea teleius (Bergsträsser, 1779)
Plebeius argus (Linnaeus, 1758)
Plebeius argyrognomon (Bergsträsser, 1779)
Plebeius idas (Linnaeus, 1758)
Aricia agestis ([Denis & Schiffermüller], 1775)
Aricia artaxerxes allous (Geyer, 1837)
Cyaniris semiargus (Rottemburg, 1775)
Polyommatus icarus (Rottemburg, 1775)
Polyommatus bellargus (Rottemburg, 1775)

Nymphalidae

Limnitis populi (Linnaeus, 1758)
Neptis rivularis (Scopoli, 1763)
Neptis sappho (Pallas, 1771)
Argynnis paphia (Linnaeus, 1758)
Argynnis adippe (Linnaeus, 1758)
Argynnis niobe (Linnaeus, 1758)
Argynnis aglaja (Linnaeus, 1758)
Issoria lathonia (Linnaeus, 1758)
Brenthis daphne ([Denis & Schiffermüller], 1775)
Brenthis ino (Rottemburg, 1775)
Boloria dia (Linnaeus, 1758)
Boloria euphrosyne (Linnaeus, 1758)
Boloria selene ([Denis & Schiffermüller], 1775)
Apatura ilia ([Denis & Schiffermüller], 1775)
Apatura iris (Linnaeus, 1758)
Euphydryas aurinia (Rottemburg, 1775)
Euphydryas maturna (Linnaeus, 1758)
Melitaea cinxia (Linnaeus, 1758)
Melitaea diamina (Lang, 1789)
Melitaea didyma (Esper, 1779)
Melitaea phoebe ([Denis & Schiffermüller], 1775)
Melitaea athalia (Rottemburg, 1775)
Melitaea aurelia Nickerl, 1850
Melitaea britomartis (Assmann, 1847)
Araschnia levana (Linnaeus, 1758)
Nymphalis io (Linnaeus, 1758)
Nymphalis urticae (Linnaeus, 1758)
Nymphalis polychloros (Linnaeus, 1758)
Nymphalis antiopa (Linnaeus, 1758)
Nymphalis c-album (Linnaeus, 1758)
Vanessa atalanta (Linnaeus, 1758)
Vanessa cardui (Linnaeus, 1758)
Pararge aegeria tircis (Godart, 1821)
Lasiommata megera (Linnaeus, 1767)
Lasiommata maera (Linnaeus, 1758)
Lopinga achine (Scopoli, 1763)
Coenonympha arcania (Linnaeus, 1761)
Coenonympha glycerion (Borkhausen, 1788)
Coenonympha pamphilus (Linnaeus, 1758)
Aphantopus hyperanthus (Linnaeus, 1758)
Maniola jurtina (Linnaeus, 1758)
Melanargia galathea (Linnaeus, 1758)
Erebia medusa ([Denis & Schiffermüller], 1775)
Erebia aethiops Esper, 1777
Minois dryas (Scopoli, 1763)
Hipparchia fagi (Scopoli, 1763)
Brintesia circe (Linnaeus, 1758)

Erynnis tages (Linnaeus, 1758)

Cigánylepke

Élőhelyi viszonyok: Száraz, félszáraz gyepek jellegzetes faja, bolygatott élőhelyeken is előfordul.

Biológiája: Kétnemzedékes, április-júniusban, illetve július-augusztusban repül. A lepke aktív viráglátogató. Hernyói a mezei iringó (*Eryngium campestre*) és a szarvaskerep (*Lotus corniculatus*) leveleit fogyasztják.

Elterjedése: Eurázsiai faj, amely Szlovéniában és Magyarországon is mindenhol megtalálható, beleértve a vizsgálati területet is. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Nokotin sivček

Habitat: Večinoma se pojavlja na suhih in polsuhih travnikih, vendar tudi na ruderalnih območjih.

Biologija: Ima dve generaciji aprila-junija in julija-septembra. Odrasli osebkki pogosto obiskujejo cvetove. Gosenice se hranijo večinoma s poljsko možino (*Eryngium campestre*) in navadno nokoto (*Lotus corniculatus*).

Razširjenost: Evrazijska vrsta ki je v Sloveniji in na Madžarskem splošno razširjena. To velja tudi za območje Őrséga in Goričkega. Indeks številčnosti: 4.

Ogroženost: Ni ogrožen, ni zavarovan.

Dingy Skipper

Habitat: It occurs mainly in dry and semi-dry grasslands, although it can occupy ruderal habitats too.

Biology: Double-brooded, the imagoes are on the wing in April-June and July-September. The adults often visit flowers. The larvae develop mainly on Field Eryngo (*Eryngium campestre*) and Bird's Foot Trefoil (*Lotus corniculatus*).

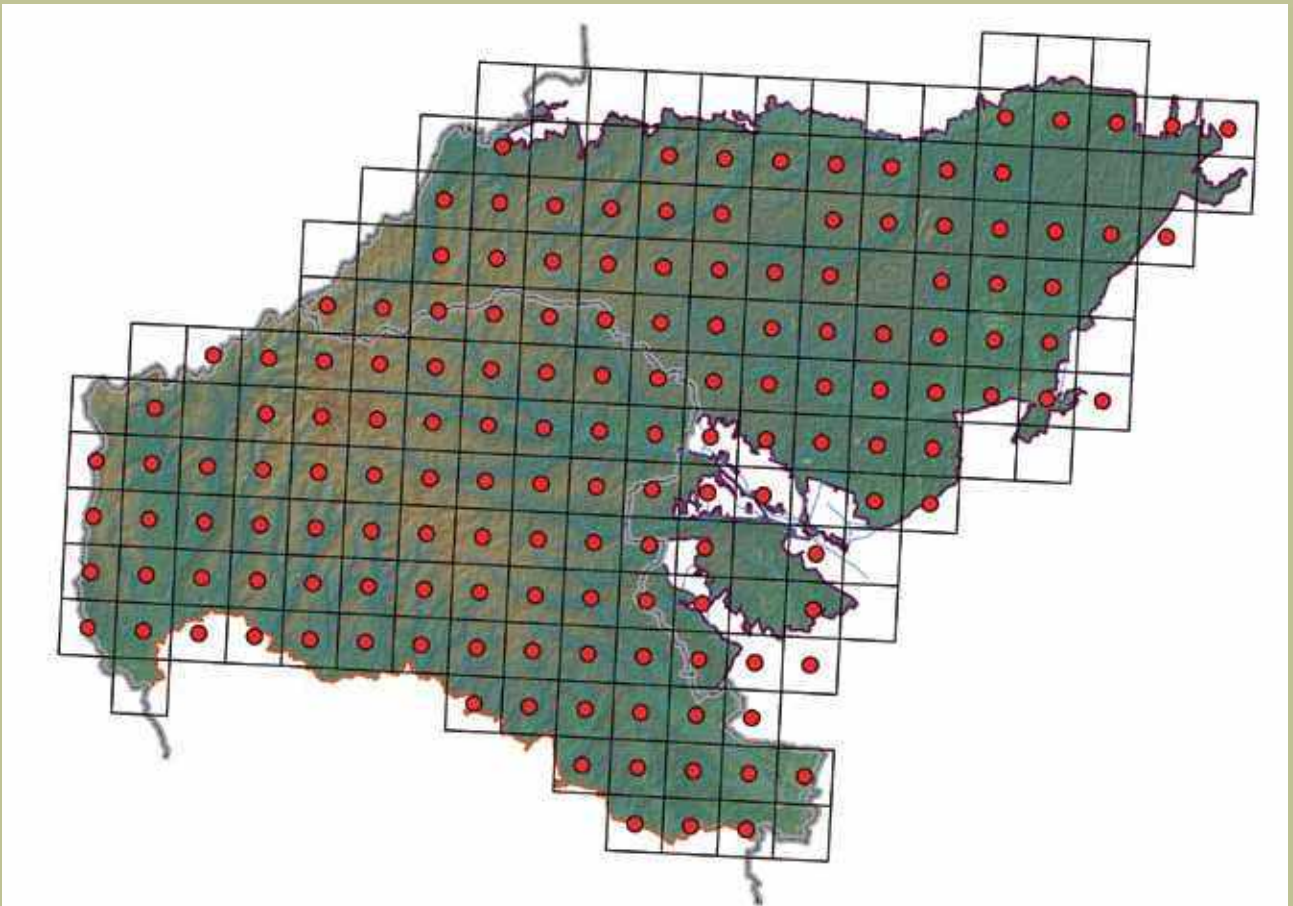
Distribution: Eurasian species, which is widely distributed in Slovenia and Hungary, including the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, not protected.

Hesperiidae - Busalepkék/Debelovlavcki/Skippers

12

Carcharodus alceae (Esper, [1780])

Mályva-busalepke

Élőhelyi viszonyok: Széles tűrőképességű faj, számos élőhelytípusban megtalálható. Száraz és nedves réteken, kultúr-területeken, utak szegélyében és erdőszéleken is előfordul, főleg tápnövényéhez kötődve.

Biológiája: Kétnemzedékes, április végétől szeptember közepéig majdnem folyamatosan repül. A hímek territóriumot tartanak, amelyet gyakran körbepöfögnek, elkergetve az oda betévedő más lepkéket. Hernyója mályva (*Malva* spp.) fajokat fogyaszt.

Elterjedés: Eurázsia nagy részén megtalálható, az északi részeket kivéve. Az Őrség és Goričko területén szórványos és ritka. Gyakorisági mutatója: 2.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Slezenovčev kosmičar

Habitat: Poseljuje raznolike življenjske prostore. Pojavlja se tako na vlažnih kot tudi suhih travnikih, ruderalnih območjih, robovih cest in gozdnih robovih kjer rastejo hranilne rastline gosenic.

Biologija: Leta v dveh generacijah od aprila do septembra. Samci so teritorialni in redno patrolirajo na svojem teritoriju ter odganjajo druge metulje. Gosenice se hranijo s slezom (*Malva* spp.)

Razširjenost: V Evraziji z izjemo severa splošno razširjena vrsta. V Őrségu in na Goričkem je redka in razširjena le lokalno. Indeks številčnosti: 2.

Ogroženost: Ni ogrožen, ni zavarovan.

Mallow Skipper

Habitat: The butterfly inhabits a wide range of habitats. It occurs in both dry and humid grasslands, disturbed habitats, road verges and wood edges, connected to its larval foodplants.

Biology: Double-brooded, the imagoes are on the wing from April to September. The males keep territory, which they often patrol around, chasing all other butterflies. The larva develops on Mallow (*Malva* spp.) species.

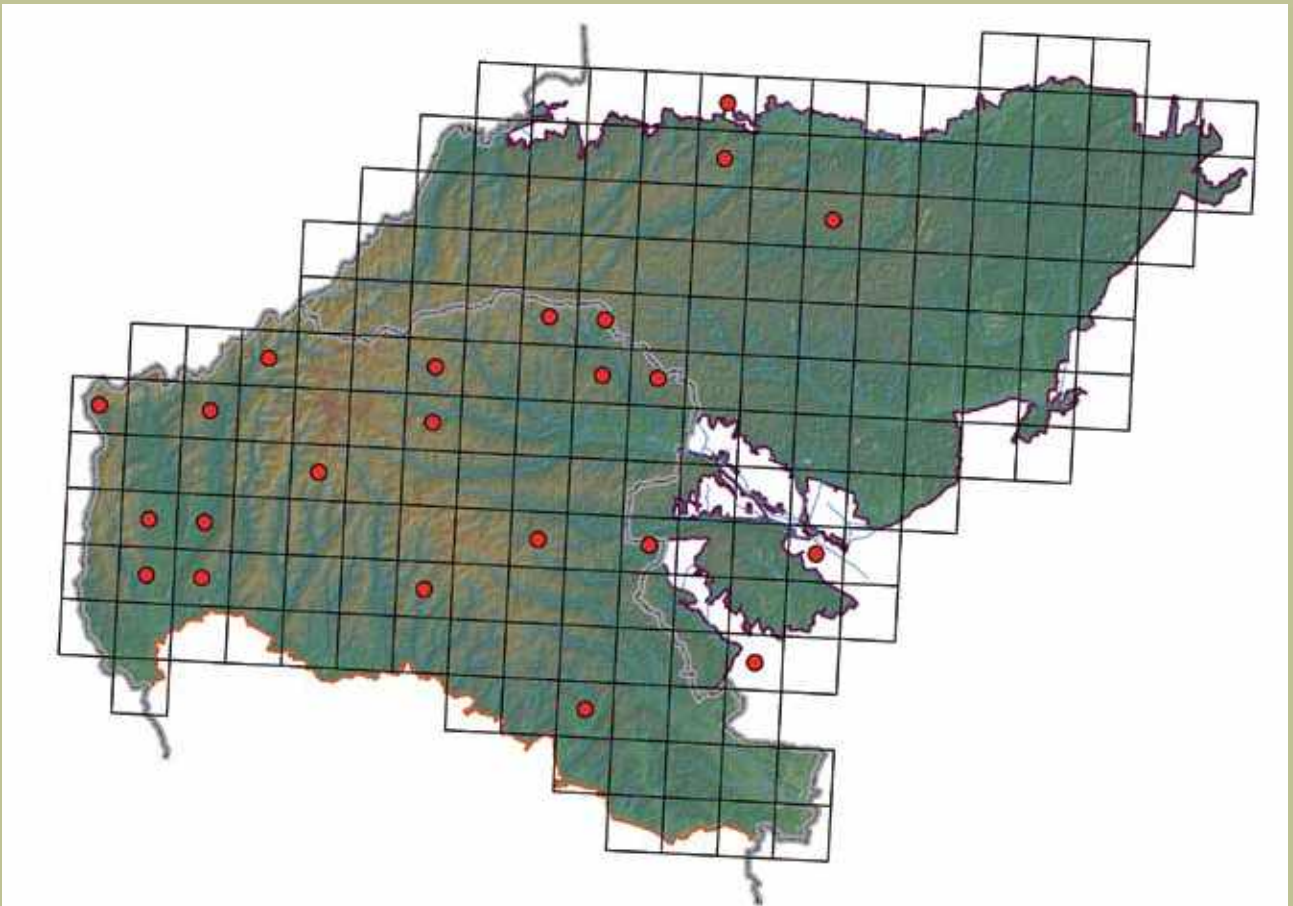
Distribution: Widely distributed in Eurasia, missing from the north. It is local and rare in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 2.

Conservation: Not threatened, not protected.

Hesperiidae - Busalepkék/Debelovlavcki/Skippers

13

Carcharodus floccifera (Zeller, 1847)

Pemetefű-busalepke

Močvirski kosmičar

Élőhelyi viszonyok: A mocsárrétektől a száraz, virágban gazdag kaszálókig többféle élőhelyen előfordul, erdei tisztásokon is megtelepszik. Az Őrség és Goričko területén szinte kizárólag üde kaszálókön és mocsárréteken tenyészik.

Biológiája: Kétnemzedékes, május-júniusban és július-augusztusban rajzik. A hímek territóriumot tartanak, gyakran a tápnövény virágzatát választják pihenőhelyként. Szintén tápnövényét, a bakfűvet (*Betonica officinalis*) használja fő nektárforrásként is.

Elterjedés: Dél- és Közép-Európában, így Szlovéniában és Magyarországon is lokális, Goričkoban főleg a keleti területeken elterjedtebb, az Őrségben nagyobb állományai a Szlovén-Rábavidéken (Vendvidék) és Belső-Őrségben vannak, máshol szórványos. Gyakorisági mutatója: 3.

Természetvédelmi jelentőség: Szlovéniában védett, a szlovéniai lepkék vörös listáján veszélyeztetettként (EN) szerepel. Legfontosabb veszélyeztető tényezők az élőhelyek feldarabolódása, a gyepterületek kezelésének intenzifikációja. Goričkoban a nedves kaszálórétek felhagyása is veszélyezteti. Magyarországon nem védett.

Habitat: Pojavlja se tako na vlažnih, kot tudi na suhih bogato cvetočih travnikih, izjemoma tudi na gozdnih jasah. Na Goričkem in v Őrségu je omejen skoraj izključno na vlažne ekstenzivno rabljene travnike.

Biologija: Leta v dveh generacijah maja-junija in julija-avgusta. Odrasli pogosto posedajo po cvetovih glavne hranilne rastline gosenic te vrste navadnem čistcu (*Betonica officinalis*), samci pa so izrazito teritorialni. Navadni čistec je tudi glavni vir nektarja za to vrsto.

Razširjenost: Vrsta je lokalno razširjena v južni in srednji Evropi. To velja tudi za Slovenijo in Madžarsko, kjer se vedno pojavlja v nizkih gostotah. Je nekoliko pogostejša na vzhodnem delu Goričkega, vendar jo najdemo tudi drugod. V Őrségu je redka in lokalna, večje populacije so v regiji Szlovén-Rábavidék (Vendvidék) in Belső-Őrség. Indeks številčnosti: 3.

Ogroženost: Zavarovana in vključena v seznam ogroženih metuljev Slovenije kot prizadeta vrsta (EN). Glavn dejavnik ogrožanja je fragmentacija življenjskega prostora zaradi intenzifikacije rabe travnikov, na Goričkem pa tudi zaradi zaraščanja vlažnih in močvirnih travnikov. Na Madžarskem ni zavarovana.

Habitat: It inhabits open habitats, from wet meadows to dry flower-rich grasslands, sometimes also in clearings. In the Őrség and Goričko the species is confined almost exclusively to humid or wet meadows.

Biology: Double-brooded, the imagos fly from May to June and in July and August. The butterflies often perch on flowers of the main host-plant Purple Betony (*Betonica officinalis*), with males displaying territorial behaviour. They also use it as their main nectar source.

Distribution: The species is locally distributed in southern and central Europe. It is local in both Slovenia and Hungary, occurring in low densities where present. In Goričko the species is more widespread in the eastern part, but present throughout the region. In the Őrség it is rare and local, stronger populations are found in the Szlovén-Rábavidék (Vendvidék) and Belső-Őrség. Index of abundance: 3.

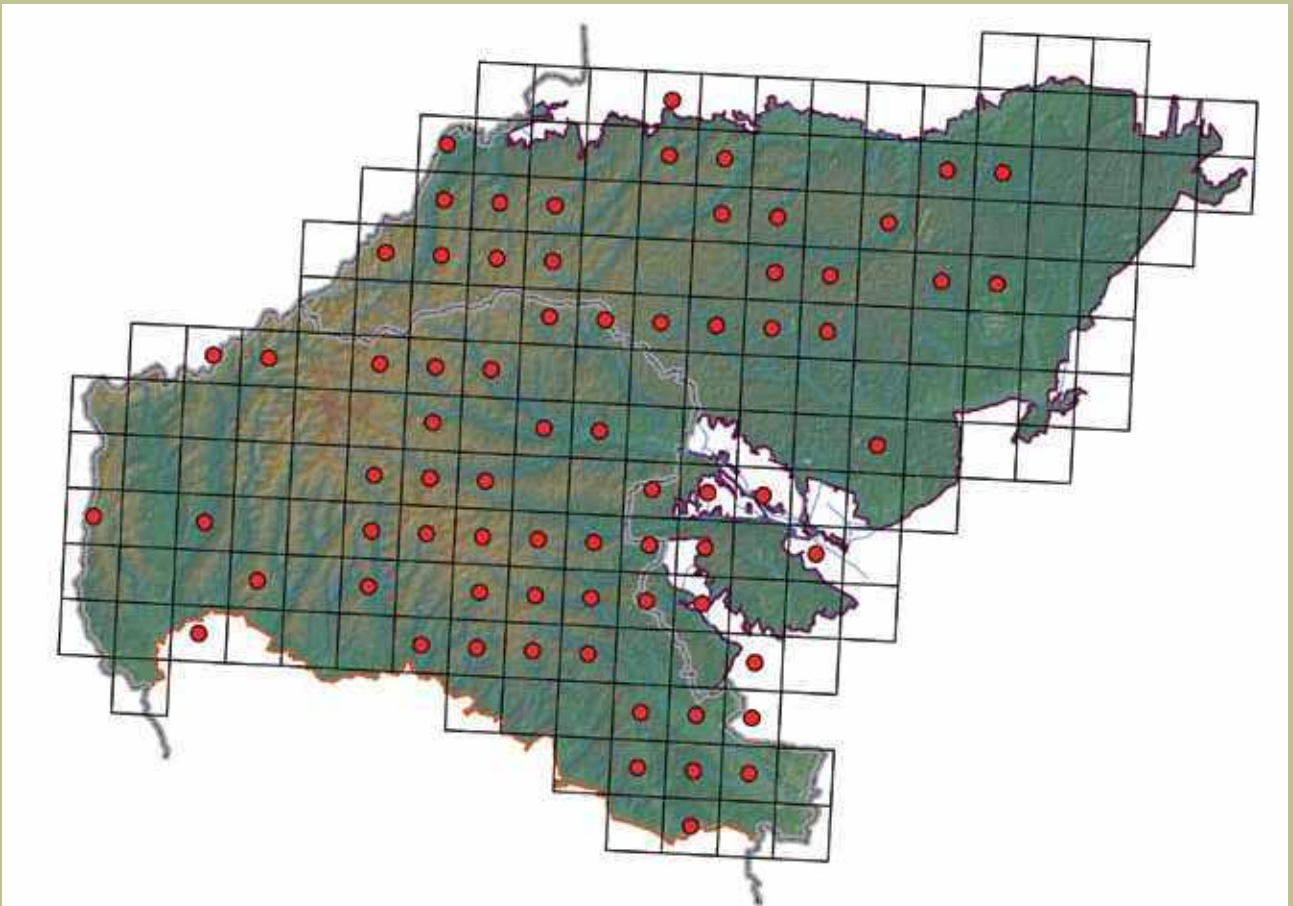
Conservation: Protected and listed as endangered (EN) in the Red List of Lepidoptera in Slovenia. The main threats for the species are fragmentation of suitable habitat due to intensification of grassland management, in Goričko mostly due to abandonment of humid or marshy grasslands. Not protected in Hungary.

Tufted Marbled
Skipper

Hesperiidae - Busalepkék/Debelovlavcki/Skippers

14

Pyrgus malvae (Linnaeus, 1758)

Kis busalepke

Élőhelyi viszonyok: Mindenféle nyílt élőhelyen megtalálható, beleértve a bolygatott gyepeket is.

Biológiája: Kétnemzedékes, áprilistól júniusig, illetve júliustól augusztus végéig repül. Az imágó aktív viráglátogató, szárazabb időszakban a hímek nedves talajon is szívogatnak. A hernyók, főleg rózsaféléken (Rosaceae) fejlődnek.

Elterjedése: Európa-szerte elterjedt, a vizsgálati területen is mindenütt előfordul. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Navadni slezovček

Habitat: najdemo ga na vseh tipih travnikov, pa tudi na ruderalnih območjih.

Biologija: Pojavlja se v dveh generacijah aprila-junija in julija-avgusta. Oba spola pogosto obiskujeta cvetove, samce pa najdemo tudi na vlažnih tleh, še posebej v sušnih obdobjih. Gosenice se prehranjujejo z različnimi vrstami rožnic (Rosaceae).

Razširjenost: V Őrségu je redka in lokalna, večje populacije so v Slovenskem Porabju in v regiji Belső-Őrség. Indeks številčnosti: 4.

Ogroženost: Ni ogrožen, ni zavarovan.

Grizzled Skipper

Habitat: It occurs in all sort of open habitats, including disturbed grasslands.

Biology: Double-brooded, the imagos fly in April-June and July-August. The butterflies often visit flowers; males occasionally drink from wet soil, especially during dry weather. The larvae develop on various species of the Rosaceae family.

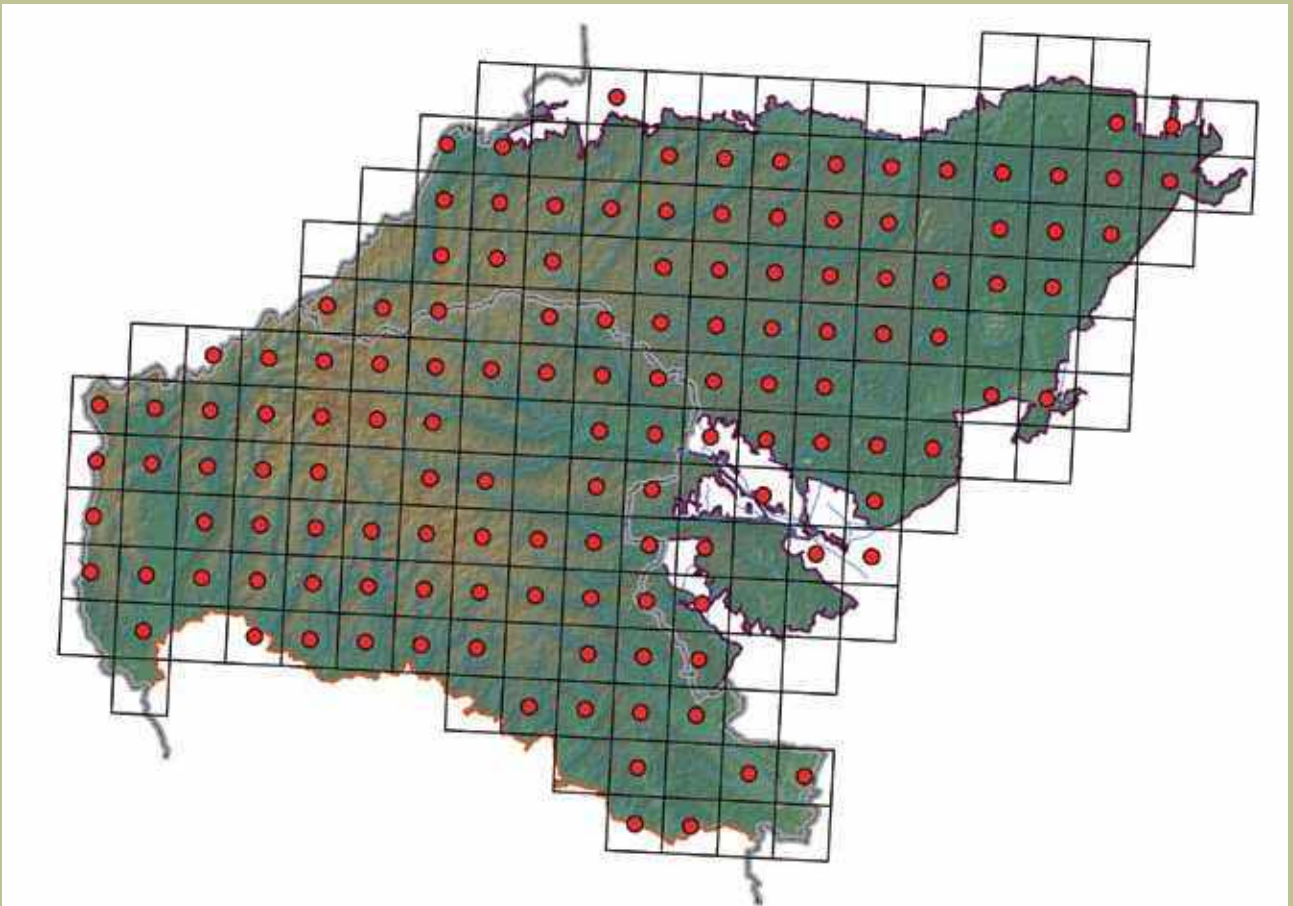
Distribution: Widely distributed in Europe, including the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation status: Not threatened, not protected.

Hesperiidae - Busalepkék/Debelovlavcki/Skippers

15

Pyrgus armoricanus Oberthür, 1910

Feles busalepke

Jagodnjakov slezovček

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban hegy- és dombvidéki félszáraz és üde gyepekben tenyészik.

Biológiája: Kétnemzedékes, április végétől június elejéig, illetve július végétől szeptember elejéig repül. Aktív viráglátogató, a hímek nedves talajon is szívogatnak. A nőtény elsősorban pimpófajokra (*Potentilla* spp.) petézik, új tápnövény adata az Őrségből az őszi vérfű (*Sanguisorba officinalis*). A hernyók összeszórt levelek között tartózkodnak.

Elterjedése: Európában szigetszerűen elterjedt. Magyarországon lokális és ritka, Szlovéniában elterjedtebb. Az Őrség és Goričko területén elterjedt, de csak alacsony egyedszámban került elő. Gyakorisági mutatója: 3.

Természetvédelmi jelentőség: Sebezhető (VU) fajként szerepel a szlovén lepkék vörös listáján, elsősorban a gyepek intenzív használata veszélyezteti. Magyarországon valószínűleg nem veszélyeztetett, nem védett.

Habitat: Pojavlja se predvsem v gričevnatem svetu na mezofilnih in vlažnih travnikih.

Biológija: Leta v dveh generacijah od konca aprila do junija in od konca julija do začetka septembra. Odrasli osebki radi obiskujejo cvetove, samci pa tudi luže, kjer srkajo z minerali bogato vodo. Samice jajčeca odlagajo na petoprstnike (*Potentilla* spp.), v Őrségu pa je kot nova hranilna rastlina zabeležena tudi zdravilna strašnica (*Sanguisorba officinalis*). Gosenica se skriva v gnezdú, ki ga sprede iz listov hranilne rastline.

Razširjenost: V Evropi lokalno razširjena vrsta, kar velja tudi za Madžarsko. V Sloveniji je nekoliko bolj razširjena. Tako je tudi v Őrségu in na Goričkem, vendar se povsod pojavlja v nizkih gostotah. Indeks številčnosti: 3.

Ogroženost: Navedena je kot ranljiva (VU) vrsta v rdečem seznamu metuljev Slovenije. Glavni dejavnik ogrožanja je intenzifikacija rabe travnikov. Verjetno ni ogrožena in tudi ni zavarovana na Madžarskem.

Habitat: It occurs primarily in mesophilous and damp meadows in hilly areas.

Biology: Double-brooded, the imagoes fly from late April until June and the end of July to early September. The butterflies frequently visit flowers, males also visit puddles to intake minerals. The females lay eggs on Cinquefoil (*Potentilla* spp.) species; Great Burnet (*Sanguisorba officinalis*) is a new food-plant record from the Őrség. The caterpillar stays in a tent between leaves of the foodplant.

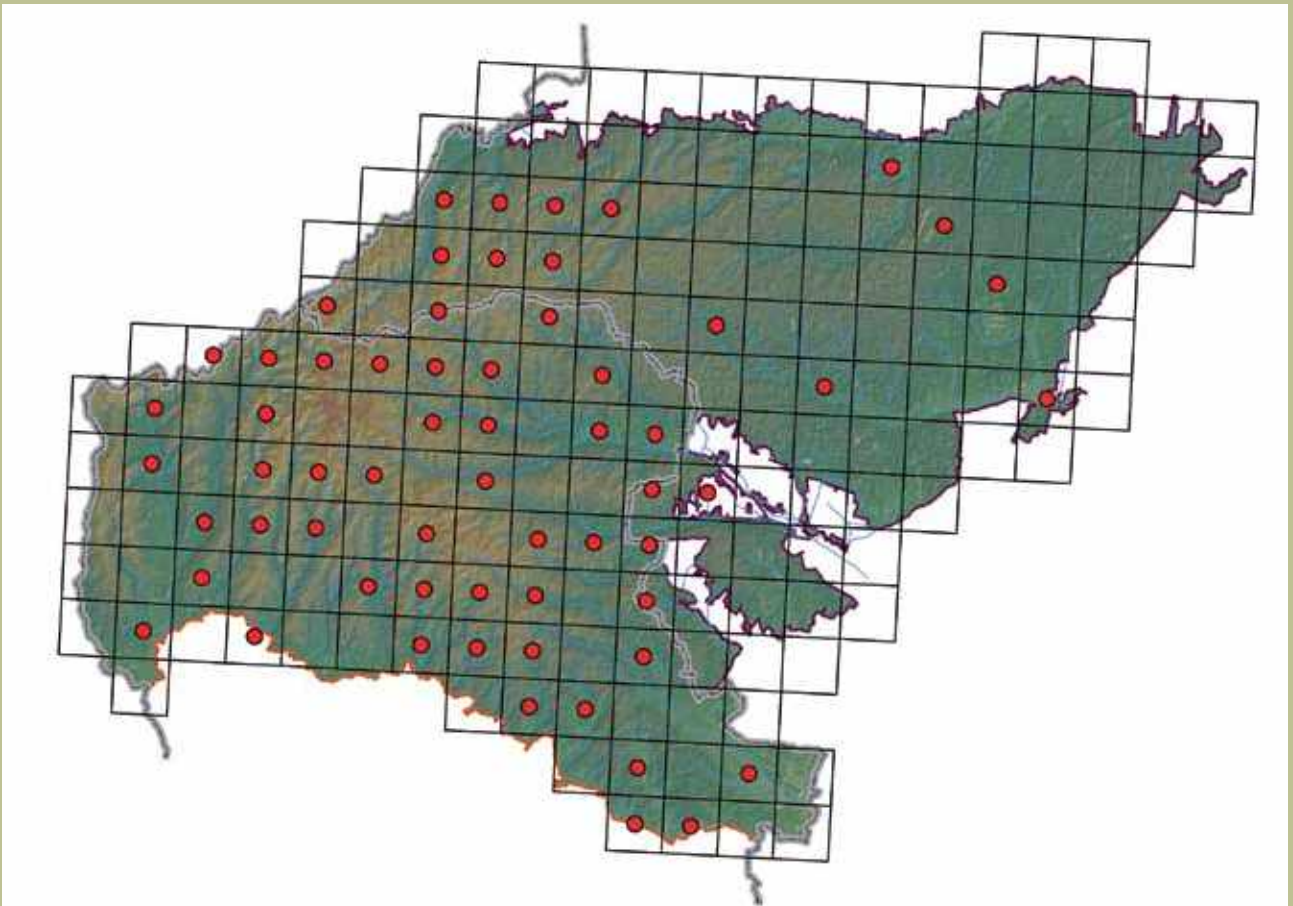
Distribution: Locally distributed in Europe, in Hungary it is local and rare, more widespread in Slovenia. In the Őrség and Goričko it is widespread, but is always in low densities. Index of abundance: 3.

Conservation status: It is listed as vulnerable (VU) in the Red List of Lepidoptera in Slovenia. Mainly threatened by intensification of grasslands. Probably not threatened and not protected in Hungary.

Hesperiidae - Busalepkék/Debelovlavcki/Skippers

16

Pyrgus alveus (Hübner, [1803])

Hegyi busalepke

Zelenosivi slezovček

Large Grizzled Skipper

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban virágban gazdag rétek és erdei tisztások lepkéje. Az Őrség és Goričko területén üde rétekről és erdőszegélyek magaskórósaiból került elő.

Biológiája: Egynemzedékes, júliusban rajzik. Az imágó aktív viráglátogató, a hímek jól lehatárolt territóriumot tartanak. A hernyó pimpófajokon (*Potentilla* spp.) és napvirágon (*Helianthemum ovatum*) fejlődik.

Elterjedése: Európában elterjedt faj, de általában lokálisan fordul elő, főleg hegyvidéki területeken. Az Őrség és Goričko területén nagyon ritka, csak pár példánya került elő, Goričko délkeleti részéről, utoljára 2006-ban. Gyakorisági mutatója: 1.

Természetvédelmi jelentőség: A faj sebezhető (VU) kategóriában szerepel a szlovén lepkék vörös listáján. Szlovéniában dombvidéki élőhelyeit elsősorban a rétek trágyázása és a trágyázás következtében történő elszegényedés veszélyezteti. Egész Magyarországon nagyon ritka faj, valószínűleg a középhegy-ségi gyepek területének csökkenése miatt veszélyeztetett.

Habitat: Pojavlja se na bogato cvetočih travnikih in gozdnih jasah. V Őrségu in na Goričkem je bil najden predvsem na vlažnih travnikih z visokim steblikovjem ob robovih.

Biologija: Leta v eni generaciji v juliju. Odrasli osebki pogosto obiskujejo cvetje, samci pa so teritorialni. Gosenice se prehranjujejo s petoprstniki (*Potentilla* spp.) ali poponi (*Helianthemum ovatum*).

Razširjenost: Vrsta je v Evropi splošno razširjena, vendar se pojavlja lokalno, pogosteje v gorskih območjih. Na Goričkem in v Őrségu je zelo redka, saj je bila najdena le na par lokacijah, nazadnje leta 2006 v jugovzhodnem delu Goričkega. Indeks številčnosti: 1.

Ogroženost: Navedena je kot ranljiva (VU) vrsta v rdečem seznamu metuljev Slovenije. Glavni dejavnik ogrožanja v nižinah je prekomerno gnojenje travnikov, ki vodi v siromašenje rastlinske pestrosti. Na Madžarskem je zelo redka in je verjetno ogrožena zaradi izgube travnikov v hribovjih.

Habitat: Lives in herb-rich meadows and forest clearings. In the Őrség and Goričko it was observed in wet meadows and tall-turf edge vegetation.

Biology: Single-brooded, the imagos fly in July. The butterfly often visits flowers, males keep well-defined territories. The caterpillars feed on Cinquefoils (*Potentilla* spp.) and Rockrose (*Helianthemum ovatum*).

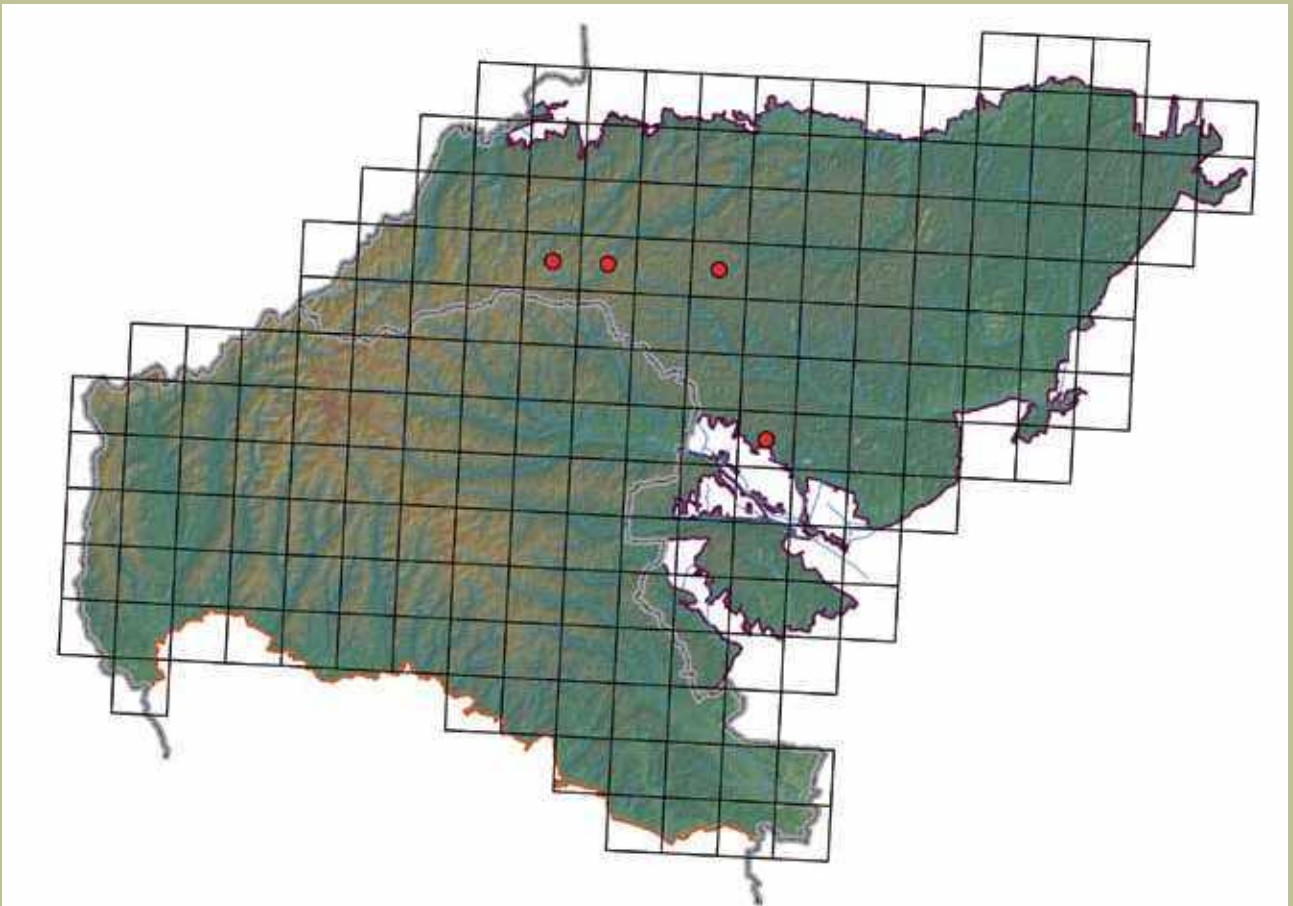
Distribution: The species is widespread in Europe but it occurs locally, usually in mountainous regions. In the Őrség and Goričko it is extremely rare, found only at a few sites, in Goričko most recently in 2006 in the southeastern part. Index of abundance: 1.

Conservation: The species is listed as vulnerable (VU) in the Red List of Lepidoptera in Slovenia. In the lowlands the main threat is habitat loss due to intensive fertilization and the impoverishment of formerly rich flowery meadows. It is very rare in Hungary, and is probably threatened by the loss of grasslands in hilly regions.

Hesperiidae - Busalepkék/Debelovlavcki/Skippers

17

Carterocephalus palaemon (Pallas, 1771)

Kockás busalepke

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban erdei tisztásokon, erdőszegélyeken és erdővel szomszédos réteken fordul elő.

Biológiája: Egynemzedékes, májustól június végéig repül. A hímek territóriumot tartva várják a nőstényeket, elkergetve más hímeket. A nőstény lepke különféle pázsitfűfélékre (Poaceae) petézik. A fiatal hernyó a levelek közé szőtt szövedékben fejlődik.

Elterjedése: Közép- és Észak-Európában elterjedt, délen lokális. Szlovéniában és Magyarországon, csakúgy, mint az Őrség és Goričko területén elterjedt, de szigetszerűen fordul elő. Gyakorisági mutatója: 3.

Természetvédelmi jelentőség: Szlovéniában és Magyarországon sem veszélyeztetett, nem védett.

Lisasti debeloglavec

Habitat: Pogost predvsem na gozdnih jasah in na travnikih ob robovih listnatih gozdov.

Biologija: Pojavlja se v eni generaciji od maja do konca junija. Samci so teritorialni in preganjajo druge samce med tem ko čakajo na samice. Samice odlagajo jajčeca na različne vrste trav (Poaceae). Mlade gosenice živijo v svilenih zapredkih iz listov hranilne rastline.

Razširjenost: Vrsta je splošno razširjena v srednji in severni Evropi. Enako velja tudi za Slovenijo in Madžarsko vključno z obravnavanim območjem. Indeks številčnosti: 3.

Ogroženost: Ni ogrožen v Sloveniji in na Madžarskem. Ni zavarovan.

Chequered Skipper

Habitat: It inhabits mainly forest clearings and the edges of deciduous forests and adjacent meadows.

Biology: Single-brooded, the imagos fly from May to late June. Males are distinctly territorial and drive away other males while waiting for females. Females lay their eggs on various species of grasses (Poaceae). Young caterpillars live in a tent-like structure that they build from parts of leaves and silk.

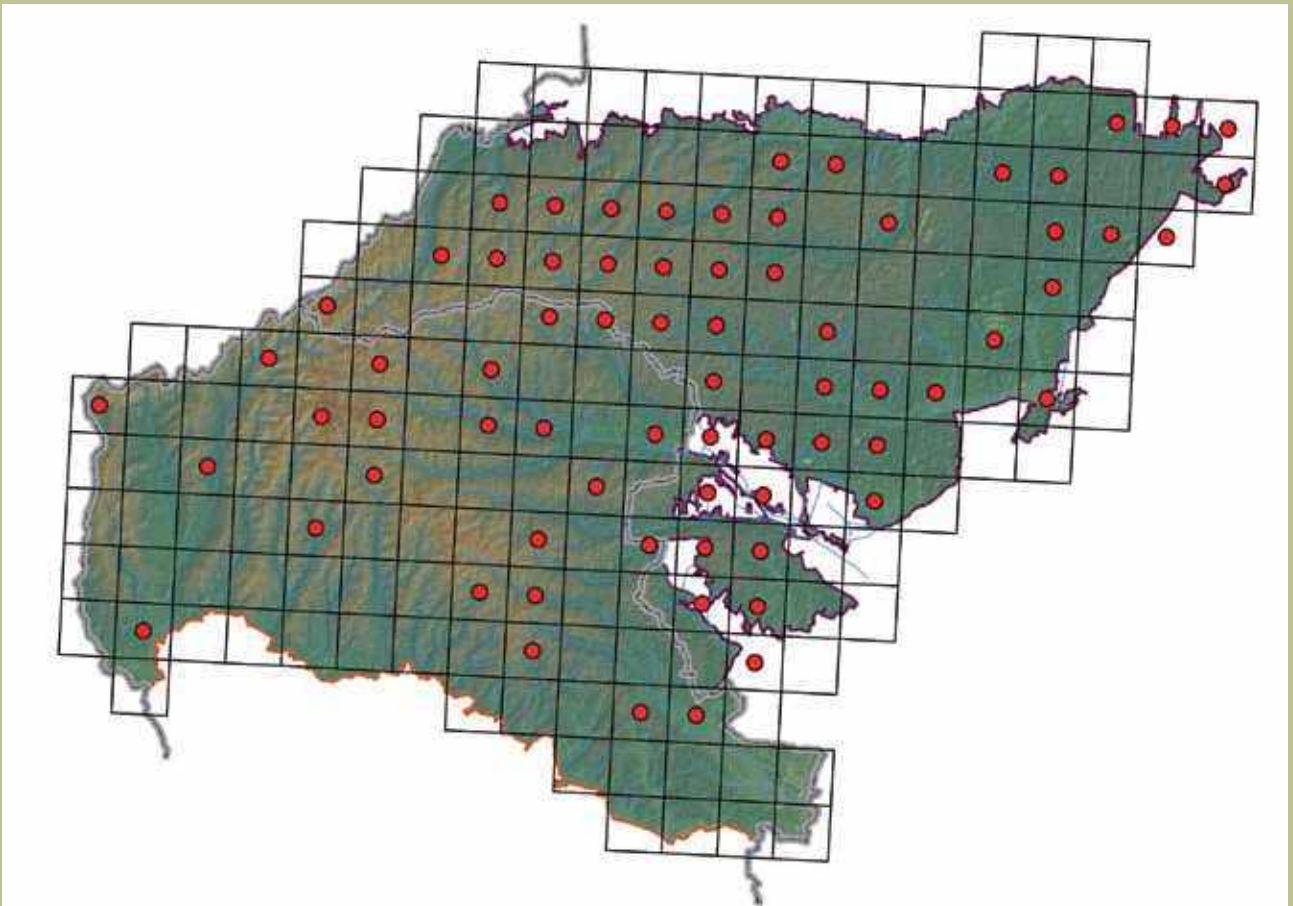
Distribution: Widely distributed in Central and Northern Europe. It is widespread but local in both Slovenia and Hungary including the survey area. Index of abundance: 3.

Conservation: Not threatened, not protected.

Hesperiidae - Busalepkék/Debelovlavcki/Skippers

18

Heteropterus morpheus (Pallas, 1771)

Tükrös busalepke

Élőhelyi viszonyok: Mocsárrétek, üde kaszálók, patakmenti magaskórósok lepkéje. Üdébb erdők tisztásain, szegélyeikben is előfordul.

Biológiája: Egynemzedékes, június végétől augusztus elejéig repül. Az imágó virágokon, vagy nedves talajon, pocsolyák szélén szívoogat. Hernyója különböző tippan (*Calamagrostis* spp.) és perje (*Barchypodium* spp., *Molinia* spp.) fajokon fejlődik.

Elterjedése: Közép- és Kelet-Európában így Magyarországon is szigetszerű előfordulású faj, Szlovéniában elterjedtebb, Goričko területét is beleértve. az Őrségben sokfelé megtalálható, de nem gyakori. Gyakorisági mutatója: 3.

Természetvédelmi jelentősége: A populációit a Goričko területén és az Őrségben a kezeletlen kaszálórétek elgyomosodása veszélyezteti. Szerepel a Corine Biotopes nemzetközi egyezmény függelékében, mint üde rétek indikátorfaja.

Temni poplesovalec

Habitat: To je vrsta vlažnih travnikov, močvirij in visokega steblikovja ob rečnih strugah. Pojavlja se tudi na jasah in livadah v vlažnih gozdovih.

Biologija: Leta v eni generaciji od junija do avgusta. Odrasli osebki obiskujejo cvetje, samci tudi vlažna mesta, kjer srkajo z minerali bogato vodo. Gosenice se hranijo s travami (n. pr. *Calamagrostis* spp., *Molinia* spp.).

Razširjenost: Razširjen je raztreseno v srednji in južni Evropi vključno z Madžarsko. V Sloveniji je pogostejši, kar velja tako za Goričko kot tudi sosednji Őrség. Indeks številčnosti: 3.

Ogroženost: Vrsta je v Őrségu in na Goričkem ogrožena predvsem zaradi opuščanja rabe njegovega habitata. Navedena je kot indikatorska vrsta za vlažne travnike v Aneksu Corinne biotopov.

Large Chequered Skipper

Habitat: It is a butterfly of wet meadows, damp hay meadows, and alluvial tall-turf vegetation. It can occur in clearings and glades in humid forests.

Biology: Single-brooded, the imagos fly from June to August, they often nectar on flowers, the males intakes minerals from wet soil and puddles. The caterpillar feeds on grasses (e.g. *Calamagrostis* spp., *Molinia* spp.).

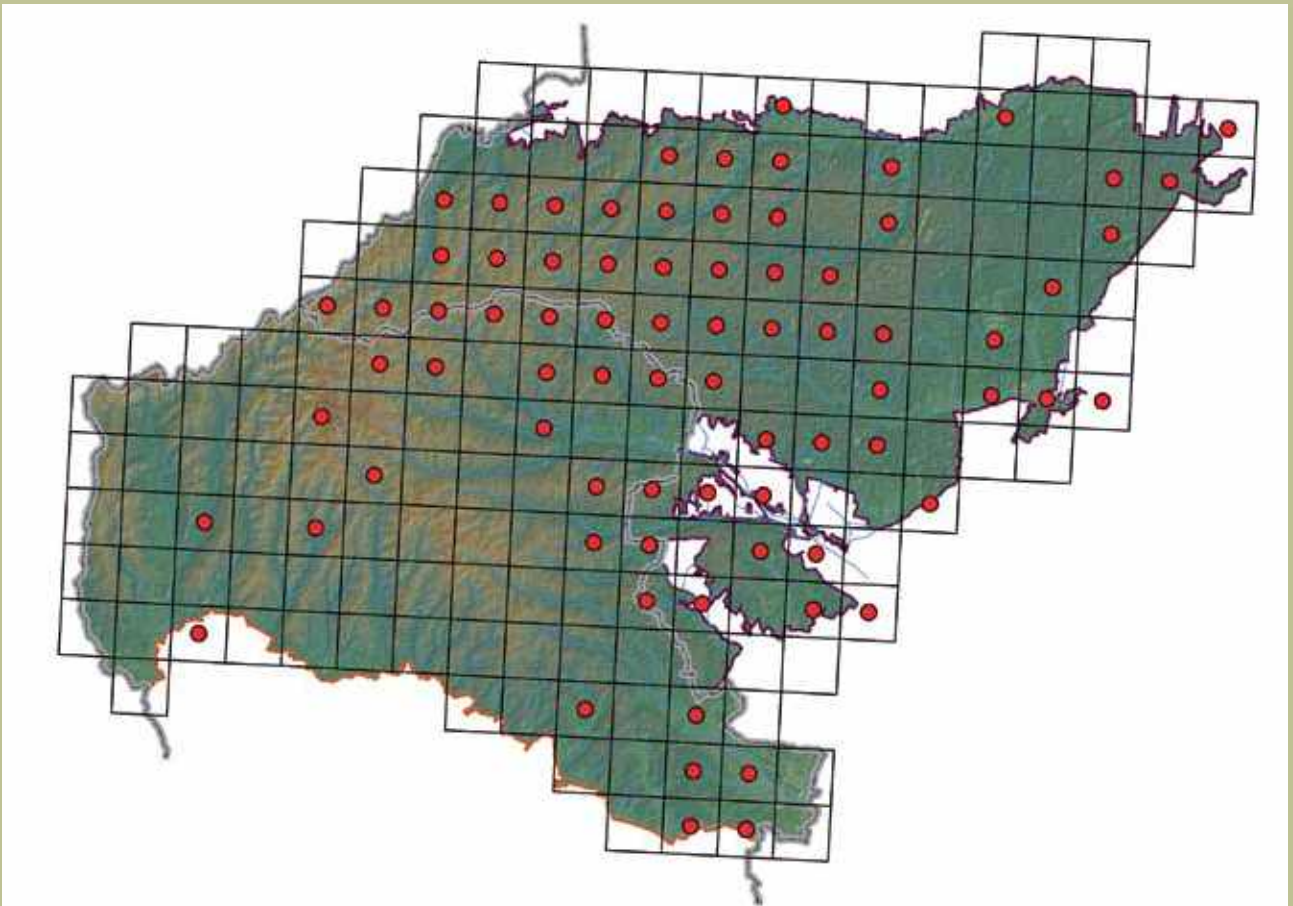
Distribution: Its distribution is very patchy in Southern and Central Europe, including Hungary. It is more widespread in Slovenia including Goričko. It is also quite widespread but not common in the Őrség. Index of abundance: 3.

Conservation: The populations in Goričko and Őrség are mainly threatened by the abandonment of its habitats. It is listed in the Annex of Corine Biotopes, as indicator of damp grasslands.

Hesperiidae - Busalepkék/Debelovlavcki/Skippers

19

Hesperia comma (Linnaeus, 1758)

Vesszős busalepke

Élőhelyi viszonyok: Virágokban gazdag legelőkön, elsősorban félszáraz kaszálóréteken fordul elő.

Biológiája: Egynemzedékes, június végétől szeptember elejéig repül. A lepke aktív viráglátogató. Lárvája többek között füveken (Poaceae) fejlődik.

Elterjedése: Egész Európában elterjedt faj, az Őrség és Goričko területén sokfelé előfordul. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentősége: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Biserni vejčar

Habitat: Pojavlja se na bogato cvetočih travnikih, predvsem na polsuhih in sukih košenicah.

Biologija: Leta v eni generaciji od konca julija do začetka septembra. Odrasli osebkki pogosto obiskujejo cvetje. Gosenice se hranijo z različnimi vrstami zeli in trav (Poaceae).

Razširjenost: V Evropi splošno razširjena vrsta, kar velja tudi za območje Őrséga in Goričkega. Indeks številčnosti: 4.

Ogroženost: Ni ogrožen, ni zavarovan.

Silver-spotted Skipper

Habitat: It occurs on flower-rich grasslands, mostly on semi-dry hay meadows.

Biology: Single-brooded, the imagos fly from late July to early September. Butterflies often nectar on flowers. The caterpillar feeds on various herbs and grasses (Poaceae).

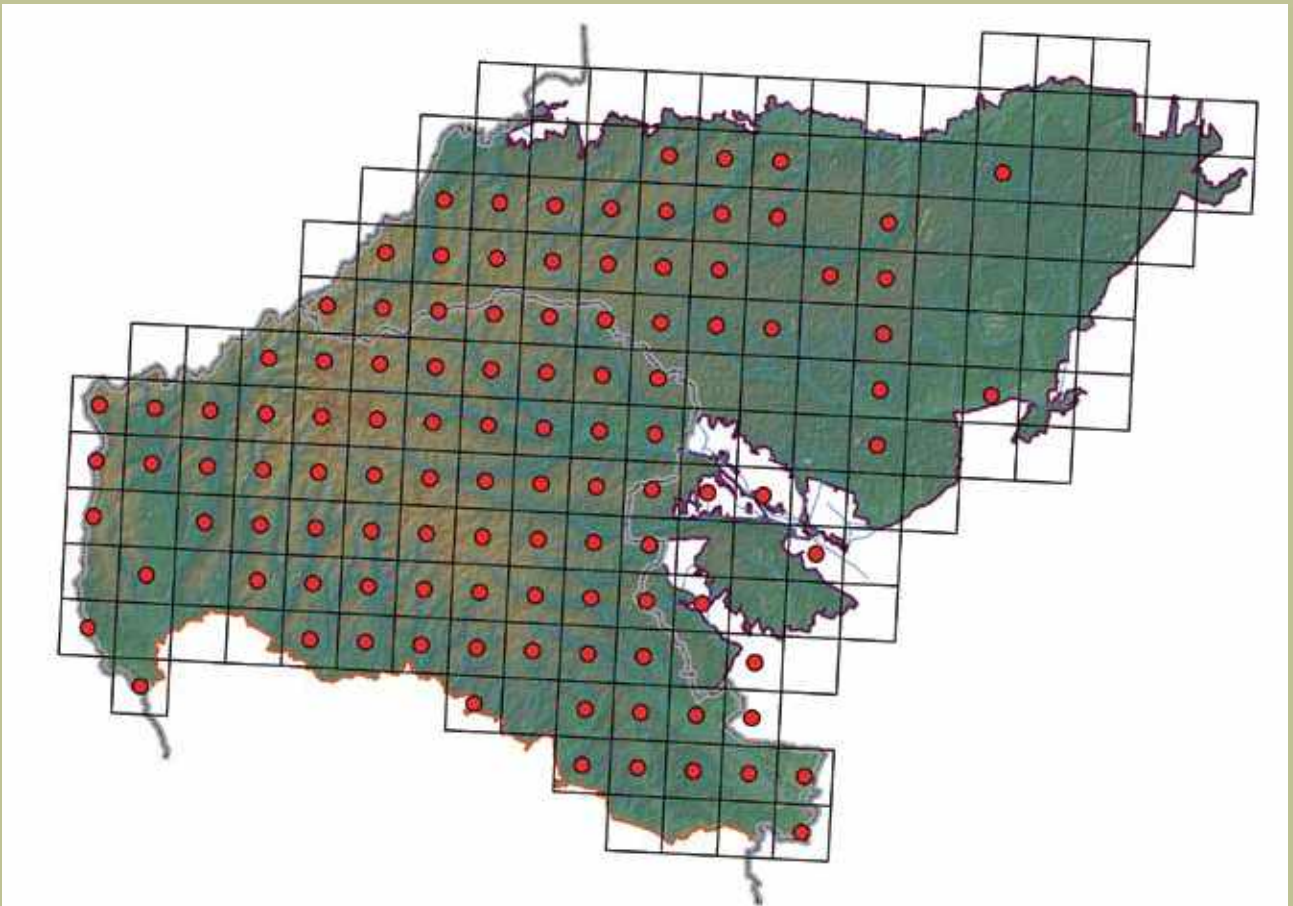
Distribution: Widely distributed in Europe and the Őrség and Goričko regions. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, not protected.

Hesperiidae - Busalepkék/Debelovlavcki/Skippers

20

Ochlodes sylvanus (Esper, 1779)

Erdei busalepke

Élőhelyi viszonyok: Nyíltabb, füves erdőszegélyek, erdei tisztások, magaskórósok lepkefaja.

Biológiája: Kétnemzedékes, május-júniusban, majd július végétől augusztus végéig repül. A lepke aktív viráglátogató. Lárvája főleg különböző füveken (*Dactylus glomerata*, *Brachypodium pinnatum*, *Molinia caerulea*) fejlődik.

Elterjedése: Egész Európában elterjedt, az Őrség és Goričko területen mindenütt előfordul. Gyakorisági mutatója: 5.

Természetvédelmi jelentősége: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Rjasti vohravček

Habitat: Pojavlja se predvsem ob travnatih gozdnih robovih, jasah in v visokem steblikovju.

Biologija: Leta v dveh generacijah maja-junija in od julija do konca avgusta. Odrasli osebkki pogosto obiskujejo cvetje. Gosenice se hranijo z različnimi vrstami trav (*Dactylus glomerata*, *Brachypodium pinnatum*, *Molinia caerulea*).

Razširjenost: Evropi splošno razširjena vrsta, kar velja tudi za območje Őrséga in Goričkega. Indeks številčnosti: 5.

Ogroženost: Ni ogrožen, ni zavarovan.

Large Skipper

Habitat: It occurs mostly in grassy wood edges, clearings and tall-turf vegetation.

Biology: Double-brooded, the imagos fly from May-June and from July to late August, they often nectar on flowers. The caterpillar feeds on various grasses (*Dactylus glomerata*, *Brachypodium pinnatum*, *Molinia caerulea*).

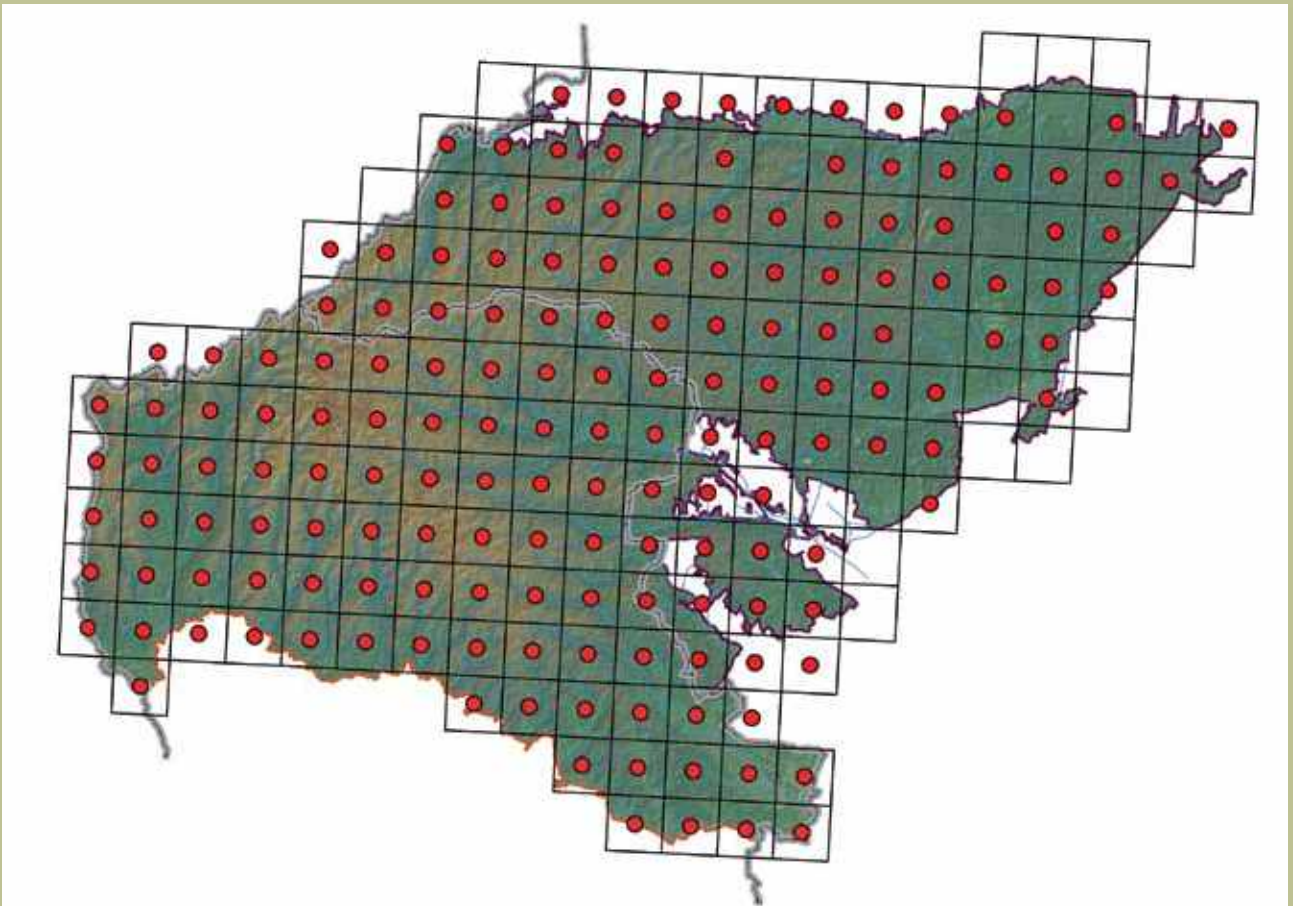
Distribution: Widely distributed in Europe and including Őrség and Goričko. Index of abundance: 5.

Conservation: Not threatened, not protected.

Hesperiidae - Busalepkék/Debelovlavcki/Skippers

21

Thymelicus lineola Ochsenheimer, 1808

Vonalas busalepke

Élőhelyi viszonyok: Nyílt, gyepes élőhelyeken mindenütt megtalálható, erdei utakon és erdőszegélyekben is előfordul.

Biológiája: Egynemzedékes, május végétől július közepéig repül. A lepke aktív viráglátogató, szárazabb időben a hímek nedves talajfelszínen is szívogatnak. Lárvája különböző fűféléken (Poaceae) fejlődik.

Elterjedése: Európában elterjedt faj, az Őrség és Goričko területén mindenütt előfordul. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentősége: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Habitat: Pojavlja se v vseh tipih odprtih travnatih okoljih vključno z gozdnimi robovi in jasami.

Biologija: Leta v eni generaciji od maja do julija. Odrasli osebki pogosto obiskujejo cvetje, v bolj sušnih časih pa se samci zbirajo na vlažnih tleh bogatih z minerali. Gosenice se hranijo z različnimi vrstami trav (Poaceae).

Razširjenost: V Evropi splošno razširjena vrsta, kar velja tudi za območje Őrséga in Goričkega. Indeks številčnosti: 4.

Ogroženost: Ni ogrožen, ni zavarovan.

Habitat: It occurs in all sort of open, grassy habitats, including forest edges and clearings.

Biology: Single-brooded from May to July, the imagos often nectar on flowers, in dry weather, males often intake minerals from wet soil. The caterpillar feeds on various grasses (Poaceae).

Distribution: Widely distributed in Europe including the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

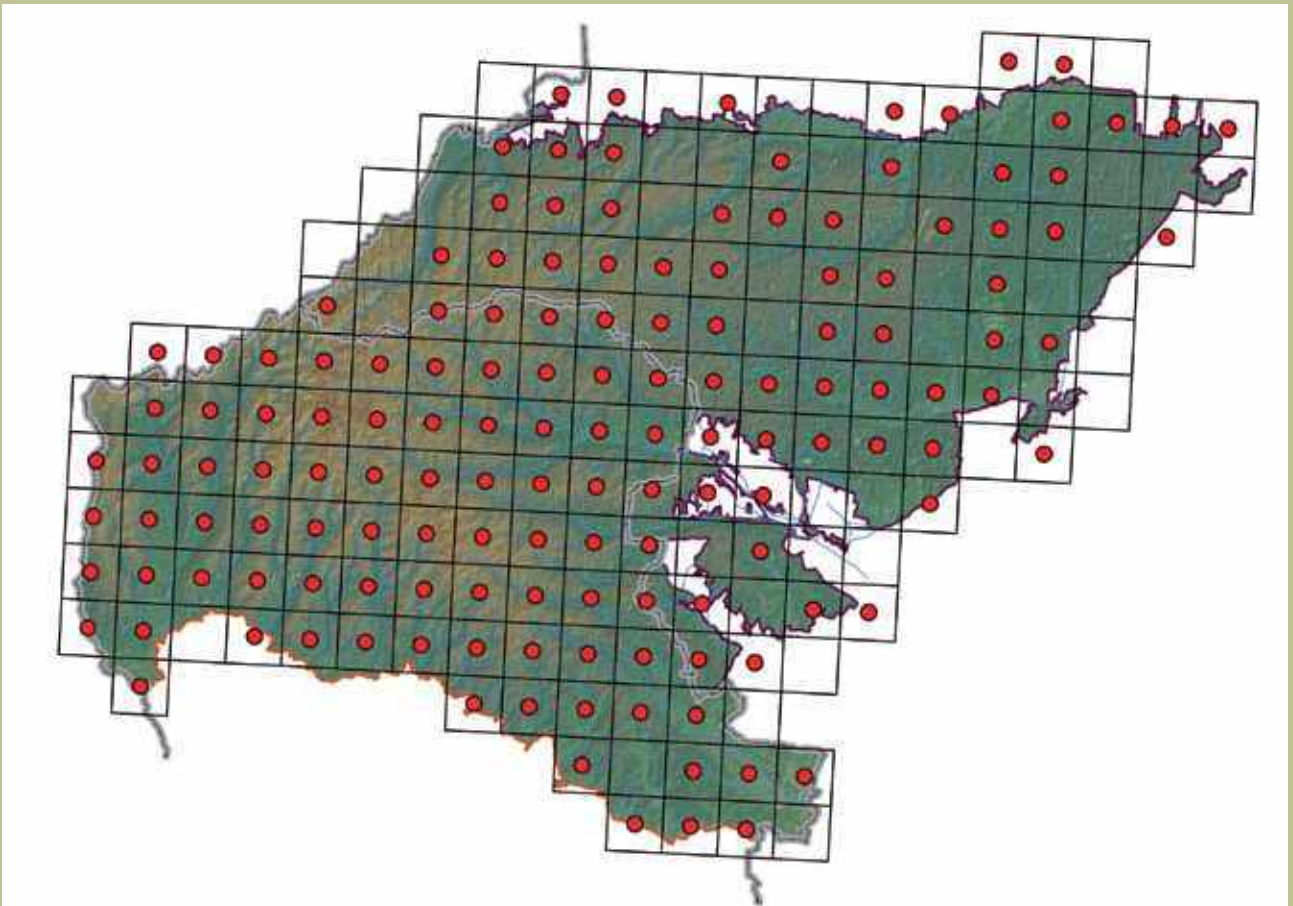
Conservation: Not threatened, not protected.

Essex Skipper

Hesperiidae - Busalepkék/Debelovlavcki/Skipppers

22

Thymelicus sylvestris (Poda, 1761)

Barna busalepke

Élőhelyi viszonyok: Nyílt, gyepes élőhelyeken mindenütt megtalálható, erdei utakon és erdőszegélyekben is előfordul.

Biológiája: Egynemzedékes, május végétől július közepéig repül. A lepke aktív viráglátogató, szárazabb időben a hímek nedves talajfelszínen is szívogatnak. Lárvája különböző pázsitfűféléken (Poaceae) fejlődik.

Elterjedése: Európában elterjedt faj, a vizsgálati területen mindenütt előfordul. Gyakorisági mutatója: 5.

Természetvédelmi jelentősége: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Habitat: Pojavlja se v vseh tipih odprtih travnatih okoljih vključno z gozdnimi robovi in jasami.

Biologija: Leta v eni generaciji od maja do julija. Odrasli osebkki pogosto obiskujejo cvetje, v bolj sušnih časih pa se samci zbirajo na vlažnih tleh bogatih z minerali. Gosenice se hranijo z različnimi vrstami trav (Poaceae).

Razširjenost: V Evropi, pa tudi na Goričkem in v Őrségu splošno razširjena vrsta. Indeks številčnosti: 5.

Ogroženost: Ni ogrožen, ni zavarovan.

Habitat: It occurs in all sort of open, grassy habitats, including forest edges and clearings.

Biology: Single-brooded from May to July, the imagos often nectar on flowers, in dry weather, males often drink from wet soil. The caterpillar feeds on various grasses (Poaceae).

Distribution: Widely distributed in Europe including the Őrség and Goričko. Index of abundance: 5.

Conservation: Not threatened, not protected.

Dolgočrti
debeloglavček

Small Skipper

Hesperiidae - Busalepkék/Debelovlavcki/Skippers

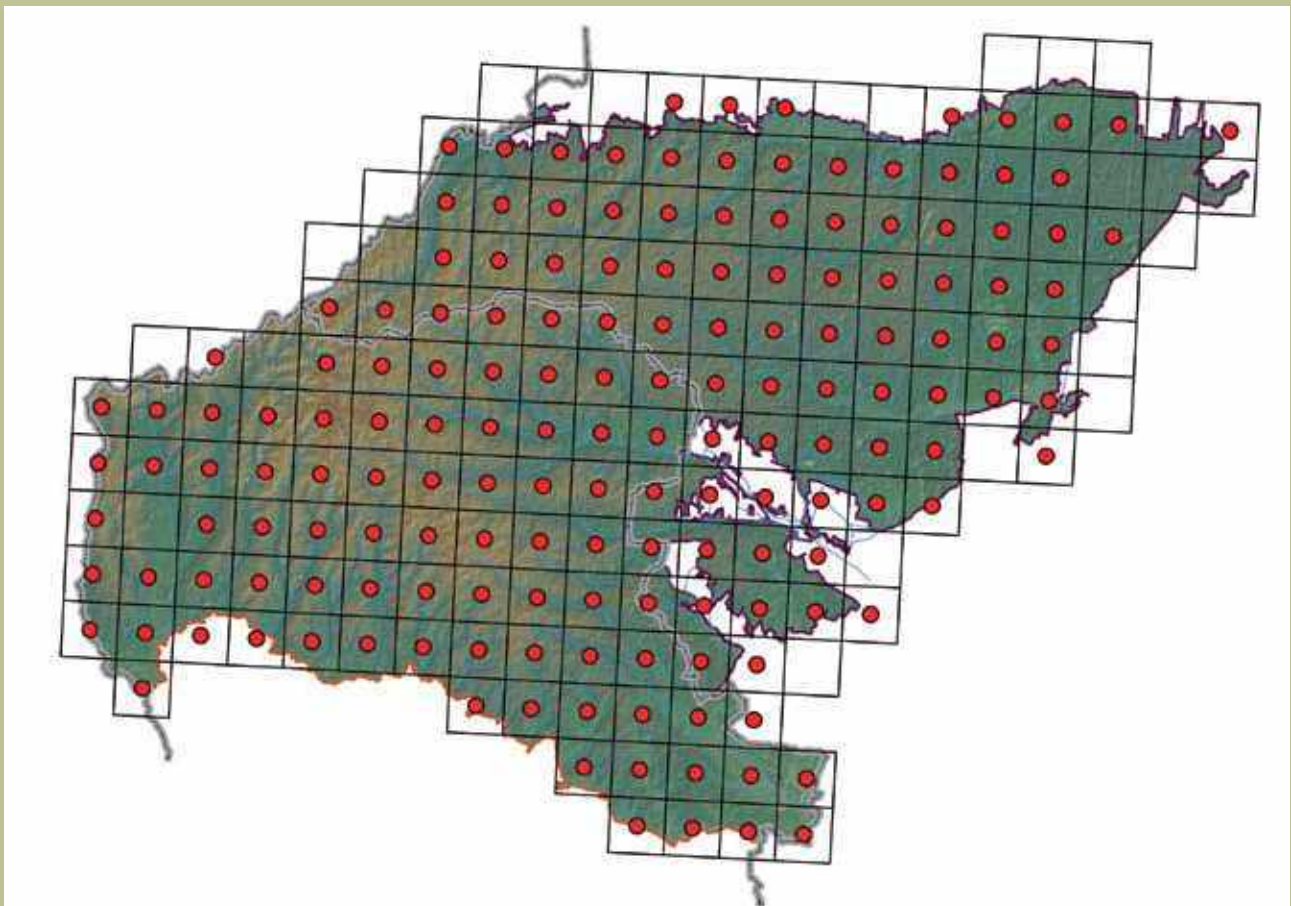
23

24

25

Parnassius mnemosyne (Linnaeus, 1758)

Kis apollólepke

Élőhelyi viszonyok: Lomboserdők, elsősorban domb- és hegyvidéki bükkösök és tölgyesek lepkéje, fennmaradásához azonban erdei tisztások, nyiladékok, erdőkkel mozaikoló gyepek is szükségesek. Az Őrség és Goričko területén az idősebb, szálalással használt erdőállományokban gyakoribb, patakmenti égerligetekben is tenyészik.

Biológiája: Egynemzedékes, az imágók május elejétől június elejéig repülnek. Életük legnagyobb részét virágban gazdag réteken, tisztásokon töltik, ott folyik a párzás, táplálkozás, azonban a nőtények keltikében (*Corydalis* spp.) gazdag erdőkben rakják le petéiket. Főbb tápnövényük az odvas keltike (*C. cava*) és az ujjas keltike (*C. solida*).

Elterjedése: Európában és az Őrség és Goričko területén is szigetszerűen fordul elő. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: A faj szerepel az Európai Unió Élőhelyvédelmi Irányelv (Natura 2000) IV. függelékében. Magyarországon és Szlovéniában is védett. Élőhelyeit az Őrség területén az intenzív vágásos erdőgazdálkodás veszélyezteti, ugyanis az élőhelyén történő tarvágás az egész állományt (és a tápnövény állományt is) elpusztíthatja. Goričko területén a tarvágás nem engedélyezett.

Črni apolon

Habitat: Živi predvsem v presvetljenih listnatih gozdovih hrasta in bukve v gričevnatem svetu. Za obstoj populacij je nujna prisotnost odprtih življenjskih prostorov kot so jase, gozdne čistine po poseku, gozdni robovi in travniki v bližini gozda. V Őrségu in na Goričkem je pogostejši v starejših sestojih s selektivno sečnjo.

Biologija: Enogeneracijska vrsta. Leta predvsem v maju. Odrasli osebki večino časa preživijo na bogato cvetočih jaseh in travnikih kjer se hranijo in pariyo. Samice jajčeca odlagajo v notranjosti gozda in sicer na votli (*Corydalis cava*) in čvrsti petelinček (*C. solida*).

Razširjenost: V Evropi ter tudi v Őrségu in na Goričkem je lokalno razširjen. Indeks pogostosti: 4.

Ogroženost: Vrsta je vključena v Aneks IV Habitatne Direktive (Natura 2000) in je zavarovana tako na Madžarskem kot tudi v Sloveniji. V Őrségu jo ogroža predvsem intenzivno gozdarstvo, saj lahko goloseki uničijo kar celotne kolonije vključno z rastišči petelinčkov. Taki goloseki na Goričkem niso dovoljeni.

Clouded Apollo

Habitat: It inhabits broad-leaved forests, consisting mainly of beech and oak, in hilly areas. The presence of open habitats: clearings, open edges or meadows in the close vicinity of the forest are necessary to maintain populations. In the Őrség and Goričko it is commoner in old forest stands, which were logged selectively; it breeds locally also in alder gallery forests along streams.

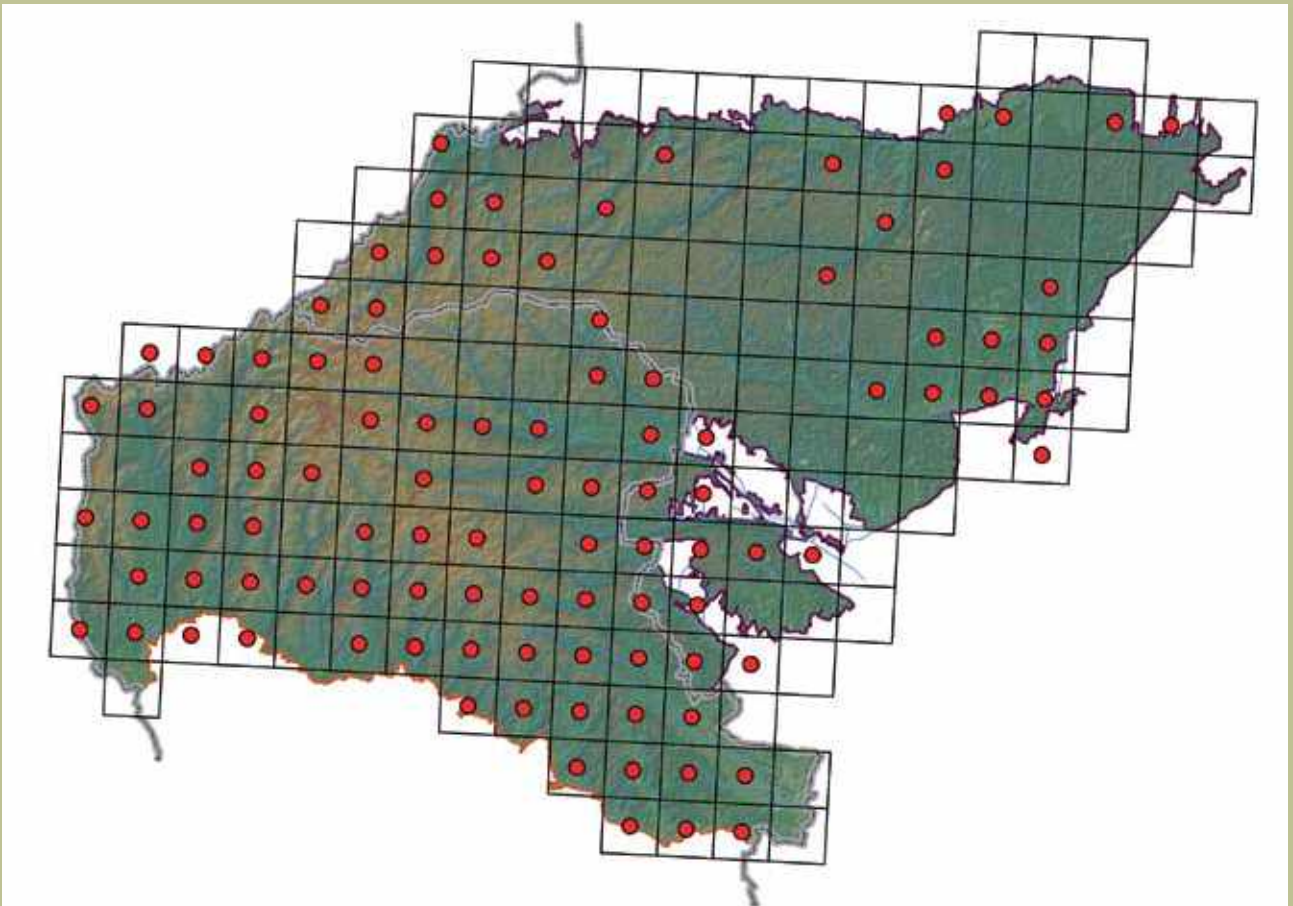
Biology: Single-brooded in May, the imagos spend most of their time in flower-rich meadows and clearings, where they feed and mate, although females lay eggs on *Corydalis* spp. in the forest interior. The main foodplants are Bulbous Corydalis (*C. cava*) and Fumewort (*C. solida*).

Distribution: It is local in Europe, including the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: The species is listed in Annex IV. of the Habitats Directive (Natura 2000) and is protected both in Hungary and Slovenia. The species is threatened in the Őrség by too intensive forestry practices, as clear-felling can eliminate entire colonies (including the foodplant). Clear-felling is prohibited in Goričko.

26

Iphiclides podalirius (Linnaeus, 1758)

Kardoslepke

Élőhelyi viszonyok: Cserjés legelőkön, erdőszegélyekben, gyümölcsösökben egyaránt előfordul.

Biológiája: Kétnemzedékes, április-májusban, majd július-augusztusban repül. Hernyója kökényen (*Prunus spinosa*) és gyümölcsfákon fejlődik. Az imágók aktív viráglátogatók, a hímek gyakran dombtetőzve várják a nőstényeket.

Elterjedése: Európa nagy részén megtalálható, a vizsgálati területen elterjedt. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentősége: Nem veszélyeztetett, Magyarországon védett.

Jadralec

Habitat: Pojavlja se na deloma zaraščenih pašnikih, ob gozdnih robovih in v sadovnjakih.

Biologija: Ima dve generaciji, prvo v aprilu-maju in drugo v juliju-avgustu. Gosenice se večinoma prehranjujejo s črnim trnom (*Prunus spinosa*), občasno tudi s sadnim drevjem. Odrasli osebkci se pogosto prehranjujejo na različnem cvetju, so pa aktivni letalci in predvsem samci se zbirajo na golih vrhovih gričev.

Razširjenost: V Evropi ter tudi v Őrségu in na Goričkem je splošno razširjen. Indeks pogostosti: 4.

Ogroženost: Ni ogrožen. Zavarovan na Madžarskem.

Scarce Swallowtail

Habitat: It occurs in scrubby pastures, wood edges and orchards.

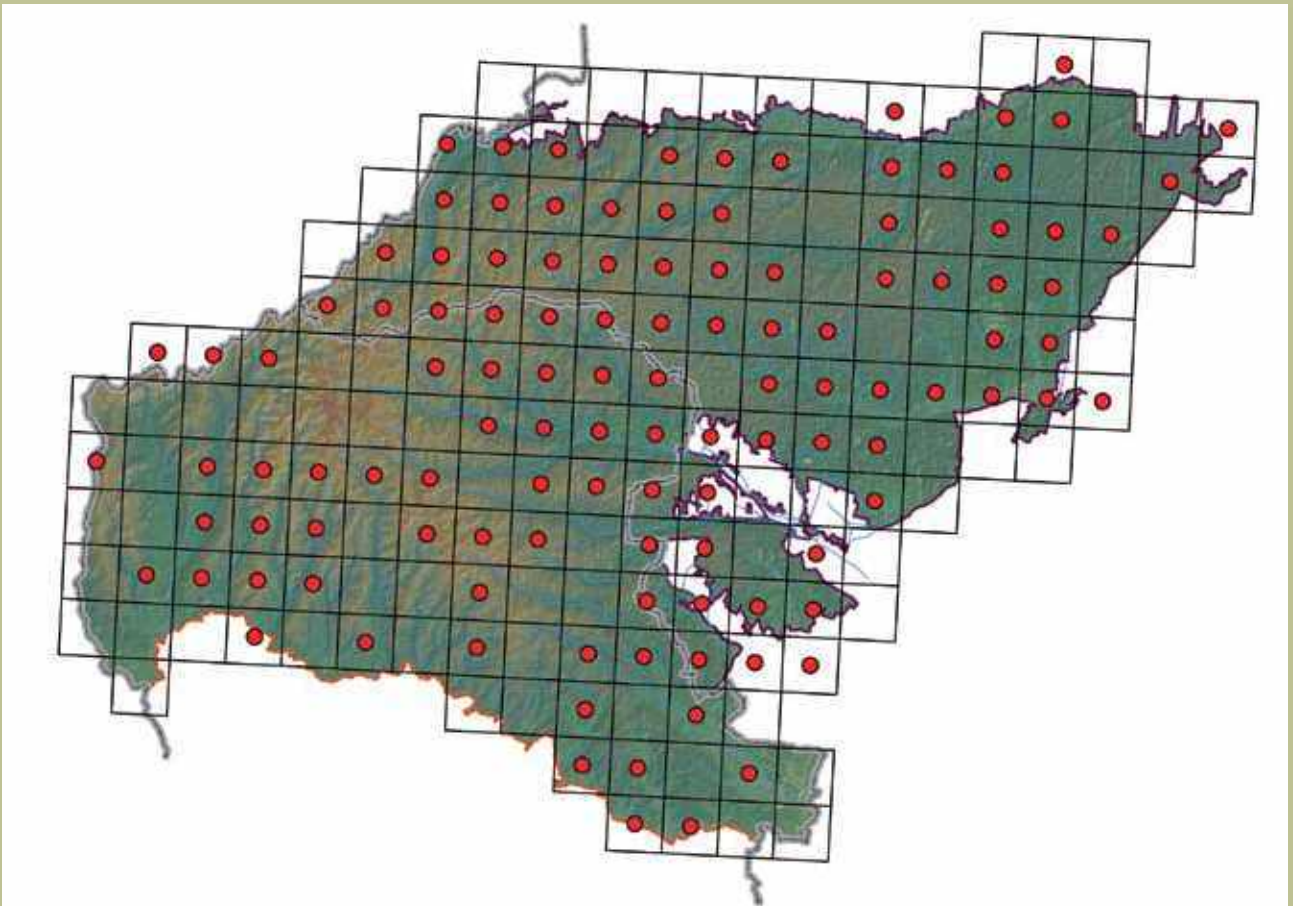
Biology: Double-brooded, the imagos fly in April-May and July-August. The larvae develop on Blackthorn (*Prunus spinosa*) and fruit trees. The imagos are often seen nectaring on flowers; males are avid hill-toppers.

Distribution: It is widespread in Europe, including the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, protected in Hungary.

27

Papilio machaon Linnaeus, 1758

Fecskefarkú lepke

Élőhelyi viszonyok: Melegkedvelő faj, élőhelyei elsősorban félszáraz, száraz gyepek, de jó repülő lévén mindenféle élőhelytípusban előfordulhat, kultúr-élőhelyeken is megtelepedhet.

Biológiája: kétnemzedékes faj, első példányai általában április elején jelennek meg, a második nemzedék nyár közepétől augusztus végéig, szeptemberig repül. A nőtények egyesével rakják le tojásait különféle ernyősvirágzatúakra (Apiaceae), hernyói kertekben kapron is megfigyelhetők. A hímek gyakran párzás céljából dombtetőkön csoportosulnak.

Elterjedése: Európában és az Őrség és Goričko területén is általánosan elterjedt. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, Magyarországon védett.

Lastovičar

Habitat: Toploljubna vrsta, ki jo najdemo predvsem na suhih in polsuhih travnikih. Kot dobrega letalca ga lahko srečamo skoraj povsod v odprti krajini, tudi v urbanih okoljih.

Biologija: Ima dve generaciji. Prvi osebki se se pojavijo proti koncu aprila, osebki druge generacije začnejo letati sredi poletja in jih najdemo vse do konca avgusta ali začetka septembra. Samice odlagajo jajčeca posamič na različne vrste kobulnic, gosenice lahko najdemo tudi na vrtovih na janežu. Samci se pogosto zadržujejo na neporaslih slemenih in vrhovih gričev.

Razširjenost: V Evropi ter tudi v Őrségu in na Goričkem je splošno razširjen. Indeks pogostosti: 4.

Ogroženost: Ni ogrožen. Zavarovan na Madžarskem.

Swallowtail

Habitat: A thermophilous species, it mainly inhabits semi-dry and dry grasslands, but as a strong flier, it can appear in all sorts of habitats, including urban environment.

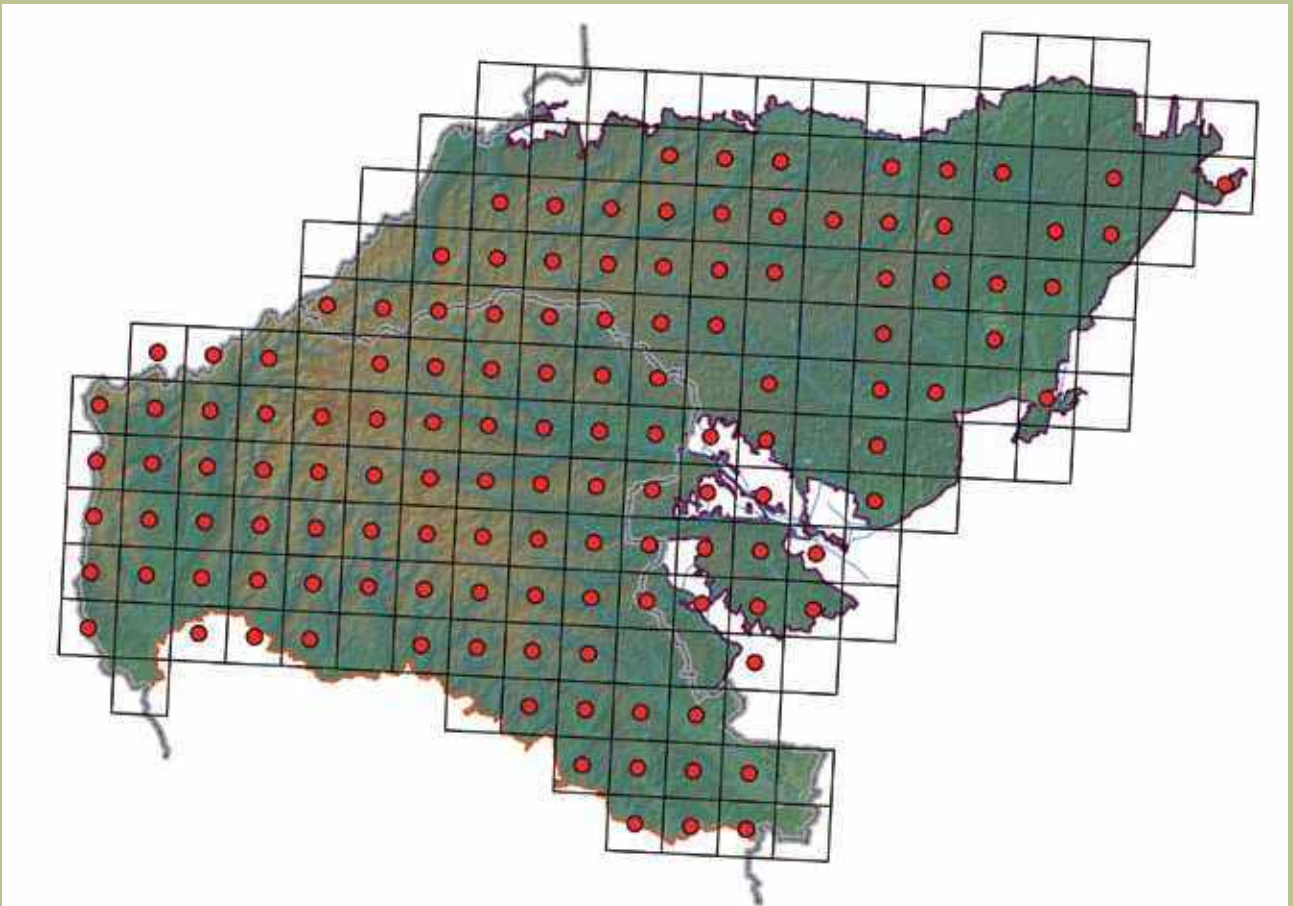
Biology: Double-brooded, the first specimens appear by the end of April, while the second generation starts flying from mid-summer and flies until the end of August or beginning of September. The females lay eggs singly on Apiaceae, and the caterpillars can even be found in gardens on Fennel. The males are avid hill-toppers.

Distribution: It is widespread in Europe, including the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, protected in Hungary.

28

Colias hyale (Linnaeus, 1758)

Kénes lepke

Élőhelyi viszonyok: Meleg és szárazabb virágban gazdag gyepeket és sztyepeket kedvel, szintén megtalálható lucenaföldeken, jó repülőként azonban bármilyen nyílt élőhelytípusban előfordulhat.

Biológiája: Háromnemzedékes, májustól októberig, szinte folyamatosan repül, kisebb-nagyobb egyedszámban. A lepkék aktív viráglátogatók, gyakran látható a lucerna (*Medicago sativa*) virágán is, amelyet több pillangósvirágú (Fabaceae) növény mellett lárvális tápnövényként is használ. Alkalmanként vándorfajként is felléphet.

Elterjedés: Dél- és Közép-Európában elterjedt, az Őrség és Goričko területén, gyepekben rendszeresen megtalálható. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Elterjedt, esetenként vándorfaj, nem veszélyeztetett, nem védett.

Bledi senoženik

Habitat: Pogostejši na bolj suhih, bogato cvetočih travnikih, tudi na poljih lucerne (*Medicago sativa*). Kot dobrega letalca ga lahko srečamo tudi drugod v odprti krajini.

Biologija: Ima tri med seboj prekrivajoče se generacije in leta od maja do oktobra. Odrasli osebkí pogosto obiskujejo cvetove, predvsem lucerna (*Medicago sativa*), ki je poleg drugih metuljnic hranilna rastlina gosenic te vrste. Bledi senoženik je občasno migratorna vrsta.

Razširjenost: Vrsta je splošno razširjena v osrednji in vzhodni Evropi, prav tako na travščih v Őrségu in na Goričkem. Indeks pogostosti: 4.

Ogroženost: Pogosta vrsta, občasen selivec, zato ni ogrožena. Ni zavarovan.

Pale Clouded Yellow

Habitat: It prefers warm, drier, flower-rich grasslands and steppes, and also occurs in lucerne fields, but as a strong flier, it can appear in all sorts of open habitats.

Biology: Triple-brooded, flies from May to October, it is on the wing almost continuously. Imagos are fond of nectar; they often use lucerne (*Medicago sativa*) as nectar source. Among other legumes (Fabaceae), lucerne is also reported as its larval foodplant. It is an occasional migrant.

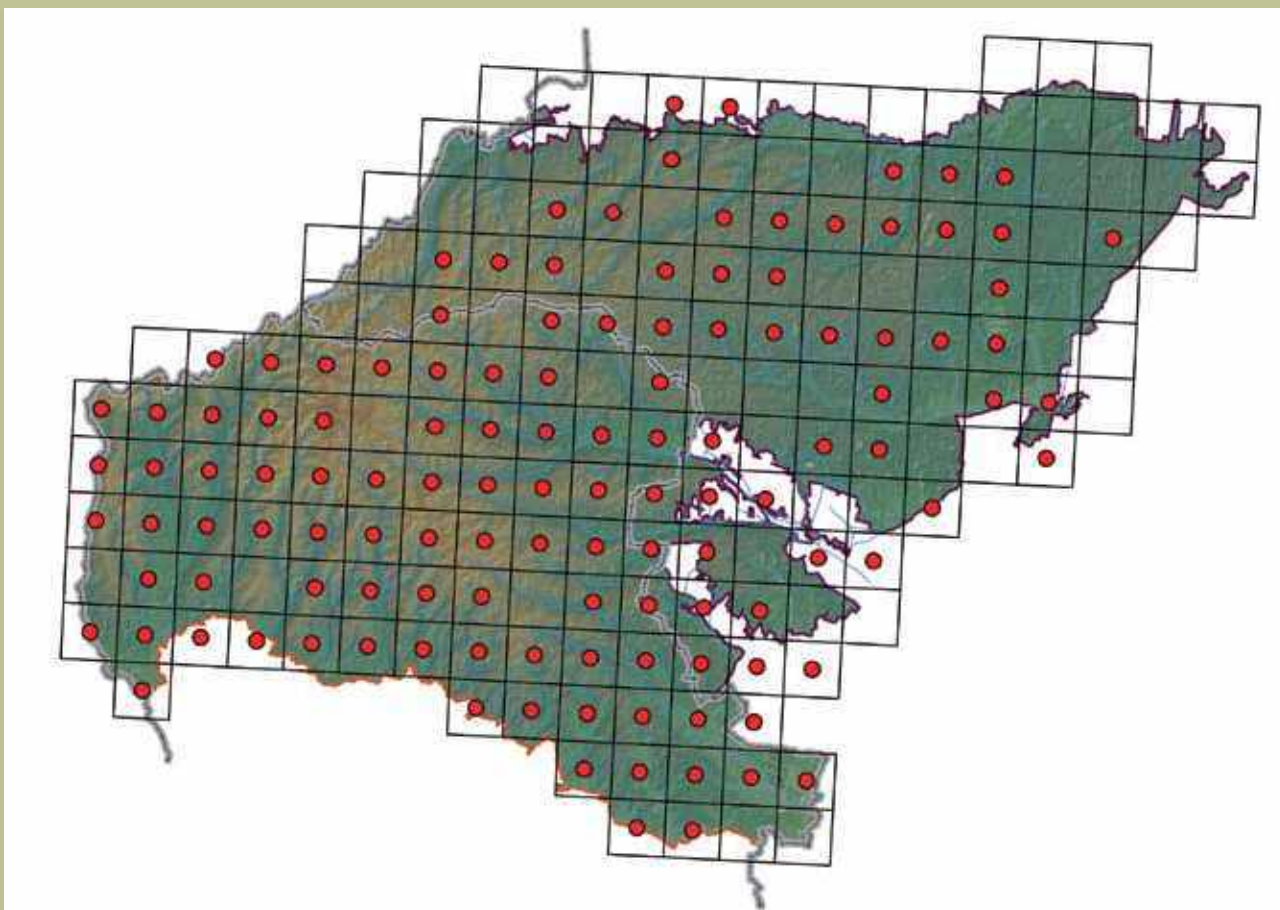
Distribution: The species is widely distributed in Europe also in grasslands in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Widespread, occasional migrant, not threatened, not protected.

Pieridae - Fehérlepkék/Belini/Whites-Yellows

29

Colias erate (Esper, [1805])

Cigány-kéneslepke

Vzhodni senoženik

Eastern Pale Clouded
Yellow

Élőhelyi viszonyok: Európában száraz gyepekben és sztyepekben fordul elő, lucenaföldeken szintén megtalálható.

Biológiája: Háromnemzedékes, májustól októberig, főleg a nyár második felében és ősszel lehet gyakoribb. A lepkék aktív viráglátogatók, gyakran látható a lucerna (*Medicago sativa*) virágán is, amelyet Közép-Európában lárvális tápnövényként is használ. Alkalmanként vándorfajként is felléphet.

Elterjedés: Hazája a Mediterráneum, tavasszal innen vándorol fel Európa északabbi területeire. Az Őrség és Goričko területén bevándorlásai alkalmával elterjedt és gyakori. Gyakorisági mutatója: 1.

Természetvédelmi jelentőség: Terjedésben lévő, esetenként vándorfaj, nem veszélyeztetett, nem védett.

Habitat: V Evropi naseljuje suhe travnike in stepe. Najdemo ga tudi na poljih z lucerno.

Biologija: Ima tri generacije in leta od maja do oktobra, vendar je precej bolj pogosti so ob koncu poletja in jeseni. Odrasli osebkki pogosto obiskujejo cvetove, predvsem lucerno (*Medicago sativa*), ki je v Evropi verjetno tudi glavna hranilna rastlina gosenic te vrste. Vzhodni senoženik je migratorna vrsta.

Razširjenost: Vrsta je lokalno razširjena v vzhodnem delu osrednje in južne Evrope. Območje razširjenosti se je ob koncu prejšnjega stoletja močno povečalo in zahodu sedaj sega do Češke, Avstrije in Hrvaške. V Sloveniji ni stalnih populacij te vrste. Tudi v Őrségu se je pojavila le v vročih poletjih 2005 in 2006. Indeks številčnosti: 1.

Ogroženost: Vrsta je selivec, trenutno v ekspanziji in ni ogrožena. Ni zavarovana.

Habitat: In Europe it inhabits dry grasslands and steppes, it is also found on lucerne fields.

Biology: Triple-brooded, flies from May to October, it is usually commoner in late summer and in the autumn. Imagoes are fond of nectar; they often use lucerne (*Medicago sativa*) as a nectar source. Lucerne is also reported as the larval foodplant in Central Europe. It has migratory tendencies.

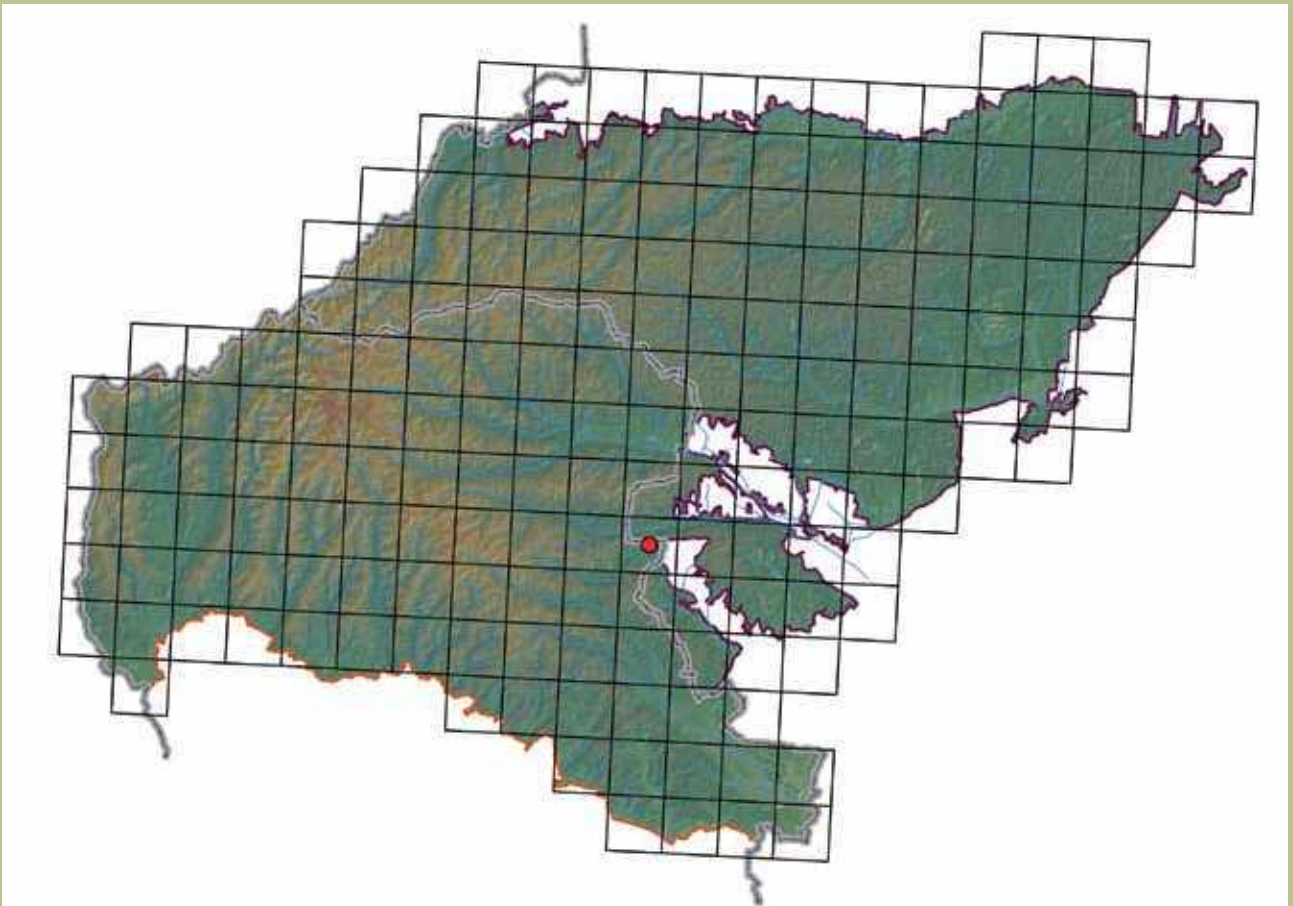
Distribution: The species is widely distributed in Southeastern Europe. At the end of the last century its range greatly expanded to the northwest, and the species now reaches the Czech Republic, Austria and Croatia in the west. In Slovenia there are no permanent populations. In the Őrség and Goričko it was only recorded from a few localities during influxes in the hot summers in 2005 and 2006. Index of abundance: 1.

Conservation: An expansive, migratory species, which cannot be considered as threatened species. Not protected.

Pieridae - Fehérlepkék/Belini/Whites-Yellows

30

Colias croceus (Geoffroy in Fourcroy, 1785)

Sáfránylepke

Navadni senožetnik

Clouded Yellow

Élőhelyi viszonyok: Szinte mindenféle nyílt élőhelytípusban megtalálható. Réteken, mezőgazdasági területek szegélyében, lucenaföldeken, kertekben gyakran előfordul.

Biológiája: Tenyészt területén többnemzedékes, a Fölközi-tenger vidékéről bevándorló első példányai általában májusban érkeznek Közép-Európába. Második, itt fejlődő nemzedéke nyáron (július-szeptemberben), a harmadik ősszel repül, egészen novemberig, de vándorló példányai bármikor előkerülhetnek. Hernyója különféle pillangósvirágúakat (lucerna, here, zanót) (Fabaceae) fogyaszt.

Elterjedés: Hazája a Mediterráneum, tavasszal innen vándorol fel Európa északabbi területeire. Az Őrség és Goričko területén bevándorlásai alkalmával elterjedt és gyakori. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Habitat: Najdemo ga v vseh tipih odprte krajine. Pogostejši je na bogato cvetočih travnikih, robovih njiv, poljih lucerne in tudi vrtovih.

Biologija: Je večgeneracijska vrsta na območju stalne poselitve. V centralni Evropi se prvi osebk iz Mediterana pojavijo v maju. Tu se potem razmnožujejo in v toplih letih se lahko pojavi tudi tretja generacija, ki leta vse do novembra. Gosenice se hranijo z različnimi vrstami metuljnic (n.pr. lucerno, deteljami, relikami) (Fabaceae).

Razširjenost: Mediteranski selivec, ki se pojavlja po vsej Evropi. Med selitvijo je pogost in splošno razširjen tudi v Őrségu in na Goričkem. Indeks številčnosti: 4.

Ogroženost: Ni ogrožen, ni zavarovan.

Habitat: It can be found in all sorts of open habitats. It frequents meadows, the edges of crop-fields, lucerne fields and gardens.

Biology: Multi-brooded in its original breeding area, the first specimens usually arrive in Central Europe from the Mediterranean in May. They develop a second, and in warm years a third generation, when adults can be seen until November. The larvae feed on different plants in the legume family (Fabaceae) e.g. lucerne, trefoil, broom.

Distribution: Mediterranean migratory species, which could be recorded everywhere in Europe. During influxes, it is widespread and common in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, not protected.

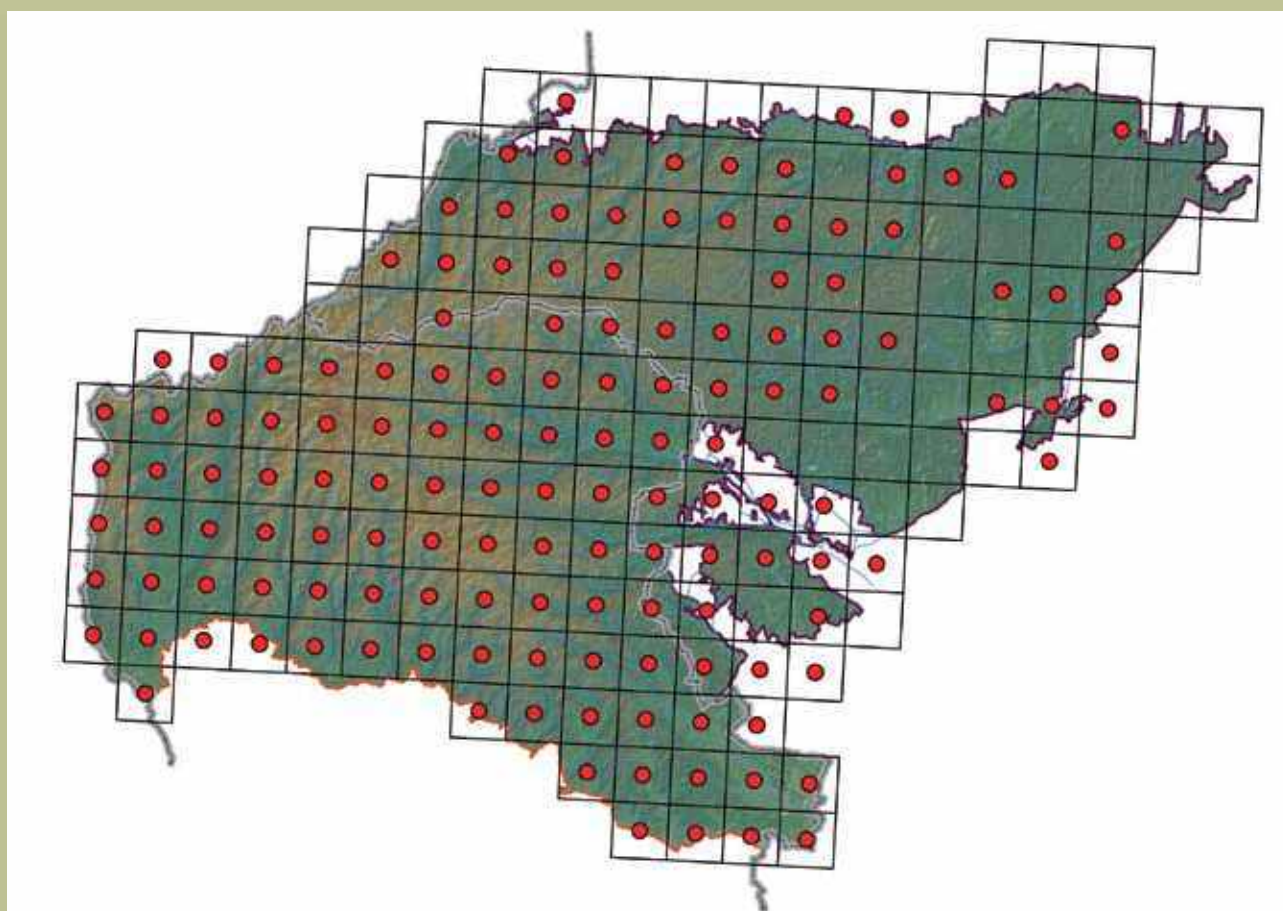
Pieridae - Fehérlepkék/Belini/Whites-Yellows

31

32

Gonepteryx rhamni (Linnaeus, 1758)

Citromlepke

Élőhelyi viszonyok: Ubikvista faj, mindenféle erdős, bokros területen előfordul.

Biológiája: Egynemzedékes, a lepkék június végén jelennek meg, majd rövid repülés után elrejtőznek, átnyaralnak, majd imágóként áttelelnék. Kora tavasszal az elsőként megjelenő lepkék egyike, már februártól repülhet, egészen májusig. Mindkét nem aktív viráglátogató. Hernyója a közönséges kutyabengén (*Frangula alnus*) és egyéb benge (*Rhamnus* spp.) fajokon fejlődik.

Elterjedése: Európában és az Őrség és Goričko területén is általánosan elterjedt. Gyakorisági mutatója: 5.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Citronček

Habitat: Ubikvitarna vrsta, ki jo najdemo v vseh tipih grmiščnih in gozdnih habitatov.

Biologija: Je enogeneracijska vrsta pri kateri se prvi osebki pojavijo v juniju, potem pa estvirajo in hibernirajo vse do zgodnje pomladi. Je med prvimi metulji, ki se pojavijo v pomladi in prezimeli osebki letajo vse do maja. Oba spola privabljajo z nektarjem bogati cvetovi. Gosenice se prehranjujejo z krhliko (*Frangula alnus*) in sorodnimi kozjimi češnjami (*Rhamnus* spp.).

Razširjenost: Vrsta je v Evropi ter Őrségu in na Goričkem splošno razširjena. Indeks številčnosti: 5.

Ogroženost: Ni ogrožen, ni zavarovan.

Brimstone

Habitat: An ubiquitous species, that can be found in all sorts of woodland and scrubby habitats.

Biology: Single-brooded, the first specimens appear in June but after a short flight-time, the imagos hide for aestivation and hibernation. They re-appear early in the spring, the species is among the first butterflies to appear. They can be on the wing until May. Both sexes are attracted by flowers. The caterpillars develop on Alder Buckthorn (*Frangula alnus*) and other Buckthorn (*Rhamnus* spp.) species.

Distribution: It is widespread and common in Europe including the Őrség and Goričko. Index of abundance: 5.

Conservation: Not threatened, not protected.

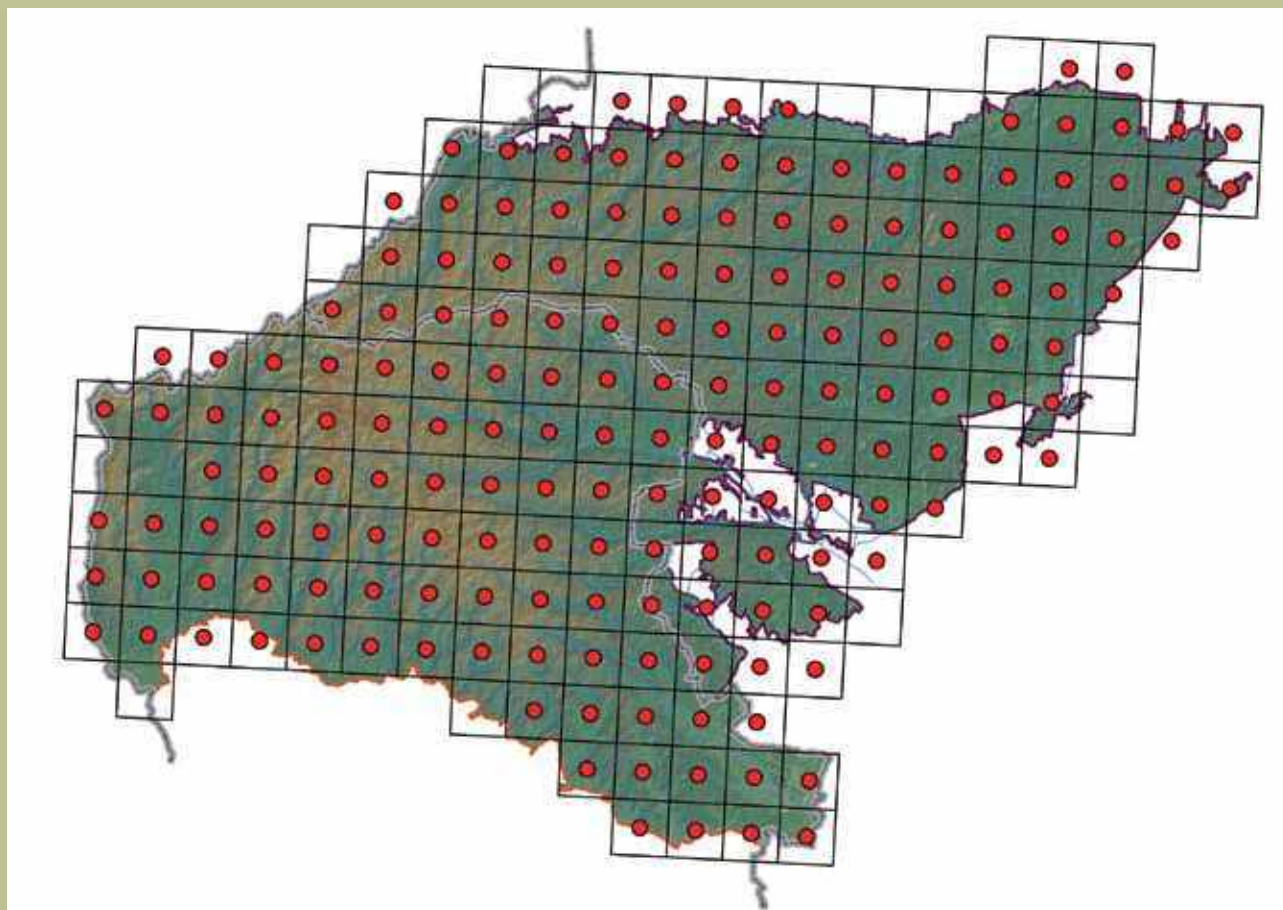
Pieridae - Fehérlepkék/Belini/Whites-Yellows

33

34

Leptidea sinapis (Linnaeus, 1758)/*L. reali* Reissinger, 1989

Mustárlepke
Szibériai mustárlepke

Megjegyzés: A *L. sinapis* és a *L. reali* terepi viszonyok között nem elkülöníthető, ezért az elterjedési térkép a két faj közös adatait tartalmazza. A Goričko területén végzett határozás alapján a *L. reali* ritkább.

Élőhelyi viszonyok: A *L. sinapis* mindenféle gyepten előfordul, megtalálható erdőszegélyekben, tisztásokon is. *L. reali* nedvesebb kaszálórétet kedvel, az élőhelyeik mozaikos elterjedése következtében a két faj gyakran együtt fordul elő.

Biológiája: Mindkét faj kétnemzedékes, az imágók április-májusban és június-augusztusban repülnek, aktív viráglátogatók. Aktív viráglátogatók. A hernyóik lednekfajokon (*Lathyrus* spp.) és más pillangósokon (Fabaceae) fejlődnek.

Elterjedése: Egész Európában és a vizsgálati területen is általánosan elterjedt. A *L. sinapis* és a *L. reali* együttes gyakorisági mutatója: 5.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Navadni frfotavček
Realov frfotavček

Pripomba: *L. sinapis* in *L. reali* na terenu ne moremo zanesljivo razlikovati, zato je prikazana karta skupne razširjenosti obeh vrst. Glede na raziskave na Goričkem, je *L. reali* bolj splošno razširjena vrsta.

Habitat: *L. sinapis* se pojavlja na bolj suhih, deloma zaraščenih travnikih, gozdnih robovih in jasah. *L. reali* je pogostejši na bolj vlažnih in redno košenih travnikih. Ker so habitati obeh vrst zelo mozaično razporejeni se obe vrsti pogosto pojavljata skupaj.

Biologija: Obe vrsti imata na obravnavanem območju tri generacije: april-maj, junij-avgust. Odrasli osebk pogosto obiskujejo cvetove. Goesnice se hranijo z različnimi vrstami grahorjev (*Lathyrus* spp.) pa tudi z drugimi vrstami metuljnic (Fabaceae).

Razširjenost: Obe vrsti sta v centralni Evropi splošno razširjeni in pogosti. To velja tudi za območje Őrséga in Goričko. Indeks številčnosti: 5.

Ogroženost: Vrste nista ogroženi in zavarovani.

Wood White
Real's Wood White

Note: The *L. sinapis* and *L. reali* cannot be separated in the field and therefore their distribution map illustrates joint records of the two species. According to identification of the species in Goričko, *L. reali* is less widespread.

Habitat: *L. sinapis* occurs in dry, partially overgrown grasslands, also in forest edges and clearings. *L. reali* prefers humid, regularly mown grasslands. Due to patchy distribution of their habitat both species are commonly observed together.

Biology: The species are double-brooded in April-May, June-August. The imagos frequently visit flowers. The caterpillars develop on various Sweet Peas (*Lathyrus* spp.) and other legumes (Fabaceae).

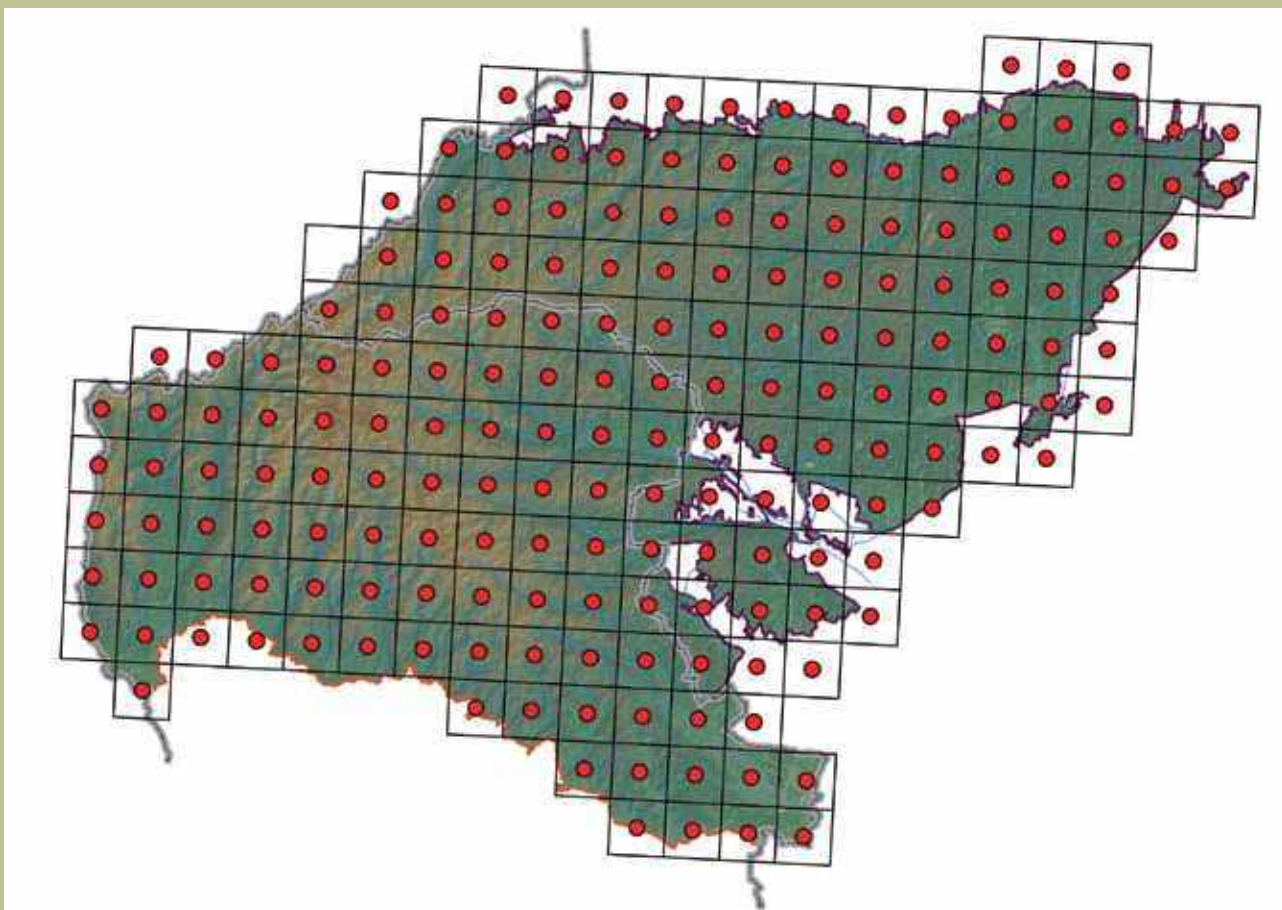
Distribution: Both species are widespread and common in Central Europe including the Őrség and Goričko. Index of abundance: 5.

Conservation: Neither of the species is threatened or protected.

Pieridae - Fehérlepkék/Belini/Whites-Yellows

35

Aporia crataegi (Linnaeus, 1758)

Galagonyalepke

Glogova belinka

Black-veined White

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban száraz és meleg erdőszegélyek, erdő-sztyepplek lepkéje. Az őrségi és gorickoi előfordulása nem tipikus, itt főleg délies kitettséű cserjés erdőszegélyekben, cserjésedő kaszálókon, legelőkön tenyészik.

Biológiája: Egynemzedékes, melegebb vidékeken már áprilisban látható, de az Őrség és Goričko területén május végén jelenik meg, és június közepéig repül. Tömegszaporodásra hajlamos faj, hernyója főleg kökényen (*Prunus spinosa*) és galagonya fajokon (*Crataegus* spp.) fejlődik.

Elterjedés: Dél- és Közép-Európában elterjedt, az Őrség területén előfordulása szigetszerű, a melegebb mezoklimájú területekre korlátozódik (Kercaszomor, Apátistvánfalva, Szalafő-Őserdő). Goričko területén igen ritka, egyetlen erősebb populációját Őrihódos mellett találták, szórványos. Gyakorisági mutatója: 1.

Természetvédelmi jelentőség: Európa keleti és déli részén elterjedt, nem veszélyeztetett, őrségi és gorickoi előfordulása állatföldrajzi jelentőséggel bír. Nem védett.

Habitat: Prvotno poseljuje suhe travnike in tople gozdne robove ter gozdne stepe. V Őrségu in na Goričkem jo najdemo na gozdnih robovih z južno ekspozicijo, kjer uspeva črni trn in glog, tudi na opuščenih travnikih in in pašnikih z grmičevjem.

Biologija: Enogeneracijska vrsta, ki se v toplejših predelih pojavlja že konec aprila, na Goričkem in v Őrségu pa od konca maja do srede junija. Gosenice se hranijo s črnim trnom (*Prunus spinosa*) in glogu (*Crataegus* spp.).

Razširjenost: Vrsta je pogosta v južni in srednji Evropi, na območju Őrséga in Goričkega pa se pojavlja bolj lokalno. Omejena je na območja s toplejšo mezoklimo (Kercaszomor, Apátistvánfalva/Števanovci, Szalafő-Őserdő). Na Goričkem je center njene razširjenosti v severovzhodnem delu v okolici Hodoša, z nekaj razpršenimi nahajališči iz drugih predelov. Indeks številčnosti: 1.

Ogroženost: Pogosta vrsta v jugovzhodni evropi, zato ni ogrožena. Ni zavarovana.

Habitat: The species primarily inhabits dry and warm wood edges and forest steppes. In the Őrség and Goričko it uses southern-exposed forest edges with Blackthorn and Hawthorn bushes; also abandoned meadows and scrubby pastures.

Biology: Single-brooded, in warmer areas it flies from late April, although in the Őrség and Goričko it is on the wing from late May to mid-June. The caterpillars feed on Blackthorn (*Prunus spinosa*) and Hawthorn (*Crataegus* spp.).

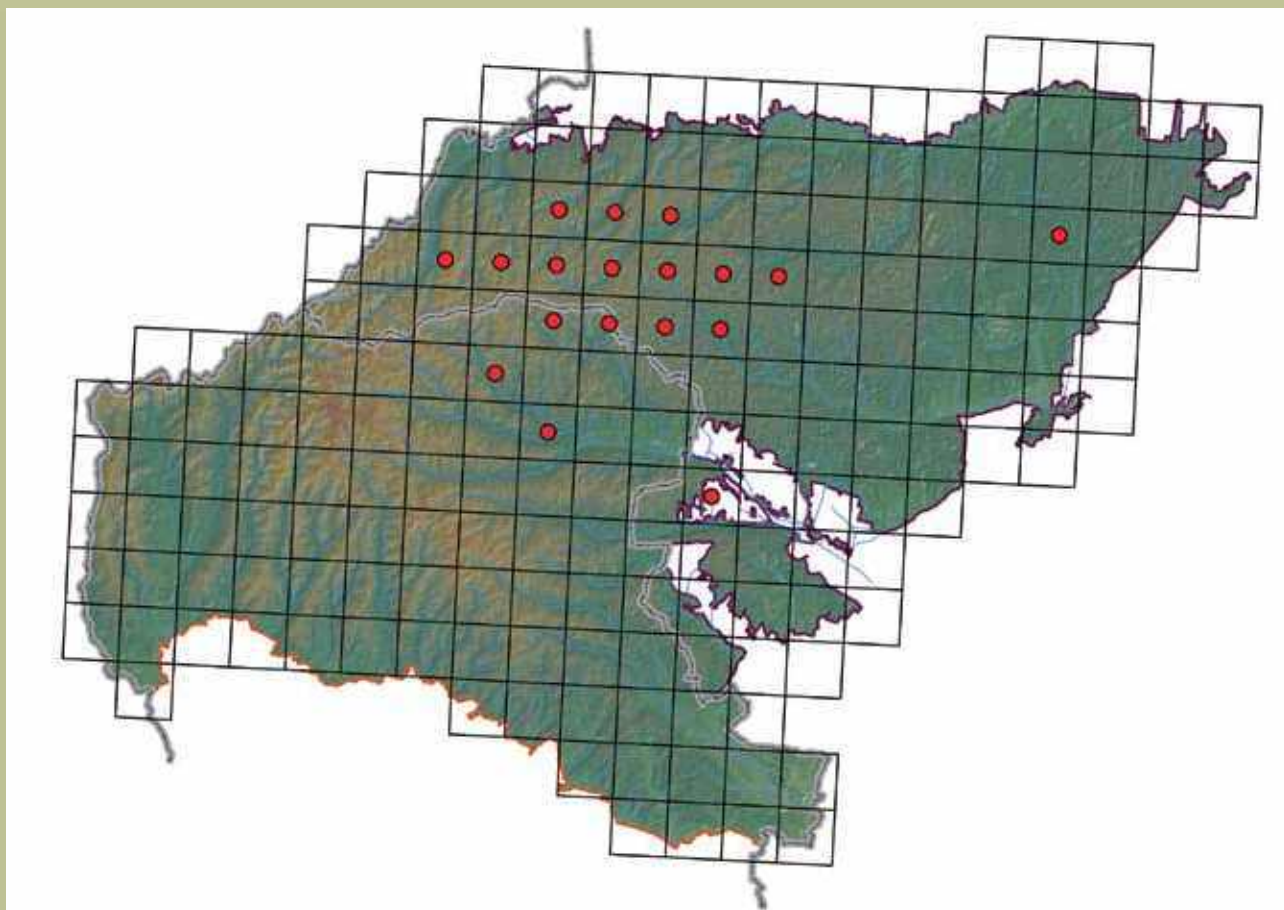
Distribution: It is widespread in Southern and Central Europe but in the Őrség the distribution is patchy; the species is confined to areas with warmer meso-climate (Kercaszomor, Apátistvánfalva, Szalafő-Őserdő). In Goričko it has a centre of the distribution in the northeastern part around Hodoš with a few scattered records elsewhere. Index of abundance: 1.

Conservation: A common species in South-eastern Europe, therefore not threatened. Not protected.

Pieridae - Fehérlepkék/Belini/Whites-Yellows

36

Pieris brassicae (Linnaeus, 1758)

Káposztalepke

Élőhelyi viszonyok: Ubikvista faj, mindenféle nyílt élőhelytípusban előfordul, beleértve a kerteket és erdei tisztásokat is.

Biológiája: Kétnemzedékes, május-júniusban, majd július-augusztusban repül. Aktív viráglátogató. Hernyójának tápnövényei mindenféle keresztesvirágú (Brassicaceae) fajok, esetenként káposztán, karalábén konyhakerti kártevőként is felléphet.

Elterjedése: Egész Európában, így a vizsgálati területen is általánosan elterjedt faj. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Kapusov belin

Habitat: Povsod razširjena (ubikvitarna) vrsta, ki se pojavlja v vseh odprtih habitatih vključno z vrtovi in gozdnimi jasami.

Biologija: Pojavlja se v dveh generacijah maja-junija in julija-avgusta. Odrasli osebk radi obiskujejo cvetove. Gosenice se prehranjujejo z različnimi križnicami (Brassicaceae), občasno tudi delajo škodo na zelju in kolerabi v vrtovih.

Razširjenost: Vrsta je v Evropi splošno razširjena, vključno z Órségom in Goričkim. Indeks številčnosti: 4.

Ogroženost: Ni ogrožen, ni zavarovan.

Large White

Habitat: Ubiquitous species, it occurs in all types of open habitats including gardens and woodland clearings.

Biology: Double-brooded, flies in May-June and July-August. The imagoes frequently visit flowers. The larval foodplants are all sorts of Cruciferous (Brassicaceae) plants; it can occasionally cause damage on Cabbage and Kohlrabi in vegetable gardens.

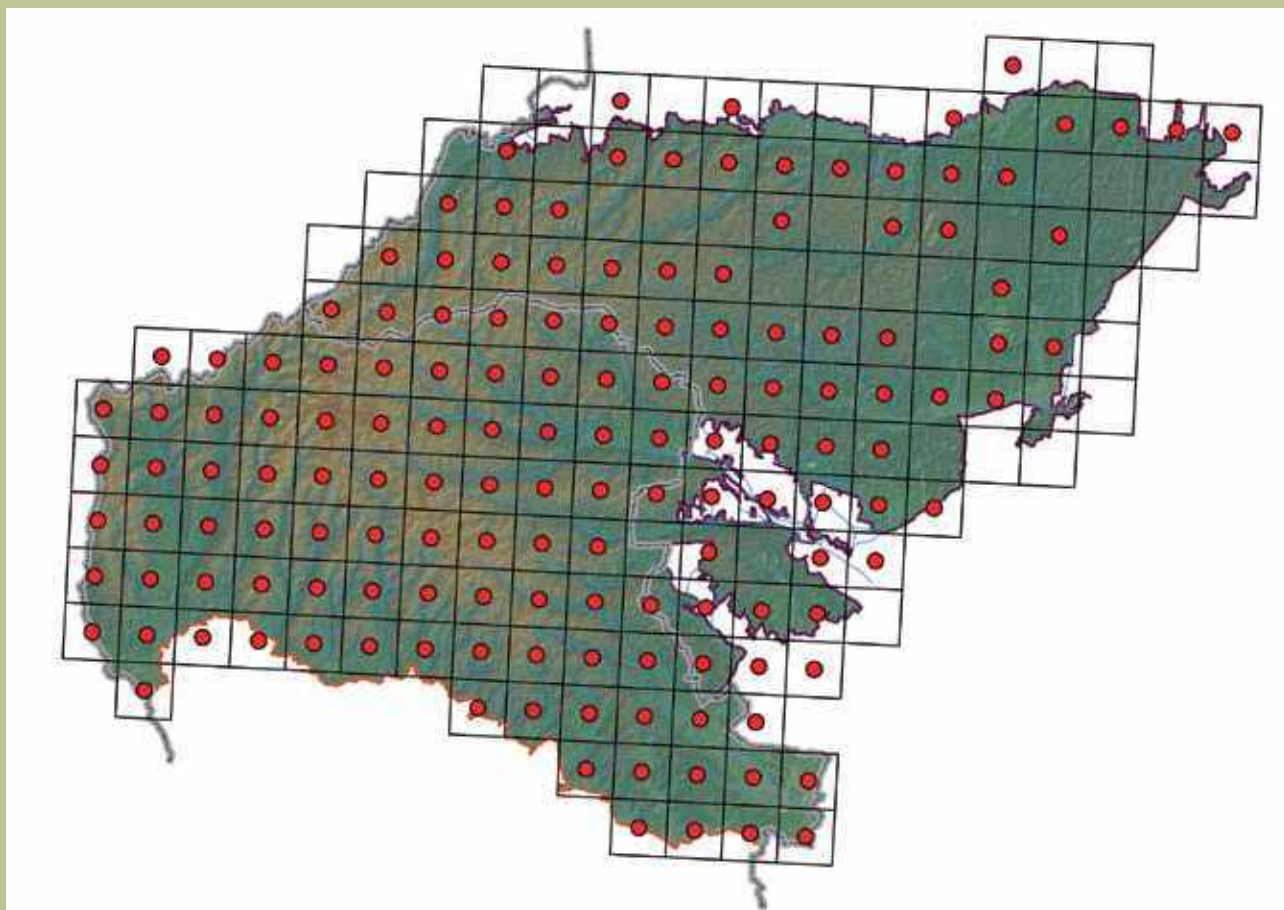
Distribution: The species is widespread in Europe, including the Órség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, not protected.

Pieridae - Fehérlepkék/Belini/Whites-Yellows

37

Pieris rapae (Linnaeus, 1758)

Réपालेके

Élőhelyi viszonyok: Ubikvista faj, mindenféle élőhelytípusban előfordul.

Biológiája: Háromnemzedékes faj, márciustól október végéig többé-kevésbé folyamatosan repül. Aktív viráglátogató. Hernyójának tápnövényei különböző káposztafélék (Brassicaceae).

Elterjedése: Egész Európában, így az Őrség és Goričko területén is általánosan elterjedt faj. Gyakorisági mutatója: 5.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Repin belin

Habitat: Splošno razširjena vrsta, ki se pojavlja v zelo raznolikih odprtih habitatih.

Biologija: Leta v treh generacijah od marca pa vse do oktobra. Odrasli osebkki se zadržujejo na cvetovih. Hranilne rastline gosenic so različne križnice (Brassicaceae).

Razširjenost: Vrsta je v Evropi splošno razširjena, vključno z Őrségom in Goričkim. Indeks številčnosti: 5.

Ogroženost: Ni ogrožen, ni zavarovan.

Small White

Habitat: Ubiquitous species, it occurs in all types of habitats.

Biology: Triple-brooded, it is almost continuously on the wing from March till October. The imagos frequently visit flowers. The larval foodplants are all sort of Cruciferous (Brassicaceae) plants.

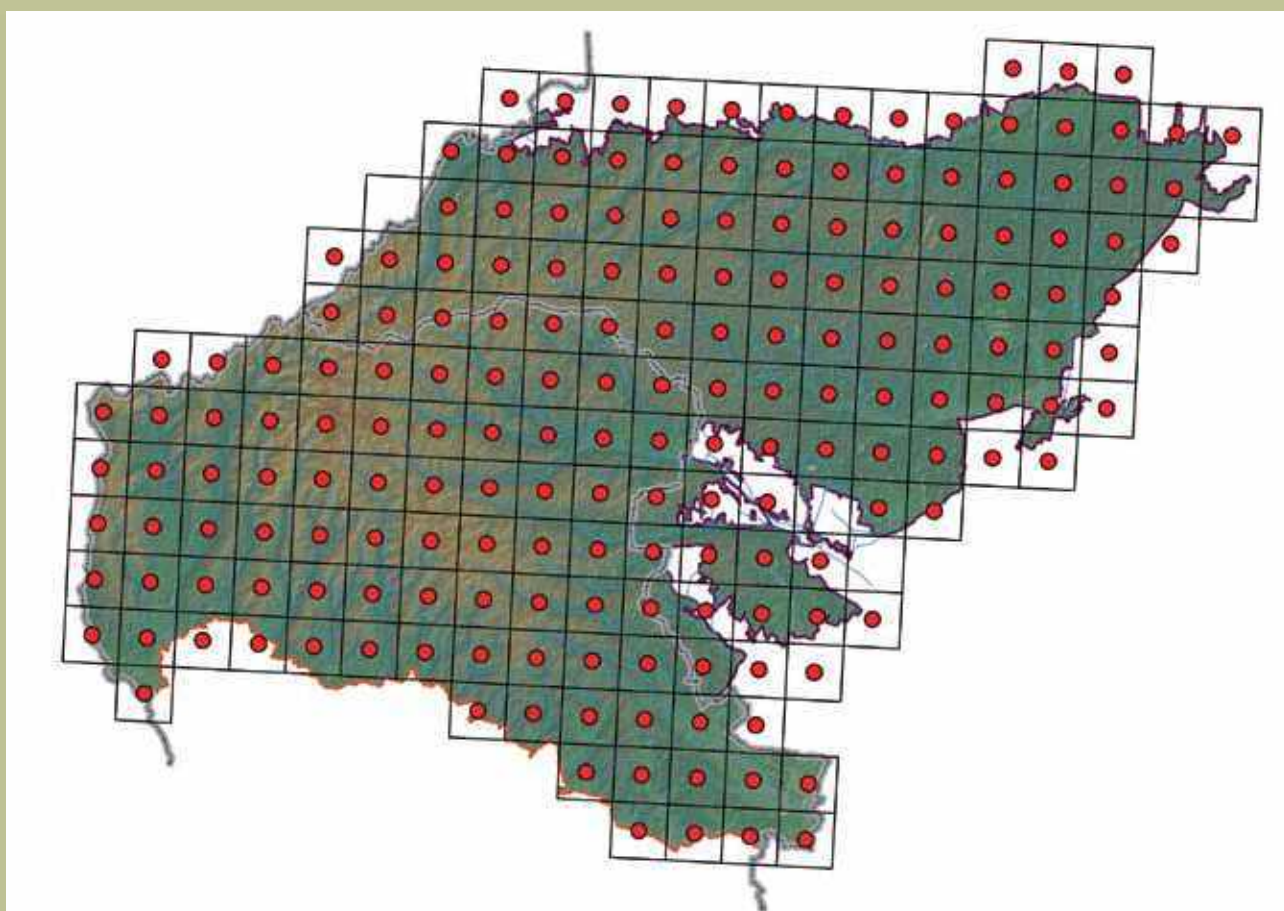
Distribution: The species is widespread in Europe, including the Őrség and Goričko. Index of abundance: 5.

Conservation: Not threatened, not protected.

Pieridae - Fehérlepkék/Belini/Whites-Yellows

38

Pieris napi (Linnaeus, 1758)

Repcelepke

Élőhelyi viszonyok: Ubikvista faj, mindenféle élőhelytípusban előfordul.

Biológiája: Háromnemzedékes faj, márciustól október végéig többé-kevésbé folyamatosan repül. Aktív viráglátogató. Hernyójának tápnövényei a káposztafélék (Brassicaceae).

Elterjedése: Egész Európában, így a vizsgálati területen is általánosan elterjedt faj. Gyakorisági mutatója: 5.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Repčin belin

Habitat: Splošno razširjena vrsta, ki se pojavlja v zelo raznolikih habitatih.

Biologija: Leta v treh generacijah od marca pa vse do oktobra. Odrasli osebkki se zadržujejo na cvetovih. Hranilne rastline gosenic so različne križnice (Brassicaceae).

Razširjenost: Vrsta je v Evropi splošno razširjena, vključno z Őrségom in Goričkim. Indeks številčnosti: 5.

Ogroženost: Ni ogrožen, ni zavarovan.

Green-veined White

Habitat: Ubiquitous species, it occurs in all types of habitats.

Biology: Triple-brooded, it is almost continuously on the wing from March till October. The imagos frequently visit flowers. The larval foodplants are all sort of Cruciferous (Brassicaceae) plants.

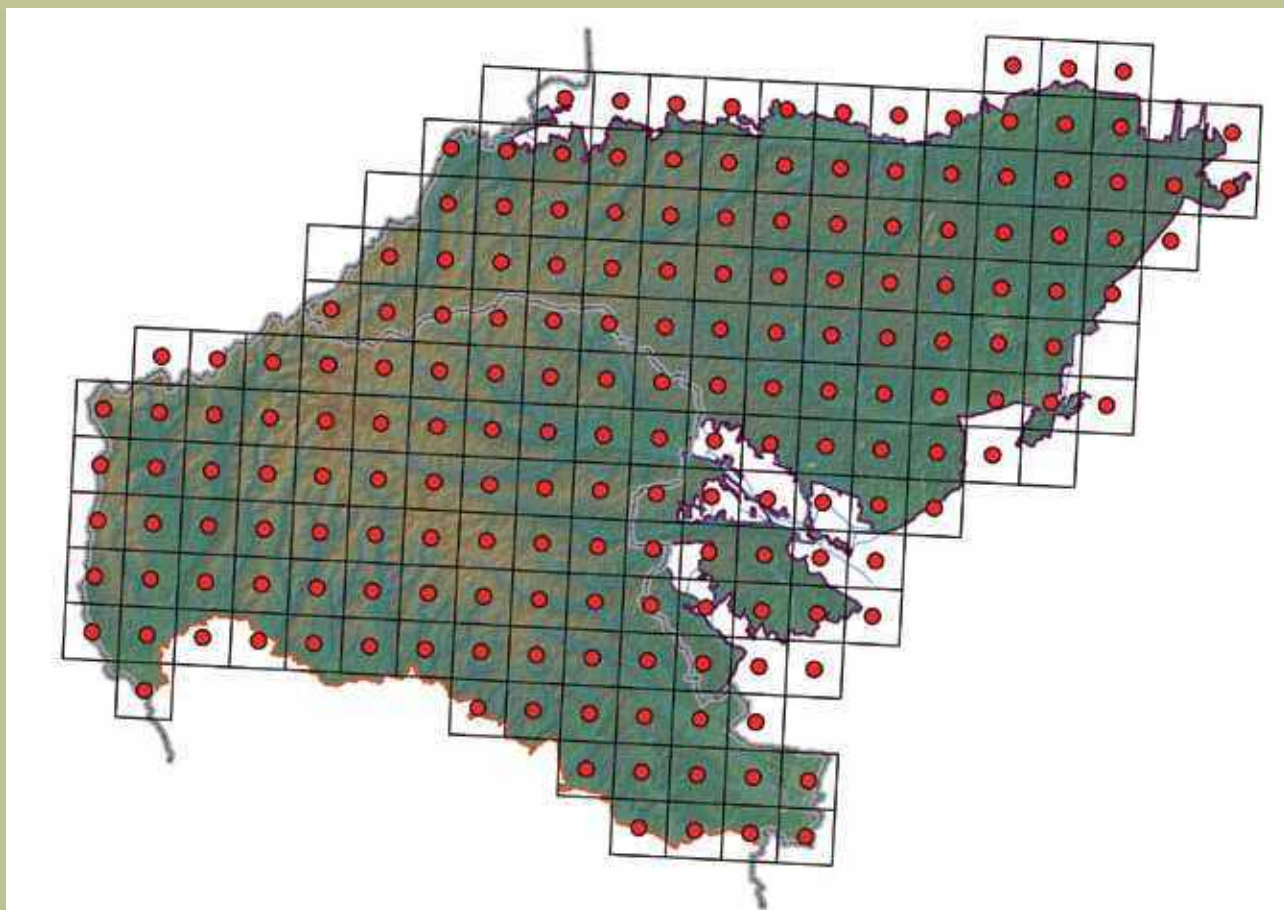
Distribution: The species is widespread in Europe, including the Őrség and Goričko. Index of abundance: 5.

Conservation: Not threatened, not protected.

Pieridae - Fehérlepkék/Belini/Whites-Yellows

39

Pontia daplidice edusa (Fabricius, 1977)

Rezedalepke

Élőhelyi viszonyok: Főleg száraz gyepekben és ruderalis területeken fordul elő, de erőteljes repülőként vándorló példányai bármilyen nyílt élőhelyen felbukkanhatnak.

Biológiája: Többnemzedékes, februártól októberig repül. A nőtények egyesével rakják petéiket rezedá (*Reseda* spp.) fajokra. A Mediterráneumból rendszeresen vándorol Közép-Európába.

Elterjedése: Dél- és Kelet-Európában elterjedt faj, Az Őrség és Goričko területén főleg kora tavasszal és nyár második felében egyesével figyelhetők meg bevándorolt példányai. Gyakorisági mutatója: 1.

Természetvédelmi jelentőség: Magyarország és Szlovénia legnagyobb részén csak vándorfajként figyelhető meg, nem veszélyeztetett, nem védett.

Katančev selec

Habitat: Pojavlja se predvsem na suhih travnikih in ruderalnih območjih. Kot dobre letalce in občasne selivce pa jih lahko najdemo tudi drugod v odprti krajini.

Biologija: Več-generacijska vrsta, ki leta od februarja do oktobra. Samice odlagaja jajčeca posamič na liste katanca (*Reseda* spp.) hranilne rastline gosenic te vrste. V srednji Evropi je redni migrant iz Mediterana.

Razširjenost: Vrsta je pogosta v vzhodni in južni Evropi. V Őrségu in na Goričkem se pojavlja le posamič ob migracijah spomladi in v drugi polovici poletja. Indeks številčnosti: 1.

Ogroženost: V večjem delu Slovenije in Madžarske je selivec in ne sodi med ogrožene in zavarovane vrste.

Eastern Bath White

Habitat: It inhabits mainly dry meadows and ruderal sites, adults can however be seen in any type of open habitat, as they are highly mobile and migratory.

Biology: Multi-brooded, the imagos fly continuously from February to October. Females deposit eggs singly on larval host plants. Caterpillars feed mainly on leaves of Mignonette (*Reseda* spp.) It is a regular migrant from the Mediterranean to Central Europe.

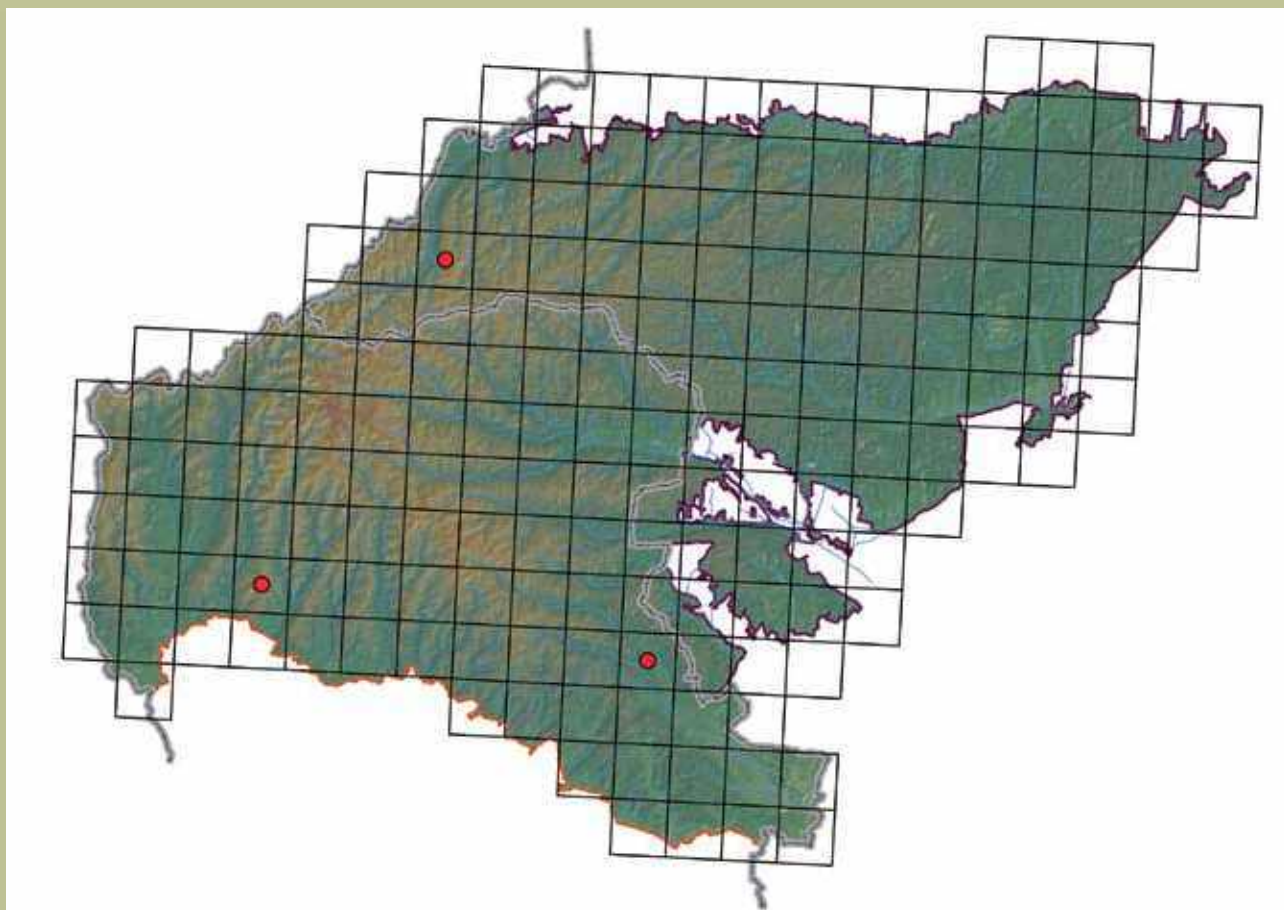
Distribution: The species is widespread in eastern and Southern Europe. In Őrség and Goričko only single migratory individuals appear in the spring and in the second half of summer. Index of abundance: 1.

Conservation: The species is migratory in most of Hungary and Slovenia and is not threatened or protected.

Pieridae - Fehérlepkék/Belini/Whites-Yellows

40

Anthocharis cardamines (Linnaeus, 1758)

Hajnalpírphe

Élőhelyi viszonyok: Ritkás lombdőkben, erdei tisztásokon és erdőszegélyekben mindenütt előfordul.

Biológiája: Egynemzedékes, március-májusban repül. Aktív viráglátogató. Főbb tápnövényei a réti kakukktorma (*Cardamine pratensis*) és a kányazsombor (*Alliaria petiolata*), de más keresztesvirágúakat (Brassicaceae) is elfogyaszt.

Elterjedése: Európában, az Órség és Goričko területén is szinte mindenhol megtalálható. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Zorica

Habitat: Živi v odprtih listnatih gozdovih, jasah, gozdnih robovih in čistinah.

Biologija: Leta v eni generaciji od marca do maja. Odrasli osebk se zadržujejo na cvetovih. Hranilni rastlini gosenic sta predvsem travniška penuša (*Cardamine pratensis*) in navadna česnovka (*Alliaria petiolata*) pa tudi druge vrste križnic (Brassicaceae).

Razširjenost: Vrsta je v Evropi splošno razširjena, vključno z Órségom in Goričkim. Indeks številčnosti: 4.

Ogroženost: Ni ogrožena, ni zavarovana.

Orange Tip

Habitat: Open broad-leaved forests, forest glades, edges and clearings.

Biology: Single-brooded, flies in March-May. The imagoes frequently visit flowers. The caterpillar feeds mainly on Cuckoo Flower (*Cardamine pratensis*) and Garlic Mustard (*Alliaria petiolata*) but it can accept other Cruciferous (Brassicaceae) plants as well.

Distribution: The species is widespread in Europe, including the Órség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, not protected.

Pieridae - Fehérlepkék/Belini/Whites-Yellows

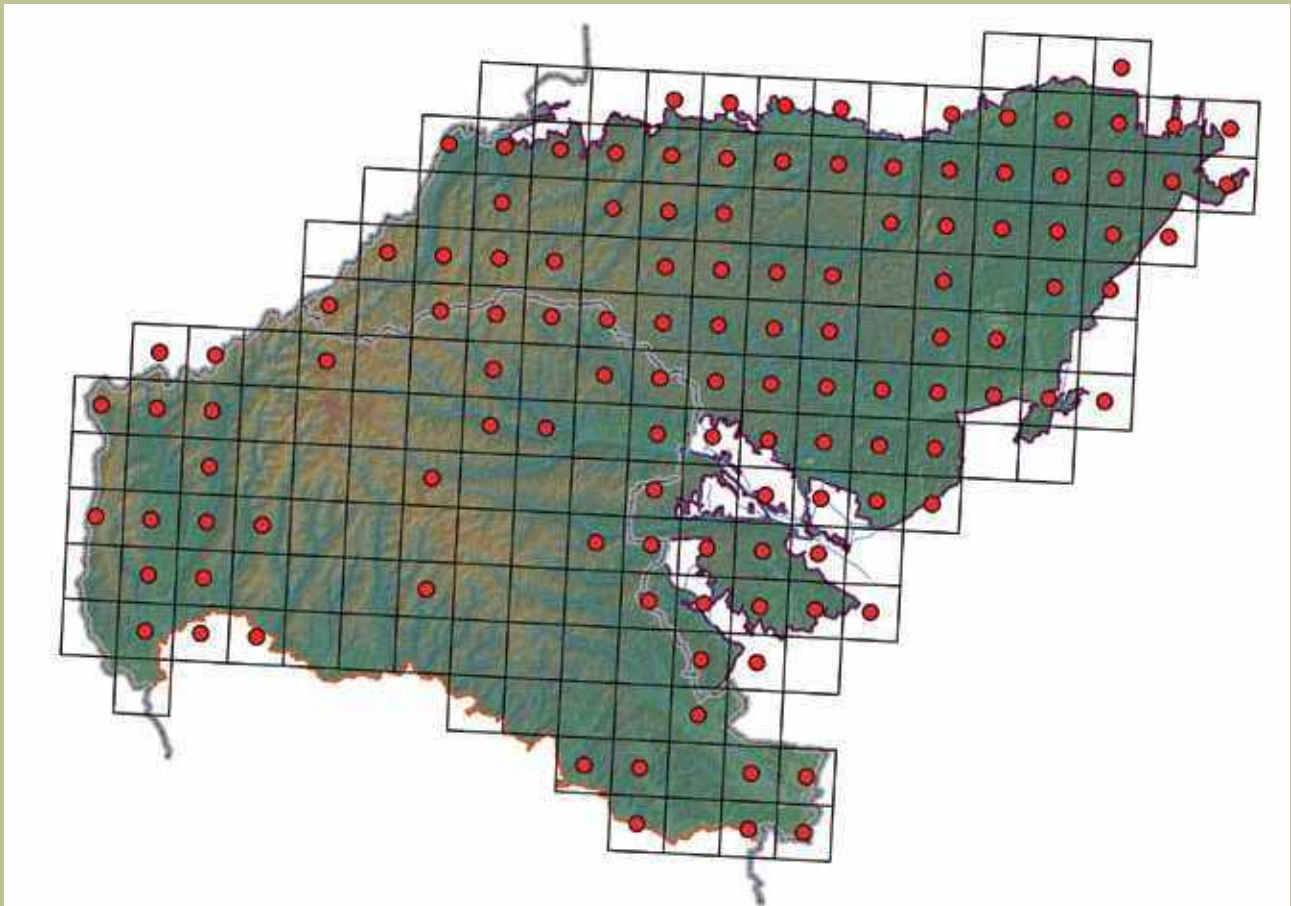
41

42

43

Hamearis lucina (Linnaeus, 1758)

Kockáslepke

Élőhelyi viszonyok: Nyíltabb lombos erdők, erdei tisztások és erdőszegélyek lepkéje.

Biológiája: Kétnemzedékes, április-májusban és július-augusztusban repül. A hímek territóriumot tartanak, általában magasabb növényekre ülve várják a nőtényt, elkergetve a hím fajtársakat. A hernyó kankalin (*Primula* spp.) fajokon fejlődik.

Elterjedése: Európában, a vizsgálati területen is szinte mindenhol megtalálható. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Rjavi šekavček

Habitat: Odprti listnati gozdovi, gozdne čistine in krčevine.

Biologija: Dva zaroda: april-maj in julij-avgust. Samci so izredno teritorialni; pogosto čepijo na kakih višjih rastlinah ter čakajo na mimo leteče samice in odganjajo druge samce. Gosenica se hrani z različnimi vrstami jegličev (*Primula* spp.).

Razširjenost: Vrsta je splošno razširjena v Evropi, tako kot tudi v Ōrségu in na Goričkem. Indeks relativne gostote vrste: 4.

Naravovarstveni status: Vrsta ni ne ogrožena ne zavarovana.

Duke of Burgundy
Fritillary

Habitat: Open, broad-leaved forests, forest glades, edges and clearings.

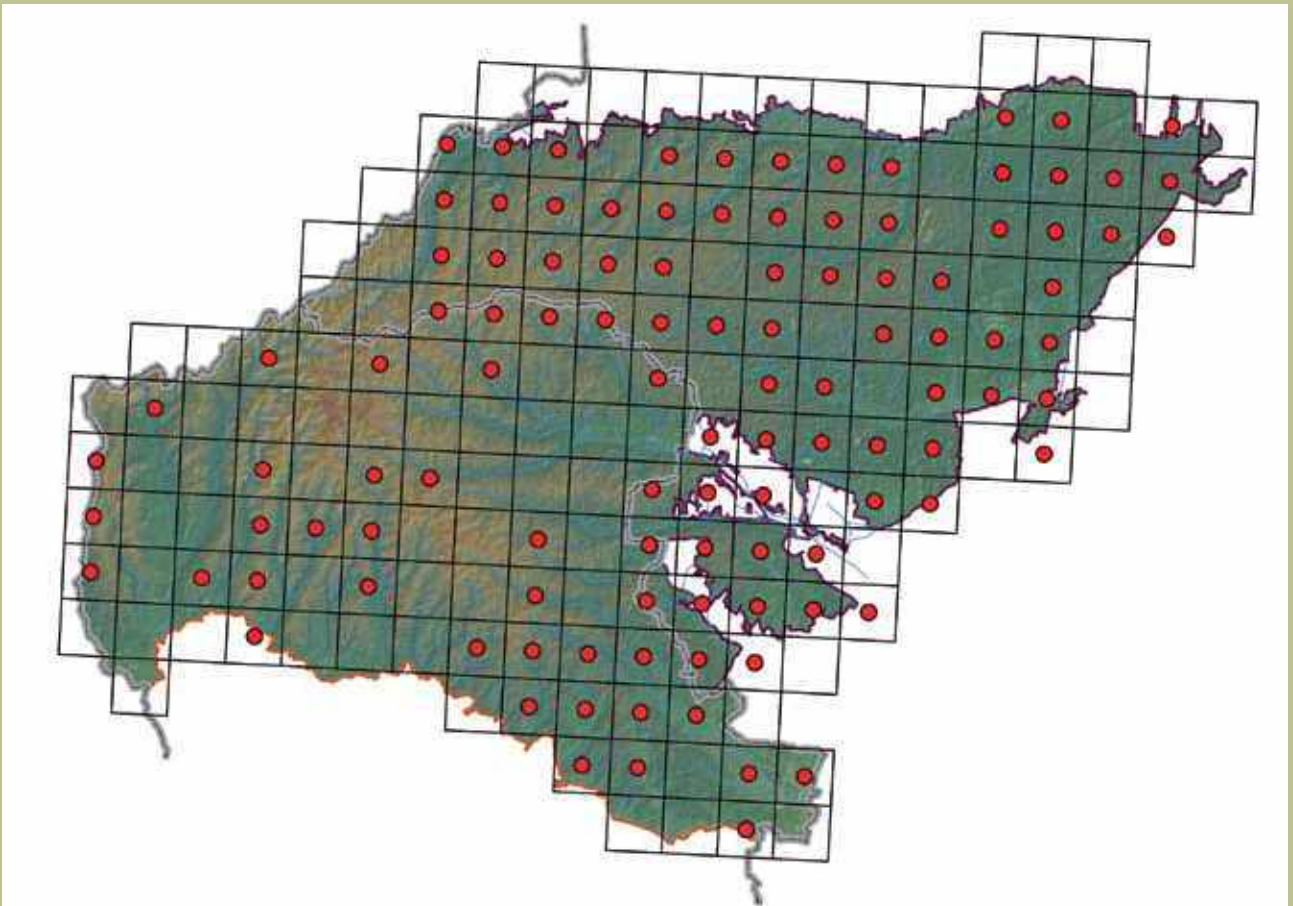
Biology: Double-brooded, flies in April-May and July-August. Males are highly territorial; they often perch on taller vegetation waiting for passing females and chasing away other males. The caterpillar feeds on various Primrose (*Primula* spp.) species.

Distribution: The species is widespread in Europe, including the Ōrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, not protected.

44

Lycaena dispar rutilus (Werneburg, 1864)

Nagy tűzlepke

Močvirski cekinček

Large Copper

Élőhelyi viszonyok: A sík- és dombvidékeken elterjedt, közép-európai alfaja a ssp. *rutilus* (Werneburg, 1864) viszonylag tágtűrűsű, amely egyaránt előfordul különböző nedves élőhelyeken (pl. ártéri kaszálón, patakmenti lápréteken) és bolygatottabb nyílt élőhelyeken is (pl. parlagokon, utak mentén).

Biológiája: Kétnemzedékes, első nemzedéke május közepétől június végéig repül; a második nemzedék főleg augusztusban rajzik, egyes példányai azonban október közepéig láthatók. A hímek gyakran magasságos foltokban napoznak és territóriálisan viselkednek – más hímeket, valamint egyéb lepkefajokat elkergetve. A nőstények kóborolnak. A hernyók lórom-fajok (elsősorban *Rumex crispus* és *R. obtusifolius*) leveleit fogyasztják.

Elterjedése: Közép- és Kelet-Európában általánosan elterjedt, Európa nyugati és északi felében és a Mediterráneumban elterjedése felszakadozott. Az Őrség és Goričko területén tenyésző populációja stabil. Gyakorisági mutatója: 5.

Természetvédelmi jelentőség: Szerepel az Európai Unió Élőhelyvédelmi Irányelv (Natura 2000) II. és IV. függelékében valamint a Berni Egyezmény II. függelékében. Magyarországon és Szlovéniában is védett, a vizsgálati területen veszélyeztetettsége nem áll fenn.

Habitat: Srednjeevropska podvrsta – *rutilus* (Werneburg, 1864) – se pojavlja na ravninah in v goratih predelih, kjer izkorišča široko paleto odprtih habitatnih tipov. Najdemo jo tudi na mokriščih (vlažnih gojenih travnikih, barjih in barjanskih travnikih) ter na cestnih bankinah in prahah.

Biologija: V srednji Evropi ima dva zaroda, in sicer med sredino maja in junijem; metulji druge generacije rojijo predvsem v avgustu. Posamezne osebkke pa je mogoče videti celo sreda oktobra. Samci branijo svoje teritorije pred istovrstnimi samci in drugimi metulji. Samice so pogosto razpršijo. Gosenice se hranijo z listi različnih kislic, predvsem z vrstama *Rumex crispus* in *R. obtusifolius*.

Razširjenost: Vrsta je splošno razširjena v srednji in vzhodni Evropi, medtem ko je v severni in zahodni Evropi ter v Sredozemlju razpršena. V pokrajini Őrség in Goričko je pogosta vrsta z močnimi in stabilnimi populacijami. Indeks relativne gostote vrste: 5.

Naravovarstveni status: Vrsta je navedena pod Bernsko konvencijo in vključena v Prilogi II in IV evropske Habitatne direktive (Natura 2000). Zavarovana je tako v Sloveniji kot na Madžarskem.

Habitat: The Central European subspecies – *rutilus* (Werneburg, 1864) – occurs in plains and hilly country, where it utilizes a wide range of open habitat types. It occurs in wetlands (damp hay meadows, bogs and wet meadows), and also in disturbed areas (e.g. road banks, fallows).

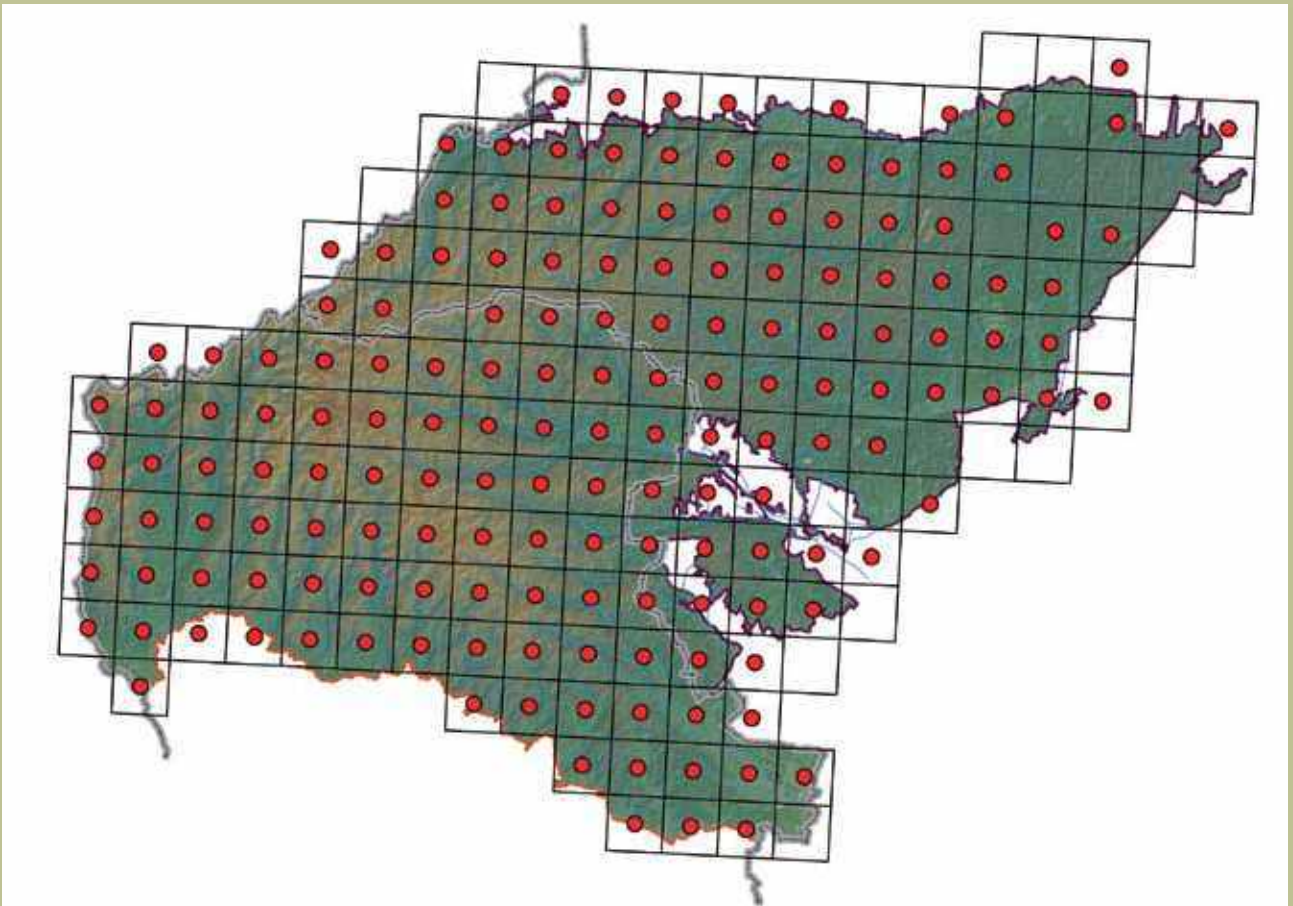
Biology: Double-brooded in Central Europe, the first generation flies from the middle of May to June; the second generation flies predominantly in August. Single specimens can even be observed until mid-October. Male butterflies often keep territories, which they protect against conspecific males and other butterflies. Females tend to disperse. The caterpillars feed on the leaves of various Dock species, mainly *Rumex crispus* and *R. obtusifolius*.

Distribution: In Central and Eastern Europe the species is widespread, while in Northern and Western Europe and in the Mediterranean the distribution is more scattered. In the Őrség and Goričko region it is frequent with strong and stable populations. Index of abundance: 5.

Conservation: It is listed under the Bern Convention and is included in Annexes II and IV of the EU's Habitats Directive (Natura 2000). Protected both in Slovenia and Hungary.

45

Lycaena phlaeas (Linnaeus, 1761)

Közönséges tűzlepke

Mali cekinček

Small Copper

Élőhelyi viszonyok: Mindenféle nyílt élőtípusban megél.

Biológiája: Több nemzedékes, április közepétől október közepéig repül három, melegebb években négy nemzedéke. A hímek territoriális viselkedést mutatnak, mindkét nem aktív viráglátogató. A nőtények elsősorban mezei sóskára (*Rumex acetosa*) és juhsóskára (*R. acetosella*) petéznek.

Elterjedése: Egész Európában elterjedt és gyakori, az Őrség és Goričko területén általánosan elterjedt, de általában csak egyesével lehet megfigyelni. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Habitat: Pojavlja se v vseh vrstah odprtih habitatov.

Biologija: Ima več zarodov, roji pa v treh in v toplejših letih celo štirih generacijah med aprilom in oktobrom. Samci so teritorialni, oba spola obiskujeta cvetlice. Samice ležejo jajčeca na kislicah, predvsem na vrstah *Rumex acetosa* in *R. acetosella*.

Razširjenost: Splošno razširjena v Evropi, tudi v pokrajini Őrség in Goričko, vendar so navadno opazovani le posamezni osebki. Indeks relativne gostote vrste: 4.

Naravovarstveni status: Ni ne ogrožena ne zavarovan.

Habitat: It occurs in all sorts of open habitats.

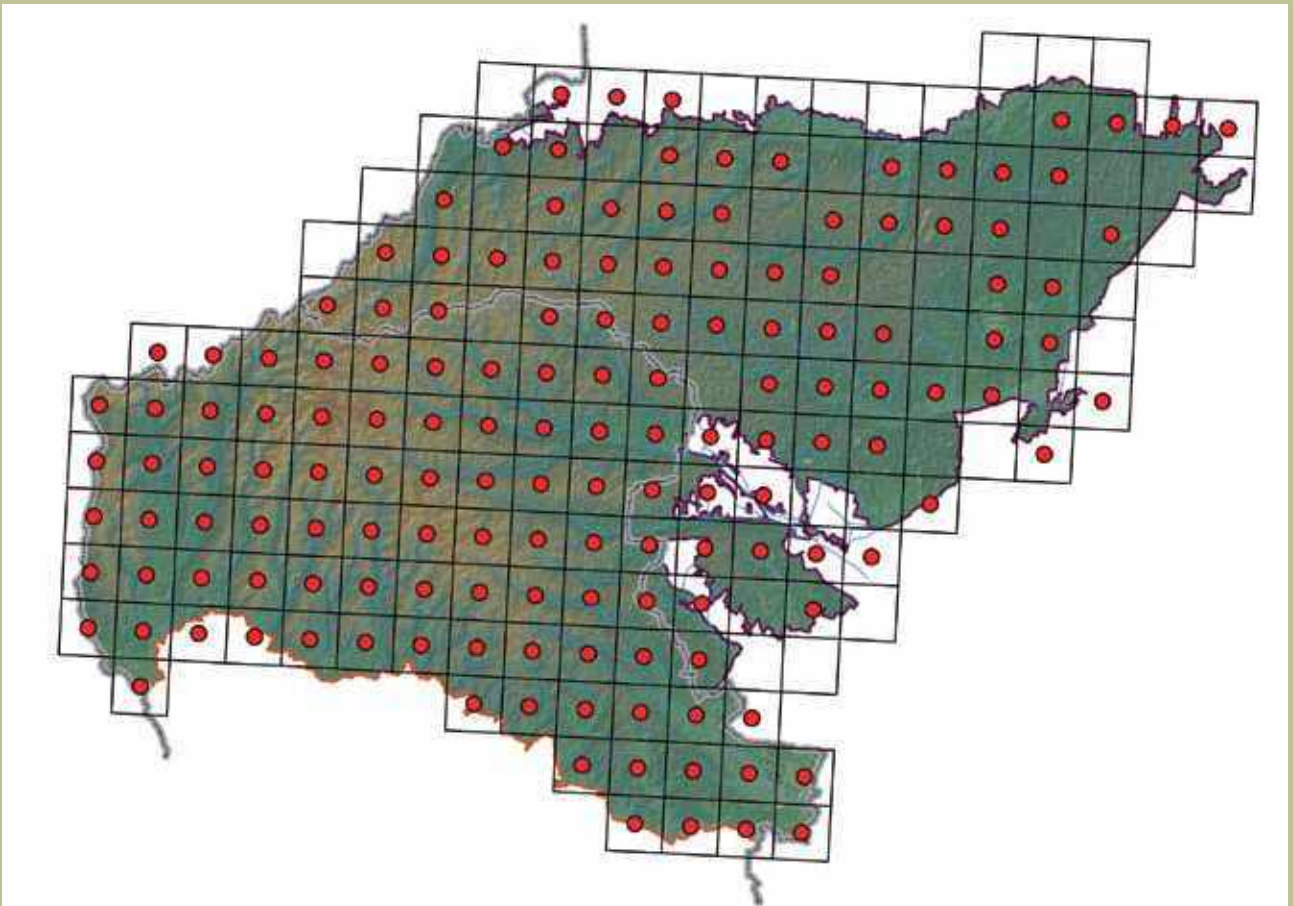
Biology: Multi-brooded, it flies in three or, in warmer years, four generations between April and October. The males are territorial, both sexes visit flowers. Females lay on Sorrel species, primarily on *Rumex acetosa* and *R. acetosella*.

Distribution: Widespread in Europe, widely distributed in the Őrség and Goričko, but it is usually observed as singletons. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, not protected.

46

Lycaena hippothoe (Linnaeus, 1761)

Havasi tűzlepke

Škrlatni cekinček

Purple-edged Copper

Élőhelyi viszonyok: Magas nedvesséigényű faj, Közép-Európában főképpen hegyvidéki nedves kaszálóréteken tenyészik. Az Őrség és Goričko területén elsősorban kékperjés láprétekről ismert.

Biológiája: Elterjedési területének nagyobb részén egynemzedékes, a vizsgálati területen azonban kétnemzedékes faj (ssp. *sumadiensis*), első példányai május második felében jelennek meg, a később kelő nőtények június közepe-végéig repülnek, második nemzedéke augusztusban rajzik. A hímek territoriális viselkedést mutatnak, mindkét nem aktív viráglátogató. A nőtények juhsósókára (*Rumex acetosella*) petéznek, a korábban tápnövényként említett a kigyógyökerű keserűfű (*Polygonum bistorta*) használatát nem sikerült igazolni.

Elterjedése: Közép- és Nyugat-Európa magasabb középhegységeiben foltszerűen elterjedt, kétnemzedékes formája Nyugat-Magyarország, Horvátország, Szlovénia és Kelet-Ausztria alacsonyabb dombvidékein található, kisebb, szigetszerű populációkban. Az Őrség és Goričko területén kisebb, gyakran egymástól elszigetelt állományai tenyésznek, az Őrség keleti területeiről gyakorlatilag eltűnt. Gyakori mutatója: 3.

Természetvédelmi jelentőség: Magyarország nyugati felében erősen visszaszorulóban van, amit az Őrség keleti területeiről való kipusztulása is jelez. A korábban rendszeresen kaszált rétek felhagyása mellett a fajra hatással lehet a klíma szárazabbá válása is. Magyarországon védett faj, sebezhetőként (VU) szerepel a szlovéniai lepkék vörös listáján.

Habitat: Higrofilna vrsta; v srednji Evropi naseljuje predvsem gorske travnike. Njen najljubši habitatni tip v pokrajini Őrség – Slovensko Porabje in Goričko je barjanski travnik z značilno stožko (*Molinia* spp.).

Biologija: Vrsta ima v večjem delu svojega areala dva zaroda., vendar v pokrajini Őrség in Goričko roji v dveh generacijah (opisana kot ssp. *sumadiensis*). Prva generacija roji med drugo polovico maja do sredine junija, druga generacija pa med koncem julija in koncem avgusta. Samci so teritorialni. Oba spola obiskujeta cvetlice. Samica leže jajčeca na kislico (*Rumex acetosella*), medtem ko odlaganje jajčec na kačjo dresen (*Polygonum bistorta*), ki jo omenjajo mnoge publikacije, ni bilo potrjeno.

Razširjenost: Razširjenost te vrste v srednji in zahodni Evropi je zelo neenakomerna ter omejena na submontanski in montanski svet. Metulji te vrste z dvema zarodoma so lokalno razširjeni na planjavah zahodne Madžarske, na Hrvaškem, v Sloveniji in vzhodni Avstriji. Kolonije v pokrajini Őrség - Slovensko Porabje in Goričko so pogosto majhne in izolirane. Sicer pa je vrsta izginila s planot v vzhodnem Őrségu. Indeks relativne gostote vrste: 3.

Naravovarstveni status: Vrsta resno upada na zahodnem Madžarskem, izginja pa tudi z vzhodnih planot pokrajine Őrség. Poleg opuščanja gojenih travnikov jo bržkone ogrožajo nedavna nenavadno suha klimatska obdobja. Vrsta je zavarovana na Madžarskem. Na Rdečem seznamu metuljev Slovenije je navedena kot ranljiva (VU).

Habitat: Hygrophilous species, in Central-Europe it inhabits mainly montane meadows. The main habitat type in the Őrség and Goričko is wet meadows characterized with Moor Grass (*Molinia* spp.).

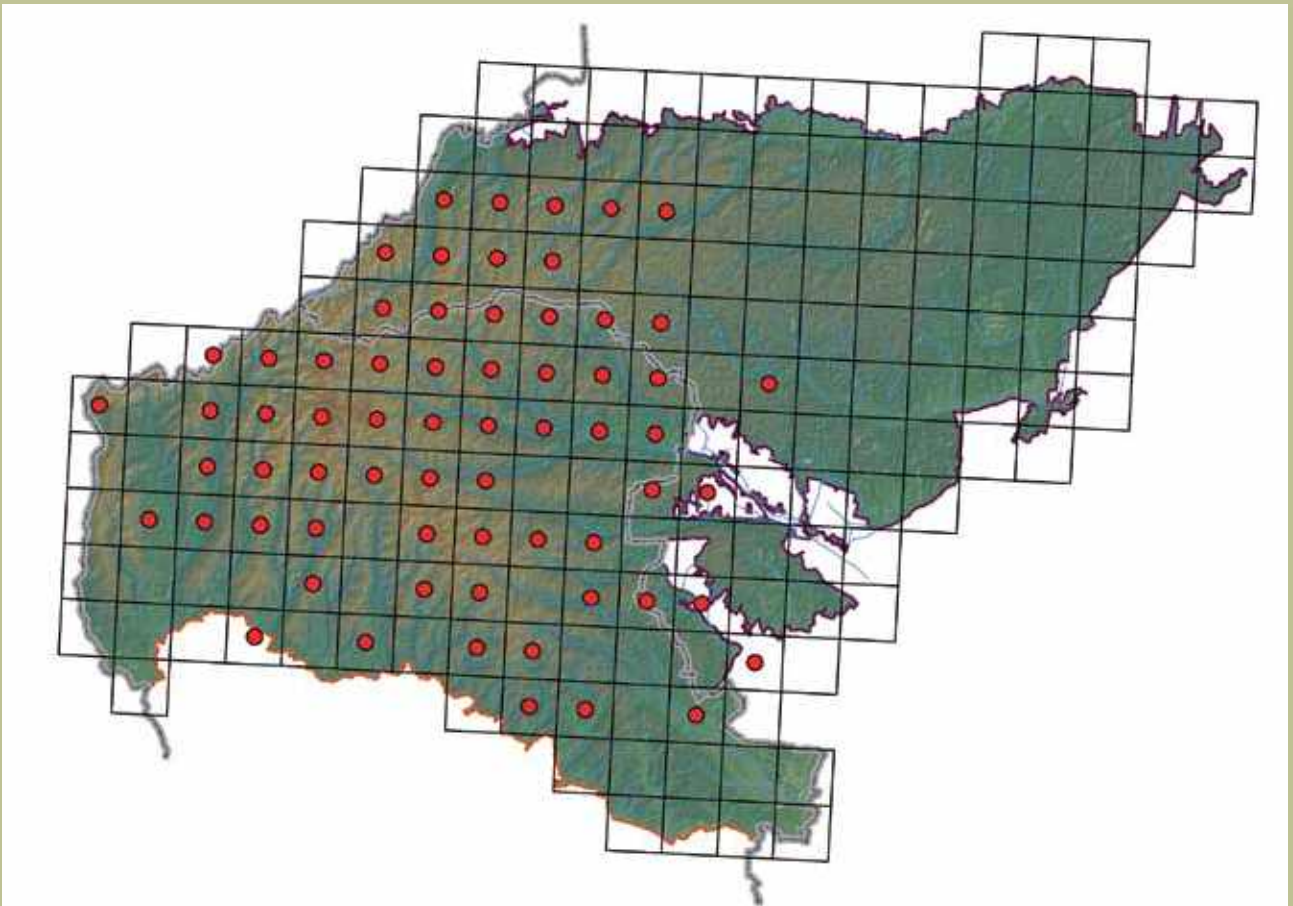
Biology: The species is single-brooded in the majority of its range, but it flies in two generations in the Őrség and Goričko (described as ssp. *sumadiensis*). The first generation flies from the second half of May to mid-June, while the second generation is out at the end of July to late-August. The males are territorial, both sexes visit flowers. Females lay eggs on Sheep Sorrel (*Rumex acetosella*), the utilization of Bistort (*Polygonum bistorta*), mentioned in various publications, could not be confirmed.

Distribution: The distribution in Central and Western Europe is very patchy and restricted to sub-montane and montane areas. The double-brooded form is locally distributed in lowlands in western Hungary, Croatia, Slovenia and Eastern Austria. The colonies in the Őrség and Goričko are often small and isolated, it has disappeared from the eastern plateaus of the Őrség. Index of abundance: 3.

Conservation: The species is in serious decline in western Hungary, which is indicated also through its disappearance from the eastern plateau of the Őrség. Apart from the abandonment of hay meadows, it is probably threatened by the recent unusually dry climatic periods. Protected in Hungary. The species is listed as Vulnerable (VU) in the Red List of Lepidoptera of Slovenia.

47

Lycaena tityrus (Poda, 1761)

Barna tűzlepke

Élőhelyi viszonyok: Nedves és szárazabb réteken, kaszálókon, félszáraz gyepekben, parlagokon, rézsűkön és erdőszegélyekben egyaránt megtalálható.

Biológiája: Kétnemzedékes, a lepke május-júniusban és július-szeptemberben repül. A hímek területi viselkedést mutatnak, mindkét nem aktív viráglátogató. A hernyó sóskafélek (*Rumex* spp.) leveleit fogyasztják.

Elterjedése: Európa-szerte elterjedt és gyakori, az Őrség és Goričko egész területén előfordul. Gyakorisági mutatója: 5.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Temni cekinček

Habitat: Vrsta se pojavlja na mokrotnih in suhih travnikih, pralah, cestnih bankinah in gozdnih robovih.

Biologija: Dva zaroda: april-maj in julij-september. Samci so teritorialni, oba spola obiskujeta cvetice. Gosenice se hranijo z listi kislic (*Rumex* spp.).

Razširjenost: Vrsta je splošno razširjena v Evropi, kar velja tudi za pokrajino Őrség in Goričko. Indeks relativne gostote vrste: 5.

Naravovarstveni status: Vrsta ni ne ogrožena ne zavarovana.

Sooty Copper

Habitat: It occurs in wet and dry meadows and grasslands, fallows, banks and wood edges.

Biology: Double-brooded, the imagos fly in April-May and July-September. The males are territorial, both sexes visit flowers. The caterpillar feeds on leaves of Sorrel (*Rumex* spp.) species.

Distribution: Widespread in Europe, widely distributed in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 5.

Conservation: Not threatened, not protected.

Lycaenidae - Boglárkalepkék/Modrini/Coppers-Hairstreaks-Blues

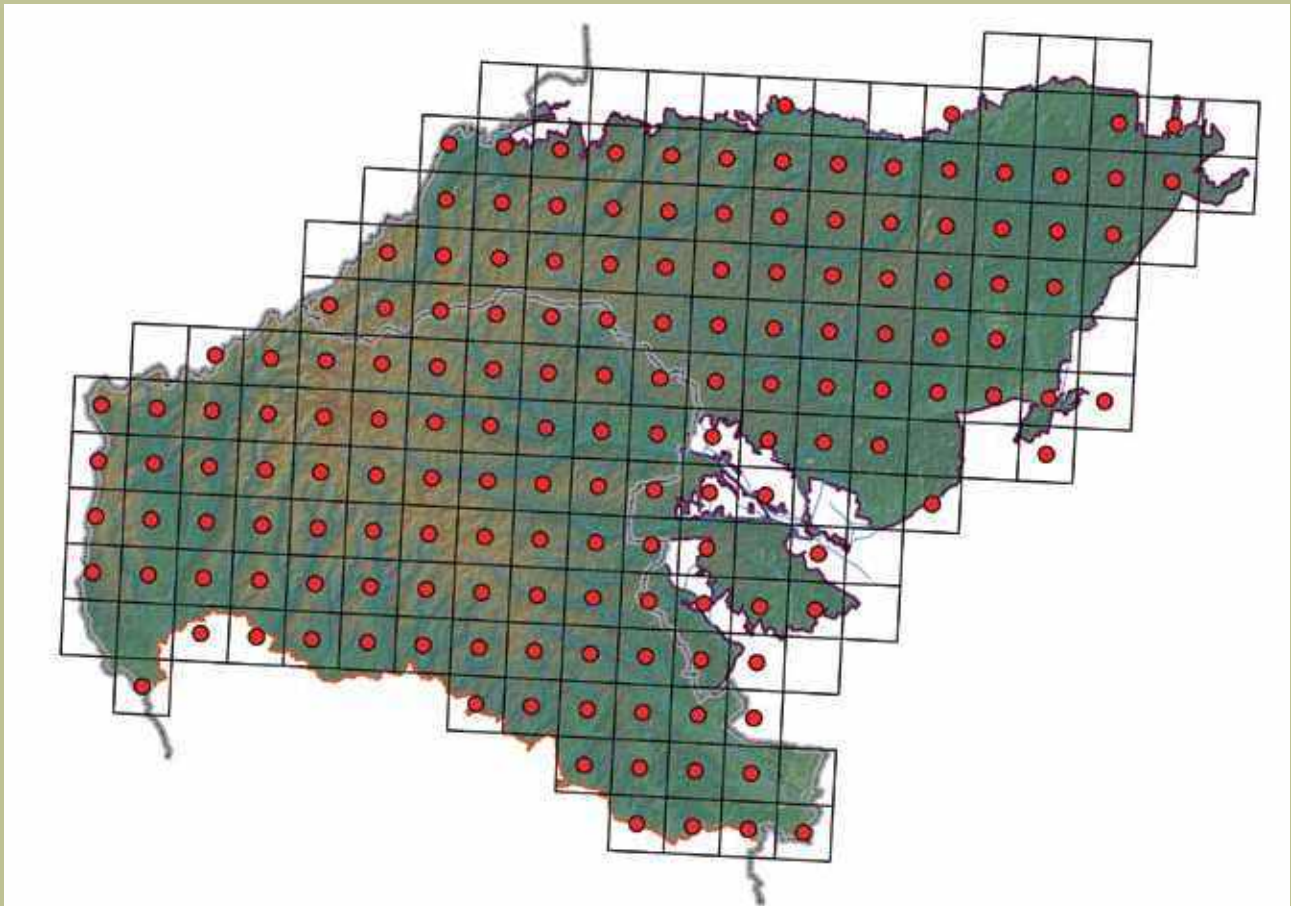
48

49

50

Lycaena virgaureae (Linnaeus, 1758)

Arany tűzlepke

Élőhelyi viszonyok: Virágban gazdag erdőszegélyekben, tisztásokon, erdei utak mentén fordul elő.

Biológiája: Egynemzedékes, május végétől július végéig, de nőtények egyesével még augusztus közepén is előfordulhatnak. Mindkét nem aktív viráglátogató, a nőtény sóska (*Rumex* spp.) fajokra petézik.

Elterjedése: Európa-szerte elterjedt és gyakori, északon és nyugaton lokális. Míg Szlovéniában általánosan elterjedt, Magyarországon főleg dombvidékeken fordul elő. Az Őrség és Goričko egész területén előfordul. Gyakorisági mutatója: 3.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Zlati cekinček

Habitat: Gozdni robovi, jase, robovi gozdnih cest s cvetočimi rastlinami.

Biologija: En zarod od maja do poznega julija, vendar je mogoče posamezne leteče samice pogosto opazovati do sredine avgusta. Oba spola rada obiskujeta cvetoče rastline. Samice ležejo jajčeca na kislice (*Rumex* spp.).

Razširjenost: Vrsta je splošno razširjena v Evropi, a bolj lokalno omejena na evropskem severu in vzhodu. Pogosta je tudi v večjem delu Slovenije, na Madžarskem pa je bolj omejena na gorski svet. Naseljuje celotno pokrajino Őrség in Goričko. Indeks relativne gostote vrste: 3.

Naravovarstveni status: Vrsta ni ne ogrožena ne zavarovana.

Scarce Copper

Habitat: Wood edges, forest clearings, forest roads with flowering plants.

Biology: Single-brooded; the imagos usually fly from late May to late July, but single females can often be seen on the wing until mid-August. Both sexes are fond of flowers, Females lay eggs on sorrel species (*Rumex* spp.).

Distribution: The species is widespread in Europe being more localized in the north and west. It is also widely distributed across most of Slovenia, but is restricted mainly to hilly country in Hungary. Widespread in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 3.

Conservation: Not threatened, not protected.

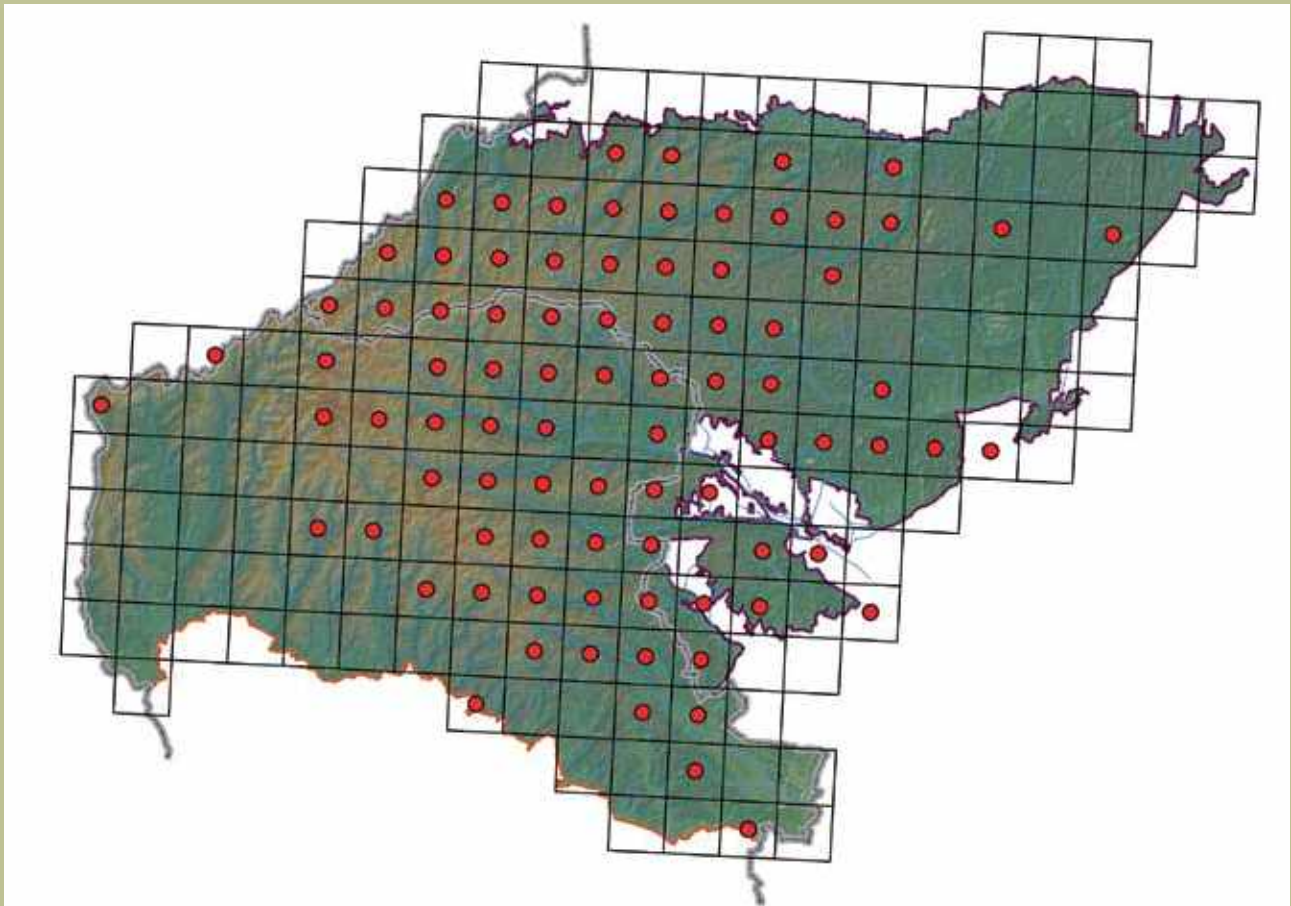
Lycaenidae - Boglárkalepkék/Modrini/Coppers-Hairstreaks-Blues

51

52

Neozephyrus quercus (Linnaeus, 1758)

Tölgyfalepke

Élőhelyi viszonyok: Lombhullató erdők, erdőszegélyek karakterfaja. Kertekben, parkokban, fás legelőkön is megtelepszik, ahol tölgy fajok találhatók.

Biológiája: Egynemzedékes, imágói júniustól szeptemberig repülnek. A lepkék csak forró napokon vannak talajközéln, amikor árnyas erdőszegélyekben faleveleken pihennek. Egyébként tölgyfák lombkoronaszintjében tartózkodnak, a hímek territoriális viselkedést mutatnak. Hernyói különböző tölgy (*Quercus* spp.) fajokon táplálkoznak.

Elterjedése: Európa tölgyeseiben szélesen elterjedt és gyakori faj. Az Őrség és Goričko területén elterjedt faj. Gyakorisági mutatója: 3.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Modri hrastar

Habitat: Vrsta naseljuje predvsem listnate gozdove in gozdne robove, a jo je mogoče najti tudi v parkih in vrtovih oz. povsod tam, kjer raste hrast.

Biologija: En zarod, odrasli osebk prilezajo na dan junija in potem rojijo do septembra. Modre hrastarje je mogoče videti predvsem v toplih dnevih, ko se oba spola skrivata v senci gozdnih robov. Samci se vedejo teritorialno. Gosenice se razvijajo na različnih hrastovih vrstah (*Quercus* spp.).

Razširjenost: V Evropi splošno razširjen v hrastovih gozdovih. Precej pogost je tudi v pokrajini Őrség in Goričko. Indeks relativne gostote vrste: 3.

Naravovarstveni status: Vrsta ni ne ogrožena ne zavarovana.

Purple Hairstreak

Habitat: It mainly inhabits woodlands and forest edges. It can also be found in gardens, parks and wood pastures, wherever oak trees occur.

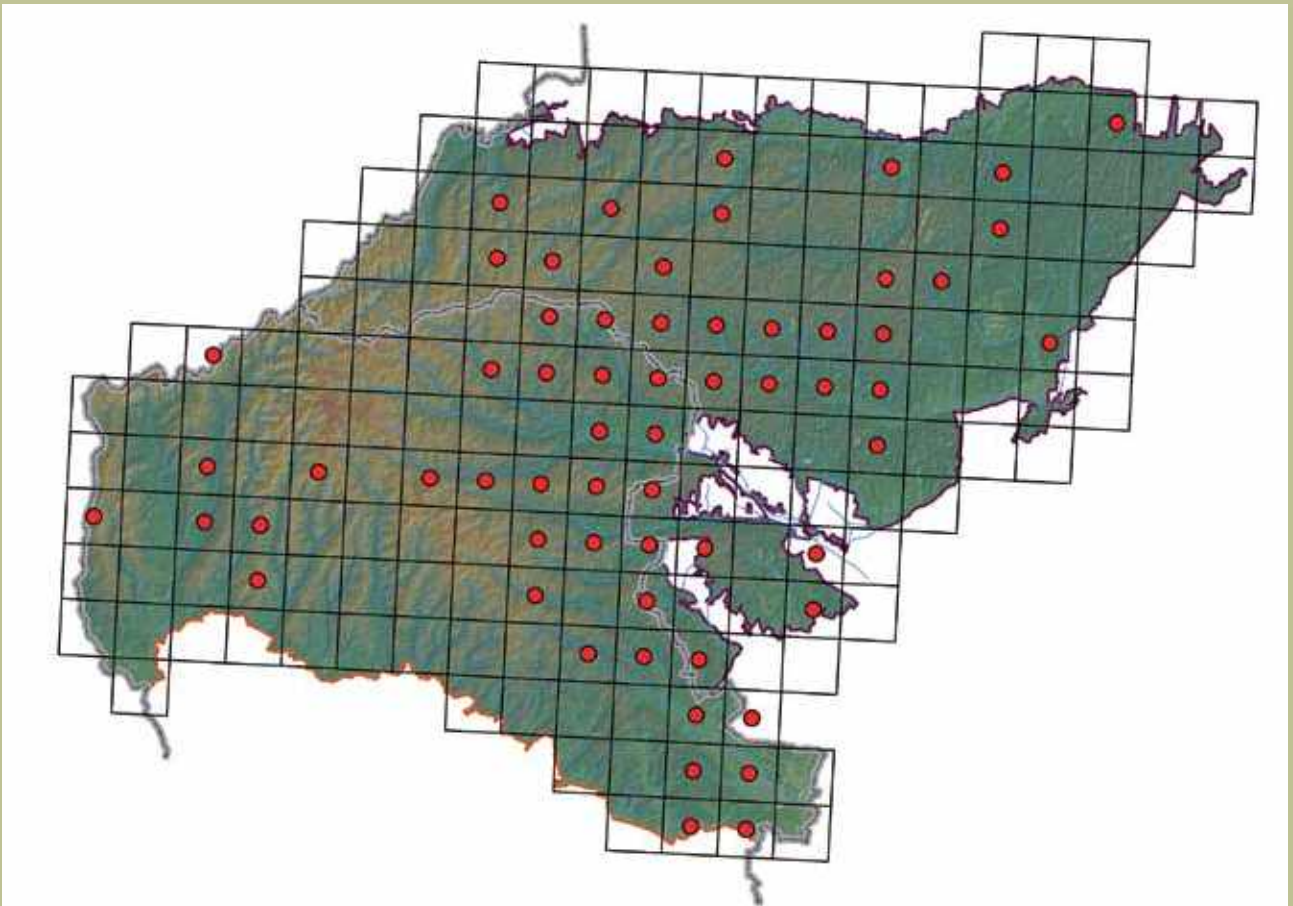
Biology: Single-brooded, adults emerge in June and they are on the wing until September. The butterflies are mostly visible on hot days, when both sexes hide in shady forest edges. Otherwise they stay in the canopy of oak trees. Males display territorial behaviour. The caterpillar develops on various oak (*Quercus* spp.) species.

Distribution: Widely distributed in oak woodlands in Europe. It is rather widespread in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 3.

Conservation: Not threatened, not protected.

53

Thecla betulae (Linnaeus, 1758)

Nyírfalepke

Élőhelyi viszonyok: Lombhullató erdők cserjés szegélyeinek karakterfaja. Erdős-sztyepekben, cserjésedő legelőkön, réteken is előfordul.

Biológiája: Egynemzedékes, július végétől október végéig repül. Az imágók főleg rajzásuk elején láthatók, amikor mindkét nem virágokon táplálkozik. Később a hímek a lombkorona-szintben territóriumot tartva várják a nőstényeket. A nőstények petéiket kökény (*Prunus spinosa*) ágaira egyesével, ritkán kettesével helyezik.

Elterjedése: Egész Európában elterjedt, a magasabb hegyvidékek kivételével. Az Őrség és Goričko területén sokfelé előfordul. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Lepi brezar

Habitat: Vrsta se pojavlja vzdolž gozdnih robov, v gozdnih stepah ter na travnikih in pašnikih, poraslih z grmičevjem.

Biologija: En zarod, odrasli osebki prilezejo na dan v poznem juniju in potem rojijo do septembra; samice lahko občasno opazujemo celo vse tja do konca oktobra. Lepe brezarje najpogosteje vidujemo na začetku njihovega obdobja letenja, ko oba spola obiskujeta cvetlice. Samci se pozneje preselijo v vrhove dreves, kjer se vedejo izrazito teritorialno. Samice ležejo jajčeca na črni trn (*Prunus spinosa*).

Razširjenost: Vrsta je v Evropi splošno razširjena; našli je ne bomo le v visokih gorah. V pokrajini Őrség in Goričko je kar pogosta. Indeks relativne gostote vrste: 4.

Naravovarstveni status: Vrsta ni ne ogrožena ne zavarovana.

Brown Hairstreak

Habitat: It occurs along forest edges, also in forest-steppes, scrubby meadows and pasture.

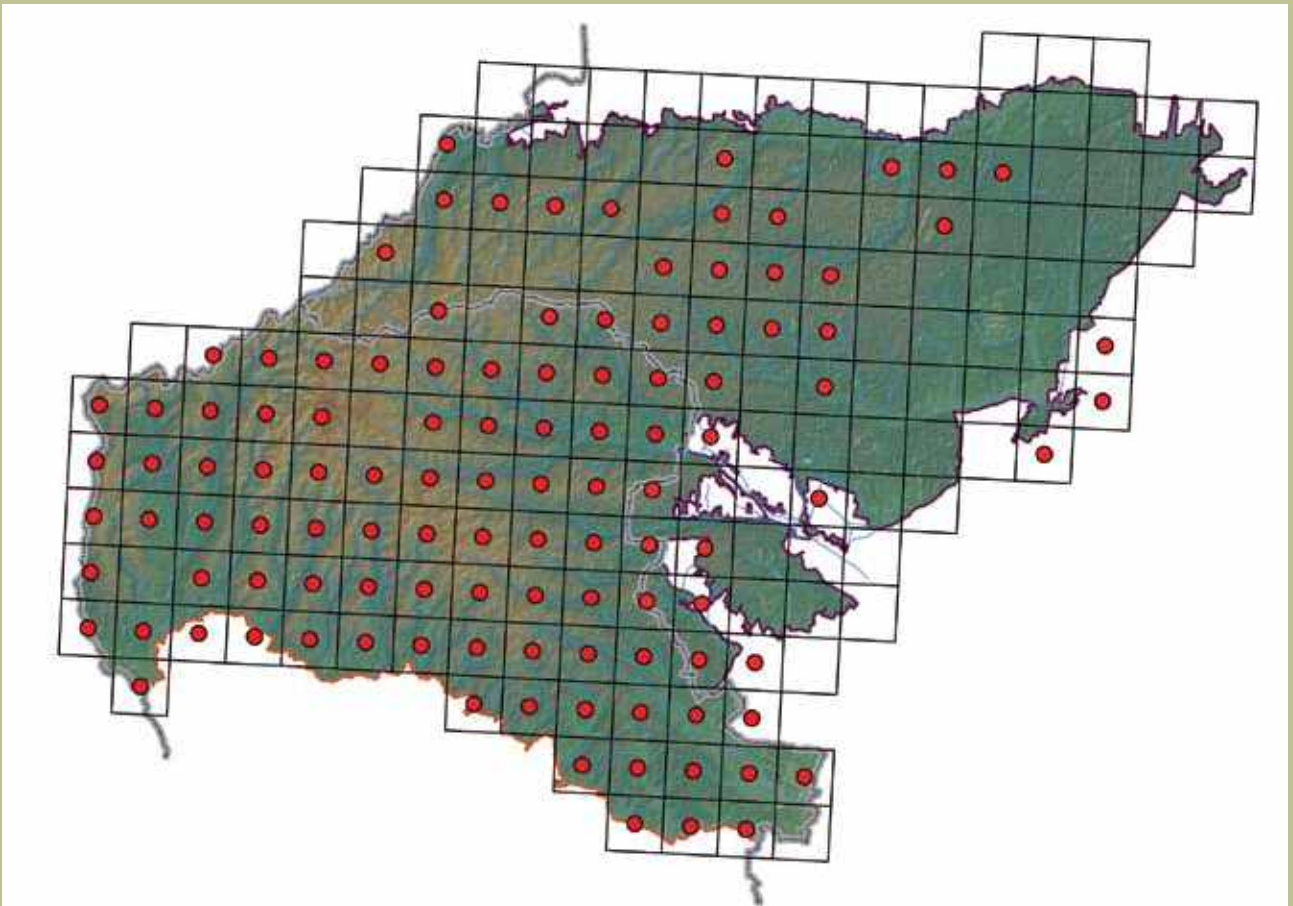
Biology: Single-brooded, adults emerge in late June and they are on the wing until September, it is not rare to see females until the end of October. The butterflies are most visible at the beginning of their flight period, when both sexes visit flowers. Later, the males move to the treetops, where they display territorial behaviour. The females lay singly or doubly on Blackthorn (*Prunus spinosa*).

Distribution: Widely distributed in Europe, it is absent from the higher mountains. It is rather widespread in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, not protected.

54

Callophrys rubi (Linnaeus, 1758)

Zöldfonákú lepke

Élőhelyi viszonyok: Főleg cserjés erdőszegélyekben, ligetes legelőkön, erdőkben tenyészik

Biológiája: Egynemzedékes faj, áprilistól június elejéig rajzik, azonban egyes példányai igen későn, nyár második felében is megfigyelhetők. Viszonylag ritkán látható, mert az imágók a fák, bokrok lombkoronájában tartózkodnak. Talajközelen, főleg virágokat látogatnak. Hernyója különféle cserjéken pl. zánót (*Cytisus* spp.), benge (*Rhamnus* spp.), som (*Cornus* spp.) és szeder (*Rubus* spp.) fajokon polifág.

Elterjedés: Egész Euráziában megtalálható. Az Őrség és Goričko területén is több helyről szórványosan előkerült, ritka. Gyakorisági mutatója: 3.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Zeleni robidar

Habitat: Naseljuje predvsem gozdne robove z grmovjem, odprte gozdove in z drevjem porasle pašnike.

Biologija: En zarod, odrasli metulji običajno rojijo med aprilom in začetkom junija; zapoznele osebe pa je mogoče videti tudi vse tja do zgodnjega avgusta. Zeleni robidarji večinoma ostajajo v krošnjah grmov in dreves, kjer jih komajda opazimo, čeprav obiskujejo cvetlice spodaj. Ličinke se razvijajo na grmih različnih vrst: *Cytisus*, *Rhamnus*, *Cornus* in *Rubus* spp.

Razširjenost: Evrazijska vrsta, v pokrajini Őrség in Goričko je razpršena in precej redka. Indeks relativne gostote vrste: 3.

Naravovarstveni status: Vrsta ni ne ogrožena ne zavarovana.

Green Hairstreak

Habitat: It mainly inhabits scrubby forest edges, open woodlands and wood-pasture.

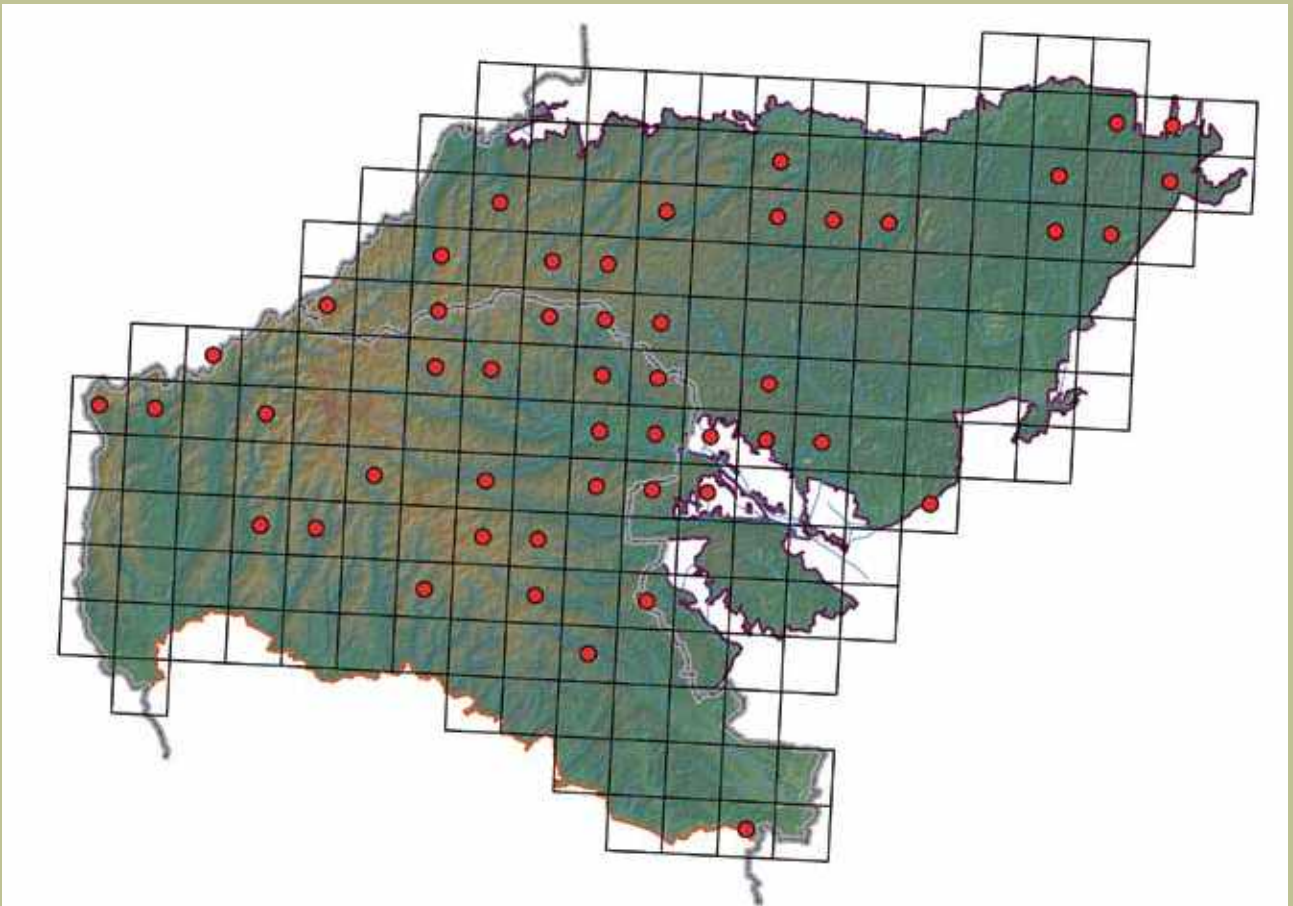
Biology: Single-brooded, adults usually fly from April to the beginning of June, although late specimens might appear until early August. The butterflies mostly stay in the canopy of shrubs or trees, where they are barely visible, although they occasionally visit flowers at ground level. The larva develops on several shrub species, such as Broom (*Cytisus* spp.), Buckthorn (*Rhamnus* spp.), Dogwood (*Cornus* spp.) and Bramble (*Rubus* spp.).

Distribution: An Eurasian species, sporadic and quite rare in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 3.

Conservation: Not threatened, not protected.

55

Satyrium w-album (Knoch, 1782)

W-betűs lepke

Élőhelyi viszonyok: Élőhelyei elsősorban lomberdők és erdőszegélyek, de parkokban, kertekben is megtelepszik, ahol szil fajok találhatók.

Biológiája: Egynemzedékes faj, június elejétől augusztusig repül. Az imágó élete nagy részét a lombkoronaszintben tölti – elsősorban szilfák körül tartózkodik – ahol a levéltetvek által kibocsátott mézharmattal táplálkozik. Ritkán virágokon is megfigyelhető. A hernyó különböző szil (*Ulmus* spp.) fajokon fejlődik.

Elterjedése: Európában szélesen elterjedt, de lokális faj. Az Őrségben és Goričkóban ritka, a felmérés során csak néhány helyről került elő. Gyakorisági mutatója: 1.

Természetvédelmi jelentőség: A szilfavész (a *Ceratocystis ulmi* gomba okozta szilpusztulás) a lepke tápnövény-állományában Európa-szerte nagy pusztítást okozott, amelynek eredményeként maga a lepke is nagyon megritkult, veszélyeztetetté vált. Magyarországon védett faj.

Beločrti repkar

Habitat: Vrsta naseljuje predvsem listnate gozdove in gozdne robove. Najti pa jo je mogoče tudi v parkih in vrtovih, v katerih raste brest.

Biologija: En zarod med junijem in avgustom. Beločrti repkarji se zadržujejo predvsem v krošnjah brestov, kjer se hranijo z medeno roso, ki jo izločajo uši. Občasno obiskujejo cvetice. Gosenice se razvijajo na različnih vrstah brestov (*Ulmus* spp.).

Razširjenost: Vrsta je splošno razširjena, v Evropi zelo lokalno. V pokrajini Őrség in Goričko je izredno redka, saj o njej obstaja le nekaj razpršenih podatkov. Indeks relativne gostote vrste: 1.

Naravovarstveni status: Odmiranje brestovih sestojev v Evropi zaradi holandske brestove bolezni (ki jo je povzročila gliva *Ceratocystis ulmi*) je vodilo tudi k močnemu upadu populacije beločrtega repkarja. Vrsta je zavarovana na Madžarskem.

White-letter Hairstreak

Habitat: It mainly inhabits broad leaved woodlands and forest edges. It can also be found in parks and gardens, wherever elm trees occur.

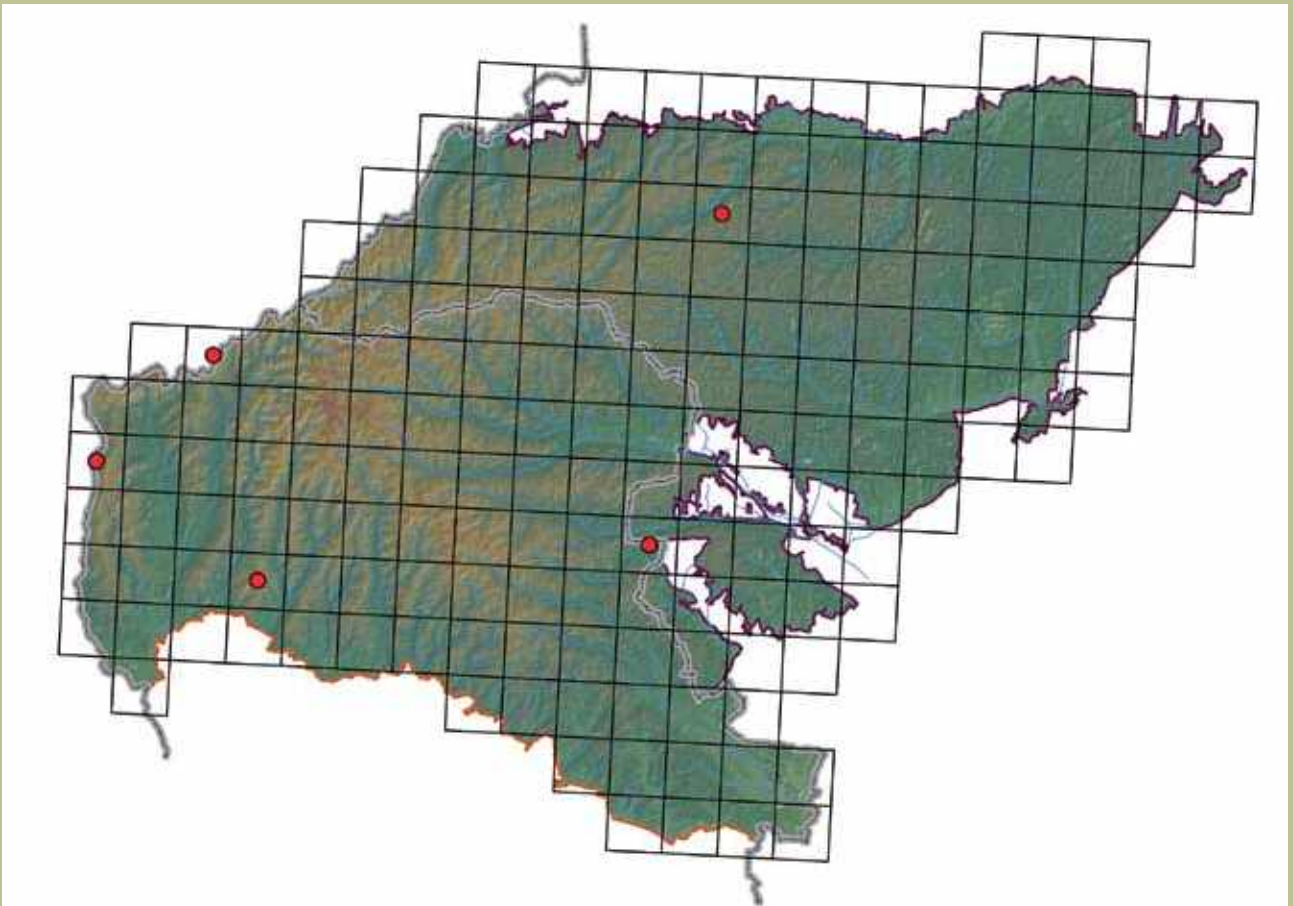
Biology: Single-brooded, the imagos fly from June to August. The butterflies stay mostly in the canopy of Elm trees, where they feed on the honeydew, secreted by aphids. They occasionally visit flowers. The caterpillar develops on various Elm (*Ulmus* spp.) species.

Distribution: Widely distributed but very local in Europe. It is extremely rare in the Őrség and Goričko with only a few scattered records. Index of abundance: 1.

Conservation: The decline of Elm stands in Europe due to Dutch Elm Disease (caused by a fungus: *Ceratocystis ulmi*) led also to the strong decline of White-letter Hairstreak population. The species is protected in Hungary.

56

Satyrium pruni (Linnaeus, 1758)

Szilvafalepke

Élőhelyi viszonyok: Erdőszegélyek, sövények, utak menti cserjesávok és cserjésedő rétek, legelők jellegzetes lepkéje.

Biológiája: Egynemzedékes, imágói május közepétől július elejéig repülnek. A lepkék életük nagy részét kökénybokrok közelében töltik, gyakran azok körül repkednek. Általában a kökény friss hajtásain megtelepedő levéltetvek mézharmatján táplálkoznak, alkalmanként virágot is látogatnak. A hernyók elsősorban kökényen (*Prunus spinosa*) fejlődnek.

Elterjedése: Európa nagy részén elterjedt faj. Magyarországon és Szlovéniában általában lokális, az Őrség és Goričko területén kökényesek környékén sokfelé előfordul. Gyakorisági mutatója: 3.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Slivov repkar

Habitat: Naseljuje predvsem travnike, porasle z grmičevjem, gozdne robove, odprte gozdove in pašnike, porasle z drevjem.

Biologija: En zarod; odrasli osebki navadno rojijo med poznim aprilom in koncem junija. Slivovi repkarji se večinoma zadržujejo okrog črnega trna, kjer se pogosto hranijo z medeno roso, ki jo izločajo uši. Občasno obiskujejo tudi cvetice. Ličinke se razvijajo večinoma na črnem trnu (*Prunus spinosa*).

Razširjenost: Splošno razširjena vrsta v Evropi. Lokalno se pojavlja v bližini črnega trna po vsej pokrajini Őrség in Goričko. Indeks relativne gostote vrste: 3.

Naravovarstveni status: Vrsta ni ne ogrožena ne zavarovana.

Black Hairstreak

Habitat: It mainly inhabits scrubby meadows, forest edges, open woodlands and wood pasture.

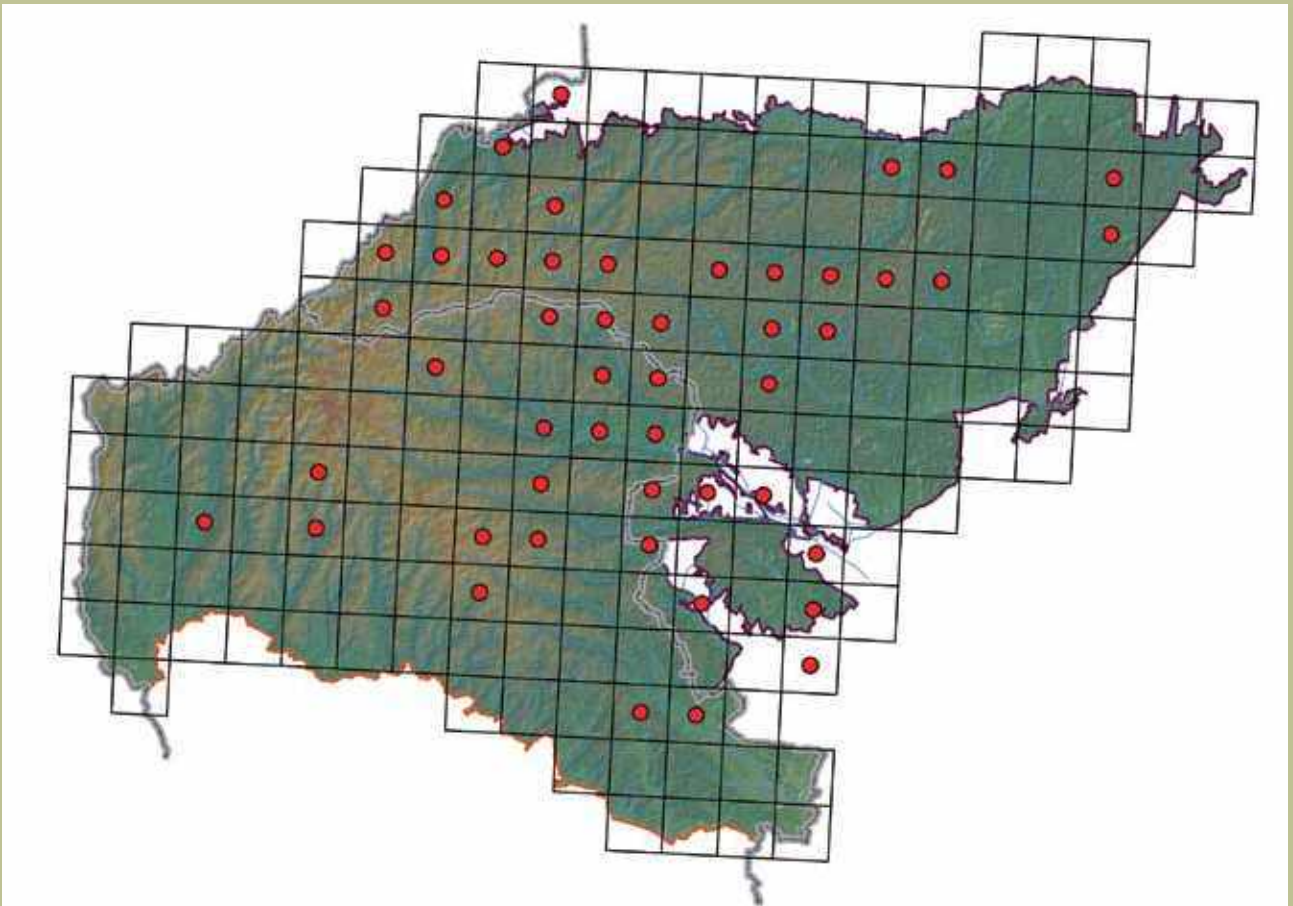
Biology: Single-brooded, adults usually fly from late April to the end of June. The butterflies mostly stay around Blackthorn shrubs, where they often feed on honeydew secreted by aphids. They occasionally visit flowers. The larva develops primarily on Blackthorn (*Prunus spinosa*).

Distribution: Widespread in Europe, it occurs locally near Blackthorn all over in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 3.

Conservation: Not threatened, not protected.

57

Satyrium ilicis (Esper, 1779)

Tölgyfa-csücsköslepke

Élőhelyi viszonyok: Meleg tölgyesek, cseresek, vegyes lombhullató erdők, tölgyes bokorerdők, erdőszegélyek lepkéje.

Biológiája: Egyenemzedékes, az imágó május végétől július közepéig repül. Aktív viráglátogató, gyakran táplálkozik a földi szeder (*Rubus fruticosus* agg.) virágain. A hernyója tölgyeken (*Quercus* spp.) fejlődik.

Elterjedése: Európa déli és középső részén elterjedt faj. Magyarországon és Szlovéniában általában lokális, az Őrség és Goričko területén kökényesek környékén sokfelé előfordul. Gyakorisági mutatója: 3.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, Magyarországon védett faj.

Hrastov repkar

Habitat: Vrsta se pojavlja v toplih listnatih gozdovih, na gozdnih robovih in pašnikih, poraslih z grmovjem ali drevjem, še posebno z različnimi vrstami hrastov (*Quercus* spp.).

Biologija: En zarod med majem in junijem. Odrasli osebk pogosto obiskujejo cvetove, še posebno cvetove navadne robide (*Rubus fruticosus* agg.).

Razširjenost: Vrsta je splošno razširjena v južni in srednji Evropi. V Sloveniji in na Madžarskem se pojavlja precej lokalno. V pokrajini Őrség jo je mogoče videti le tu in tam. Indeks relativne gostote vrste: 3.

Naravovarstveni status: Vrsta ni ogrožena, na Madžarskem je zavarovana.

Ilex Hairstreak

Habitat: It occurs in warm, broad-leaved forests and woodlands, forest edges and scrub and wood pasture with the presence of various species of oaks (*Quercus* spp.).

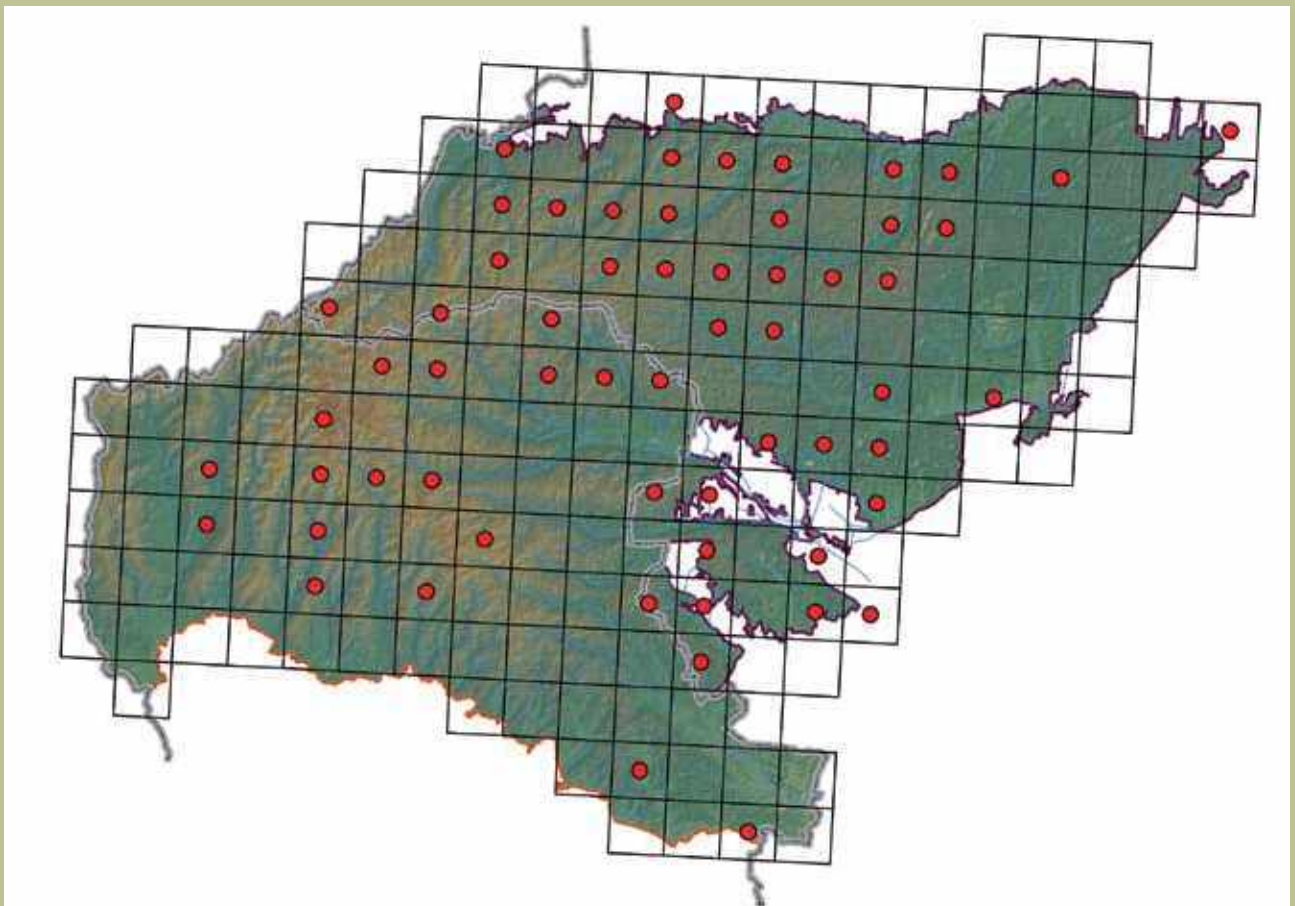
Biology: Single-brooded, the imagos fly in May-July. The butterflies often visit flowers, especially Bramble (*Rubus fruticosus* agg.)

Distribution: The species is widespread in southern and central Europe. It is fairly local in Slovenia and Hungary. In the Őrség and Goričko the distribution is quite sporadic. Index of abundance: 3.

Conservation: Not threatened, protected in Hungary.

58

Satyrium acaciae (Fabricius, 1787)

Törpe farkincáslepke

Élőhelyi viszonyok: Lombhullató erdők cserjés szegélyeinek karakterfaja. Erdős-sztyepekben, cserjésedő legelőkön, réteken is előfordul.

Biológiája: Egynemzedékes, június közepétől július közepéig repül. Az imágók virágokon táplálkoznak, gyakran figyelhetők meg földi szeder (*Rubus fruticosus* agg.) illetve egynyári seprence (*Stenactis annua*) virágain. A hernyó kökényen (*Prunus spinosa*) fejlődik.

Elterjedése: Dél- és Közép-Európában elterjedt faj, az Őrség és Goričko területén szórványos. Gyakorisági mutatója: 2.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Mali repkar

Habitat: Vrsta se pojavlja vzdolž gozdnih robov, v gozdnih stepah ter na travnikih in pašnikih, poraslih z grmičevjem.

Biologija: En zarod med sredino junija in sredino julija. Preobraženi osebki pogosto obiskujejo cvetlice, vključno z navadno robido (*Rubus fruticosus* agg.) in enoletno suholetnico (*Stenactis annua*). Gosenice se razvijajo na črnem trnu (*Prunus spinosa*).

Razširjenost: Južnoevropska in srednjeevropska vrsta. V pokrajini Őrség in Goričko se pojavlja precej sporadično. Indeks relativne gostote vrste: 2.

Naravovarstveni status: Vrsta ni ne ogrožena ne zavarovana.

Sloe Hairstreak

Habitat: It occurs along forest edges, also in forest-steppes and scrubby meadows and pasture.

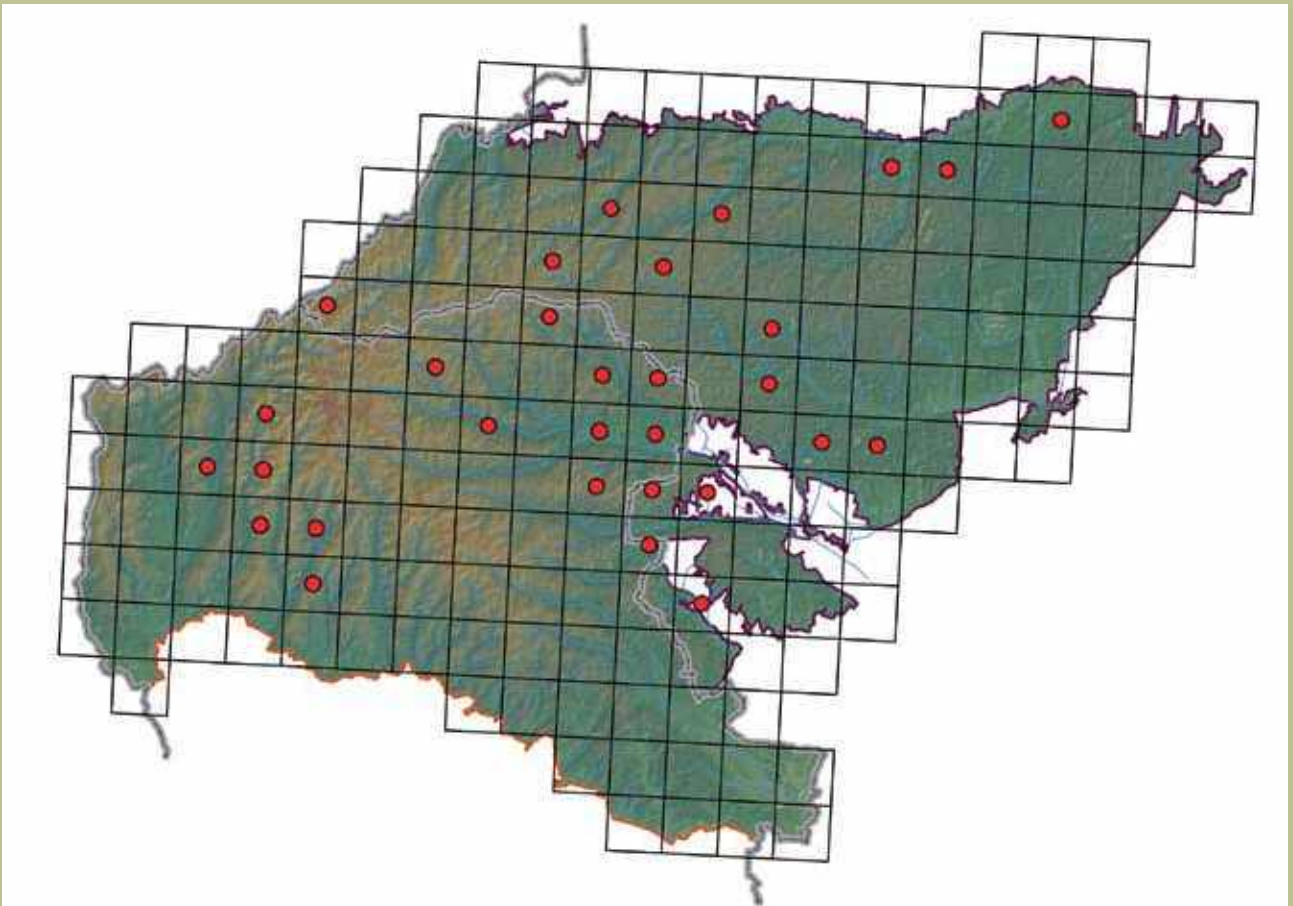
Biology: Single-brooded, from mid-June to mid-July. Imagos often visit flowers, including Bramble (*Rubus fruticosus* agg.) and Annual Fleabane (*Stenactis annua*). The caterpillar develops on Blackthorn (*Prunus spinosa*).

Distribution: Southern and Central European species. It is rather sporadic in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 2.

Conservation: Not threatened, not protected.

59

Celastrina argiolus (Linnaeus, 1758)

Bengeboglárka

Élőhelyi viszonyok: Fő élőhelyei bokros erdőszegélyek és ligetes erdők, de kertekben, parkokban is tenyéznek.

Biológiája: Két-, esetenként háromnemzedékes, példányai március-áprilisban, június-júliusban és szeptemberben repülnek. A hímek gyakran repkednek bokrok körül, keresve a levelek közt megbújó nőstényeket. Aktív viráglátogató, az imágók főleg szedren (*Rubus* spp.) vagy a földi bodza (*Sambucus ebulus*) virágán táplálkoznak. Hernyójának tápnövényei különböző cserjefélék, leggyakrabban a közönséges kutyabenge (*Frangula alnus*) és a csíkos kecskerágó (*Euonymus europaea*).

Elterjedés: Európában, így az Őrség és Goričko területén is széleskörűen elterjed faj. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Svetli krhlikar

Življenjski prostor: Zlasti grmičasti gozdni robovi in presvetljenih gozdov, pojavlja pa se tudi v parkih in na vrtovih.

Biologija: Ima dve generaciji, občasno pa tudi tretjo. Odrasli metulji letijo praktično neprekinjeno od marca do septembra. Samci ponavadi letajo okrog grmov in iščejo počivajoče samice. Zelo radi imajo nektar; med najpogosteje obiskanim cvetjem so cvetovi robide (*Rubus* spp.) in tujerodnega smrdljivega bezga (*Sambucus ebulus*). Samice ležejo jajčeca na različne grme, kot so navadna krhlika (*Frangula alnus*) in trdoleska (*Euonymus europaea*).

Razširjenost: Splošno razširjen po Evropi, tudi v Őrségu in na Goričkem. Kazalec številčnosti: 4.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Holly Blue

Habitat: Mainly scrubby forest edges and open woodlands, but it also occurs in parks and gardens.

Biology: Double-brooded with occasional third generation. The imagos are on the wing almost continuously from March to September. Males usually fly around bushes, searching for resting females. They frequently nectar on flowers; Bramble (*Rubus* spp.) and Danewort (*Sambucus ebulus*) are amongst the most frequented nectar-sources. The females lay their eggs on several shrubs such as Alder Buckthorn (*Frangula alnus*) and Spindle (*Euonymus europaea*).

Distribution: Widely distributed in Europe, also in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

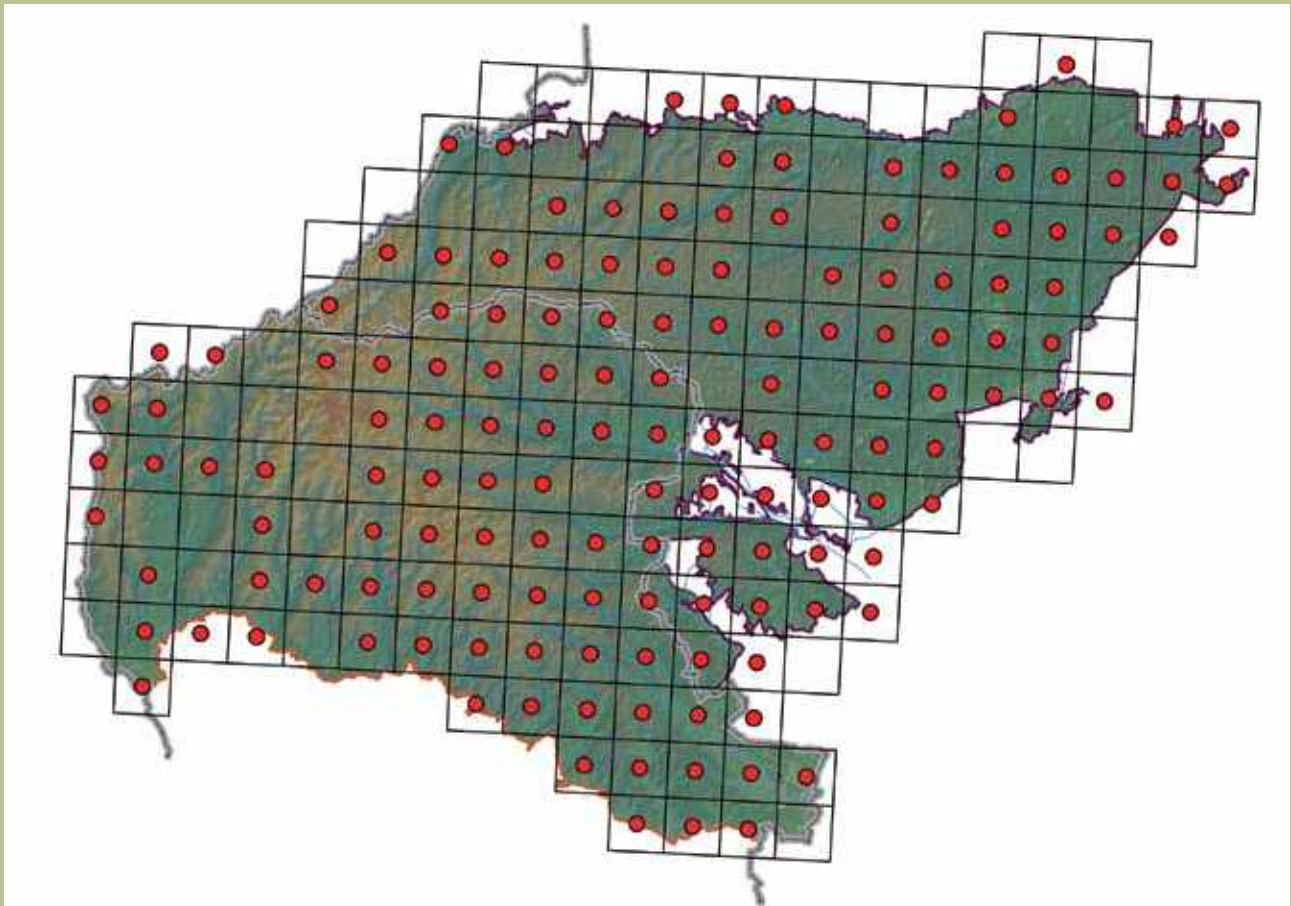
Conservation: Not threatened, not protected.

60

61

Cupido minimus (Fuessly, 1775)

Törpeboglárka

Élőhelyi viszonyok: Melegebb, szárazabb, gyepekben, esetenként kultúr-területeken tenyészik. Az Őrség és a Goričko területén a szárazabb dombtetők, délies kitettségű lejtők lepkéje.

Biológiája: Kétnemzedékes faj, az imágók május-júniusban majd július-augusztusban repülnek, aktív viráglátogatók. Lárvája nyúlszapukán (*Anthyllus vulneraria*) fejlődik.

Elterjedése: Európában sokfelé előfordul, a vizsgálati területen ritka, csak néhány példánya került elő. Gyakorisági mutatója: 1.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Mali kupido

Življenjski prostor: Topli in bolj suhi travniki, tudi na motenih življenjskih prostorih. V Őrségu in na Goričkem se pogosto pojavlja na toplejših vrhovih gričev in prisojnih pobočjih.

Biologija: Letajo v dveh generacijah od maja do junija in od julija do avgusta. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetje, lahko se tudi zbirajo v večjem številu na vlažnih tleh. Gosenice se razvijajo na pravem ranjaku (*Anthyllus vulneraria*).

Razširjenost: Splošno razširjen po Evropi, v Őrségu in na Goričkem pa zelo redek in zabeležen le nekajkrat. Kazalec številčnosti: 1.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Little Blue

Habitat: It occurs in warm and drier grasslands, also in disturbed habitats. In the Őrség and Goričko it frequents warmer hilltops and slopes with southern exposure.

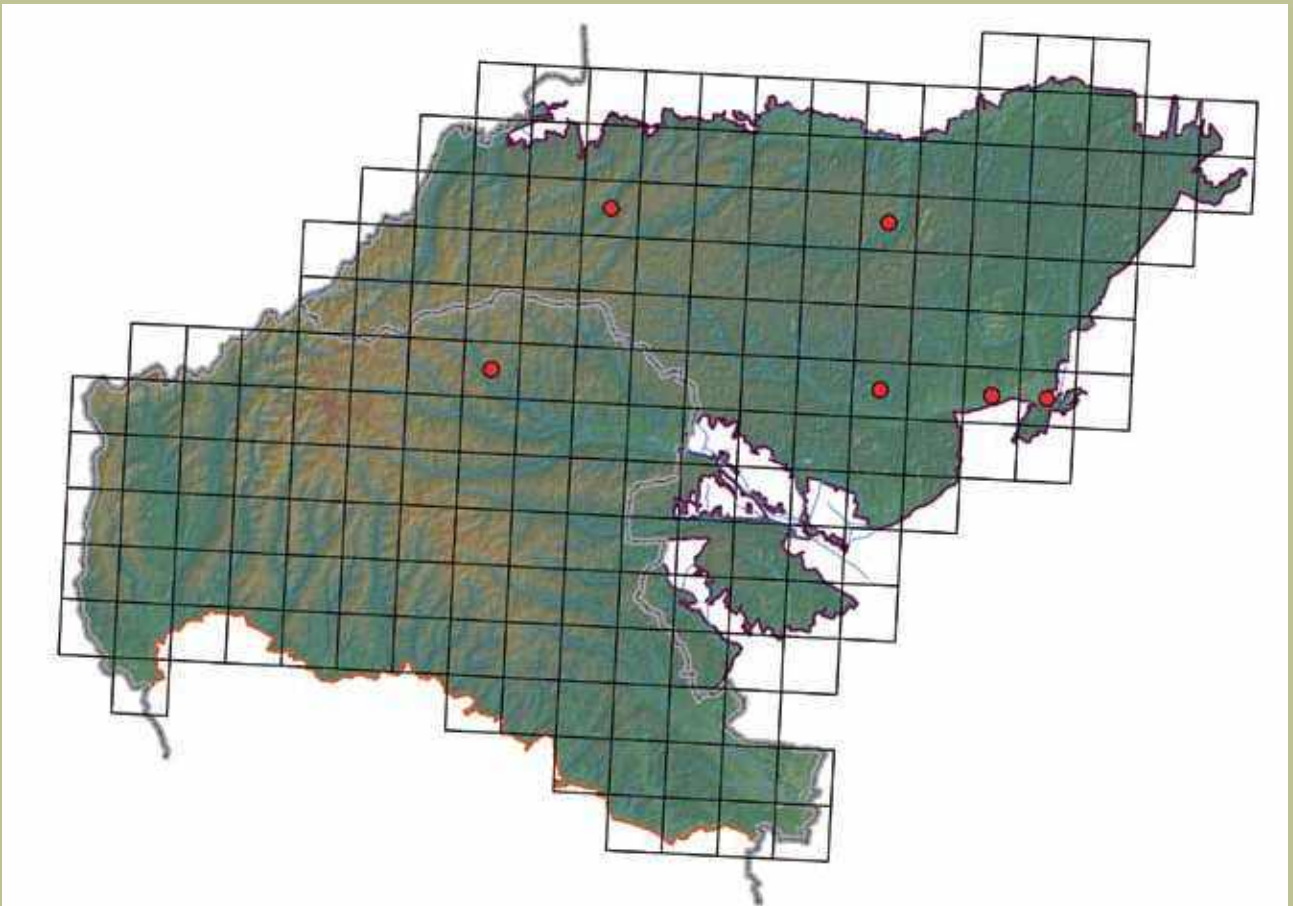
Biology: Double-brooded, the imagos fly in May-June and July-August. The butterflies often visit flowers, males can also assemble in large numbers on wet soil. The caterpillar develops on Common Kidneyvetch (*Anthyllus vulneraria*).

Distribution: Widely distributed in Europe, very rare in the Őrség and Goričko with only a few records. Index of abundance: 1.

Conservation: Not threatened, not protected.

62

Cupido argiades (Pallas, 1771)

Ékes boglárka

Rumenooki kupido

Short-tailed Blue

Élőhelyi viszonyok: Tágtűrűsű faj, sokféle nyílt élőhelyen képes megtelepedni. Nedves és száraz réteken, parlagokon, erdőszegélyekben és tisztásokon egyaránt előfordul.

Biológiája: Többgenerációs faj, évente három vagy négy nemzedéke is kifejlődik áprilistól októberig. A lepke aktív viráglátogató. A hernyók különféle pillangósvirágúakon (Fabaceae) fejlődnek: pl. szarvaskerep (*Lotus corniculatus*), lucerna (*Medicago sativa*), réti here (*Trifolium pratense*), komlós lucerna (*Medicago lupulina*).

Elterjedése: Európában a középső és déli részeken, így az Őrség és Goričko területén is elterjedt faj. Gyakorisági mutatója: 5.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Življenjski prostor: Ta vrsta lahko živi na zelo različnih življenjskih prostorih. Pojavlja se na vlažnih in bolj suhih travnikih, ledinah, gozdnih jasad in posekah.

Biologija: Ima več generacij, v ugodnih letih celo štiri. Odrasli metulji letajo od aprila do oktobra. Metulji pogosto obiskujejo cvetje, gosenice pa se prehranjujejo z različnimi metuljnicami, na primer z navadno nokoto (*Lotus corniculatus*), lucerno (*Medicago sativa*), rdečo deteljo (*Trifolium pratense*) in hmeljno metejko (*Medicago lupulina*).

Razširjenost: Splošno razširjen je v osrednjih in južnih delih Evrope, tudi v Őrségu in na Goričkem. Kazalec številčnosti: 5.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Habitat: This species is able to utilize a wide range of open habitats. It occurs in damp and drier grasslands, fallows, forest edges and glades.

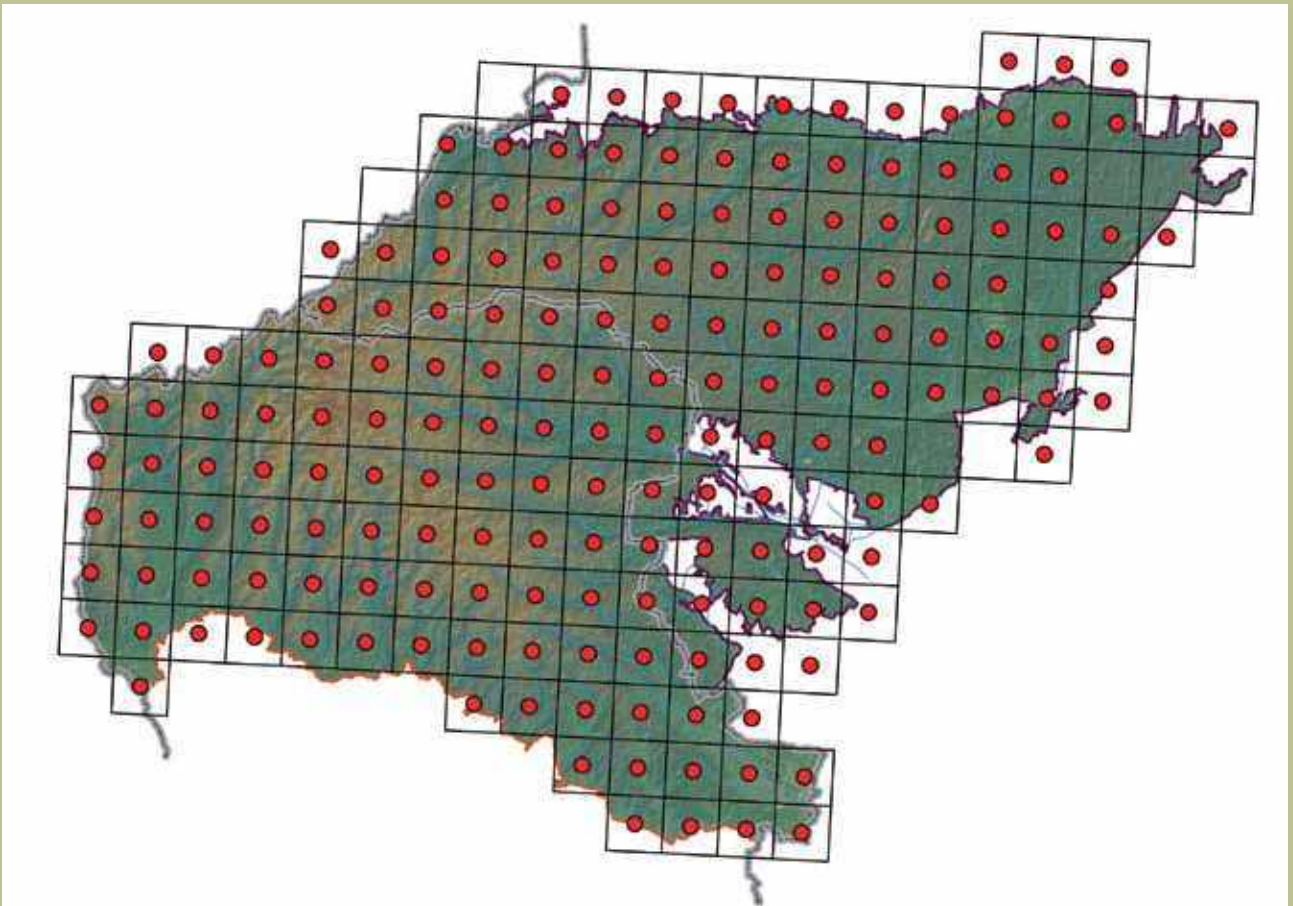
Biology: Multi-brooded species with up to four broods in favourable years. The imagos are on the wing between April and October. The butterflies often visit flowers; the larvae feed on various legumes (Fabaceae): e.g. Bird's foot Trefoil (*Lotus corniculatus*), Lucerne (*Medicago sativa*), Red Clover (*Trifolium pratense*) and Black Medic (*Medicago lupulina*).

Distribution: It is widespread in the central and southern parts of Europe, also in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 5.

Conservation: Not threatened, not protected.

63

Cupido alcetas (Hoffmannsegg, 1804)

Palakék boglárka

Élőhelyi viszonyok: Félcsárász és nedves réteken, legelőkön tenyészik, erdei tisztásokon is előfordul.

Biológiaja: Kétnemzedékes faj, az imágók május-júniusban és július-augusztusban repülnek. A lepke aktív viráglátogató. Hernyója pillangósvirágúakat (Fabaceae) fogyaszt, ismert tápnövénye a tarka koronafürtös (*Coronilla varia*).

Elterjedés: Európa déli felében elterjedt, az Őrségben mindössze két példánya került elő, míg Goričko területéről nem ismert. Gyakorisági mutatója: 1.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Kratkorepi kupido

Življenjski prostor: Naseljuje polsuhe in vlažne travnike ter gozdne jase.

Biologija: Pojavlja se v dveh generacijah od maja do junija in od julija do avgusta. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetje. Gosenice se razvijajo na različnih metuljnicah (Fabaceae), njihova znana hranilna rastlina je šmarna detelja (*Coronilla varia*).

Razširjenost: Splošno razširjen po južnih delih Evrope, izredno redek v Őrségu, kjer je bil zabeležen le dvakrat, z Goričkega pa nimamo znanih podatkov o najdbi. Kazalec številčnosti: 1.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Provençal
Short-tailed Blue

Habitat: It inhabits semi-dry and humid meadows and clearings.

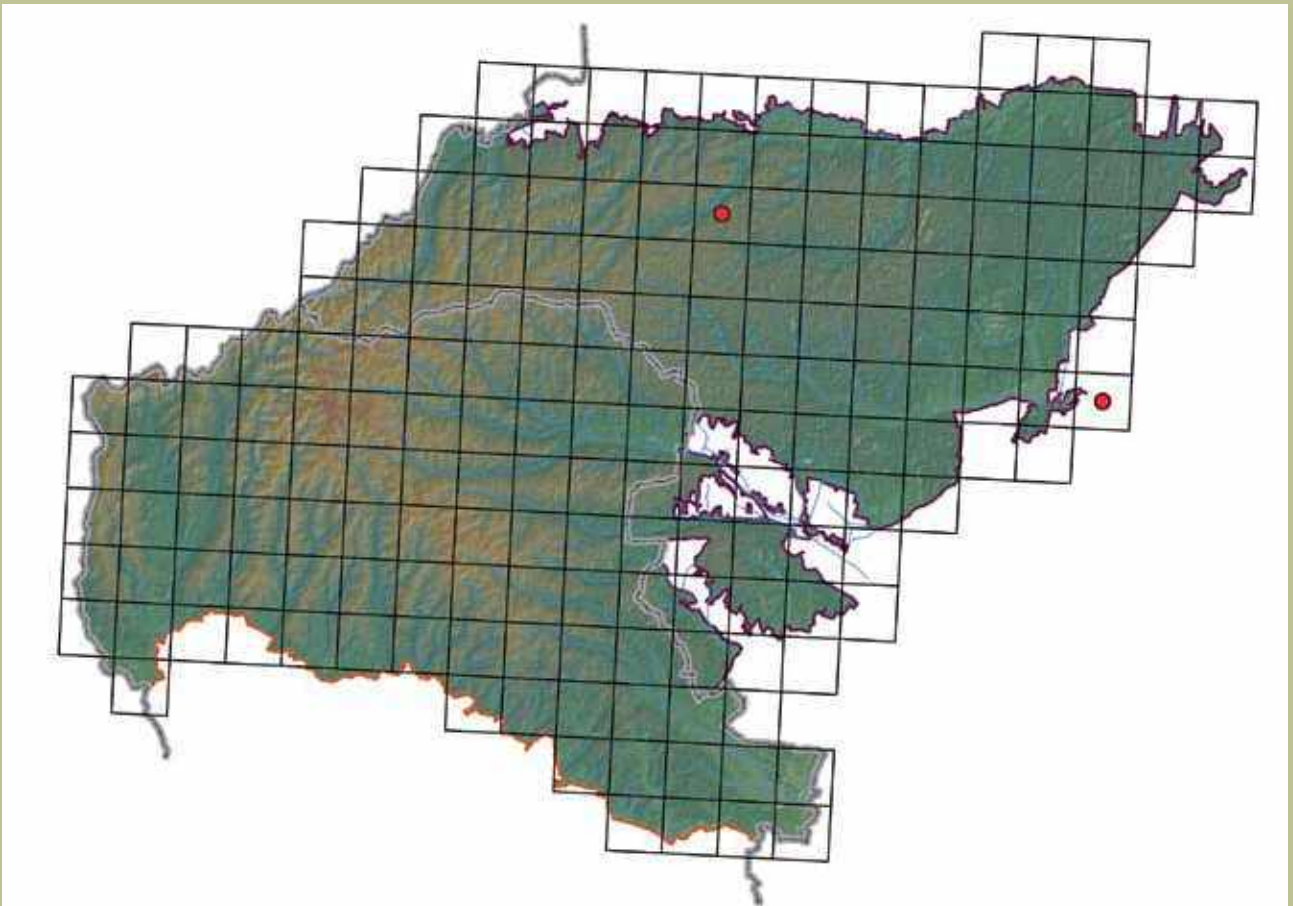
Biology: Double-brooded, the imagos fly in May-June and July-August. The butterflies often visit flowers. The larvae develop on various legumes (Fabaceae), a known foodplant is Crown Vetch (*Coronilla varia*).

Distribution: Widely distributed in the southern parts of Europe, extremely rare in the Őrség with only two confirmed records, no records are known from Goričko. Index of abundance: 1.

Conservation: Not threatened, not protected.

64

Cupido decoloratus (Staudinger, 1886)

Fakó boglárka

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban száraz és félszáraz gyepekben fordul elő.

Biológiája: Kétnemzedékes, május-júniusban és július-augusztusban rajzik. A lepke aktív viráglátogató, a hernyó különféle pillangósvirágúakon (Fabaceae) fejlődik.

Elterjedése: Kelet-Európában és Ázsiában elterjedt faj, Magyarországon és Szlovéniában is lokális és ritka. A vizsgálati területen valószínűleg nincsen állandó tenyésző állománya, a térképezés során csak egy-egy példánya került elő az Őrség és Goričko területéről, amelyek elkóborolt egyedek lehetnek. Gyakorisági mutatója: 1.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Bledi kupido

Življenjski prostor: Pojavlja se zlasti na suhih in polsuhih travnikih.

Biologija: Leta v dveh generacijah od maja do junija in od julija do avgusta. Metulji pogosto obiskujejo cvetoče rastline, gosenice pa se prehranjujejo z različnimi metuljnicami (Fabaceae).

Razširjenost: Vzhodnoevropska in azijska vrsta, ki je tako v Sloveniji kot na Madžarskem redka in se pojavlja le lokalno. Med kartiranjem je bila zabeležena le ena najdba v Őrségu in ena na Goričkem. V območju raziskave nima gnezdeče populacije. Kazalec številčnosti: 1.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Eastern Short-tailed
Blue

Habitat: It primarily occurs in dry and semi-dry grasslands.

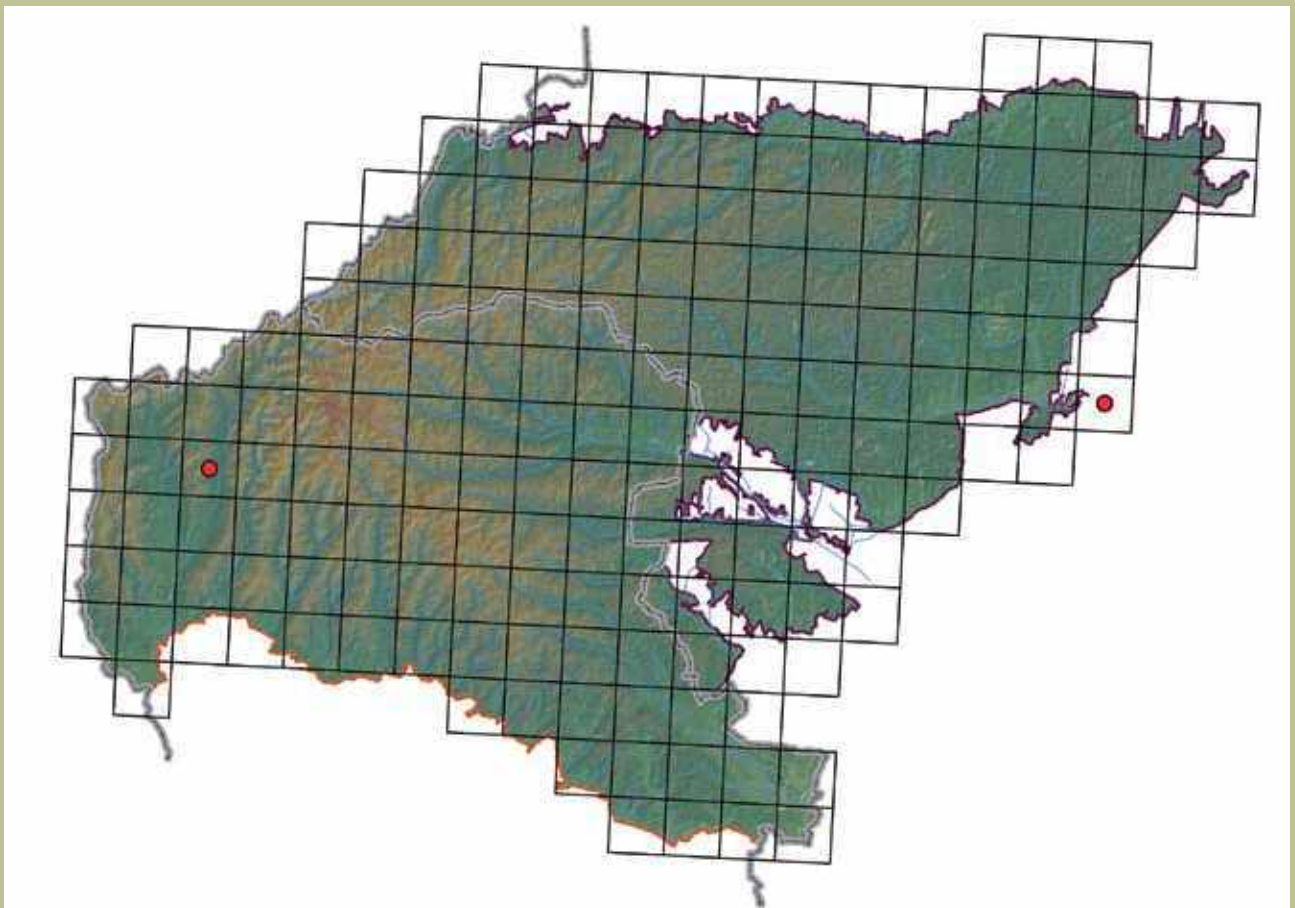
Biology: Double-brooded in May-June and July-August. The butterflies often visit flowers; the larvae feed on various legumes (Fabaceae).

Distribution: Eastern European and Asian species, which is rare and local both in Slovenia and Hungary. It is known only from a single record from the Őrség and another one from Goričko during the mapping. The species has no breeding population in the surveyed area. Index of abundance: 1.

Conservation: Not threatened, not protected.

65

Pseudophilotes schiffermuelleri (Hemming, 1929)

Apró boglárka

Élőhelyi viszonyok: Száraz és félszáraz gyepekben fordul elő, elsősorban karbonátos alapkőzeten. Őrség-goričkoi előfordulása nem tipikus, itt főleg savanyú talajon kialakult szárazabb dombtetői gyepekben, kakukkfűben gazdag déli kitettségű domboldalakon tenyészik.

Biológiája: Kétnemzedékes, májusban és július-augusztusban rajzik. A lepke aktív viráglátogató, elsődleges nektárforrásai kakukkfű fajok, az Őrség és Goričko területén kizárólag a hegyi kakukkfű (*Thymus pulegioides*), amely a hernyó tápnövénye is.

Elterjedés: Közép- és Kelet-Európában szórványosan elterjedt faj, amely az Őrség és Goričko területén csak néhány helyről került elő. Gyakorisági mutatója: 2.

Természetvédelmi jelentőség: A faj sebezhetőként (VU) szerepel a szlovéniai lepkék vörös listáján, de nem védett. Magyarországon nem veszélyeztetett és nem védett.

Šetrajev sleparček

Življenjski prostor: Najpogosteje poseljuje suhe in polsuhe travnike, zlasti na apnenčasti podlagi. V Őrségu in na Goričkem je prisoten na suhih travnatih vrhovih gričev in na pobočjih z južno lego, kjer na kisli podlagi uspeva materina dušica, a je njegova razširjenost neznailna.

Biologija: Leta v dveh generacijah, in sicer v maju ter od julija do avgusta. Metulji pogosto obiskujejo cvetje in njihov bolj običajen vir nektarja je materina dušica (*Thymus pulegioides*), ki je tudi hranilna rastlina gosenic te vrste.

Razširjenost: V vzhodni in srednji Evropi je sicer lokalno, a splošno razširjen, v Őrségu in na Goričkem pa je bil opažen le na nekaj mestih. Kazalec številčnosti: 2.

Varstvo: Ta vrsta je uvrščena na rdeči seznam metuljev Slovenije kot ranljiva (V). Na Madžarskem ni ogrožena.

Eastern Baton Blue

Habitat: It occurs primarily in dry and semi-dry grasslands, mostly on calcareous ground. Its occurrence in the Őrség and Goričko is atypical, where the species inhabits dry grassy hilltops and Thyme-rich slopes with southern exposure on acidic soil.

Biology: Double-brooded, the imagos fly in May and July-August. The butterfly often visits flowers, its most common nectar source is Broad-leaved Thyme (*Thymus pulegioides*), which is also its larval foodplant.

Distribution: It is local but widespread in Eastern and Central Europe, found only from a few localities in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 2.

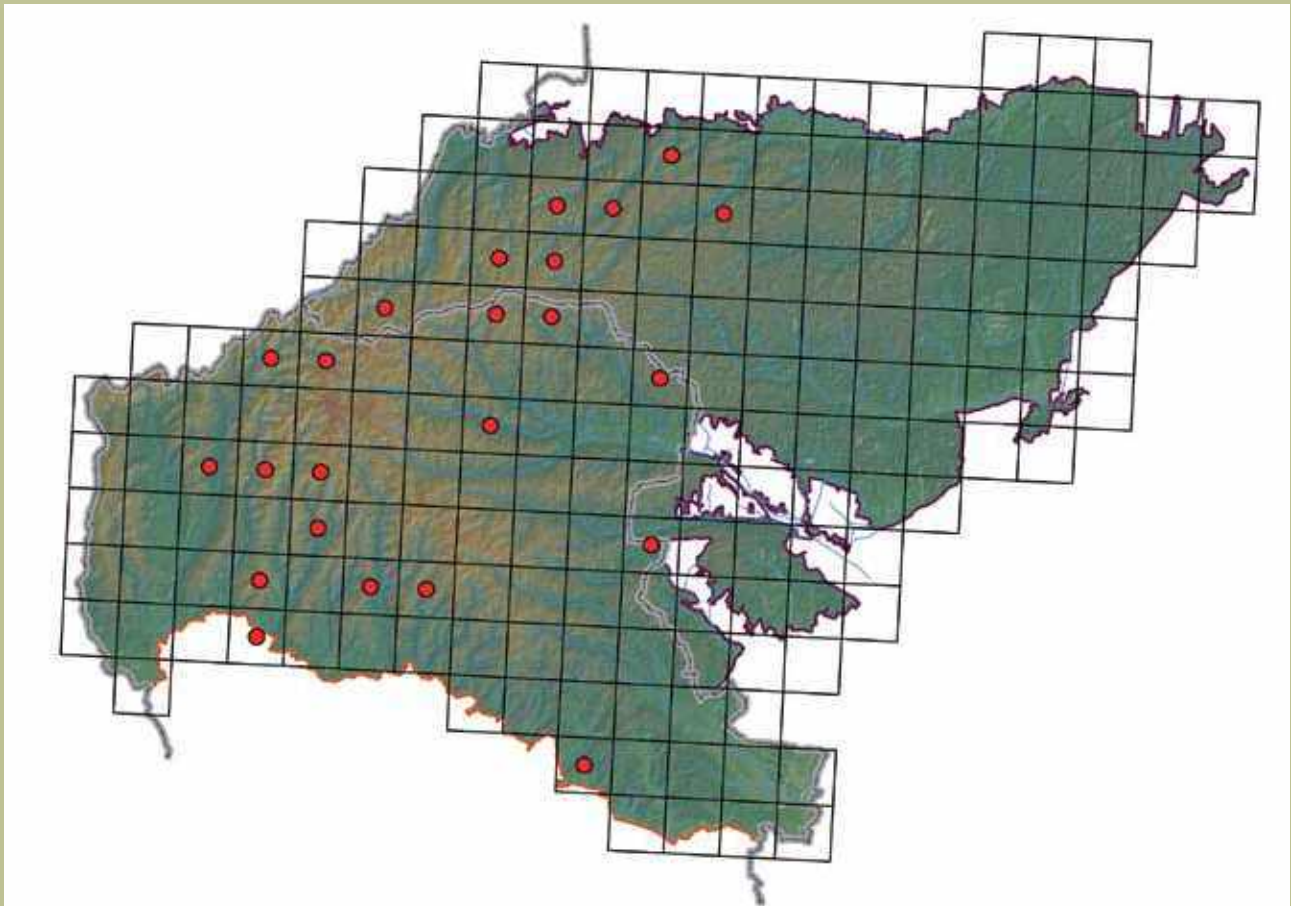
Conservation: The species is listed as vulnerable (VU) in the Red List of Slovenian Lepidoptera, although not protected. Not threatened, not protected in Hungary.

66

67

Glaucopsyche alexis (Poda, 1761)

Nagyszemes boglárka

Grahovčev iskrivček

Green-underside Blue

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban száraz és félszáraz gyepekben és bokros területeken fordul elő.

Biológiája: Egynemzedékes, a lepke május-júniusban repül. Az imágó aktív viráglátogató, a hernyó különféle pillangósvirágúakon (Fabaceae) táplálkozik, hangyák látogatják.

Elterjedése: Európa legnagyobb részén megtalálható, Szlovéniában és Magyarországon elsősorban szárazabb területen elterjedt. Az Őrség és Goričko területén igen ritka, csak pár helyen került elő. Gyakorisági mutatója: 1.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Življenjski prostor: Leta predvsem po bolj suhih travnikih in grmičevju.

Biologija: Ima samo eno generacijo od maja do junija, a občasno tudi delno drugo generacijo od julija do avgusta. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetje. Gosenice se prehranjujejo s cvetovi različnih metuljnic (Fabaceae) in so mravljeljubne - redno jih obiskujejo mravlje.

Razširjenost: Ta vrsta metuljev je splošno razširjena skoraj povsod po Evropi. Na Madžarskem in v Sloveniji jih najpogosteje najdemo v bolj suhih območjih. V Őrségu in na Goričkem pa so precej redki in smo jih našli le na nekaj lokacijah. Kazalec številčnosti: 1.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Habitat: It flies primarily in drier types of grasslands and scrubland.

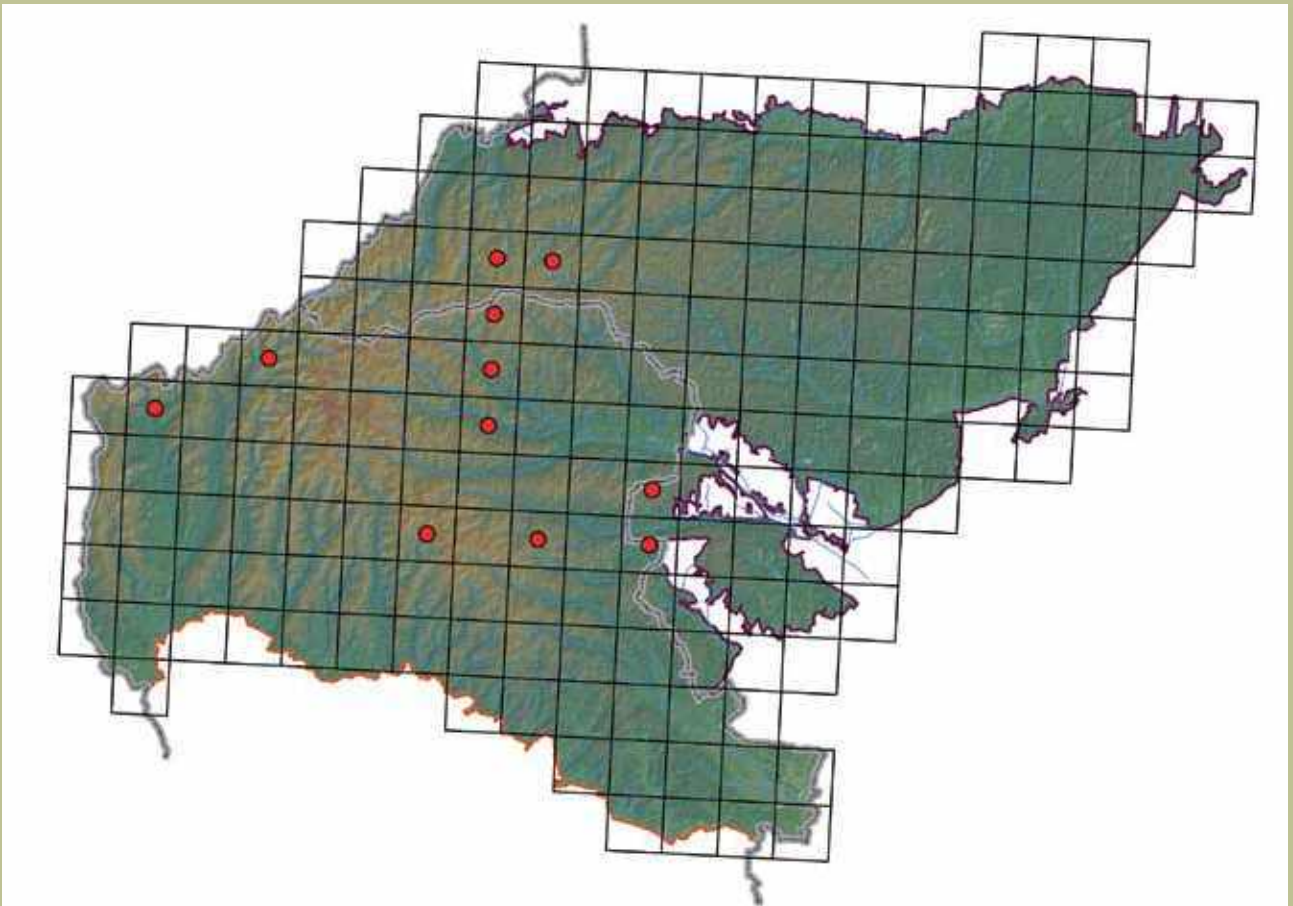
Biology: Single-brooded, the imagos usually fly in May-June, with an occasional partial second brood in July-August. The adults often visit flowers. The larvae feed on the flowers of various legumes (Fabaceae), and are attended by ants.

Distribution: The species is widespread in most of Europe. In Hungary and Slovenia it is most often found in drier areas. In the Őrség and Goričko it is quite rare and was found only in a few localities. Index of abundance: 1.

Conservation: Not threatened, not protected.

68

Maculineaalcon ([Denis & Schiffermüller], 1775)

Élőhelyi viszonyok: Több ökotípusa ismert, a vizsgálati területen élőhelyei patakmenti kékperjés láprétek kornistárnicsal.

Biológiája: Egynemzedékes faj, a lepke júliusban és augusztusban repül. Az imágó aktív viráglátogató, a hernyó a vizsgálati területen kizárólag a kornistárnics virágára és virágrügyeire petézik. A hernyók a harmadik lárvastádium elérésekor a földre vetik magukat, ahonnan fullánkös vöröshangyák (*Myrmica* spp.) dolgozói a bolyba cipelik őket. Bábozódásig a hangyabolyban tartózkodnak és hangyadolgozók etetik őket.

Elterjedése: Európában lokálisan sokfelé előfordul, de élőhelyei gyakran kicsik, elszigeteltek. Szlovéniában és Magyarországon a kornistárnicsához kötődve lokálisan sokfelé megtalálható. Az Őrség és Goričko területéről több elszigetelt populáció ismert. Gyakorisági mutatója: 2.

Természetvédelmi jelentőség: Az Őrség és Goričko területén a faj élőhelyei erősen feldarabolódtak, a meglévő tenyészterületeket gyakran a kezelés teljes hiánya, esetenként rossz időben történő kaszálás veszélyezteti. A faj veszélyeztetettként (EN) szerepel a szlovéniai lepkék vörös listáján. Szlovéniában és Magyarországon is védett.

Megjegyzés: A *Maculineaalcon*-fajcsoport hosszú idők óta nevezéktani és rendszertani viták tárgya. Újabb kutatások kiderítették, hogy a korábban külön fajnak tartott *M. rebeli*, *M. xerophila* populációk a *M.alcon* más tárnicsfajokon fejlődő ökológiai alakjai.

Življenjski prostor: Ta vrsta se pogosto pojavlja na travnikih z različnim ekološkim značajem. V Őrségu in na Goričkem so njegov glavni življenjski prostor vlažni travniki ob vodotokih, kjer uspevata travniška latovka in močvirski svišč.

Biologija: Ima eno generacijo od julija do avgusta. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetje, samice pa najlaže najdemo v bližini larvalne hranilne rastline, močvirskega svišča (*Gentiana pneumonanthe*). Samice ležejo jajčeca izključno na cvetove in popke te rastline. Gosenice v tretjem larvalnem stadiju zapustijo cvet in mravlje delavke vrste *Myrmica* jih odnesejo v svoja mravljišča, kjer jih hranijo.

Razširjenost: Ta vrsta je v Evropi precej razširjena, vendar se pojavlja lokalno; njene kolonije so pogosto majhne in osamljene. V Sloveniji in na Madžarskem jo lahko najdemo posamično, kjer raste močvirski svišč. Drugi ekotipi živijo v hribovitih predelih Slovenije in suhih apnenčastih gričih na Madžarskem. V Őrségu in na Goričkem je znanih kar nekaj izoliranih populacij. Kazalec številčnosti: 2.

Varstvo: Življenjski prostori v Őrségu in na Goričkem so močno razdrobljeni in ogroženi zaradi opuščanja rabe - košnje, v drugih primerih pa zaradi košnje ob nepravem času. Sviščev mravljiščar je uvrščen na rdeči seznam slovenskih metuljev kot prizadeta vrsta (E); zavarovan je tako v Sloveniji kot Madžarski.

Opomba: Skupina *Maculineaalcon* je že dolgo predmet taksonomskih razprav. Nedavno so raziskovalci odkrili, da sta taksona *M. rebeli* in *M. xerophila* samo ekotipa vrste *M.alcon*, ki se razvijata na različnih vrstah svišča.

Habitat: The species frequents various grasslands with different ecological characters. In the Őrség and Goričko, its main habitats are damp meadows along streams with Moor Grass and Marsh Gentian.

Biology: Single-brooded, the imagos fly in July-August. The adults often visit flowers, the females are most easily found around the larval foodplant: Marsh Gentian (*Gentiana pneumonanthe*), they lay exclusively on the flower and the flower-buds of the plant. The caterpillars leave the flower in their third instar and are taken into the nests by *Myrmica* ant workers, where they are fed by the ants.

Distribution: The species is rather widespread but local in Europe; its colonies are often small and isolated. In Slovenia and Hungary it can be found sporadically, where Marsh Gentian is present. Other ecotypes live in the montane regions of Slovenia and the dry calcareous hills of Hungary. There are quite a few isolated populations known from the Őrség and Goričko. Index of abundance: 2.

Conservation: The habitats in the Őrség and Goričko are strongly fragmented and are threatened by the lack of management, in other cases by wrong timing of mowing. The Alcon Blue is listed as endangered (EN) in the Red List of Slovenian Lepidoptera; protected both in Slovenia and Hungary.

Note: The *Maculineaalcon*-group has been subject to taxonomic debates for a long time. Recent researches revealed that the taxa *M. rebeli* and *M. xerophila* are only eco-types of *M.alcon*, which develop on different Gentian species.

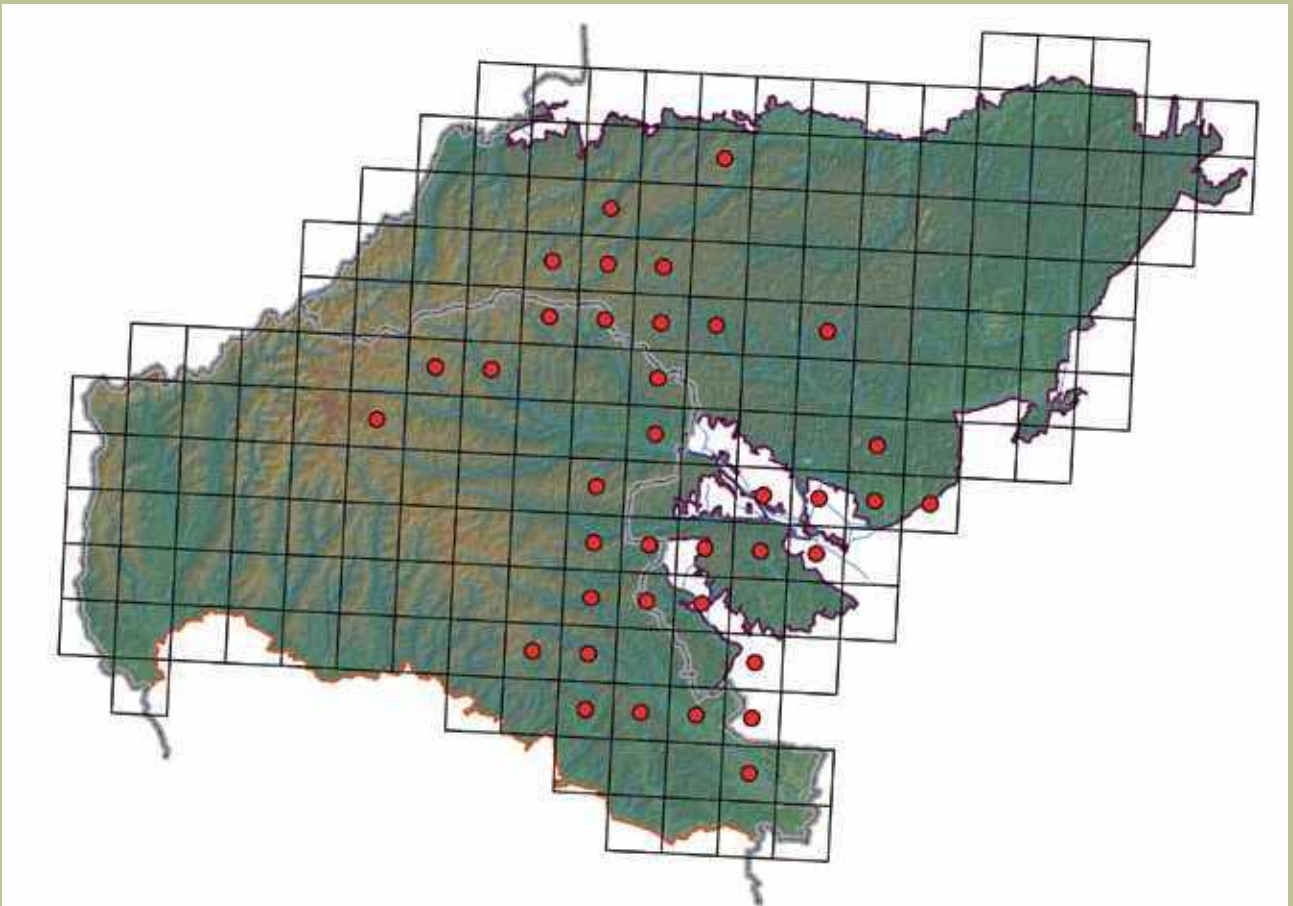
Szürkés
hangyaboglárka

Sviščev mravljiščar

Alcon Blue

69

Maculinea arion (Linnaeus, 1758)

Nagyfoltú hangyaboglárka

Veliki mravljiščar

Large Blue

Élőhelyi viszonyok: Melegkedvelő faj, amely elsősorban rövid-fűvű meszes alapkőzeten kialakult dombvidéki gyepekben tenyészik. Az őrségi és goričkoi élőhelye nem tipikus, tenyésését a meleg, délies kitettségi lejtők, és a gyepegzáródás tették lehetővé.

Biológiája: Egynemzedékes, az Őrség és Goričko területén július elejétől augusztus elejéig repül, aktív viráglátogató. Hangyagazdás fejlődésű faj, amely kakukkfűfajok (*Thymus* spp.), egyes ökotípusai közönséges szurokfű (*Origanum vulgare*) virágzatába petéznek. Tápnövénye a vizsgálati területen a hegyi kakukkfű (*Thymus pulegioides*). A fiatal hernyó a virágzatban táplálkozik, majd miután a *Myrmica* genuszba tartozó fullánkos vöröshangyák dolgozói földalatti bolyukba cipelik, ott ragadozó életmódot folytat, a hangyalárvákat fogyasztja.

Elterjedése: Európában szigetszerűen elterjedt, az Őrség és Goričko területén igen ritka, szinte minden élőhelyfoltból csak egyesével került elő. Gyakorisági mutatója: 2.

Természetvédelmi jelentőség: A faj szerepel az Európai Unió Élőhelyvédelmi Irányelv (Natura 2000) IV. függelékében illetve sebezhető (VU) fajként a szlovéniai lepkék vörös listáján is. Magyarországon és Szlovéniában is védett. A vizsgálati területen élőhelyei erősen visszaszorulóban vannak. Míg magyar oldalon a félszáraz gyepek kezelésének megszűnése, ezáltal a korábban rendszeresen kaszált gyepek elgyomosodása, beerdősülése fenyegeti, addig a Goričko területén az intenzív mezőgazdálkodás és az élőhelyek fragmentálódása veszélyezteti.

Življenjski prostor: Toploljubna vrsta, ki se ponavadi pojavlja na suhih travnikih z nizko travno rušo na apnenčastih tleh. Razširjenost v Őrségú in na Goričkem je precej neznačilna, saj naseljuje mikroklimatsko pogojena pobočja z južno lego, s tradicionalnim načinom košnje in sušenja sena.

Biologija: Ima le eno generacijo, odrasli metulji letajo julija in zgodaj avgusta ter pogosto obiskujejo cvetje. Samice ležejo jajčeca na cvetove materine dušice (*Thymus* spp.) in navadne dobre misli (*Origanum vulgare*). Na območju Őrséga in Goričkega ležejo jajčeca izključno na *Thymus pulegioides*. Mlade gosenice se prehranjujejo s cvetjem, pozneje pa jih mravlje vrste *Myrmica* prenesejo v svoja mravljišča, kjer se prehranjujejo z ličinkami in bubami mravelj.

Razširjenost: Ta vrsta metulja je splošno, a tudi zelo sporadično razširjena po Evropi. V Őrségú in na Goričkem je zelo redka in med kartiranjem smo opazili večinoma le posamične metulje. Kazalec številčnosti: 2.

Varstvo: Veliki mravljiščar je uvrščen v Prilogo IV evropske Direktive o habitatih (Natura 2000) in na rdeči seznam metuljev Slovenije kot ranljiva vrsta (V). Zavarovan je tako v Sloveniji kot na Madžarskem. Populacije v območju raziskave so ogrožene zaradi naravne sukcesije, ki je posledica opuščanja polsuhih travnikov.

Habitat: Thermophilous species, which usually occurs in dry, short-turf grasslands on limestone. The occurrence in the Őrség and Goričko is quite atypical, supported mostly by the microclimate of the southern-exposed slopes managed by traditional hay management.

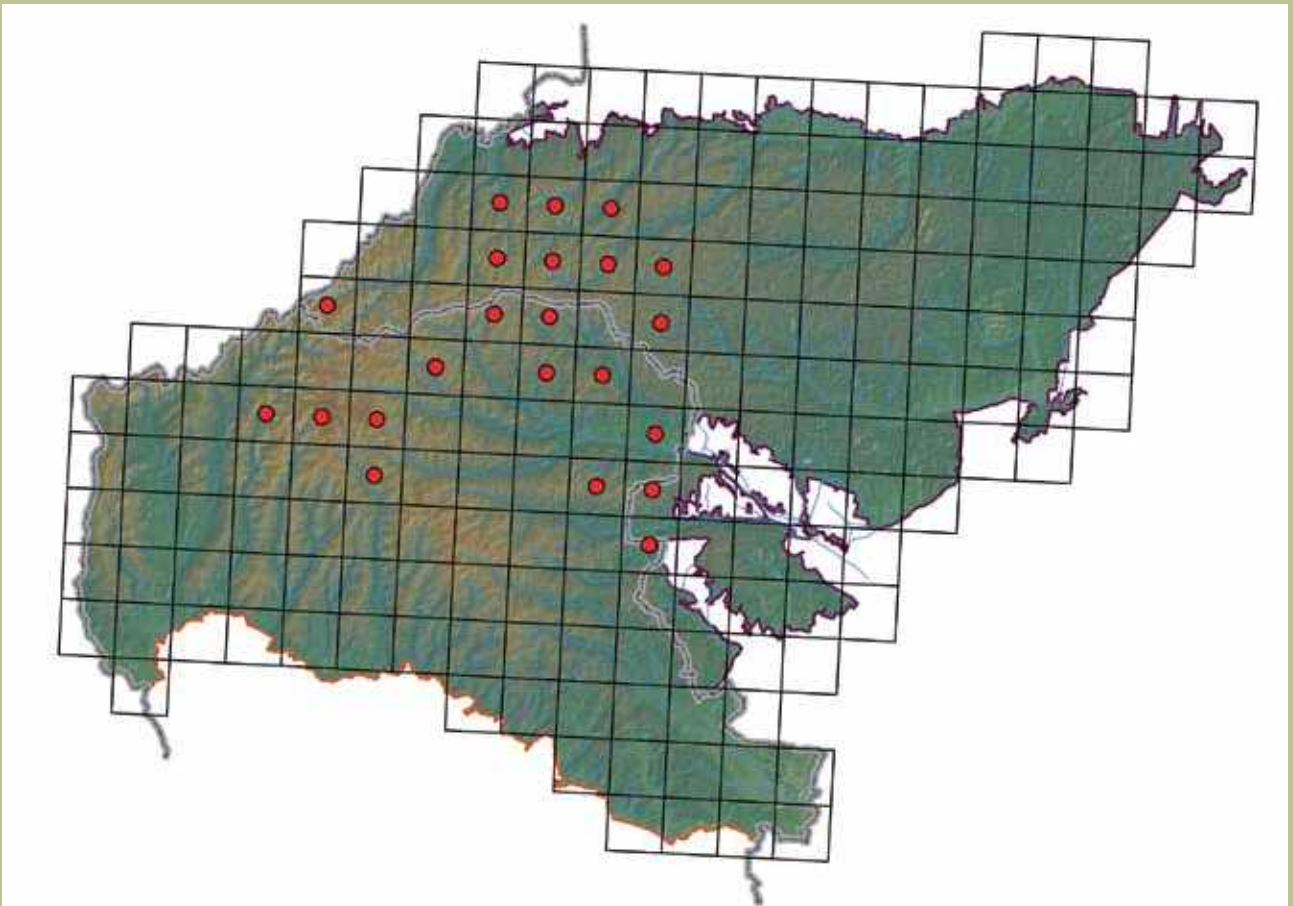
Biology: Single-brooded, the imagoes fly in July to early August, they often visit flowers. The females lay their eggs on the flowers of Thyme (*Thymus* spp.) and Marjoram (*Origanum vulgare*). In the Őrség-Goričko region they lay their eggs exclusively on *Thymus pulegioides*. The young larvae feed on the flowers, while later on they are carried into ant-nests of *Myrmica* species where they predate on ant-brood.

Distribution: The species has a wide but very sporadic distribution in Europe. It is very rare in the Őrség and Goričko, and most were observed as singletons during the mapping. Index of abundance: 2.

Conservation: The Large Blue is listed in Annex IV. of the EU's Habitats Directive (Natura 2000) and appears on the Red List of Slovenian Lepidoptera as vulnerable (VU). Protected both in Slovenia and Hungary. The populations in the survey area are threatened by natural succession due to abandonment of semi-dry meadows.

70

Maculinea nausithous (Bergsträsser, 1779)

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban patakmenti lápréteken, nedves kaszálóréteken és magaskórós szegélyeken tenyészik.

Biológiája: Egynemzedékes, a lepke július-augusztusban repül. Az imágók aktív viráglátogatók, legtöbbször a vérfű virágfejein pihennek. A hernyó kizárólagos tápnövényén az őszi vérfűvön (*Sanguisorba officinalis*) táplálkozik. A nőtény a teljesen kinyílt virágfejekbe petézik, a hernyó a harmadik lárvastádi-umtól kezdve fullánkos vöröshangyák (*Myrmica* spp.) bolyában fejlődik és a hangyák lárváit fogyasztja.

Elterjedése: Európa nyugati felében igen ritka és lokális, Közép-Európában legnagyobb összefüggő elterjedési területe Kelet-Szlovéniában és Nyugat-Magyarországon található. Az Őrség és Goričko területén általánosan elterjedt, lokálisan gyakori is lehet. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: A faj szerepel az Európai Unió Élőhelyvédelmi Irányelv (Natura 2000) II. és IV. függelékében, és a szlovéniai lepkék vörös listáján, mint sebezhető (VU) faj. Szlovéniában és Magyarországon is védett.

Življenjski prostor: Pojavlja se pretežno na vlažnih travnikih ob vodotokih ter na vlažnih ekstenzivno gojenih travnikih in njihovih robovih.

Biologija: Ima eno generacijo, ki leta od julija do avgusta. Odrasli metulji se pogosto prehranjujejo na cvetju larvalne hranilne rastline, zdravilne strašnice (*Sanguisorba officinalis*). Metulji uporabljajo socvetja tudi za počitek. Samice ležejo jajčeca samo v popolnoma odprta socvetja zdravilne strašnice, gosenice pa v tretjem larvalnem stadiju zapustijo cvet in jih mravlje delavke vrste *Myrmica* odnesejo v svoja mravljišča, kjer se gosenice prehranjujejo z njihovim zarodom.

Razširjenost: Ta vrsta metuljev je v zahodni Evropi zelo redka in lokalno razširjena; največje območje njene sklenjene razširjenosti v srednji Evropi najdemo v vzhodni Sloveniji in zahodni Madžarski. V Őrségu in na Goričkem je splošno razširjena in lahko lokalno pogosta. Kazalec številčnosti: 4.

Varstvo: Uvrščena je v Prilogo II in Prilogo IV evropske Direktive o habitatih (Natura 2000), na rdečem seznamu metuljev Slovenije pa se pojavlja kot ranljiva vrsta (V). Zavarovana je tako v Sloveniji kot na Madžarskem.

Habitat: It occurs mainly in damp meadows along streams, wet hay meadows and their edges.

Biology: Single-brooded, the imagos fly in July-August. The butterflies frequently nectar on flowers of the larval foodplant: Great Burnet (*Sanguisorba officinalis*); the flowerheads are also used as resting places by the butterflies. The females lay their eggs singly into fully open flowerheads of Great Burnet, the caterpillar leaves the flower in its third instar and is taken into the nests of *Myrmica* ants by workers, where it feeds on ant-brood.

Distribution: The species is very local and rare in Western Europe; the largest continuous distribution in Central Europe is found in Eastern Slovenia and Western Hungary. It is widespread and could be locally common in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: It is listed in Annexes II. and IV. of the EU's Habitats Directive (Natura 2000) and appears on the Red List of Slovenian Lepidoptera as vulnerable (VU). Protected both in Slovenia and Hungary.

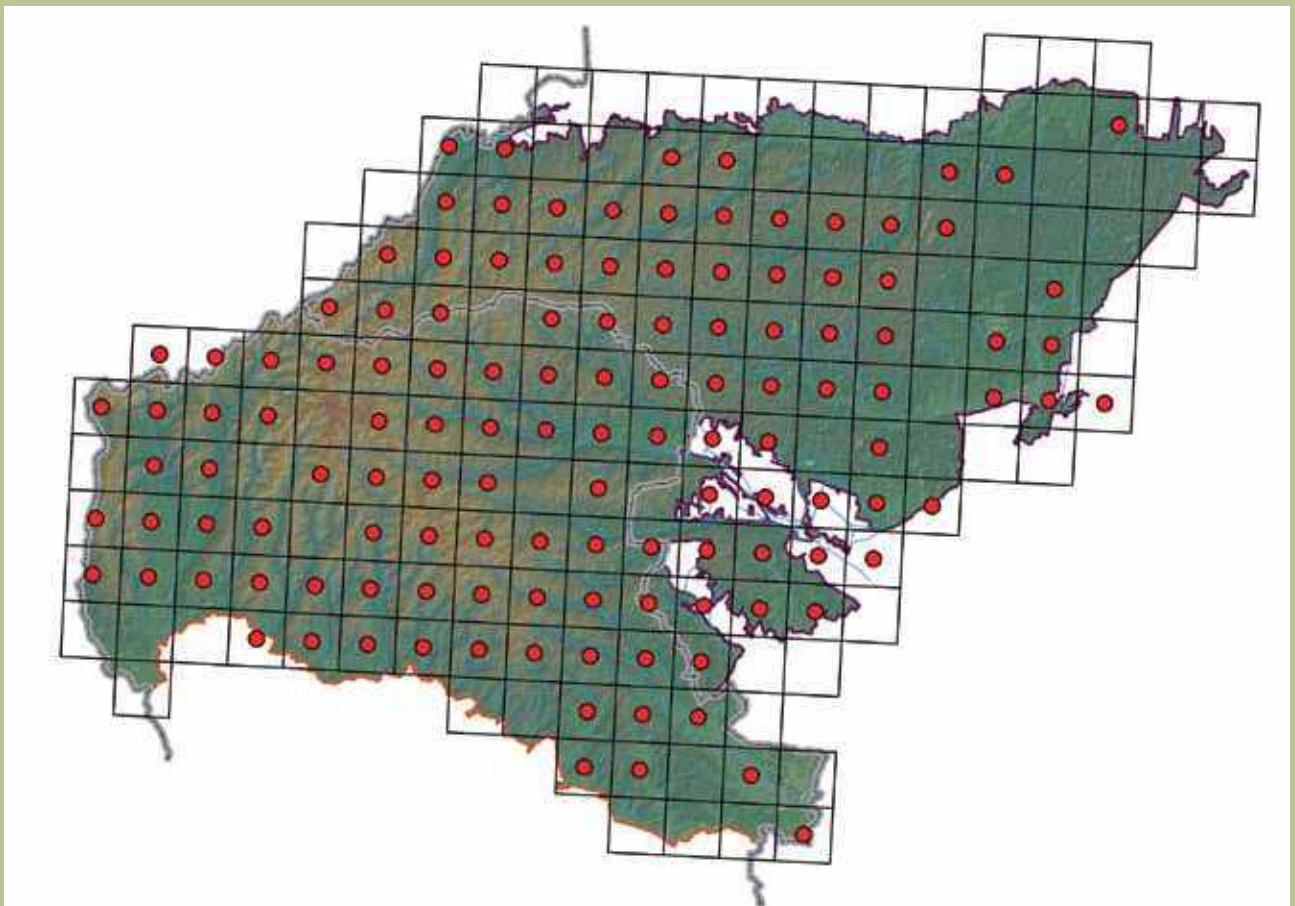
Sötétaljú
hangyaboglárka

Temni mravljišçar

Dusky Large Blue

71

Maculinea teleius (Bergsträsser, 1779)

Vértű-hangyaboglárka

Strašnič in mravljiščar

Scarce Large Blue

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban patakmenti láprétek és nedves kaszálórétek lepkéje.

Biológiája: Egynemzedékes, a lepke június végétől augusztus elejéig repül. Az imágók aktív viráglátogatók, gyakran a hernyó kizárólagos tápnövényén az őszi vérfűvön (*Sanguisorba officinalis*) táplálkoznak, illetve a vérfű virágfejein pihennek. A nőtény a még ki nem nyílt virágfejekbe petézik, a hernyó a harmadik lárvastádiumtól kezdve fullánkos vöröshangyák (*Myrmica* spp.) bolyában fejlődik és a hangyák lárváit fogyasztja.

Elterjedése: Európa nyugati felében igen ritka és lokális, Közép-Európában legnagyobb összefüggő elterjedési területe Kelet-Szlovéniában és Nyugat-Magyarországon található. Az Őrség és Goričko területén általánosan elterjedt, lokálisan gyakori is lehet. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: A faj szerepel az Európai Unió Élőhelyvédelmi Irányelv (Natura 2000) II. és IV. függelékében, és a szlovéniai lepkék vörös listáján, mint sebezhető (VU) faj. Szlovéniában és Magyarországon is védett.

Življenjski prostor: V glavnem se pojavlja na vlažnih travnikih ob vodotokih in na vlažnih ekstenzivno gojenih travnikih.

Biologija: Ima eno generacijo in metulji letajo od konca junija do prvih dni avgusta. Odrasli metulji se pogosto prehranjujejo na cvetju larvalne hranilne rastline, zdravilne strašnice (*Sanguisorba officinalis*). Metulji uporabljajo socvetja tudi za počitek. Samice ležejo jajčeca samo v mlado, še zaprto socvetje zdravilne strašnice. Ko je gosenica v tretjem larvalnem stadiju, zapusti cvet, mravlje delavke vrste *Myrmica* pa jo odnesejo v svoje mravljišče, kjer se gosenica prehranjuje z njihovim zarodom.

Razširjenost: Ta vrsta metuljev je v zahodni Evropi zelo redka in lokalno razširjena; največje območje njene sklenjene razširjenosti v srednji Evropi najdemo v vzhodni Sloveniji in zahodni Madžarski. V Őrségu in na Goričkem je splošno razširjena in je lokalno lahko pogosta. Kazalec številčnosti: 4.

Varstvo: Uvrščena je v Prilogo II in Prilogo IV evropske Direktive o habitatih (Natura 2000), na rdečem seznamu metuljev Slovenije pa je uvrščena kot ranljiva vrsta (V). Zavarovana je tako v Sloveniji kot na Madžarskem.

Habitat: It occurs mainly in damp meadows along streams and wet hay meadows.

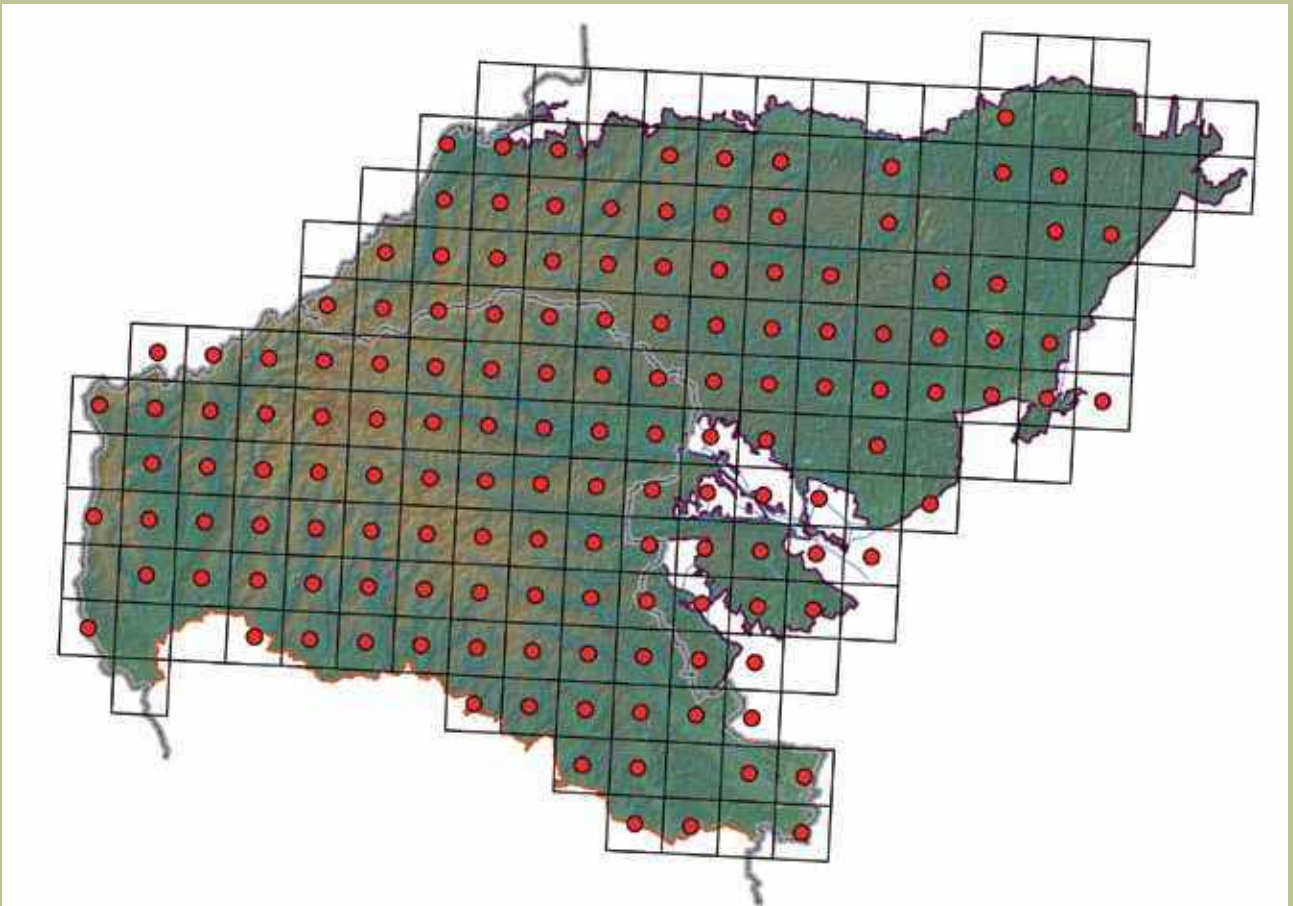
Biology: Single-brooded, the butterflies fly from the end of June to early August. The adults frequently feed on flowers of the larval foodplant, Great Burnet (*Sanguisorba officinalis*); the flowerheads are also used as resting place by the butterflies. The females lay their eggs singly into young, closed flowerheads of Great Burnet, the caterpillar leaves the flower in its third instar and is taken into the nests by *Myrmica* ant workers, where it feeds on ant-brood.

Distribution: The species is local and usually rare in Western Europe; the largest continuous distribution in Central Europe is found in Eastern Slovenia and Western Hungary. It is widespread and could be locally common in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: It is listed in Annexes II. and IV. of the EU's Habitats Directive (Natura 2000) and appears on the Red List of Slovenian Lepidoptera as vulnerable (VU). Protected both in Slovenia and Hungary.

72

Plebeius argus (Linnaeus, 1758)

Ezüstös boglárka

Širokorobi mnogook

Silver-studded Blue

Élőhelyi viszonyok: Tágtűrűsű faj, mindenféle gyepes élőhelyen előfordul.

Biológiája: Kétnemzedékes, április végétől júniusig és július-augusztusban repül. Melegebb vidékeken harmadik nemzedéke is kifejlődhet. A lepke aktív viráglátogató, a hímek nedves talajon is szivogatnak. A hernyók különféle pillangósvirágúakon (Fabaceae) táplálkoznak pl. szarvaskerep (*Lotus corniculatus*), tarka koronafürt (*Coronilla varia*), patkófű (*Hippocrepis comosa*), *Lasius* hangyadolgozók látogatják őket.

Elterjedése: Európában széleskörűen elterjedt, az Őrség és Goričko területén is sokfelé előfordul. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Življenjski prostor: Pojavlja se lahko na različnih tipih travnikov, vključno z opuščenimi in delno zaraščajočimi travniki.

Biologija: Metulji letajo v dveh generacijah od maja do junija in od julija do avgusta. V toplejših območjih se lahko občasno pojavi še tretja generacija. Metulj pogosto obiskuje cvetove, samce pa lahko opazimo tudi na vlažni zemlji. Gosenice se prehranjujejo z različnimi hranilnimi rastlinami iz družine metuljnic (Fabaceae), na primer z navadno nokoto (*Lotus corniculatus*), šmarno deteljo (*Coronilla varia*) in navadno podkvico (*Hippocrepis comosa*). Gosenice obiskujejo in varujejo mravlje delavke vrste *Lasius*.

Razširjenost: V Evropi, tako kot v Őrségu in na Goričkem, je splošno razširjen. Kazalec številčnosti: 4.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Habitat: It can occur in all sorts of grassland habitats, including abandoned partially overgrown meadows.

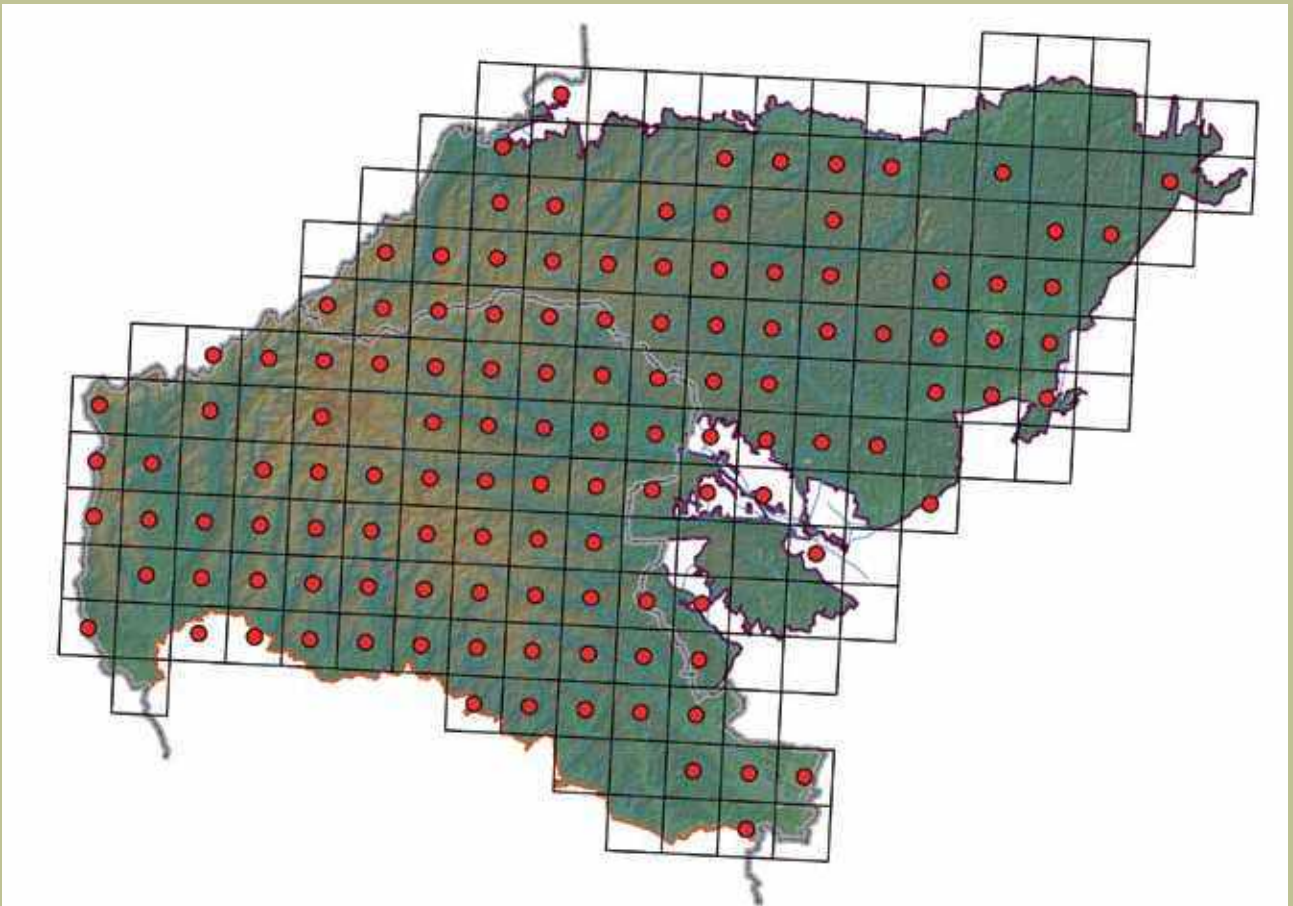
Biology: Double-brooded, the imagoes usually fly in May-June and July-August. An occasional third brood can occur in warmer areas. The butterfly actively visits flowers, males can be observed on wet soil as well. The larvae feed on a variety of host plants in the Fabaceae family e.g. Bird's foot Trefoil (*Lotus corniculatus*), Crown Vetch (*Coronilla varia*), and Horseshoe Vetch (*Hippocrepis comosa*). The caterpillars are attended by *Lasius* ant workers.

Distribution: Widespread in Europe also in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, not protected.

73

Plebeius argyrognomon (Bergsträsser, 1779)

Tintakék boglárka

Srebrni mnogook

Reverdin's Blue

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban száraz és félszáraz gyepekben, napos domboldalakon és felhagyott területeken fordul elő.

Biológiája: Kétnemzedékes, május-júniusban majd július-augusztusban repül. A lepke aktív viráglátogató, a hímek nedves talajon is szívogatnak. A hernyók különféle pillangósvirágúakon (Fabaceae) táplálkoznak pl. tarka koronafürt (*Coronilla varia*), csüdfű (*Astragalus* spp.) fajok, hangyadolgozók látogatják őket.

Elterjedése: Közép-Európában széleskörűen elterjedt, Magyarországon általában gyakori, Szlovéniában lokális. Az Őrség és Goričko területén ritka, kevés előfordulási adattal. Gyakorisági mutatója: 1.

Természetvédelmi jelentőség: Sebezhetőként (VU) szerepel a szlovéniai lepkék vörös listáján, ahol elsősorban a gyepek használatának intenzívvé válása fenyegeti. Magyarországon nem veszélyeztetett, nem védett.

Življenjski prostor: Poseljuje suhe in polsuhe travnike, prisojna pobočja in neobdelana polja.

Biologija: Leta v dveh generacijah od maja do junija in od julija do avgusta. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetje. Gosenice se prehranjujejo z različnimi metuljnicami (Fabaceae), tudi s šmarno deteljo (*Coronilla varia*) ali različnimi vrstami grahovcev (*Astragalus* spp.). Gosenice obiskujejo mravlje delavke.

Razširjenost: Ta vrsta je splošno razširjena po srednji Evropi, ponavadi pogosta na Madžarskem, v Sloveniji pa se pojavlja bolj lokalno. V Őrségu in na Goričkem je precej redka in imamo le peščico podatkov o najdbah. Kazalec številčnosti: 1.

Varstvo: Vrsta je uvrščena na rdeči seznam metuljev Slovenije kot ranljiva (V). To vrsto najbolj ogroža vse intenzivnejša raba travnikov. Na večini ozemlja Madžarske je običajna in neogrožena.

Habitat: It occurs in dry and semi-dry grasslands, sun exposed slopes and fallow fields.

Biology: Double-brooded, the imagoes in May-June and July-August, the butterflies often visit flowers. The larvae feed on various legumes (Fabaceae), including Crown Vetch (*Coronilla varia*) or Milk-vetch species (*Astragalus* spp.). The caterpillars are attended by ant workers.

Distribution: The species is widely distributed in Central Europe, usually common in Hungary, more local in Slovenia. In the Őrség and Goričko it is quite rare with only a handful records. Index of abundance: 1.

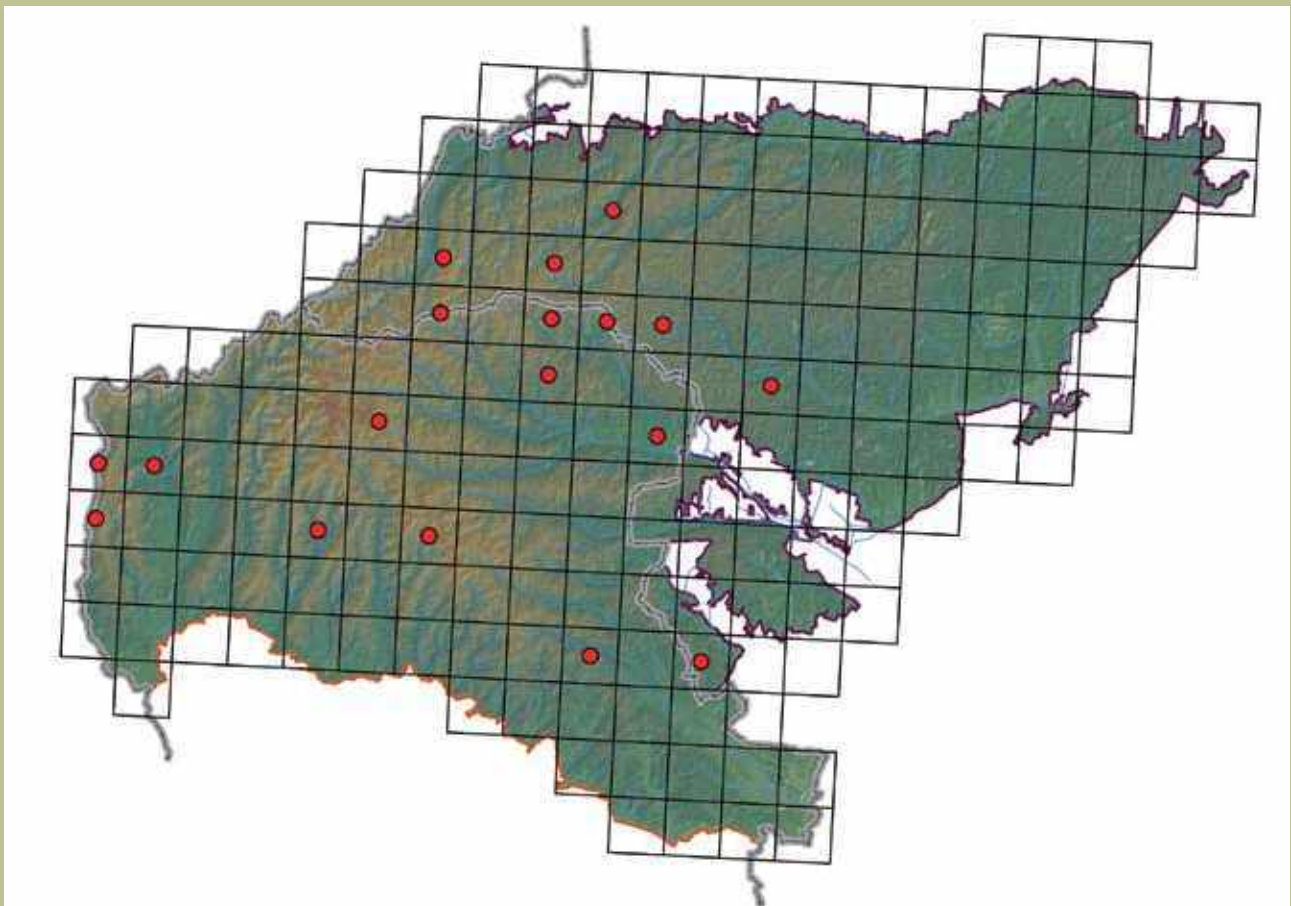
Conservation: The species is listed as vulnerable (VU) in the Red List of Slovenian Lepidoptera. The main threat for the species is intensification in the use of meadows. It is common and not threatened in most of Hungary and it is not protected.

74

75

Plebeius idas (Linnaeus, 1758)

Északi boglárka

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban száraz és félszáraz gyepekben, napos domboldalakon és felhagyott területeken fordul elő.

Biológiája: Kétnemzedékes, május-júniusban majd július-augusztusban repül. A lepke aktív viráglátogató, a nőtény különféle pillangósvirágúakra (Fabaceae) petézik. Hernyóját hangyadolgozók látogatják.

Elterjedése: Európában elterjedt, de lokális faj, csakúgy mint Szlovéniában. Magyarországon főleg dombvidékeken fordul elő. Az Őrség és Goričko területén elterjedt. Gyakorisági mutatója: 3.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, Magyarországon védett.

Ozkorobi mnogook

Življenjski prostor: Pojavlja se na travnikih različnih vrst, goljavah, gozdnih robovih in posekah.

Biologija: Leti v dveh generacijah od maja do junija in od julija do avgusta. Metulji pogosto obiskujejo cvetje. Samice ležejo jajčeca na različne metuljnice (Fabaceae). Mravlje delavke obiskujejo gosenice in skrbijo zanje.

Razširjenost: V večjem delu Evrope in v Sloveniji je splošno razširjen, vendar se pojavlja lokalno. Na Madžarskem je prisoten pretežno v gričevnati pokrajini. V Őrségu in na Goričkem je splošno razširjen. Kazalec številčnosti: 3.

Varstvo: Ni ogrožen. Na Madžarskem je ta vrsta zavarovana.

Idas Blue

Habitat: It occurs in various types of grasslands, heaths, forest edges and clearings.

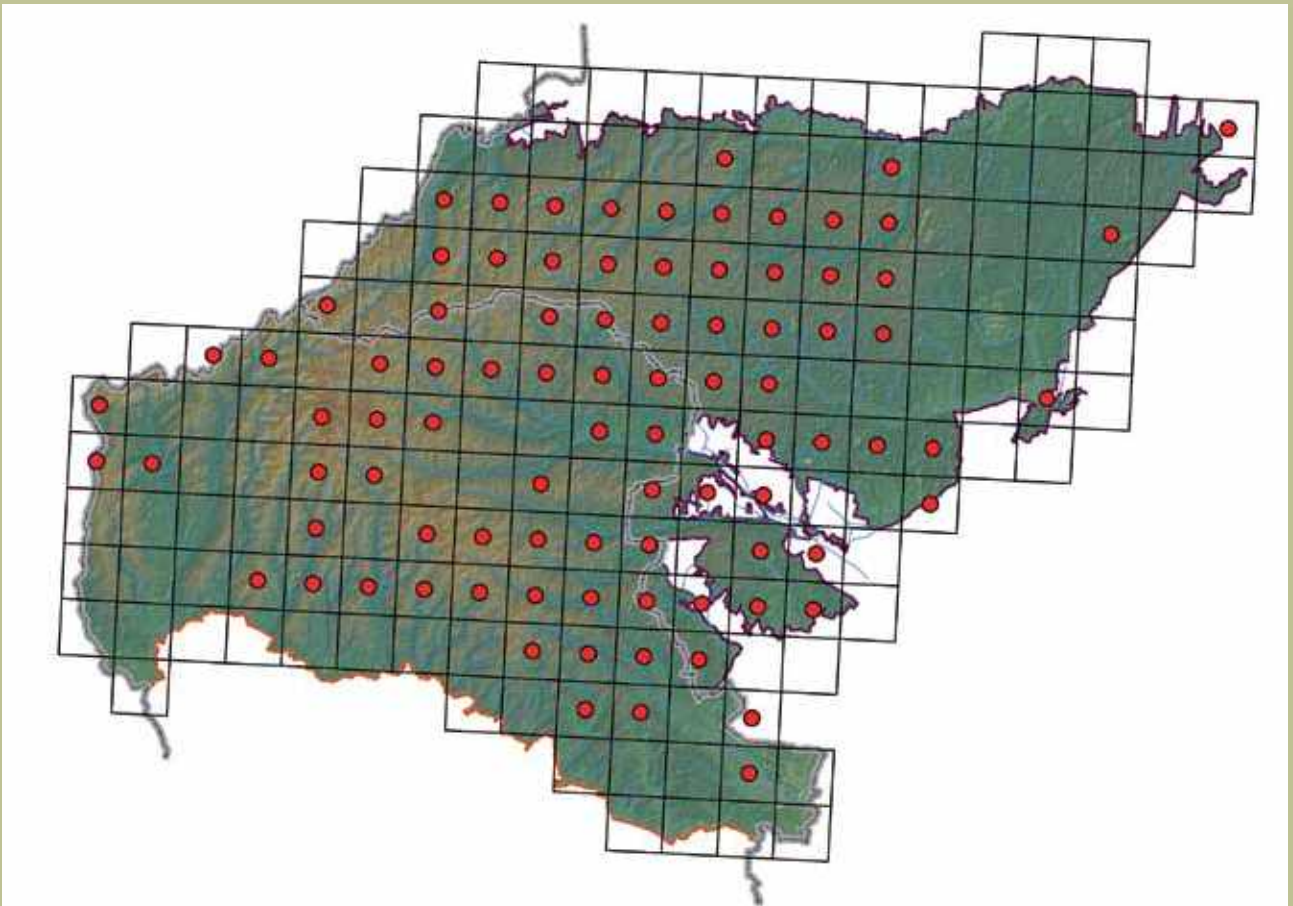
Biology: Double-brooded, the imagos fly in May-June and July-August. The butterflies often visit flowers; females lay their eggs on various legumes (Fabaceae). The caterpillars are attended by ant workers.

Distribution: Widespread but local in most of Europe, also in Slovenia. In Hungary, it occurs mostly in hilly areas. Widely distributed in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 3.

Conservation: Not threatened. The species is protected in Hungary.

76

Aricia agestis ([Denis & Schiffermüller], 1775)

Szerecsenboglárka

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban száraz és félszáraz gyepekben fordul elő.

Biológiája: Kétnemzedékes, április-májusban és július-augusztusban repül. A lepke aktív viráglátogató, a hernyó közönséges napvirágon (*Helianthemum ovatum*) fejlődik.

Elterjedés: Európában általánosan elterjedt faj, amely az Őrség és Goričko területén alacsony egyedszámban sokfelé előfordul. Gyakorisági mutatója: 3.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Navadna rjavka

Življenjski prostor: Poseljuje pretežno suhe in polsuhe travnike.

Biologija: Pojavlja se v dveh generacijah od aprila do maja in od julija do avgusta. Metulj pogosto obiskuje cvetje. Gosenice se razvijajo na poponih (*Helianthemum ovatum*).

Razširjenost: Ta metulj je splošno razširjen po Evropi, najdemo pa ga tudi na mnogih krajih v Őrségu in na Goričkem, vendar ponavadi v majhnem številu. Kazalec številčnosti: 3.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Brown Argus

Habitat: It occurs mainly in dry and semi-dry grasslands.

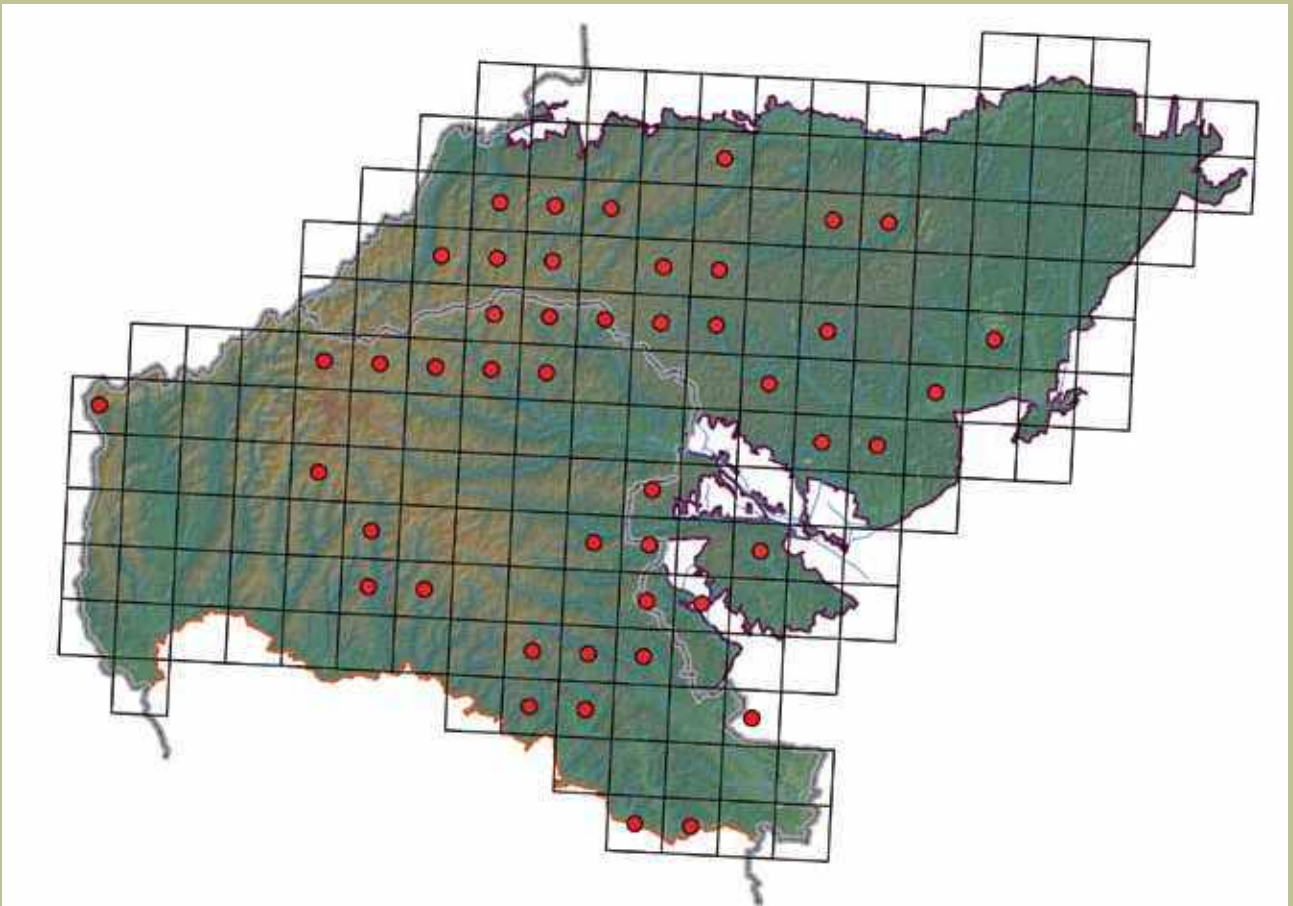
Biology: Double-brooded, the imagos fly in April-May and July-August. The butterfly often visits flowers, the caterpillars develop on Rock Rose (*Helianthemum ovatum*).

Distribution: It is widely distributed in Europe, and also found in many places in the Őrség and Goričko, but usually in low abundance. Index of abundance: 3.

Conservation: Not threatened, not protected.

77

Aricia artaxerxes allous (Geyer, 1837)

Élőhelyi viszonyok: Hegyvidéki faj, amely főleg mészkő alapkőzeten kialakult, virágban gazdag hegyoldalakon tenyészik.

Biológiája: Egy-, vagy kétnemzedékes, időjárástól és tengerszint feletti magasságtól függően. A lepke májustól-augusztusig repül, aktív viráglátogató, a nőstény napvirág (*Helianthemum* spp.) és gólyaorr (*Geranium* spp.) fajok leveleire rakja petéit.

Elterjedés: A faj Nagy-Britanniában északon, illetve Skandináviában elterjedt, Dél- és Közép-Európa hegyvidékein lokálisabb. A goričkoi előfordulása teljesen váratlan adat, a faj állandó jelenléte a vizsgálati területen még tisztázatlan. Gyakorisági mutatója: 1.

Természetvédelmi jelentőség: A faj Szlovéniában nem veszélyeztetett, mivel a hegyvidékeken, főleg az erdőhatár felett, eléggé elterjedt. Kelet- és Közép-Szlovénia egyes elszigetelt állományai azonban veszélyeztetettek. Magyarországon csak az Északi-középhegység egyes pontjain fordul elő (ssp. *issekutzi*), védett faj.

Habitat: : Poseljuje prisojna cvetoča pobočja predvsem na karbonatni podlagi.

Biologija: Večinoma eno-generacijska vrsta, ki, leta od maja do avgusta. Pogosto obiskujejo cvetove, samice pa odlagajo jajčeca posamič naliste poponov (*Helianthemum* spp.) in krvomočnic (*Geranium* spp.).

Razširjenost: Hribska rjavka je splošno razširjena na severu Britanije in Skandinaviji, bolj lokalno pa se pojavlja v hribovjih južne in srednje Evrope. Najdba na Goričkem je presenetljiva in vprašanje je ali je vrsta na območju raziskave stalno prisotna. Indeks številčnosti: 1.

Ogroženost: Vrsta gledano v celoti ni ogrožena, saj poseljuje tudi območja nad gozdno mejo. Populacije v osrednji Sloveniji in proti vzhodu pa so večinoma zelo lokalizirane in ogrožene. Na Madžarskem se vrsta (ssp. *issekutzi*) pojavlja le na severovzhodu in je zaščitena.

Habitat: Mountainous species, which is confined to sunny flower-rich slopes mainly on calcareous ground.

Biology: Single- or double-brooded, depending on weather and altitude. The butterfly is usually on the wing from May to August. Adults frequently visit flowers, the females deposit eggs singly on the leaves of Rockrose (*Helianthemum* spp.) and Cranesbill (*Geranium* spp.) species.

Distribution: The species is widespread in northern Britain and Scandinavia, more local in the mountains of Southern and Central Europe. The record for Goričko was completely unexpected, and it is unclear whether the species is permanently present in the study area. Index of abundance: 1.

Conservation: The species is not considered threatened in Slovenia, as it is widespread in the mountains, usually above the tree line. However, many populations in central and eastern Slovenia are isolated and are therefore threatened by extinction. The Hungarian populations (referred to as ssp. *issekutzi*) are confined to sub-mountainous regions in the north-east, and are protected.

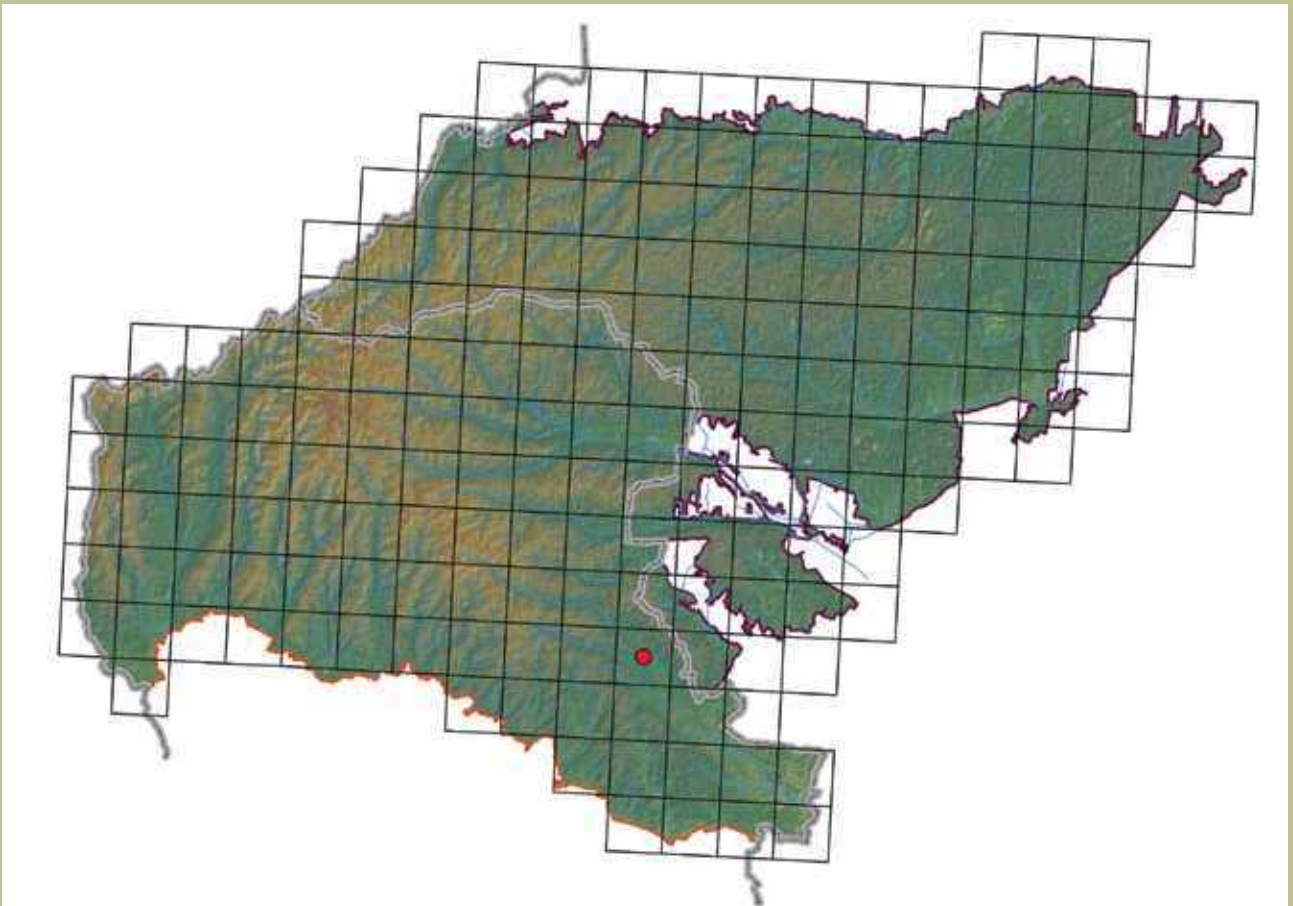
Karsztvidéki
szerecsenboglárka

Hribska rjavk

Northern Brown Argus

78

Cyaniris semiargus (Rottemburg, 1775)

Aprószemes boglárka

Élőhelyi viszonyok: Üde rétek, kaszálók, virágokban gazdag erdei tisztások jellegzetes faja.

Biológiája: Általában egynemzedékes, az Őrség és Goričko területén azonban két nemzedéke repül, májusban és július-augusztusban. Az imágók aktív viráglátogatók, a hímek gyakran csoportosan szívoznak a nedves talajon. A hernyó különböző pillangósvirágú növényeket (Fabaceae) fogyaszt.

Elterjedés: Egész Európában, így Szlovéniában és Magyarországon is elterjedt, az Őrség és Goričko területén is szinte mindenütt megtalálható. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Modri grašičar

Življenjski prostor: Značilen metulj vlažnih ekstenzivno gojenih travnikov z obiljem zelišč in sončnih jas.

Biologija: Večinoma ima eno generacijo, v Őrségu in na Goričkem pa dve, eno v maju in drugo od julija do avgusta. Tako samci kot samice pogosto obiskujejo cvetje, samci pa se lahko zbirajo tudi na mokrih površinah tal. Gosenice se razvijajo na številnih različnih vrstah metuljnic (Fabaceae).

Razširjenost: Ta metulj je splošno razširjen po Evropi, vključno s Slovenijo in Madžarsko, in prav tako v Őrségu in na Goričkem. Indeks številčnosti: 4.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Mazarine Blue

Habitat: Typical butterfly of humid, herb-rich hay meadows, and sunny clearings.

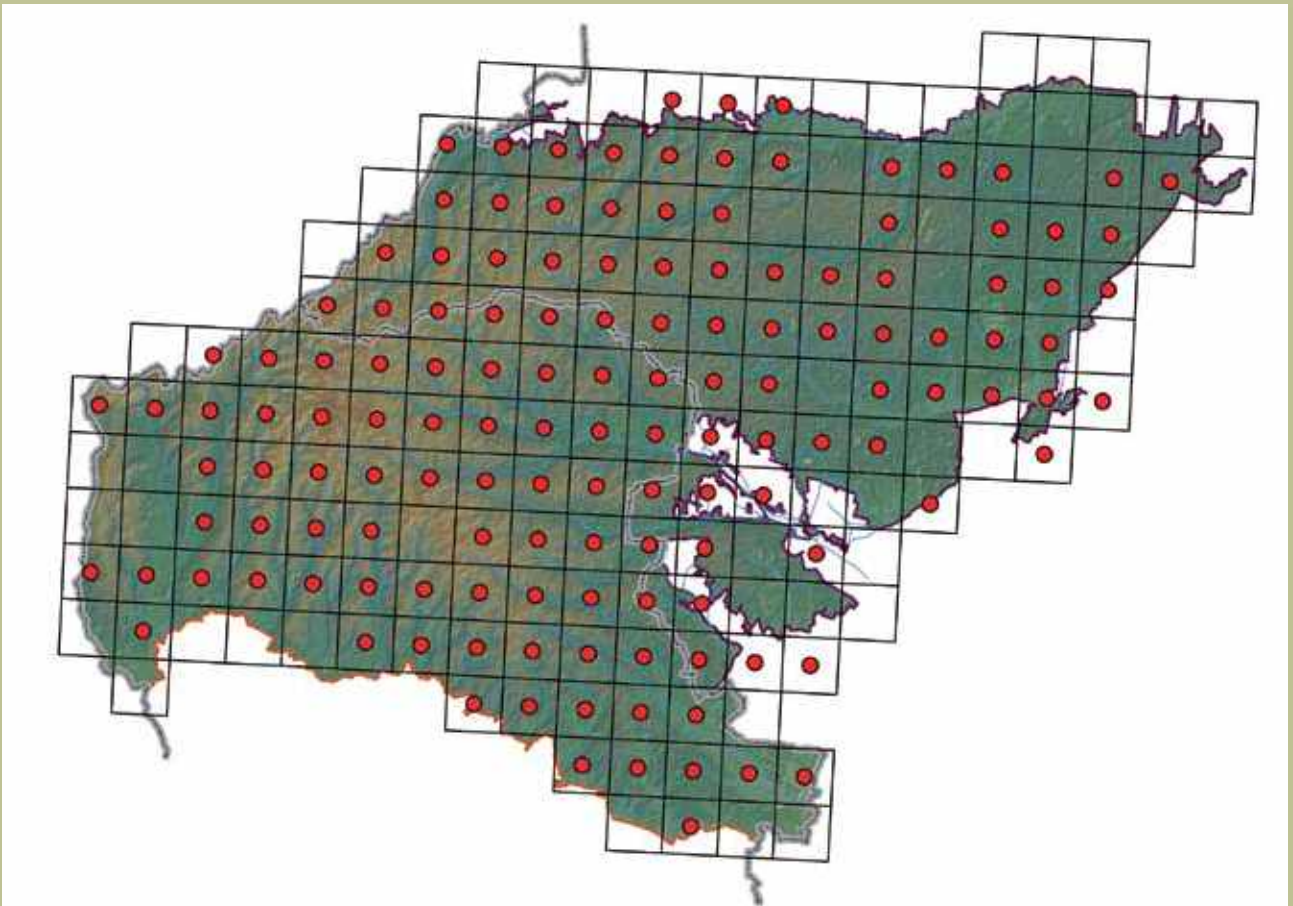
Biology: Single-brooded in most of its range, but has two generations in the Őrség and Goričko in May and July-August. Both sexes frequently visit flowers, males can assemble on wet soil surfaces. The caterpillars develop on a wide range of legumes (Fabaceae).

Distribution: Widespread in Europe, including Slovenia and Hungary, also in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, not protected.

79

Polyommatus icarus (Rottemburg, 1775)

Közösleges boglárka

Navadni modrin

Common Blue

Élőhelyi viszonyok: Mindenféle nyílt élőhelyen, még bolygatott területeken is előforduló tágtűrűsű faj.

Biológiája: Két-, esetenként háromnemzedékes, áprilistól szeptember végéig szinte folyamatosan repül. A lepke aktív viráglátogató, a hímek nedves talajon is szívogatnak. A nőtény különféle pillangós-virágúakra (Fabaceae) petézik.

Elterjedése: Egész Európában, így Szlovéniában és Magyarországon is elterjedt és gyakori. Az Őrség és Goričko területén mindenütt megtalálható. Gyakorisági mutatója: 5.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Življenjski prostor: Povsod prisotna vrsta, ki poseljuje odprte življenjske prostore vseh vrst, vključno z ruderalnimi polji.

Biologija: Ima dve, občasno celo tri generacije in leta od aprila do konca oktobra. Metulji pogosto obiskujejo cvetje, samce pa privlači tudi mokra površina tal. Samice ležejo jajčeca na različne metuljnice (Fabaceae).

Razširjenost: Po Evropi, vključno s Slovenijo in Madžarsko, je splošno razširjen. Najdemo ga tako rekoč povsod v Őrségu in na Goričkem. Kazalec številčnosti: 5.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Habitat: Ubiquitous species, it occurs in all sorts of open habitats, including ruderal fields.

Biology: Double, occasionally triple-brooded, it is on the wing from April until the end of September. The butterflies often visit flowers, males are also attracted to wet soil surfaces. Females lay their eggs on various legumes (Fabaceae).

Distribution: Widespread in Europe, including Slovenia and Hungary. It can be found basically everywhere in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 5.

Conservation: Not threatened, not protected.

Lycaenidae - Boglárkalepkék/Modrini/Coppers-Hairstreaks-Blues

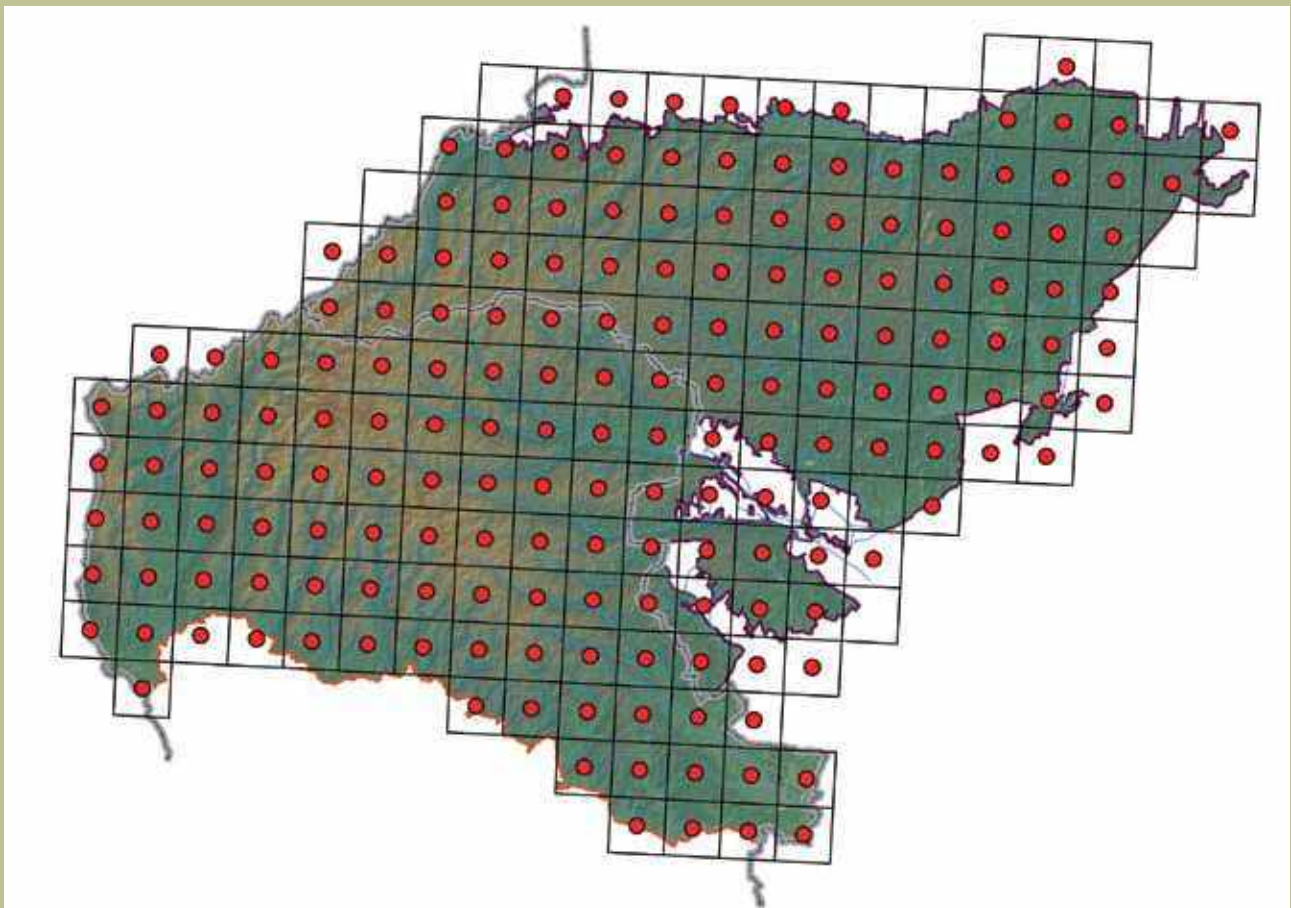
80

81

82

Polyommatus bellargus (Rottemburg, 1775)

Égyszínű boglárka

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban domb- és középhegységi száraz és meleg gyepekben fordul elő, szinte kizárólag meszes alapkőzeten.

Biológiája: Kétnemzedékes, az imágó május-június és július-augusztusban repül. A lepke aktív viráglátogató, a hernyó különféle pillangósvirágúakon (Fabaceae) fejlődik.

Elterjedés: Dél- és Közép-Európában elterjedt faj, Goričko területéről egyetlen példányban került elő. A faj állandó jelenléte a vizsgálati területen még tisztázatlan. Gyakorisági mutatója: 1.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Sinji modrin

Habitat: Poseljuje suhe tople travnike v gričevjih skoraj izključno na karbonatni podlagi.

Biologija: Leta v dveh generacijah maj-junij in julij-avgust. Pogosto obiskujejo cvetove, gosenice pa se prehranjujejo z različnimi vrstami metuljnic.

Razširjenost: Vrsta je pogosta in splošno razširjena v južni in srednji Evropi. Iz obravnavanega območja je znan le en podatek, tako da je njena stalna prisotnost vprašljiva. Indeks številčnosti: 1.

Ogroženost: Ni ogrožena, ni zavarovana.

Adonis Blue

Habitat: It occurs in dry and warm grasslands in hilly area, almost exclusively on limestone substrate.

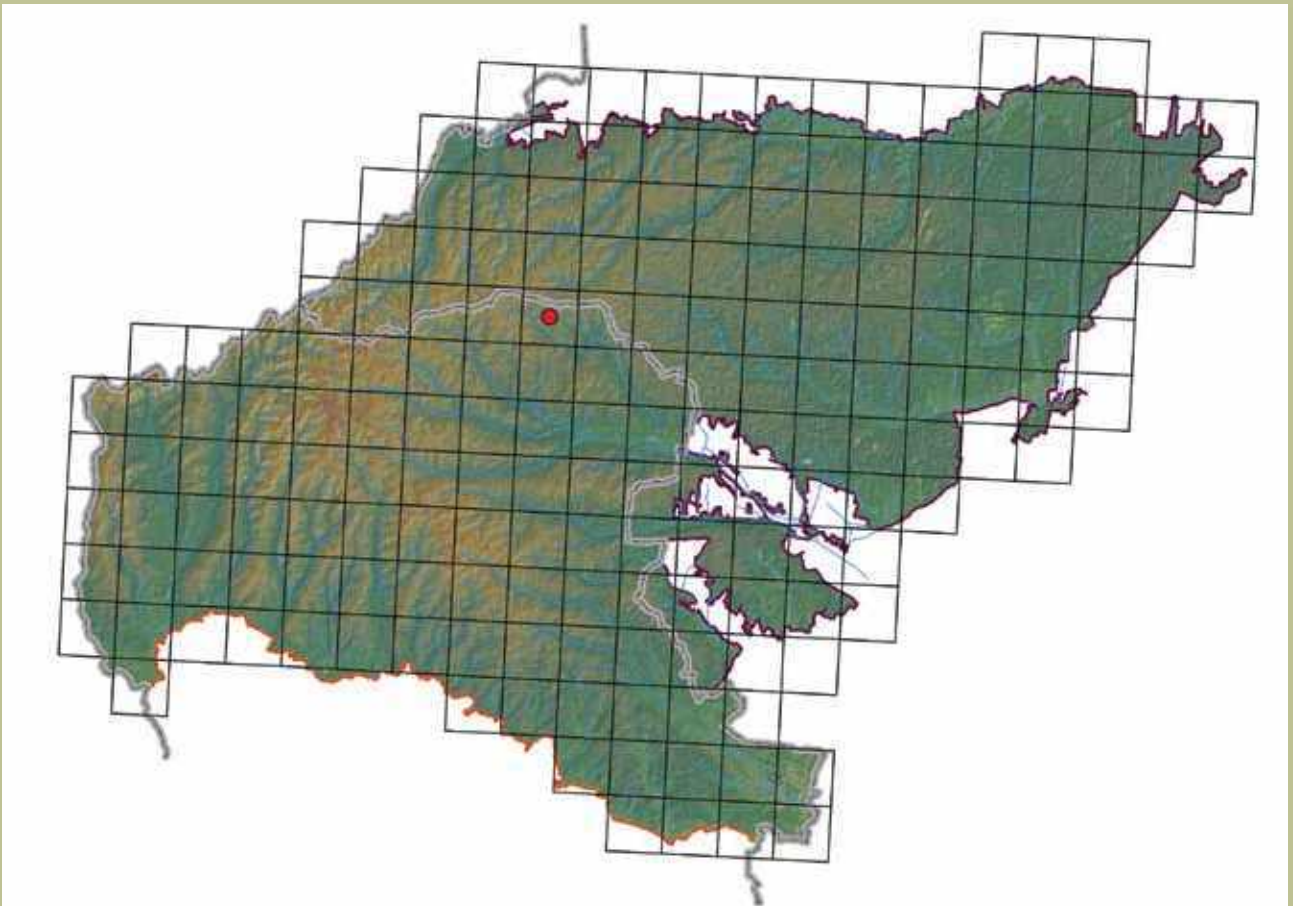
Biology: Double-brooded, the imagos fly in May-June and July-August. The butterflies frequently visit flowers, the caterpillars develop on various legumes (Fabaceae).

Distribution: The species is widespread in Southern and Central Europe. It is known from a single record from Goričko, and it is unclear whether the species is permanently present in the surveyed area. Index of abundance: 1.

Conservation: Not threatened, not protected

83

Limnitis populi (Linnaeus, 1758)

Nagy nyárfalepke

Veliki trepetlikar

Poplar Admiral

Élőhelyi viszonyok: A faj a hegyvidékek lomb- és fenyőzónájának határán, illetve a lomb-fenyő elegyes tajgaerdőkben találja meg optimális életfeltételeit. Alacsonyabb tengerszint feletti magasságon lokálisan tenyészik nedves és hideg mikroklímájú patak völgyekben.

Biológiája: Egynemzedékes, a lepkék május végén kelnek, és június végéig július elejéig repülnek. Életük legnagyobb részét a lombkoronában töltik, elsősorban hím egyedek ereszkednek le, hogy nedves talajból, állati ürülékből vagy tetemekből ásványi anyagokat szívogassanak. A nőstény petéit idősebb rezgőnyárok (*Populus tremula*) lombkoronájában a levelekre helyezi.

Elterjedés: Európában szórványos, északon gyakoribb. Az Őrség és Goričko egyik legritkábban megfigyelhető nappali lepkéje, a térképezés során nem került elő, recens Őrségi megfigyelései azonban 2008-2009-ből is vannak. Gyakorisági mutatója: 1.

Természetvédelmi jelentőség: Magyarországi állományai peremhelyzetűek, amelyeket a klíma szárazabbá válása mellett a helytelen erdőgazdálkodás is veszélyeztet, ugyanis az idős rezgőnyár egyedeket az erdőnevelési munkálatok során rendszeresen kivágják. Magyarországon védett. Szlovéniában nem veszélyeztetett, nem védett.

Življenjski prostor: Gozdna vrsta, ki naseljuje prehode med listnatimi in iglastimi gozdovi v gorah in mešanih gozdovih tajge na severu. V nižjih predelih se pojavlja le v hladnih in vlažnih dolinah.

Biologija: To je enogeneracijska vrsta in metulji se začnejo pojavljati konec maja, nato pa letajo do konca junija ali začetka julija. Ostajajo pretežno v krošnjah dreves, le samci se občasno spustijo na tla, kjer srkajo minerale na vlažnih tleh, živalskih iztrebkih in kadavrih. Samice izležejo jajčeca na liste trepetlike (*Populus tremula*).

Razširjenost: V srednji Evropi je razširjen zelo sporadično, običajnejši pa je na severu. V Őrségu in na Goričkem je med najredkejšimi vrstami. Med projektom kartiranja ni bil opažen, najdbo pa so zabeležili v Őrségu v letih 2008 in 2009. Kazalec številčnosti: 1.

Varstvo: Večina madžarskih populacij je v ekološko obrobem položaju in zato so bolj izpostavljene podnebnim spremembam. Ogrožajo jih neustrezni gozdarski posegi, saj stare trepetlike ob redčenju gozdov ponavadi izsekavajo. Na Madžarskem je zavarovan. V Sloveniji ni ogrožen in ni zavarovan.

Habitat: A woodland species, which inhabits the broad-leaved – coniferous transition zone in mountains and mixed taiga forest in the north. At lower elevations it is restricted to cool and humid valleys.

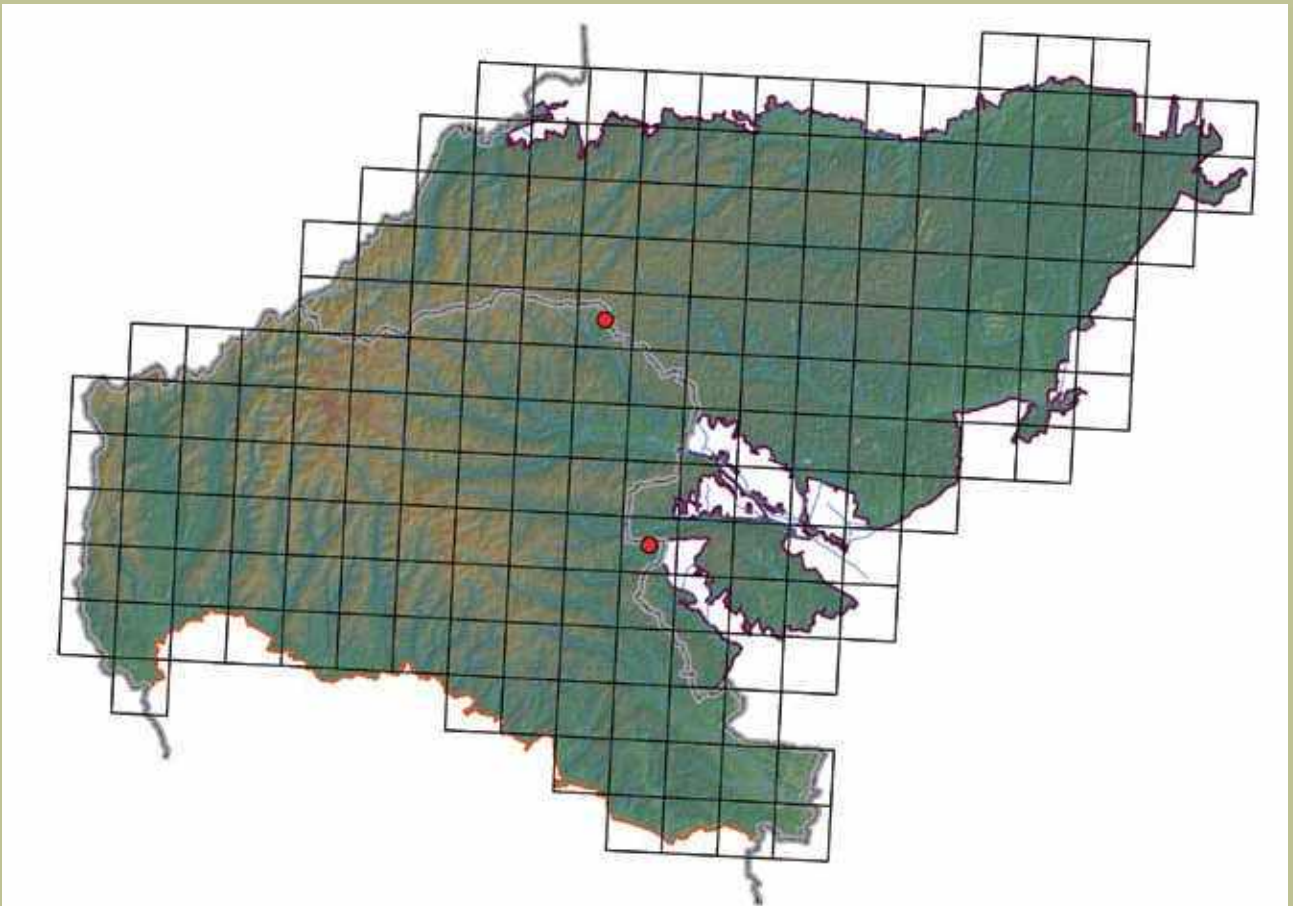
Biology: Single-brooded, the butterflies emerge at the end of May, and are on the wing until the end of June, beginning of July. They stay mostly in the canopy, only the males descend to the ground occasionally to intake minerals from wet soil, animal dung or carcasses. The females lay eggs on leaves of tall Aspen (*Populus tremula*) trees.

Distribution: It is very sporadically distributed in Central Europe, commoner in the north. It is one of the rarest species in the Őrség and Goričko. It was not found during the mapping project, but was recorded in the Őrség in 2008 and 2009. Index of abundance: 1.

Conservation: Most Hungarian populations are in ecologically marginal situation, and are, therefore, more exposed to climate change. They are threatened by inappropriate forestry practices, as old Aspen tress are usually cut out from forests during thinning. Protected in Hungary. Not threatened, not protected in Slovenia.

84

Neptis rivularis (Scopoli, 1763)

Nagy fehér sávospoke

Veliki kresničar

Hungarian Glider

Élőhelyi viszonyok: Tágtűrűsű faj, amely szárazabb dombvidékektől az alföldi mocsárerdőkig sokféle élőhelytípusban tenyészik, urbán környezetben, parkokban, kertekben is többfelé előfordul.

Biológiája: Egynemzedékes, az imágó viszonylag hosszú életű (május végétől-júliusig közepéig repül), virágokon ritkán szívogat, inkább erdőszegélyek mentén vagy a tápnövény körül repkedve figyelhető meg. Hernyója elsősorban őshonos gyöngyvessző fajokon fejlődik: szirti gyöngyvessző (*Spiraea media*), fűzlevelű gyöngyvessző (*S. salicifolia*). Városi környezetben gyakran a dísznővényként ültetett kertészeti változatain is (pl. *S. nipponica*) megtelepszik, hegyvidékeken azonban tápnövényt vált és a hűvösebb völgyekben tenyésző tündérfürtöt (*Aruncus dioicus*) fogyasztja.

Elterjedése: Európában szigetszerűen elterjedt, az Őrség és Goričko területén ritka, főleg egyesével bukkantak fel kóborló egyedei. Egyes években gyakoribb lehet Őriszentpéter belterületén, ahol ültetett gyöngyvesszőn tenyészik. Gyakorisági mutatója: 2.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, Magyarországon védett.

Življenjski prostor: Naseljuje veliko različnih gozdnih življenjskih okolij, od suhega gričevja do nižinskega gozda z močvirji, pojavlja pa se tudi v urbanih okoljih, kot so parki in vrtovi.

Biologija: Ima eno generacijo in odrasli metulji živijo dolgo; letajo od konca maja do sredine julija. Metulji redko obiskujejo cvetove, najpogosteje jih je mogoče videti, kako jadrajo ob gozdnih robovih ali okoli svoje larvalne hranilne rastline. Gosenice se prehranjujejo predvsem z domačimi vrstami medvejk (*Spiraea*: *S. media*, *S. salicifolia*), prilagodijo pa se tudi vrtnim križancem (*S. nipponica*). V goratih predelih menja svojo hranilno rastlino in uporablja navadno kresničevje (*Aruncus dioicus*), ki raste v hladnih dolinah.

Razširjenost: Po Evropi je razširjen sporadično, v Őrségu in na Goričkem pa je redek, čeprav je lahko lokalno pogost v parkih v Őriszentpétu, kjer je mogoče najti posajene grme medvejk (*Spiraea*). Kazalec številčnosti: 2.

Varstvo: Ni ogrožen, na Madžarskem pa je zavarovan.

Habitat: It occurs in a wide range of woodland habitats from dry hills to lowland swamp forest, also in urban areas, such as parks and gardens.

Biology: Single-brooded, the imagos are long-lived, being on the wing from the end of May to mid-July. The butterfly rarely visits flowers, and is most often seen gliding along forest edges or around its larval foodplant. The caterpillars feed primarily on native *Spiraea* species: *S. media*, *S. salicifolia*, but can also adapt to garden hybrids (*S. nipponica*). In mountainous area it changes its foodplant to Goat's Beard (*Aruncus dioicus*), which grows in cool valleys.

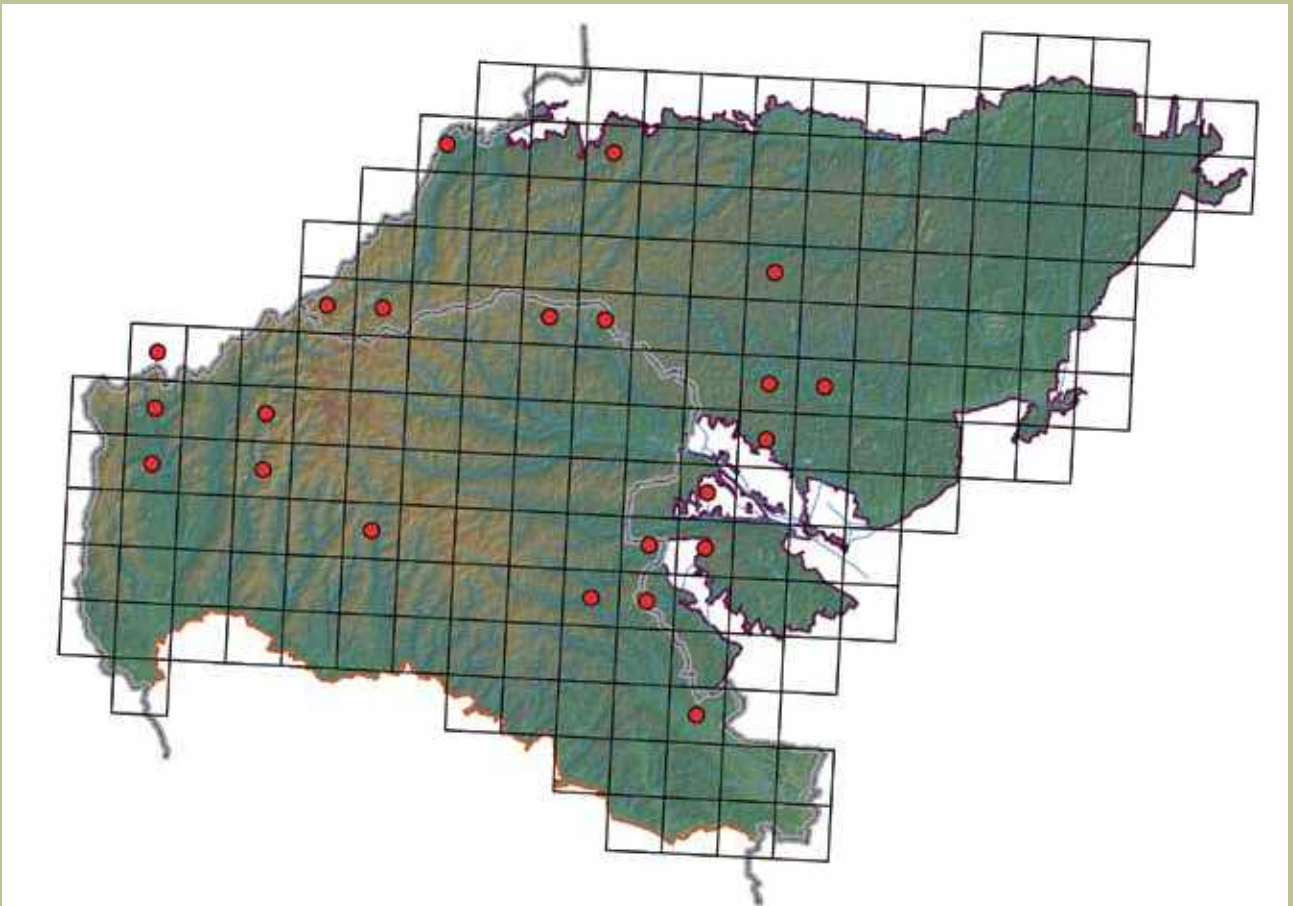
Distribution: It is sporadic in Europe and rare in the Őrség and Goričko. It can though be locally common in parks in Őriszentpéter, where planted *Spiraea* bushes are found. Index of abundance: 2.

Conservation: Not threatened, protected in Hungary.

Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

85

Neptis sappho (Pallas, 1771)

Kis fehérsávoslepke

Mali kresničar

Common Glider

Élőhelyi viszonyok: Lomberdők és azok szegélyeinek karakterfaja.

Biológiája: Két- vagy háromnemzedékes, időjárástól függően, az imágó április végétől szeptember végéig szinte folyamatosan repül. Virágokat igen ritkán látogat, hím példányok azonban gyakran szivogatnak nedves talajon. A faj eredetileg lednek (*Lathyrus* spp.) fajokon fejlődött, főleg tavaszi ledneken (*L. vernus*) és fekete ledneken (*L. niger*), de sikeresen adaptálódott a behurcolt fehér akáchoz (*Robinia pseudoacacia*), amely ma már elsőleges tápnövényévé vált, legalábbis Közép-Európában.

Elterjedése: Európában egy keskeny sávban lokálisan terjedt el Olaszországtól Ukrajnáig, délen pedig észak Görögorszáig. Az Őrség és Goričko területén viszonylag elterjedt és gyakori. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, Magyarországon védett.

Življenjski prostor: V glavnem se pojavlja v listnatih gozdovih in ob gozdnih robovih.

Biologija: Odvisno od letnega časa ima dve ali tri generacije; metulj leta skoraj neprekinjeno od poznega aprila do konca septembra. Odrasli metulji redko obiskujejo cvetove, samci pa pogosto sesajo minerale z vlažne površine tal. Prvotna hranilna rastlina te vrste so bili grahorji (*Lathyrus* spp.), zlasti spomladanski grahor (*L. vernus*) in črni grahor (*L. niger*), zdaj pa so povsem prilagojeni tujerodni robiniji (*Robinia pseudoacacia*), ki je postala njihova glavna larvalna rastlina, vsaj v srednji Evropi.

Razširjenost: Ta vrsta je v Evropi lokalno razširjena v ozkem pasu od vzhodne Italije do Ukrajine in severne Grčije na jugu. V Őrségu in na Goričkem je splošno razširjena in pogosta. Kazalec številčnosti: 4.

Varstvo: Ni ogrožen, na Madžarskem pa je zavarovan.

Habitat: It occurs mainly in deciduous forests and along forest edges.

Biology: Double- or triple-brooded, depending on season; the butterfly is on the wing almost continuously from late April until the end of September. Adults very rarely visit flowers, males often intake minerals from wet soil surfaces. The species originally used Peas (*Lathyrus* spp.) as its foodplant, mainly Spring Pea (*L. vernus*) and Black Pea (*L. niger*), but it is now fully adapted to the introduced False Acacia (*Robinia pseudoacacia*), which has become its primary larval foodplant, at least in Central Europe.

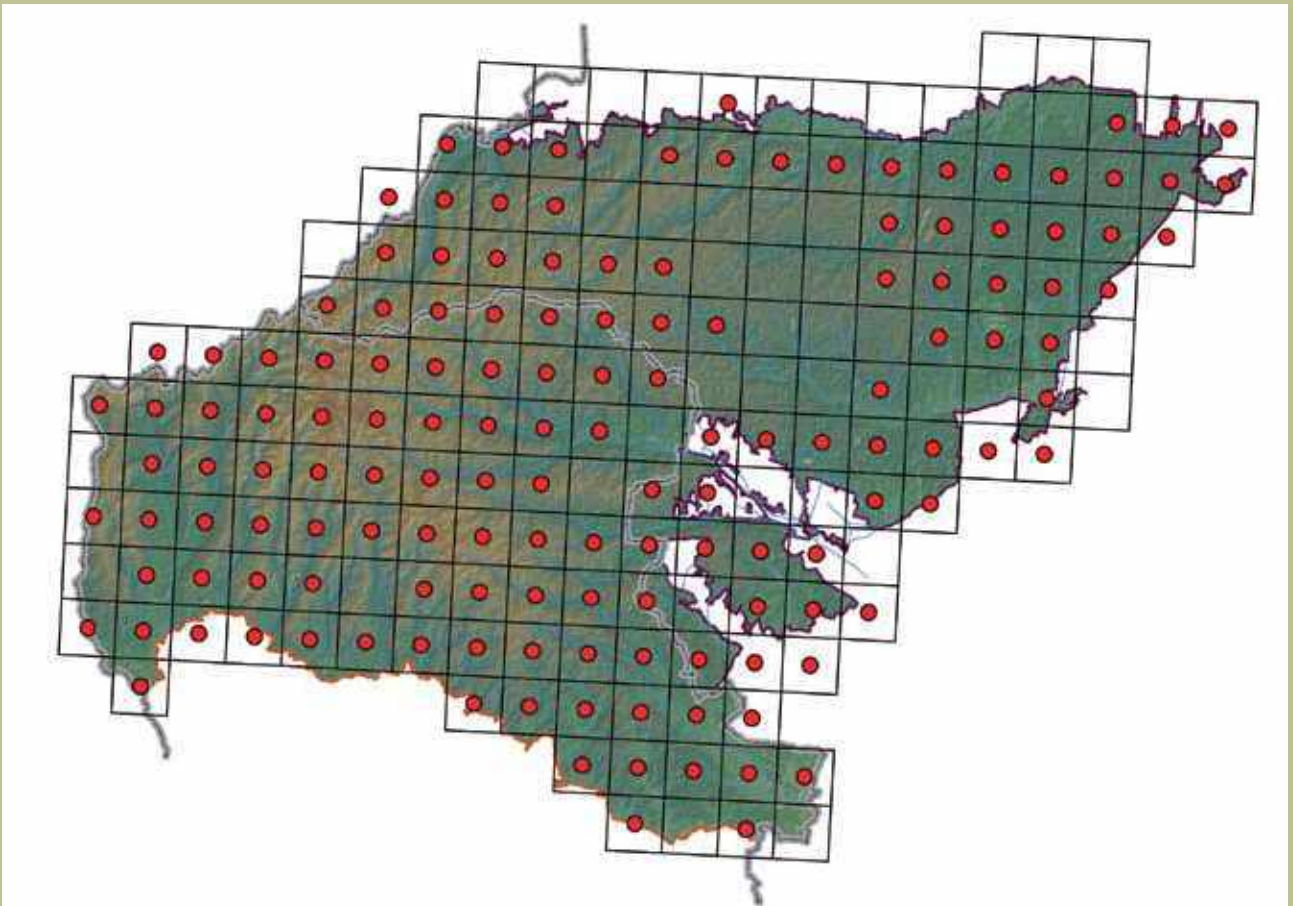
Distribution: The species is locally distributed in a narrow belt in Europe from eastern Italy through to Ukraine and northern Greece in the south. In the Őrség and Goričko it is widespread and common. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, protected in Hungary.

Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

86

Argynnis paphia (Linnaeus, 1758)

Nagy gyöngyházlepke

Élőhelyi viszonyok: Üde lomberdők és azok szegélyeinek karakterfaja. Gyakran erdőkhez közeli réteken, tisztásokon is előfordul.

Biológiája: Egynemzedékes, júniustól szeptember közepéig repül. Az imágó aktív viráglátogató, a hernyó különböző ibolyaféléken (*Viola* spp.) fejlődik.

Elterjedése: Európa erdős területein általánosan elterjedt. Az Őrség és Goričko területén mindenütt előfordul. Gyakorisági mutatója: 5.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Gospica

Življenjski prostor: Naseljuje vlažne listnate gozdove in njihove robove. Pojavlja se lahko tudi na gozdnih jasad in travnikih v bližini gozda.

Biologija: Leta v eni generaciji od junija do sredine septembra. Metulji pogosto obiskujejo cvetove. Gosenice se razvijajo na različnih vrstah vijolic (*Viola* spp.).

Razširjenost: Po evropskih gozdovih in gozdnatih območjih je splošno razširjen. V Őrségu in na Goričkem je ta vrsta splošno razširjena in pogosta. Kazalec številčnosti: 5.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Silver-washed
Fritillary

Habitat: It inhabits humid broad-leaved forests and their edges. It can also occur in clearings and meadows, close to woodland areas.

Biology: Single-brooded, the imagos fly from June until mid-September. The butterfly frequently visits flowers. The larvae develop on various Violet (*Viola* spp.) species.

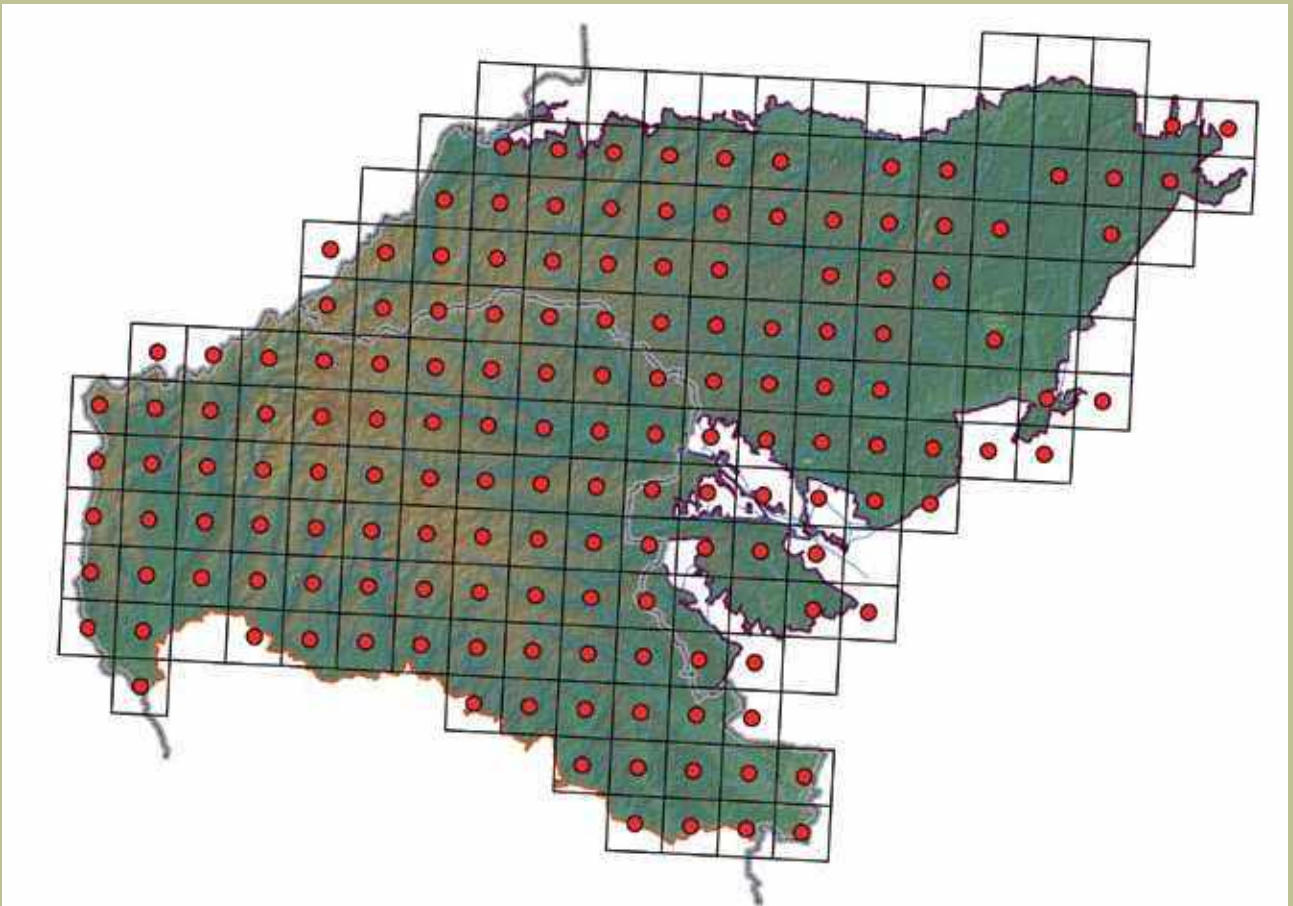
Distribution: Widely distributed in forest and woodland areas in Europe. In the Őrség and Goričko the species is widespread and common. Index of abundance: 5.

Conservation: Not threatened, not protected.

Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

87

Argynnis adippe (Linnaeus, 1758)

Ezüstös
gyöngyházlepke

Élőhelyi viszonyok: Üde és mezofil lomberdők és azok szegélyeinek karakterfaja, azonban a lepkék életük nagy részét erdőkhöz közeli virágban gazdag réteken, tisztásokon töltik.

Biológiája: Egynemzedékes, júniustól szeptember elejéig repül. Az imágó aktív viráglátogató, a hernyó különböző ibolyaféléken (*Viola* spp.) fejlődik.

Elterjedése: Európa erdős területein elterjedt. Az Őrség és Goričko területén mindenütt előfordul. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Pisani bisernik

Življenjski prostor: Naseljuje vlažne in mezofilne listnate gozdove in gozdne robove, čeprav odrasli metulji preživijo večino življenja na travnikih, bogatih s cvetjem, in na jasnah v bližini gozda.

Biologija: Ima eno generacijo in odrasli metulji letajo od junija do zgodnjega septembra. Metulji pogosto obiskujejo cvetove; gosenice se razvijajo na različnih vrstah vijolic (*Viola* spp.).

Razširjenost: Po evropskih gozdovih in gozdnatih območjih je splošno razširjen. V Őrségu in na Goričkem je ta vrsta splošno razširjena in pogosta. Kazalec številčnosti: 4.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

High Brown Fritillary

Habitat: It inhabits humid and mesophilous broad-leaved forests and forest edges, although the adults spends most of their lives in flower-rich meadows and clearings close to woodland areas.

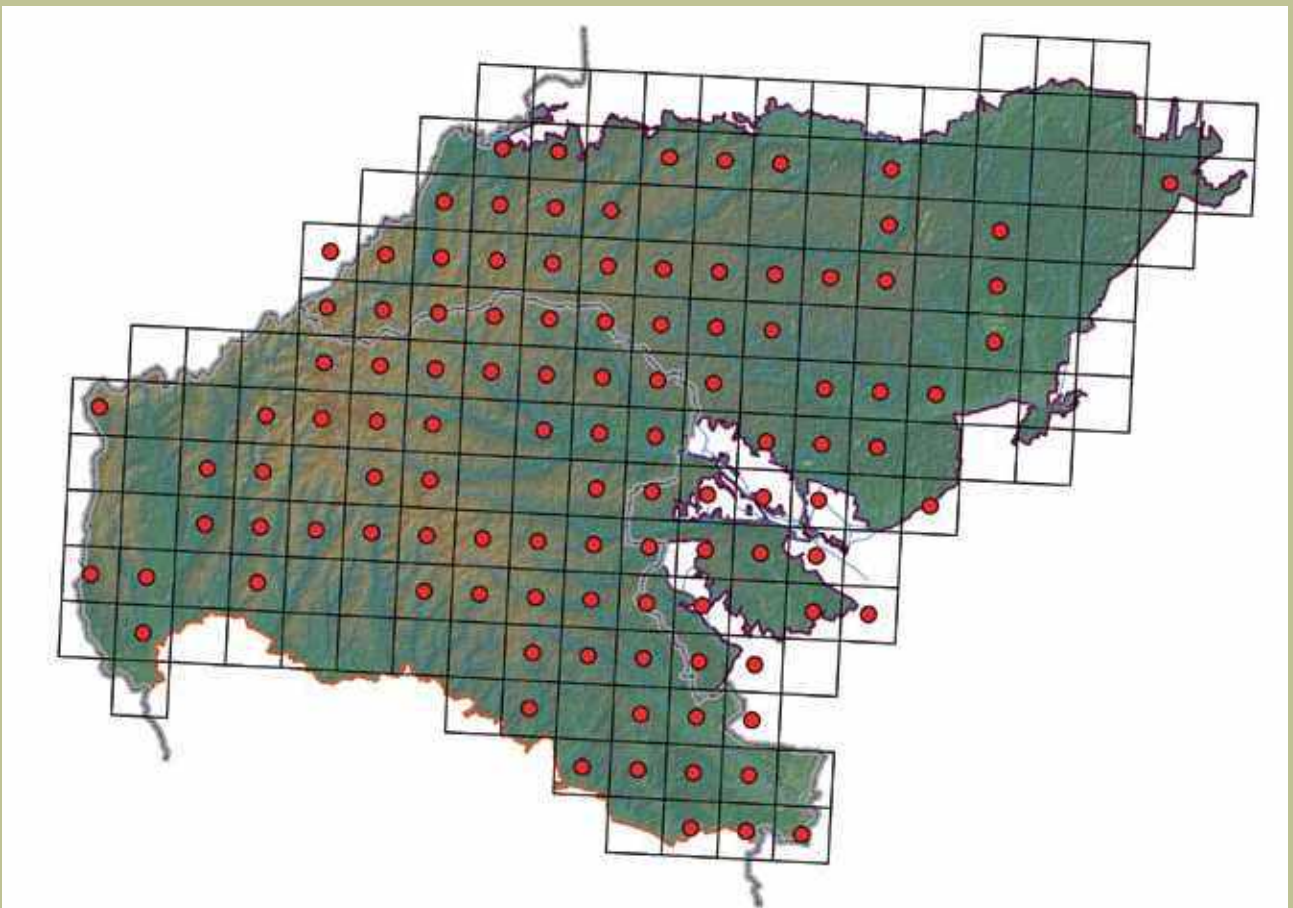
Biology: Single-brooded, the imagos fly from June until the early-September. The butterflies frequently visit flowers; the larvae develop on various Violet (*Viola* spp.) species.

Distribution: Widely distributed in forest and woodland areas in Europe. In the Őrség and Goričko the species is widespread and common. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, not protected.

88

Argynnis niobe (Linnaeus, 1758)

Ibolya-gyöngyházlepke

Temni bisernik

Niobe Fritillary

Élőhelyi viszonyok: Hegy- és dombvidéki réteken, erdőszegélyekben, tisztásokon és bokros területeken fordul elő.

Biológiája: Egynemzedékes, május végétől augusztus elejéig repül, tengerszintfeletti magasságtól függően. Az imágó aktív viráglátogató, a hernyó különböző ibolyaféléken (*Viola* spp.) fejlődik.

Elterjedése: Európa nagy részén és Szlovéniában is elterjedt. Magyarországon az elterjedése igen foltos. A Goričko területéről csak egyetlen régi adata ismert, az atlaszba egyetlen új őrségi (Apátistvánfalva/Števanovci) megfigyelés alapján került be. Gyakorisági mutatója: 1.

Természetvédelmi jelentőség: Szlovéniában nem veszélyeztetett, Magyarországon nem védett, bár állományai csökkennek.

Življenjski prostor: Naseljuje različne vrste travišč, gozdne robove, jase in grmovje, zlasti v gričevnati in gorati pokrajini.

Biologija: Leta v eni generaciji od poznega maja do sredine avgusta, odvisno od nadmorske višine. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove. Gosenice se prehranjujejo z različnimi vrstami vijolic (*Viola* spp.).

Razširjenost: V večini Evrope in Slovenije je ta vrsta splošno razširjena. Na Madžarskem je razširjena zelo neenakomerno, v zaplatah. Za Goričko obstaja podatek o eni sami najdbi v preteklosti in tudi v atlas je ta vrsta vključena na podlagi ene same nedavno zapisane najdbe v Őrség (Apátistvánfalva/Števanovci). Kazalec številčnosti: 1.

Varstvo: V Sloveniji vrsta ne velja za ogroženo, na Madžarskem pa sicer ni zavarovana, a se število metuljev manjša.

Habitat: It occurs in various types of grasslands, forest edges, clearings and scrub, mostly in hilly and mountainous landscape.

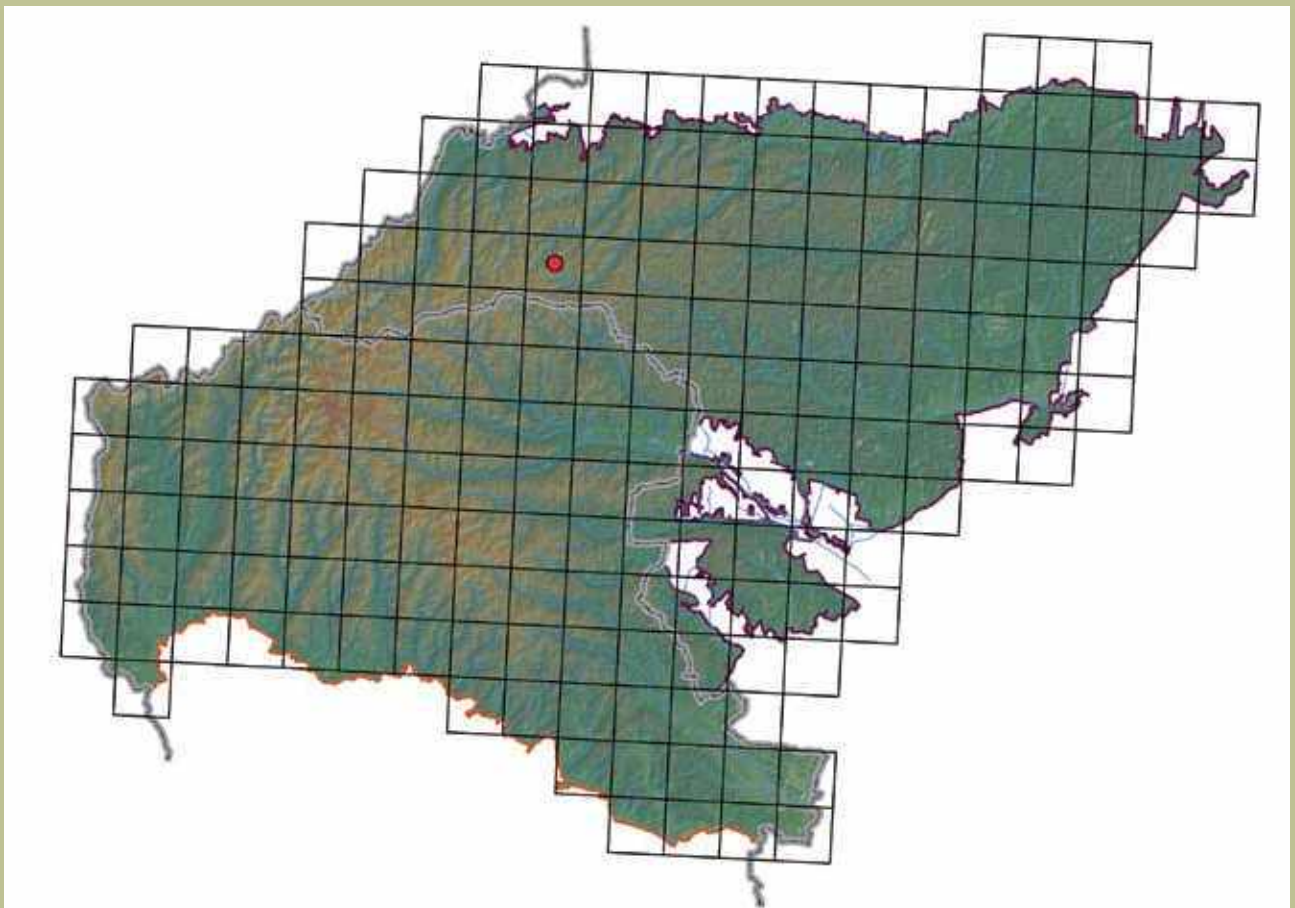
Biology: Single-brooded, the imagos fly from late May to mid-August, depending on altitude. The butterflies frequently visit flowers, the larvae feed on various Violet (*Viola* spp.) species.

Distribution: The species is widespread in most of Europe and Slovenia. The distribution is very patchy in Hungary. There is only a single, old record for Goričko, the inclusion of the species in the atlas is based also on a single recent record from the Őrség (Apátistvánfalva/Števanovci). Index of abundance: 1.

Conservation: The species is not considered threatened in Slovenia, not protected but in decline in Hungary.

89

Argynnis aglaja (Linnaeus, 1758)

Kerekfoltú
gyöngyházlepke

Élőhelyi viszonyok: Üde és mezofil lomberdők és azok szegélyeinek karakterfaja. Gyakran erdőkhöz közeli réteken, tisztásokon is előfordul.

Biológiája: Egynemzedékes, júniustól augusztus végéig repül. Az imágó aktív viráglátogató, a hernyó különböző ibolyaféléken (*Viola* spp.) fejlődik.

Elterjedése: Európa erdős területein elterjedt. Az Őrség és Goričko területén mindenütt előfordul. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Bleščeči bisernik

Življenjski prostor: Naseljuje vlažne in mezofilne listnate gozdove in gozdne robove, čeprav odrasli metulji preživijo večino življenja na travnikih, bogatih s cvetjem, in na jasah v bližini gozda.

Biologija: Ima eno generacijo in odrasli metulji letajo od junija do zgodnjega septembra. Metulji pogosto obiskujejo cvetove. Gosenice se razvijajo na različnih vrstah vijolic (*Viola* spp.).

Razširjenost: Splošno razširjen je po evropskih gozdovih in gozdnatih območjih, prav tako je razširjen in pogost tudi v Őrségu in na Goričkem. Kazalec številčnosti: 4.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Dark Green Fritillary

Habitat: It inhabits humid and mesophilous broad-leaved forests and forest edges, although the adults spends most of their lives in flower-rich meadows and clearings close to woodland areas.

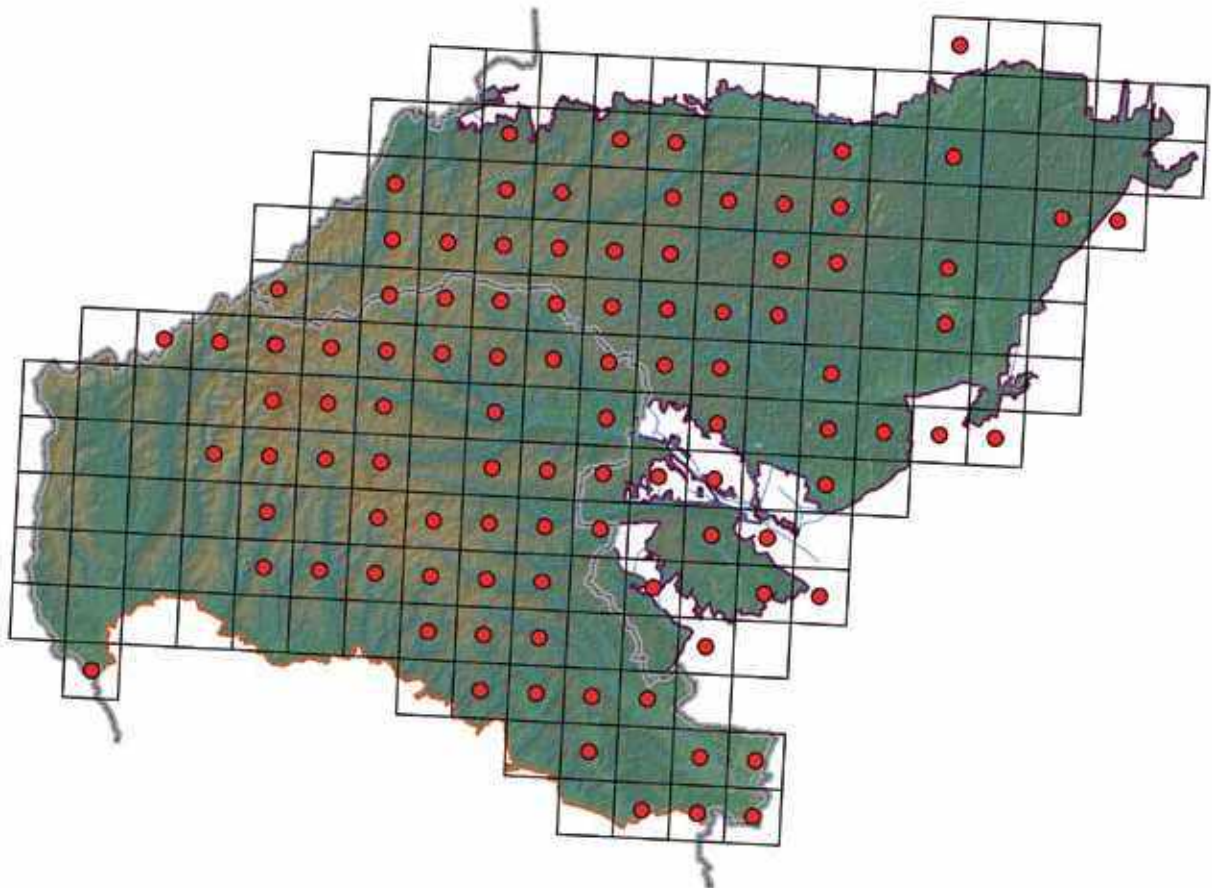
Biology: Single-brooded, the imagos fly from June until early-September. The butterflies frequently visit flowers; the larvae develop on various Violet (*Viola* spp.) species.

Distribution: Widely distributed in forest and woodland areas in Europe. It is widespread and common in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, not protected.

90

Issoria lathonia (Linnaeus, 1758)

Közösleges
gyöngyházlepke

Élőhelyi viszonyok: A Mediterráneumban mindenféle nyílt élőhelyen tenyészik, északra vándorolva elsősorban szárazabb és melegebb gyepekben, bokros és bolygatott területeken és szegélyekben jelenik meg.

Biológiája: Többnemzedékes, április elejétől októberig folyamatosan repül. Az imágó aktív viráglátogató, a hímek territóriumtartók, gyakran ülnek a csupasz talajon. a hernyó különböző ibolyaféléken (*Viola* spp.) fejlődik.

Elterjedése: Dél-Európában általánosan elterjedt, rendszeres vándor, ezért Szlovéniában, és Magyarországon is bárhol előfordulhat. Az Őrség és Goričko területén egyesével sokfelé előkerült. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett vándorfaj.

Pisana lesketavka

Življenjski prostor: Naseljuje vse vrste odprtih življenjskih okolij v Sredozemlju. Med selitvami se pojavlja večinoma na suhih in toplih traviščih, grmičevju ter na ruderalnih območjih in njihovih robovih.

Biologija: Ima več generacij, odrasli metulji letajo neprekinjeno od zgodnjega aprila do oktobra. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove, samci so teritorialni in pogosto sedijo na golih tleh. Gosenice se prehranjujejo z različnimi vrstami vijolic (*Viola* spp.).

Razširjenost: Splošno razširjen je po južni Evropi. Ta metulj je redni selivec in se pojavlja skoraj povsod po Sloveniji in na Madžarskem, tudi na območju raziskave. Kazalec številčnosti: 4.

Varstvo: Vrsta selivca, ki ni ogrožen in ni zavarovan.

Queen of Spain
Fritillary

Habitat: It inhabits all sorts of open habitats in the Mediterranean. During migration, it occurs mostly in dry and warm grasslands, scrubland and ruderal sites and their edges.

Biology: Multi-brooded, the imagos fly continuously from early April to October. The butterflies frequently visit flowers, the males are territorial and they often sit on bare ground. The larvae feed on various Violet (*Viola* spp.) species.

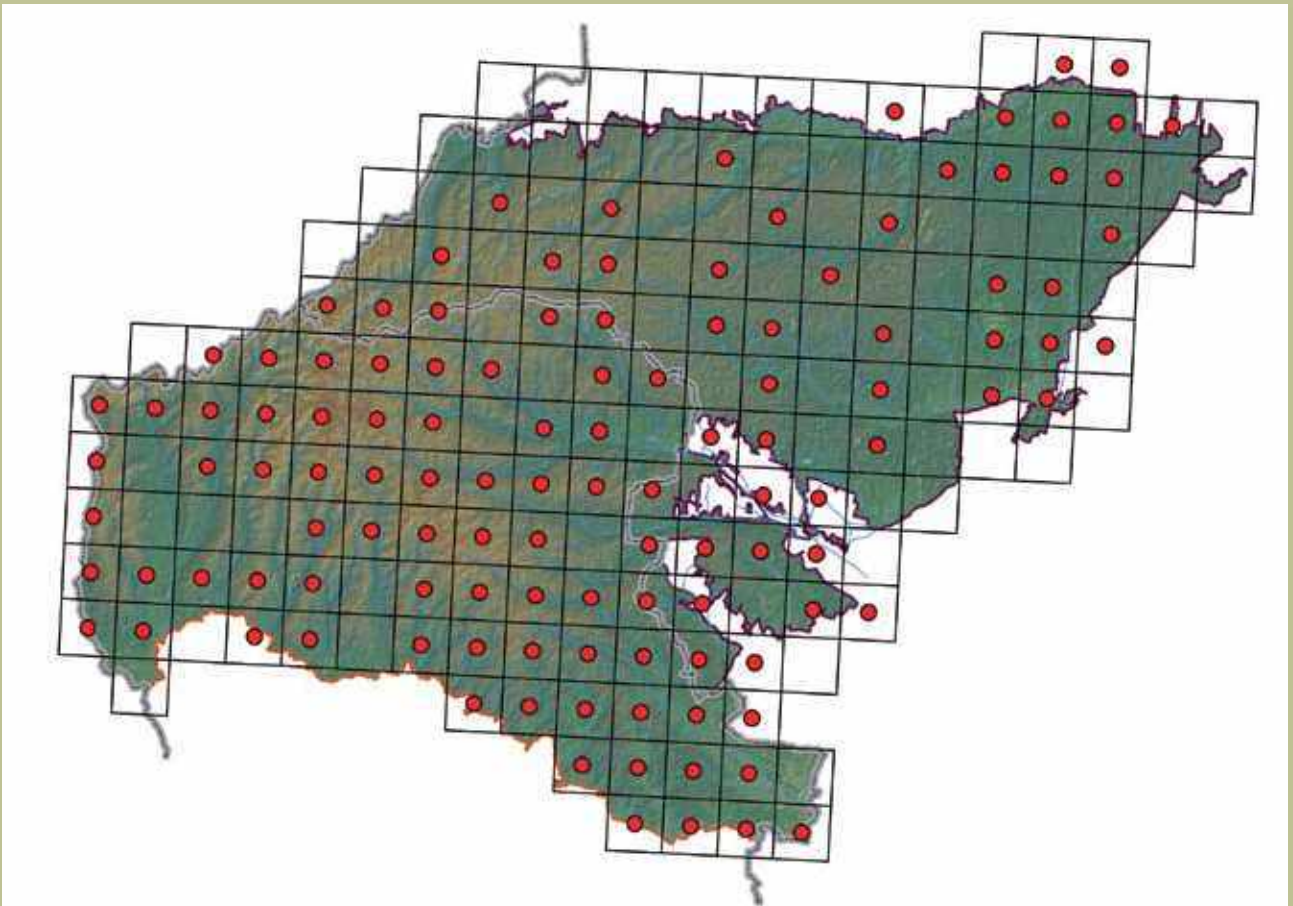
Distribution: Widely distributed in Southern Europe. A regular migrant, which occurs in most of Slovenia and Hungary, including the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, not protected migratory species.

Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

91

Brenthis daphne ([Denis & Schiffermüller], 1775)

Málna-gyöngyházlepke

Élőhelyi viszonyok: Erdőszegélyek, erdei tisztások, irtások karakterfaja, cserjésedő réteken is előfordul.

Biológiája: Egynemzedékes, az imágó június elejétől július végéig repül. A lepke aktív viráglátogató, gyakran figyelhető meg szederfajok vagy málna (*Rubus* spp.) virágán szívogatni, amelyek a hernyó fő tápnövényei is.

Elterjedése: Dél- és Közép-Európában, így az Őrség és Goričko területén is általánosan elterjedt. Gyakorisági mutatója: 5.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Robidov livadar

Življenjski prostor: Je značilna vrsta gozdnih robov, gozdnih jas in grmičevja.

Biologija: Ima eno generacijo, ki leta od junija do poznega julija. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove, zlasti vrste robid in jagod (*Rubus* spp.), ki jih uporabljajo tudi kot larvalne hranilne rastline.

Razširjenost: V južni in srednji Evropi, vključno z območjem raziskave, je splošno razširjen. Kazalec številčnosti: 5.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Marbled Fritillary

Habitat: Typical species of forest edges, clearings and scrubland.

Biology: Single-brooded, the imagos fly from June to late July. The butterflies frequently visit flowers, especially Bramble and Strawberry (*Rubus* spp.) species, which are also used as larval foodplant.

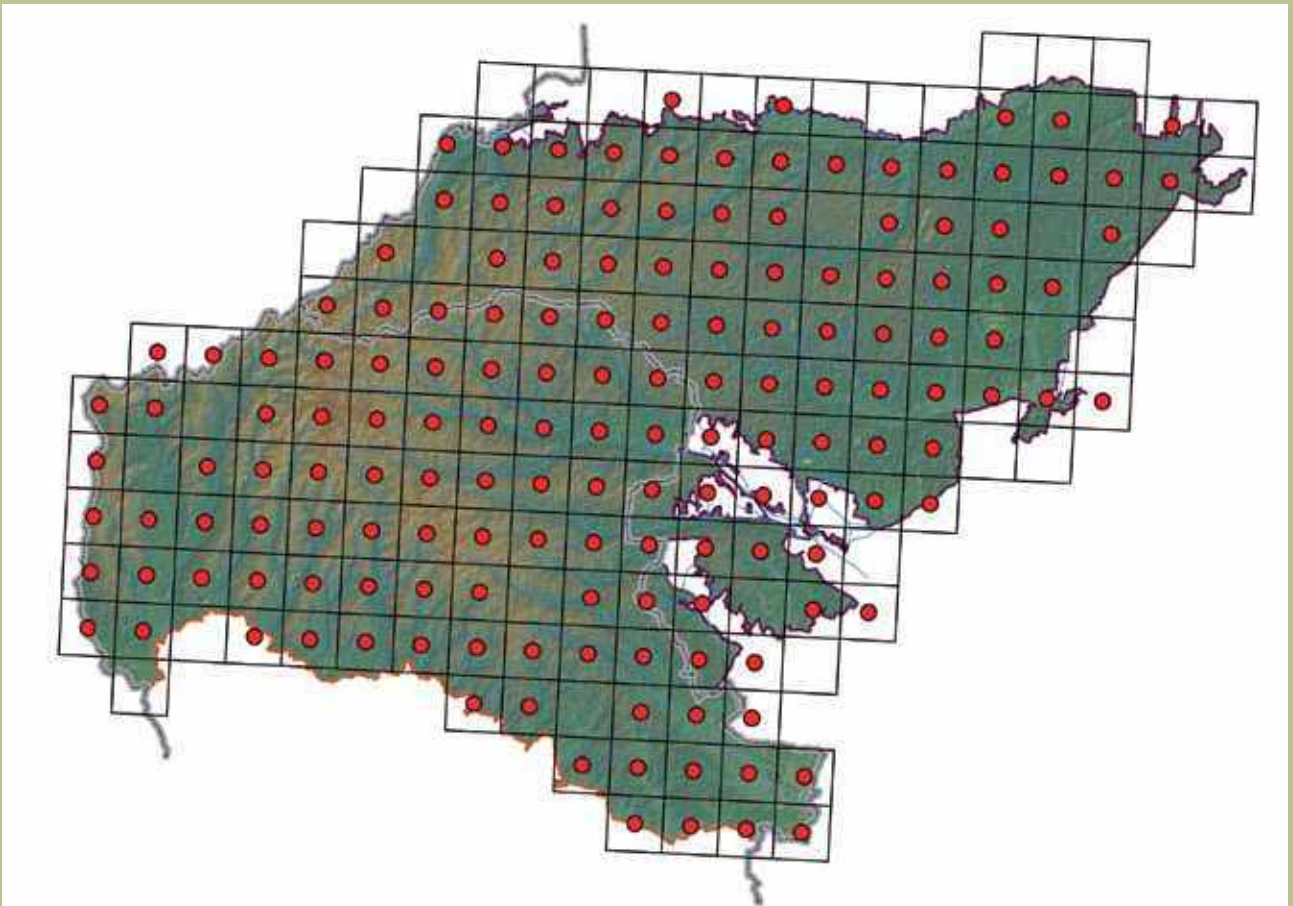
Distribution: Widespread in Southern and Central Europe, including the Őrség and Goričko. Index of abundance: 5.

Conservation: Not threatened, not protected.

Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

92

Brenthis ino (Rottemburg, 1775)

Lápi gyöngyházlepke

Élőhelyi viszonyok: Patakmenti és üde láprétek szegélyeiben, magaskórósokban, illetve félszáraz kaszálóréteken, legelőkön fordul elő.

Biológiája: Egynemzedékes, az imágó május végétől július végéig repül. A lepke aktív viráglátogató. A hernyó fő tápnövényei a réti legyezőfű (*Filipendula ulmaria*) és a koloncos legyezőfű (*F. vulgaris*).

Elterjedése: Európában szigetszerűen, az Őrség és Goričko területén általánosan elterjedt faj. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, Magyarországon védett faj.

Močvirski livadar

Življenjski prostor: Pojavlja se vzdolž robov vlažnih travnikov, v bližini vodotokov ter tudi na mezo-filnih in vlažnih ekstenzivno gojenih travnikih in pašnikih.

Biologija: Leta v eni generaciji od poznega maja do poznega julija. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove. Gosenice se prehranjujejo z brestovolistnim osladom (*Filipendula ulmaria*) in navadnim osladom (*F. vulgaris*).

Razširjenost: Splošno, a sporadično razširjen po Evropi, v Őrségu in na Goričkem pa je splošno razširjen. Kazalec številčnosti: 4.

Varstvo: Ni ogrožen, na Madžarskem pa je zavarovan.

Lesser Marbled
Fritillary

Habitat: It occurs along edges of damp meadows near streams, also in mesophilous hay meadows and pasture.

Biology: Single-brooded, the imagos fly from late May to late July. The butterflies frequently visit flowers. The caterpillars feed on Meadowsweet (*Filipendula ulmaria*) and Dropwort (*F. vulgaris*).

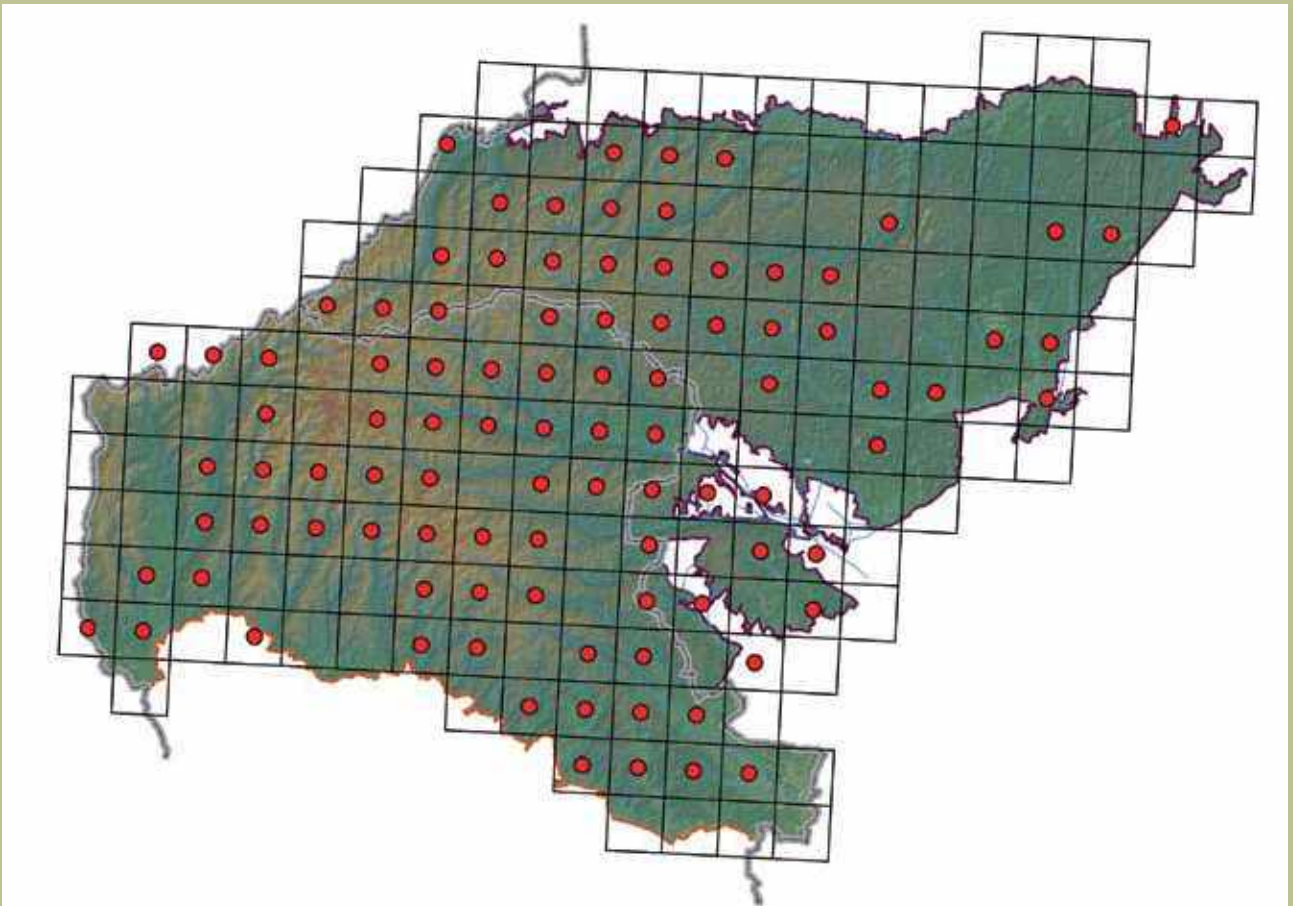
Distribution: Widely distributed but sporadic in Europe, widespread in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, protected in Hungary.

Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

93

Boloria dia (Linnaeus, 1758)

Kis gyöngyházlepke

Élőhelyi viszonyok: Tágtűrűsű faj, szinte mindenféle gyepes élőhelyen előfordul.

Biológiája: Kétnemzedékes, az imágó április-májusban és július-augusztusban repül. A lepke aktív viráglátogató. A hernyó különböző ibolyaféléken (*Viola* spp.) fejlődik.

Elterjedése: Európában elterjedése szigetszerű, az Őrség és Goričko területén általánosan elterjedt. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Mali tratar

Življenjski prostor: Pojavlja se v odprtih travnatih življenjskih prostorih.

Biologija: Ima dve generaciji, in sicer od aprila do maja in od julija do avgusta. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove. Gosenice se prehranjujejo z različnimi vrstami vijolic (*Viola* spp.).

Razširjenost: Po Evropi je splošno, a sporadično razširjen, v Őrségu in na Goričkem pa je splošno razširjen. Kazalec številčnosti: 4.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Weaver's Fritillary

Habitat: It occurs in all sorts of open, grassy habitats.

Biology: Double-brooded, the imagos fly in April-May and July-August. The butterflies frequently visit flowers. The caterpillars feed on various Violet (*Viola* spp.) species.

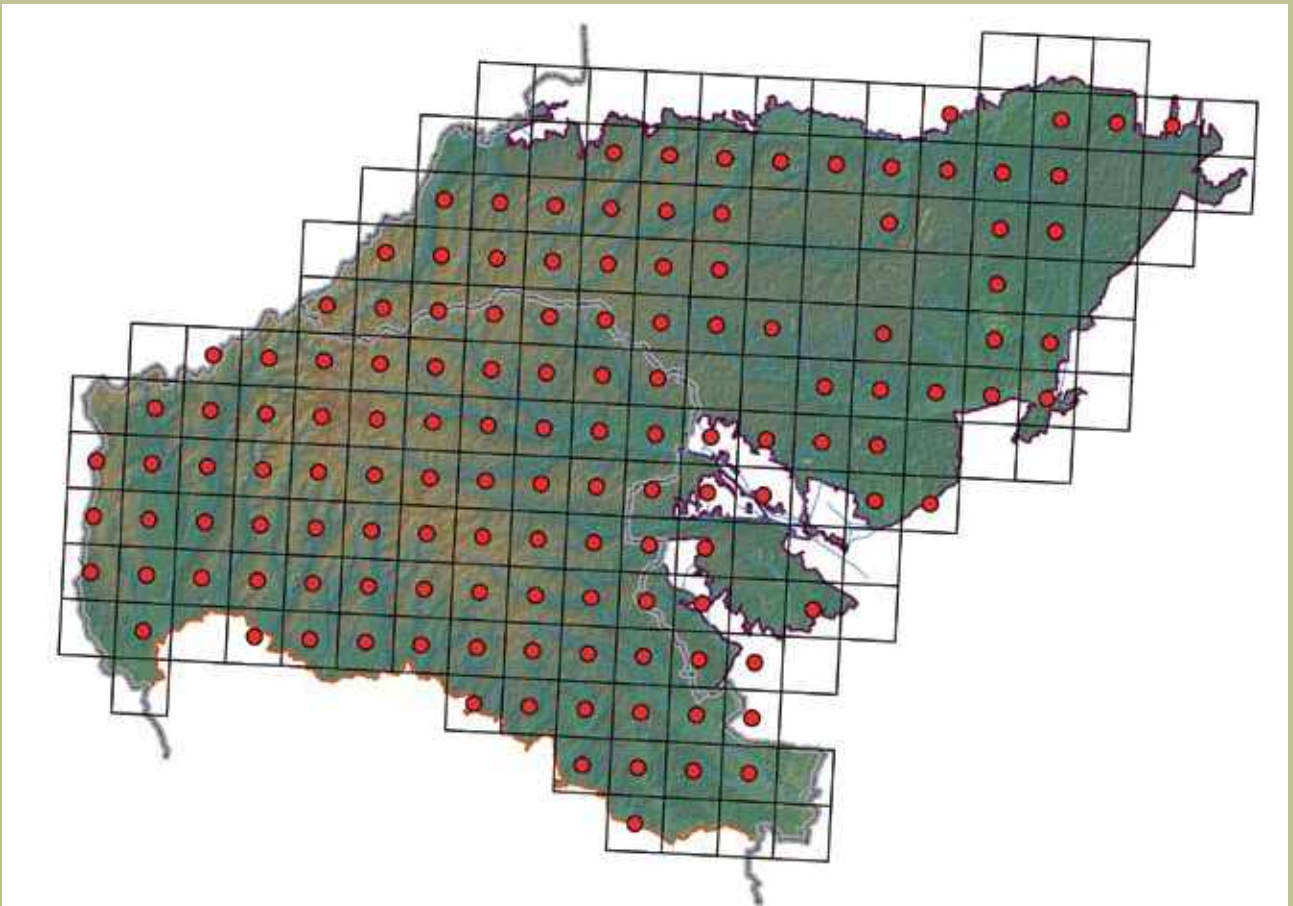
Distribution: Widely distributed but sporadic in Europe, widespread in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, not protected.

Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

94

Boloria euphrosyne (Linnaeus, 1758)

Árvácska-
gyöngyházlepke

Élőhelyi viszonyok: Üde lomberdők szegélyeinek, tisztásainak karakterfaja. Hegyvidéki kaszálórét-
ken és legelőkön is előfordul.

Biológiája: Egynemzedékes, az imágó május közepétől júliusig repül, esetenként második részleges
nemzedéke (július-augusztus) is kifejlődhet. A lepke aktív viráglátogató. A hernyó különböző ibolya-
féléken (*Viola* spp.) fejlődik.

Elterjedése: Európa nagy részén megtalálható, a vizsgálati területen azonban igen ritka, a térképe-
zés során az Őrségből csak pár példánya került elő, Goričko területén nem került elő. Gyakorisági
mutatója: 1.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett faj, Magyarországon védett.

Pomladni tratar

Življenjski prostor: Značilna vrsta robov in čistin v vlažnih listnatih gozdovih in gozdnatih predelih.
Pojavlja se lahko tudi na planinskih travnikih in pašnikih.

Biologija: Leta v eni generaciji od sredine maja do julija z občasno delno drugo generacijo od julija
do avgusta. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove. Gosenice se prehranjujejo z različnimi vrstami
vijolic (*Viola* spp.).

Razširjenost: Pojavlja se skoraj povsod po Evropi. Na območju raziskave je izredno redek, v Őrségu
je bil opažen le nekajkrat, na Goričkem pa ne. Kazalec številčnosti: 1.

Varstvo: Ni ogrožen, na Madžarskem pa je zavarovan.

Pearl-bordered
Fritillary

Habitat: Typical species of edges and clearings in humid broad-leaved forests and woodlands. It can
also occur in montane meadows and pastures.

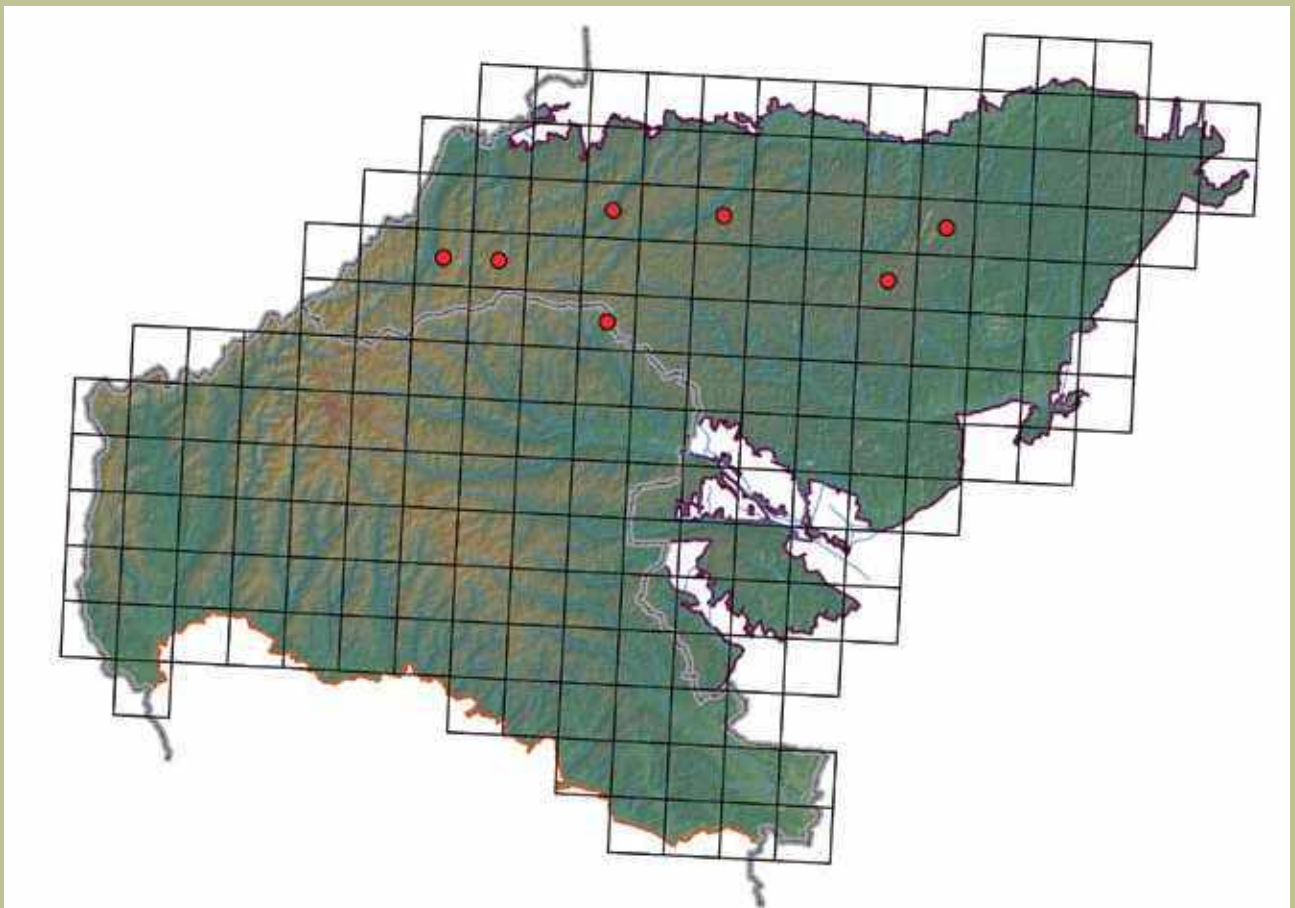
Biology: Single-brooded from mid-May to July with an occasional partial second brood in July-Au-
gust. The imagos frequently visit flowers. The caterpillars feed on various Violet (*Viola* spp.) species.

Distribution: It occurs in most of Europe, but is extremely rare in the survey area with just a few
records from the Őrség and no recent record from Goričko. Index of abundance: 1.

Conservation: Not threatened, protected in Hungary.

95

Boloria selene ([Denis & Schiffermüller], 1775)

Fakó gyöngyházlepke

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban üde és nedves kaszálóréteken, lápréteken fordul el, erdei tisztásokon, erdőszegélyekben is megtalálható.

Biológiája: Kétnemzedékes, az imágó május-júniusban és augusztusban repül. A lepke aktív viráglátogató. A hernyó különböző ibolyaféléken (*Viola* spp.) fejlődik.

Elterjedése: Európában általánosan elterjedt, a vizsgálati területen mindenütt előfordul. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Sebezhetőként (VU) szerepel a szlovéniai lepkék vörös listáján, állományait elsősorban a gyepterületek vízelvezetése és a gyepgazdálkodás intenzifikációja veszélyezteti. Magyarországon nem veszélyeztetett, védett.

Srebrni tratar

Življenjski prostor: Naseljuje zlasti vlažne travnike, pojavlja pa se tudi na gozdnih jasah in ob gozdnih robovih.

Biologija: Ima dve generaciji, od maja do junija in v avgustu. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvektove. Gosenice se prehranjujejo z različnimi vrstami vijolic (*Viola* spp.).

Razširjenost: V Evropi in prav tako v Őrségú in na Goričkem je splošno razširjen. Kazalec številčnosti: 4.

Varstvo: Na rdeči seznam slovenskih metuljev je uvrščen kot ranljiva vrsta (V); število teh metuljev upada v glavnem zaradi izsuševanja in vse intenzivnejše rabe vlažnih travišč. Na Madžarskem ni ogrožen, a je zavarovan.

Small Pearl-bordered
Fritillary

Habitat: It occurs primarily in damp meadows, also in clearings and along forest edges.

Biology: Double-brooded, the imagos fly in May-June and August. The butterflies frequently visit flowers. The caterpillars feed on various Violet (*Viola* spp.) species.

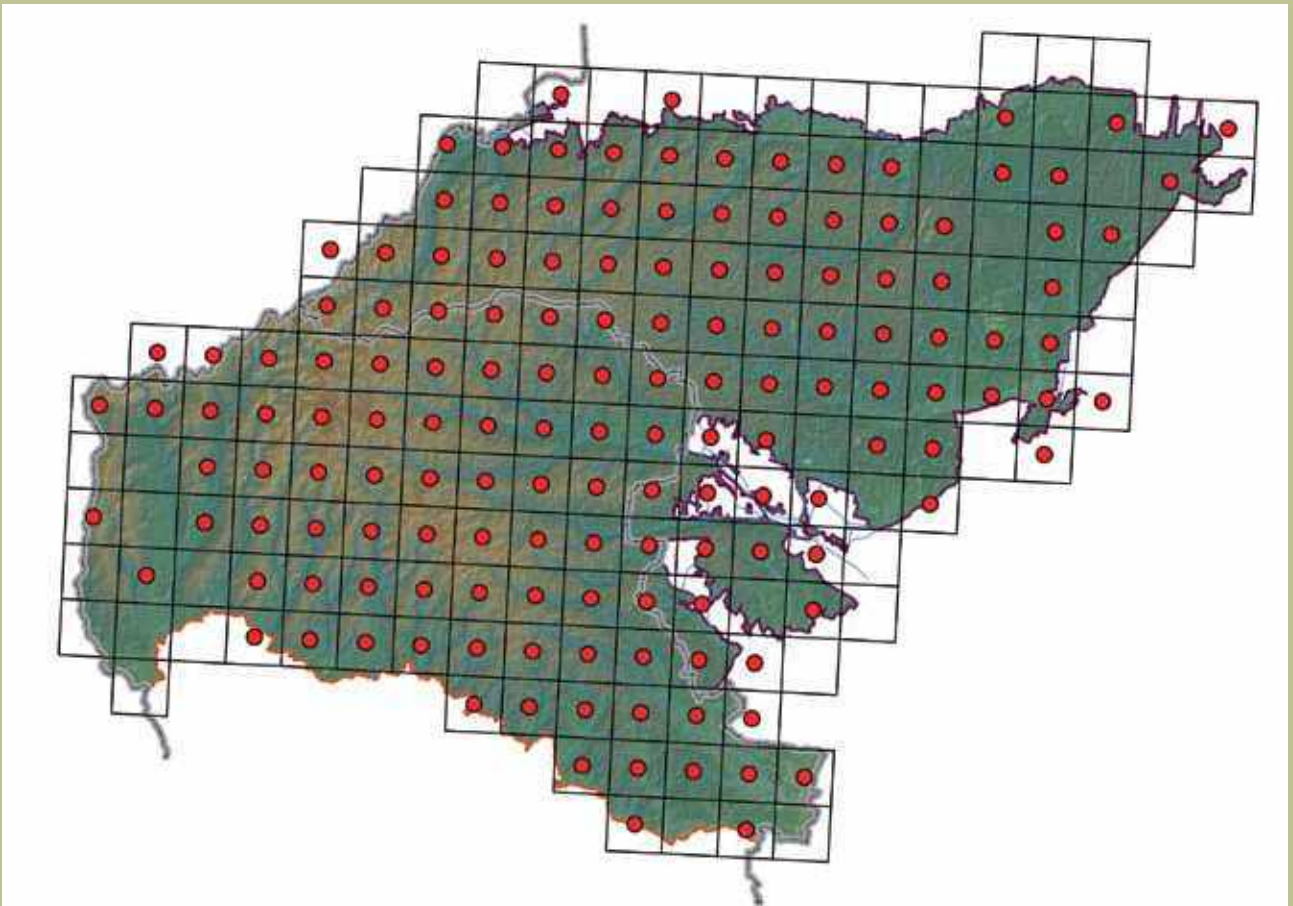
Distribution: Widespread in Europe, also in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Included as vulnerable (VU) in the Red List of Slovenian Lepidoptera; declining mainly due to drainage and intensification of wet grasslands. Not threatened but protected in Hungary.

Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

96

Apatura ilia ([Denis & Schiffermüller], 1775)

Kis színjótészlepké

Élőhelyi viszonyok: Tipikus élőhelyei patakok és folyók menti füzes galériaerdők, de vegyes lombhullató erdők szegélyében, erdei utak és tisztások mentén is előfordul.

Biológiája: Közép-Európában általában egynemzedékes (május-július), míg a vizsgálati területen második nemzedéke (augusztus) is kifejlődik. Az imágók gyakran a lombkoronaszintben tartózkodnak, a hímek a nedves talajon, állati ürüléken vagy tetemeken oldott ásványi sókat, vagy kicsorgó fanedveket szívogatnak. Hernyója főleg fa alakú fűz (*Salix* spp.) fajokon fejlődik.

Elterjedése: Dél és Közép-Európában főként hegy és dombvidékeken, valamint folyók mentén elterjedt. A vizsgálati területen sokfelé előfordul. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentősége: A kis színjótészlepké sebezhetőként (VU) szerepel a szlovéniai lepkék vörös listáján, az Őrségben és Goričko területén tenyésző populáció stabil. Magyarországon védett faj.

Mali spreminjavček

Življenjski prostor: Značilna vrsta vrbovih obrežnih gozdov vzdolž rek in potokov. Pojavlja se lahko tudi vzdolž robov mešanih listnatih gozdov, ob gozdnih poteh in na jasah.

Biologija: Ponavadi ima v srednji Evropi le eno generacijo, ki leta maja in junija, v območju raziskave pa se redno pojavlja tudi druga generacija. Odrasli metulji ponavadi ostajajo v krošnjah dreves, čeprav samci pogosto srkajo minerale z vlažne površine tal ali mrhovine. Tako samce kot samice privlači fermentiran drevesni sok, ki kaplja z dreves. Gosenice se prehranjujejo z različnimi vrstami vrb (*Salix* spp.).

Razširjenost: Sporadično se pojavlja v gričevnatih krajinah južne in srednje Evrope ter vzdolž rek. V Őrségú in na Goričkem je splošno razširjen. Kazalec številčnosti: 4.

Varstvo: Mali spreminjavček je uvrščen na rdeči seznam metuljev Slovenije kot ranljiva vrsta (V), populacija v Őrségú in na Goričkem pa je stabilna. Na Madžarskem je zavarovan.

Lesser Purple Emperor

Habitat: Typical species of willow gallery forest along rivers and streams. It can also occur along edges of mixed broad-leaved forests, forest tracks and in clearings.

Biology: Usually single-brooded in Central Europe in May-June, but a second brood regularly occurs in the survey area. The adults often stay in the canopy, although males often intake minerals from wet soil surfaces or animal carrion. Both sexes are attracted to fermented sap oozing from trees. The caterpillars feed on various Willow (*Salix* spp.) species.

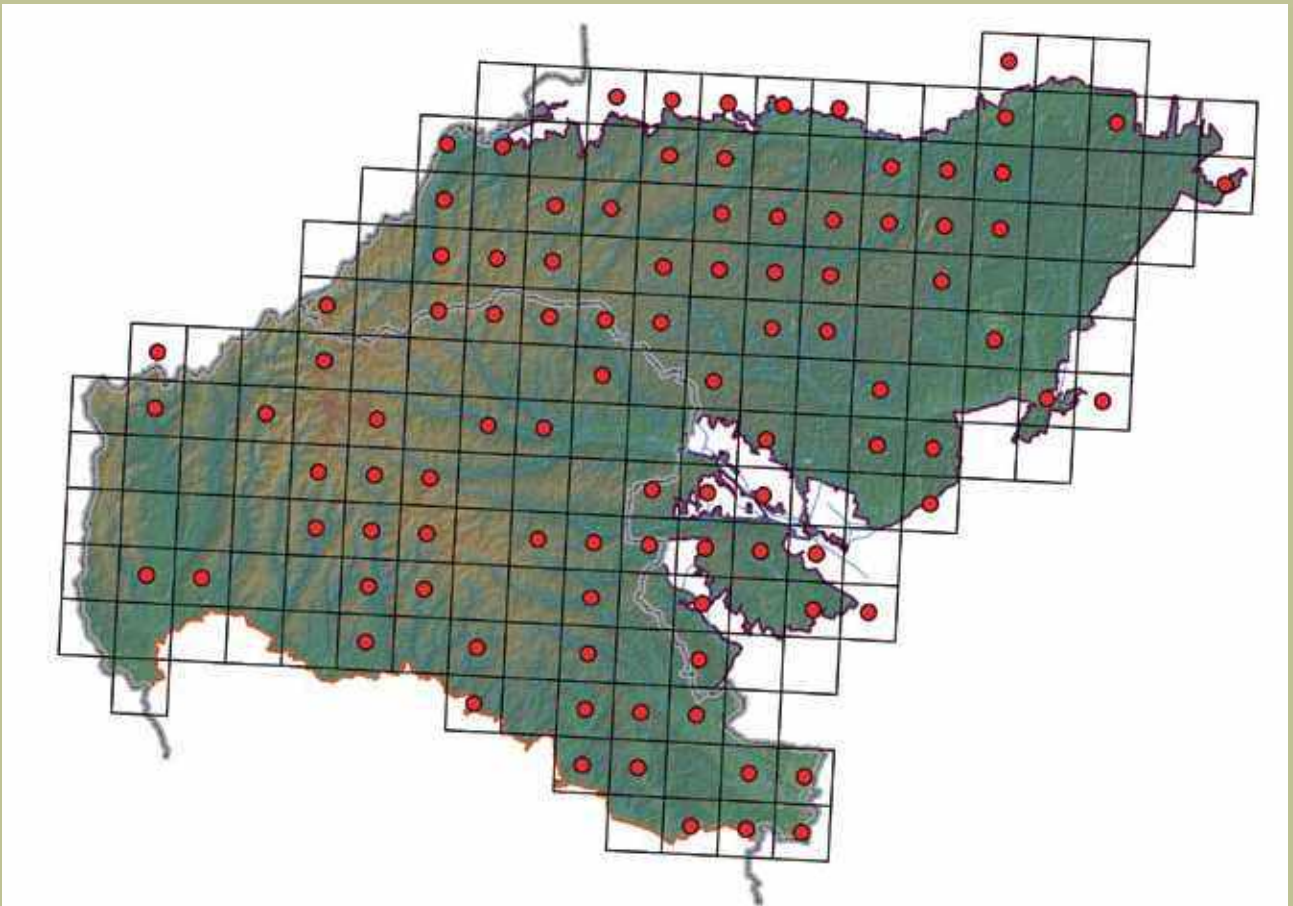
Distribution: It occurs sporadically in hilly country in Southern and Central Europe, and along rivers. It is widespread in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: The Lesser Purple Emperor is listed as vulnerable (VU) in the Red List of Slovenian Lepidoptera, the population in the Őrség and Goričko is stable. Protected in Hungary.

Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

97

Apatura iris (Linnaeus, 1758)

Nagy színjátszólepke

Veliki spreminjavček

Purple Emperor

Élőhelyi viszonyok: Domb- és hegyvidéki üde lombdők karakterfaja, az Őrség és Goričko területén főleg bokorfüzekben gazdag, hűvösebb patak völgyekben fordul elő.

Biológiája: Egynemzedékes, a lepke késő júniustól augusztus közepéig repül. Az imágók életük nagy részét a lombkoronaszintben töltik, a hímek a nedves talajon, állati ürüléken és tetemeken oldott ásványi sókat, vagy kicsorgó fanedveket szívogatnak. Hernyója bokor alakú fűz (*Salix* spp.) fajokon fejlődik.

Elterjedése: Közép-Európában főként hegy és dombvidékeken szigetszerűen elterjedt, Szlovénia egész területén előfordul, Magyarország alföldi területeiről hiányzik. Az Őrség és Goričko területén ritka, a vizsgálati terület nagy részét lefedő elszórt adatokkal. Gyakorisági mutatója: 2.

Természetvédelmi jelentősége: Szlovéniában nem veszélyeztetett, Magyarországon ritka és védett.

Življenjski prostor: Ponavadi se pojavlja v vlažnih listnatih in mešanih gozdovih v gorah in v hriboviti pokrajini. V Őrségu in na Goričkem je to vrsto mogoče najti zlasti v vlažnih gozdnatih dolinah potokov in rek, kjer uspevajo ive.

Biologija: Leta v eni generaciji od poznega junija do sredine avgusta. Odrasli metulji preživijo večino svojega življenja v krošnjah, samci pa pogosto srkajo minerale z vlažne površine tal, živalskih iztrebkov ali mrhovine. Tako samce kot samice privlači fermentiran drevesni sok, ki kaplja z dreves. Gosenice se prehranjujejo z različnimi vrstami vrb (*Salix* spp.).

Razširjenost: V srednji Evropi je ta vrsta splošno razširjena. Močno razširjena je po vsej Sloveniji, na Madžarskem je njena razširjenost sporadična, v celinskem nižavju pa te vrste ni mogoče najti. V Őrségu in na Goričkem je redka z raztresenimi najdbami po celotnem območju. Kazalec številčnosti: 2.

Varstvo: V Sloveniji vrsta ni ogrožena, na Madžarskem je redka in zavarovana.

Habitat: It usually occurs in humid deciduous and mixed forests in mountains and hilly country. In the Őrség and Goričko the species is found mainly in humid, wooded stream valleys, where Sallow trees occur.

Biology: Single-brooded, the imagos fly from late June until mid-August. The butterflies spend most of their lives in the canopy, but males often intake minerals from wet soil surfaces, animal dung or carrion. Both sexes are attracted to fermented sap oozing from trees. The caterpillars feed on various Sallow (*Salix* spp.) species.

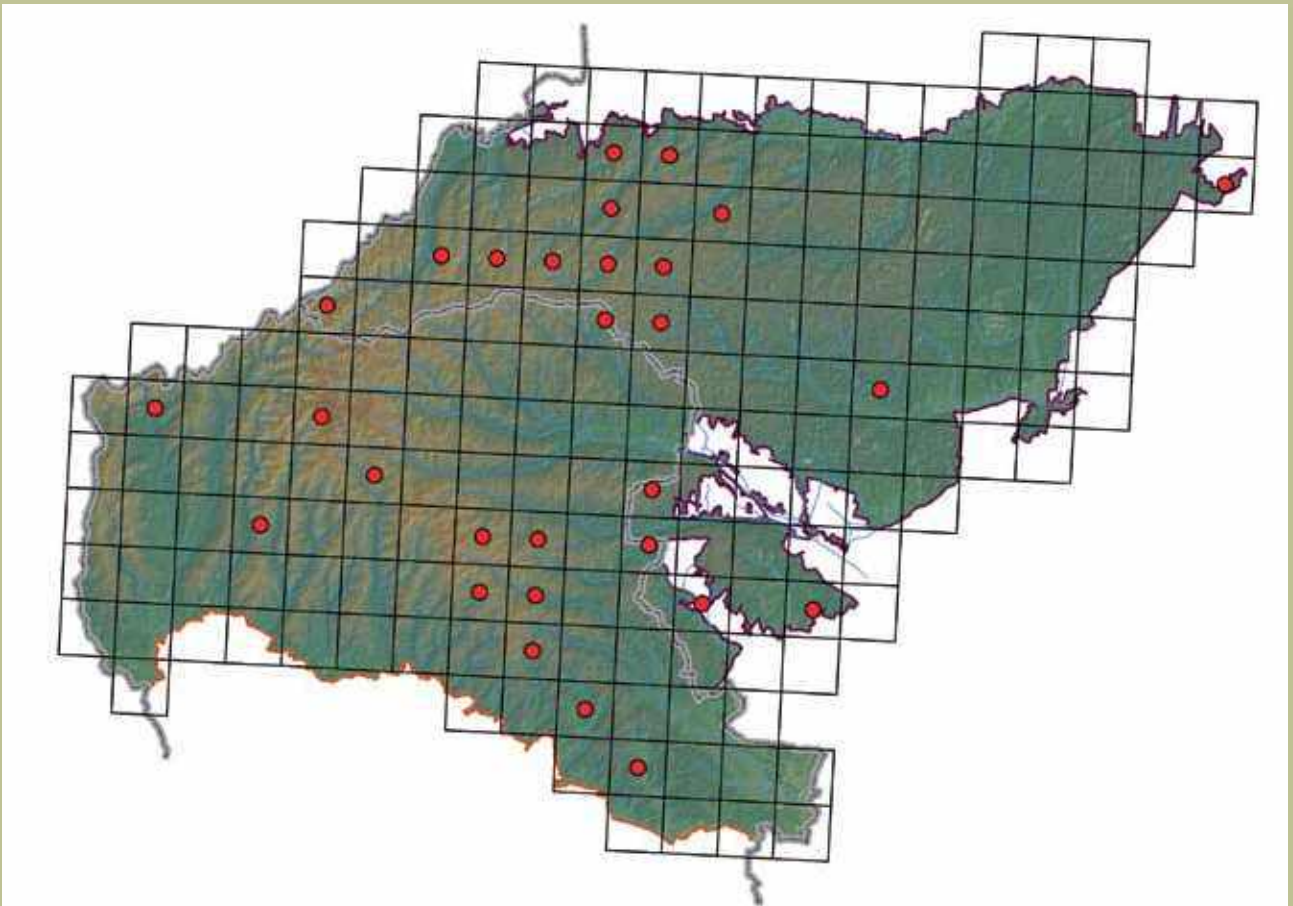
Distribution: The species is widespread but sporadic in Central Europe. It is widespread across Slovenia, sporadic in Hungary and missing from the continental lowlands. Rare in the Őrség and Goričko with scattered records throughout the area. Index of abundance: 2.

Conservation: Not threatened in Slovenia, rare and protected in Hungary.

Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

98

Euphydryas aurinia (Rottemburg, 1775)

Lápi tarkalepke

Travniški postavnež

Marsh Fritillary

Élőhelyi viszonyok: Többféle gyepterületen előfordul a nedves kaszálórétektől és láprétektől a szubalpin és alpin gyepekig. Újabban dombvidékek száraz gyepeiben terjed. Az Őrség és Goričko területén kizárólag nedvesebb kaszálóréteken és patakmenti lápréteken tenyészik.

Biológiája: Egynemzedékes, a lepke május elejétől június elejéig repül. Az imágó aktív viráglátogató, a hímek territóriumot tartanak. A hernyók szövedékben, ördög szem (*Scabiosa* spp.) fajokon társasan fejlődnek, az Őrség és Goričko területén, és más nedvesebb élőhelyeken a tápnövénye kizárólag az ördögharaptafú (*Succisa pratensis*). Szárazabb gyepekben főleg a vajsínű ördög szem (*Scabiosa ochroleuca*) és a galamszínű ördög szem (*S. columbaria*) fejlődik.

Elterjedése: Európában a Skandináv félsziget északi része, és a Mediterrán szigetvilág kivételével szigetszerűen elterjedt. A Goričko területén elterjedése az északi és a délkeleti területeken pár élőhelyfoltra korlátozódik, az Őrség gyepterületein elterjedtebb, de itt is lokális. Gyakorisági mutatója: 1.

Természetvédelmi jelentősége: A lápi tarkalepke szerepel az Európai Unió Élőhely Irányelv (Natura 2000) II. függelékében, és sebezhetőként (VU) a szlovéniai lepkék vörös listáján. A nedves területeken élő alakját az élőhelyek feldarabolódása és a kezelés felhagyása veszélyezteti. Szlovéniában és Magyarországon egyaránt védett.

Življenjski prostor: Naseljuje zelo različna življenjska okolja vključno z mokrotnimi in vlažnimi travniki, alpskimi in podalpskimi travniki ter suhimi in polsuhimi travniki. V Őrségu in na Goričkem je vrsta omejena na vlažne ekstenzivno gojene travnike.

Biologija: Leta v eni generaciji v maju in zgodnjem juniju (v podalpskih in alpskih predelih leta pozneje). Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove, samci so teritorialni. Gosenice se razvijajo v skupinah na različnih vrstah grintavcev (*Scabiosa* spp.). V vlažnih življenjskih okoljih Őrséga in Goričkega je hranilna rastlina izključno travniška izjevka (*Succisa pratensis*), medtem ko na bolj suhih travnikih uporabljajo kot hranilno rastlino navadni grintavec (*Scabiosa columbaria*) in rumenkasti grintavec (*S. ochroleuca*).

Razširjenost: Ta vrsta je po Evropi močno razširjena, toda bolj lokalna, razen v severni Skandinaviji in na sredozemskih otokih. Po Goričkem je razširjena le na nekaj mestih na severnem in jugovzhodnem delu tega območja, bolj razširjena, čeprav še vedno lokalizirana, pa je na travnikih Őrséga. Kazalec številčnosti: 1.

Varstvo: Vrsta je uvrščena v Prilogo II evropske Direktive o habitatih (Natura 2000) in kot ranljiva vrsta (V) na rdeči seznam metuljev Slovenije. Populacije vlažnih travnikov ogrožata drobljenje njihovega življenjskega prostora in opuščanje rabe na zanje primernih travnikih. Zavarovana je tako v Sloveniji kot na Madžarskem.

Habitat: It inhabits a wide range of habitats including damp and humid grasslands, alpine or sub-alpine grasslands and dry and semi-dry meadows. In the Őrség and Goričko the species is confined to damp hay meadows.

Biology: Single-brooded, imagos fly in May and early June. The butterflies frequently visit flowers, the males are territorial. The larvae develop gregariously on various Scabious (*Scabiosa* spp.) species. In the damp habitats of the Őrség and Goričko, the foodplant is exclusively the Devil's-bit Scabious (*Succisa pratensis*), while in drier grasslands they use Small Scabious (*Scabiosa columbaria*) and Yellow Scabious (*S. ochroleuca*).

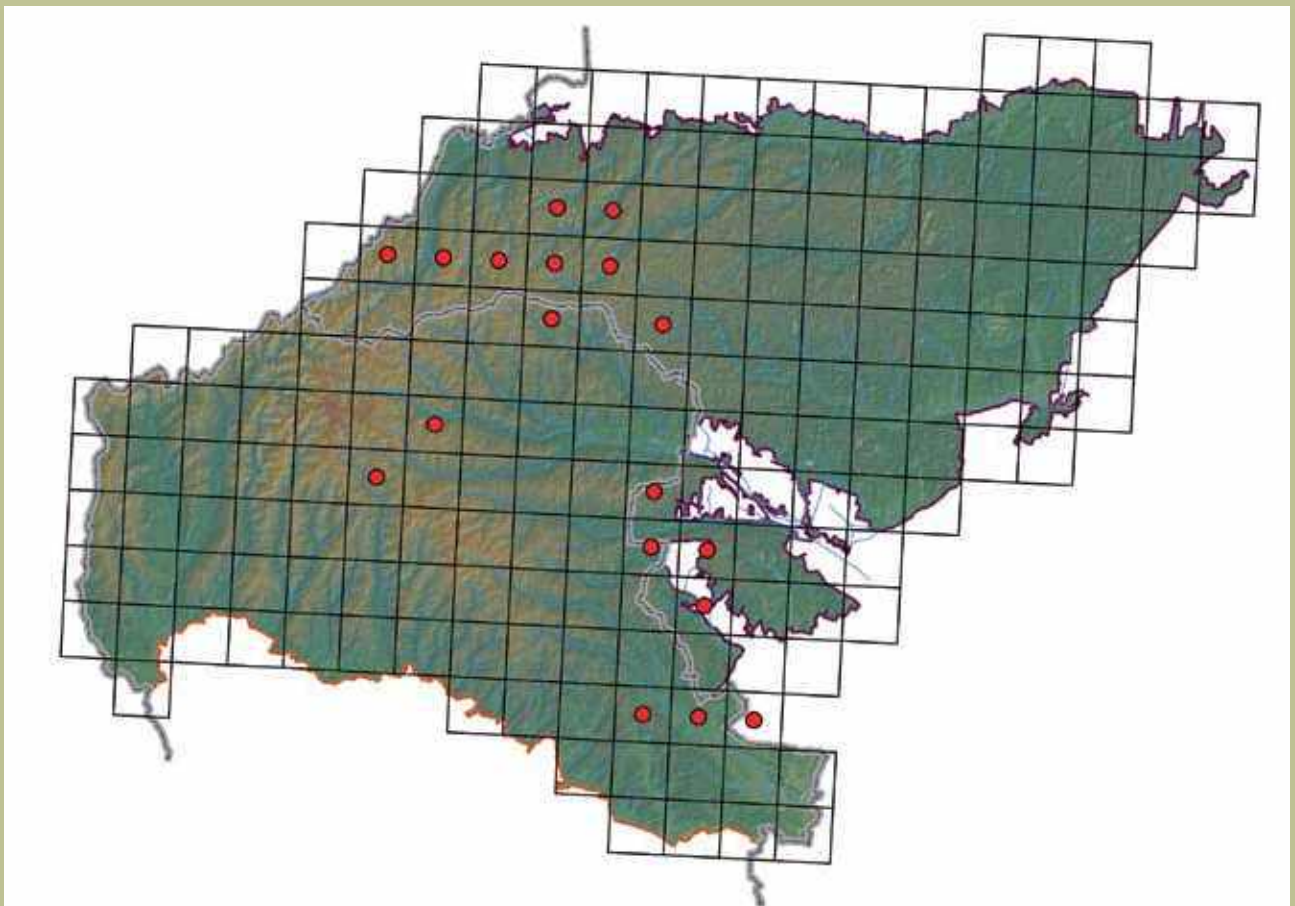
Distribution: The species is widely distributed but local throughout Europe, except in northern Scandinavia and the Mediterranean islands. Its distribution in the Goričko is limited to a few sites in the northern and southeastern part of the region. It is more widespread but also localized in the grasslands of the Őrség. Index of abundance: 1.

Conservation: The species is listed in the Annex II. of the EU's Habitats Directive (Natura 2000) and included as vulnerable (VU) in the Red List of Slovenian Lepidoptera. The humid grassland populations are threatened by habitat fragmentation and the abandonment of suitable grasslands. Protected in both Slovenia and Hungary.

Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

99

Euphydryas maturna (Linnaeus, 1758)

Díszes tarkalepke

Élőhelyi viszonyok: Alföldi keményfa ligeterdők, domb- és hegyvidékeken patakmenti kőris-ligetek karakterfaja, meleg dombvidéki virágos kőrisesekben is előfordul.

Biológiája: Egynemzedékes, az imágó májusban és júniusban repül. A lepke gyakran táplálkozik ernyősök és cserjék virágain, a hím példányok nedves talajfelszínen is szívogatnak. A nőtény kőris fajokra (*Fraxinus* spp.) esetenként fagyalra (*Ligustrum vulgare*) petézik, a hernyók fiatal korban kőrisfák lombját fogyasztják, a lombozatban, társasan, szövedékben fejlődnek. Az áttelelő hernyók lágyszárúakon táplálkoznak.

Elterjedése: Európában előfordulása szigetszerű, a vizsgálati területen igen ritka, recens adatai az Őrség és Goričko területéről is csak egy-egy lokalitásból ismertek. Gyakorisági mutatója: 1.

Természetvédelmi jelentőség: A faj szerepel az Európai Unió Élőhely Irányelv (Natura 2000) II. és IV. függelékében, és sebezhetőként (VU) a szlovéniai lepkék vörös listáján. Az Őrség keleti felében tenyésző kis állományát az invazív fehér akác (*Robinia pseudoacacia*) térhódítása veszélyezteti. Szlovéniában és Magyarországon egyaránt védett.

Gozdni postavnež

Življenjski prostor: V pretežni meri naseljuje gozdove hrastov, brestov in jesenov ob rekah in jesenove gozdove ob vodotokih. Pojavlja se tudi v gozdnatih stepah, kjer uspeva mali jesen.

Biologija: Ima eno generacijo v maju in juniju. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove kobulnic in cvetočega grmičevja, samci pa tudi srkajo minerale z mokrih površin tal. Samice ležejo jajčeca na različne vrste jesena (*Fraxinus* spp.), občasno pa tudi na navadno kalino (*Ligustrum vulgare*). Mlade gosenice ostanejo v zapredku na listih jesenov, po prezimovanju pa se prehranjujejo z majhnimi zelmi v podrastu.

Razširjenost: Sporadično razširjen po Evropi, v območju raziskave pa zelo redek z majhno vitalno populacijo razširjenosti v Őrségu in eno samo nedavno zapisano najdbo na Goričkem. Kazalec številčnosti: 1.

Varstvo: Vrsta je uvrščena v Prilogo II evropske Direktive o habitatih (Natura 2000) in kot ranljiva vrsta (V) na rdeči seznam metuljev Slovenije. Edino znano populacijo v Őrségu ogroža vdor tujerodne navadne robinije (*Robinia pseudoacacia*). Zavarovana je tako v Sloveniji kot na Madžarskem.

Scarce Fritillary

Habitat: It mainly inhabits Oak-Elm-Ash gallery forests along rivers and Ash forests along streams. It occurs also in wooded steppes with Manna Ash.

Biology: Single-brooded, the imagos fly in May and June. The butterflies frequently visit umbeliferous flowers, and flowering shrubs, males also intake minerals from wet soil surfaces. The females lay eggs on various Ash (*Fraxinus* spp.) species, and occasionally on Privet (*Ligustrum vulgare*). The young larvae stay in a silk web on the leaves of ash trees, after hibernation, they feed on small herbs in the undergrowth.

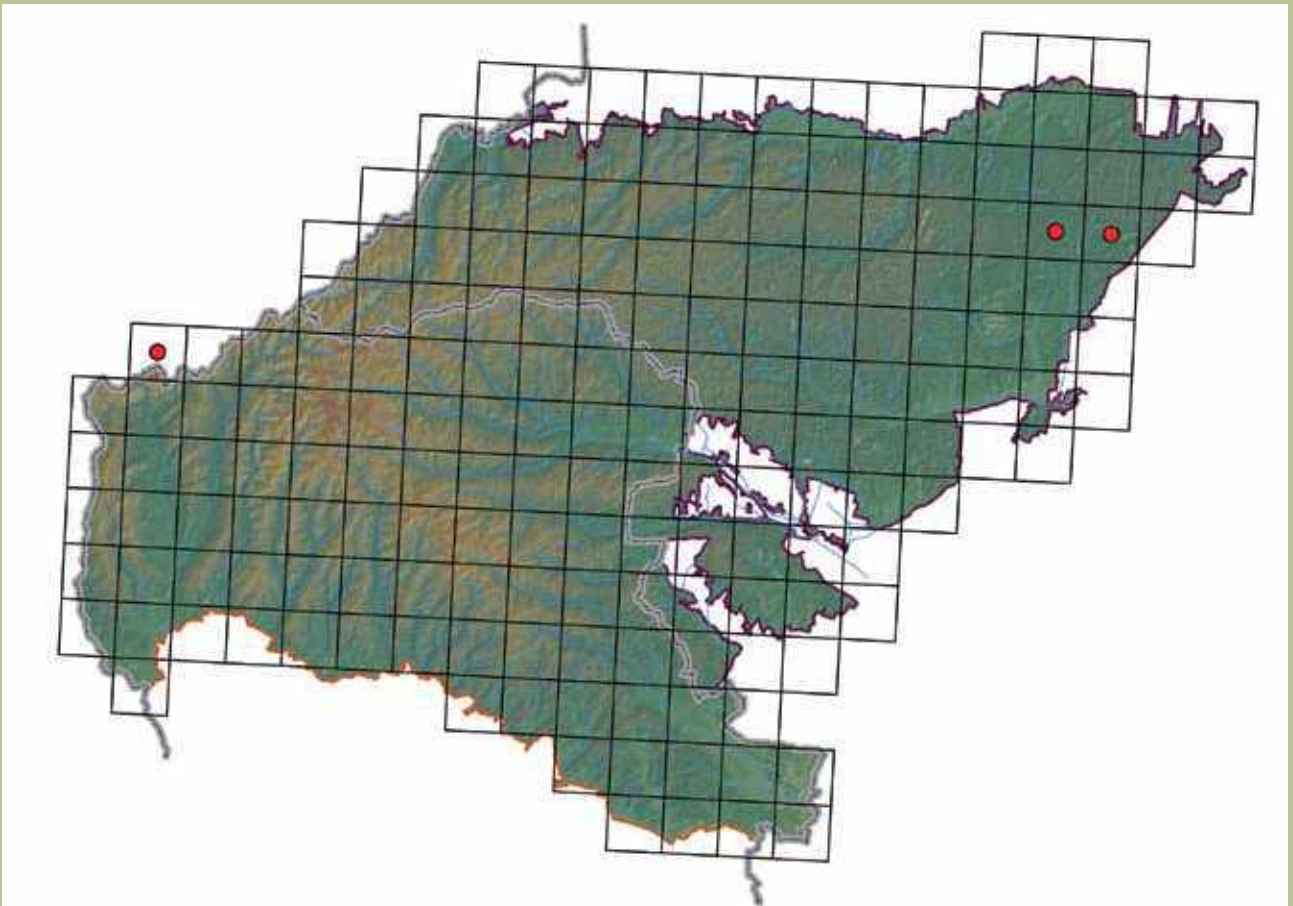
Distribution: Sporadically distributed in Europe, very rare in the Őrség and Goričko are with a small breeding population in the Őrség and a single recent record in Goričko. Index of abundance: 1.

Conservation: The species is listed in the Annexes II. and IV. of the EU's Habitats Directive (Natura 2000) and included as vulnerable (VU) in the Red List of Slovenian Lepidoptera. The only known population in the Őrség is threatened by the invasion of the introduced False Acacia (*Robinia pseudoacacia*). Protected in both Slovenia and Hungary.

Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

100

Melitaea cinxia (Linnaeus, 1758)

Réti tarkalepke

Pikasti pisanček

Glanville Fritillary

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban száraz, félszáraz, virágban gazdag gyepekben tenyészik, az Őrség és Goričko területén nedves kaszálóréteken is előfordul.

Biológiája: Egynemzedékes, az imágó májusban és júniusban repül. A lepke aktív viráglátogató, a hernyó különféle lágyszárúakon, pl. útifű (*Plantago* spp.), ibolya (*Viola* spp.) fajokon fejlődik.

Elterjedése: Európa nagy részén elterjedt, az Őrség és Goričko területén is sokfelé előfordul. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Življenjski prostor: Poseljuje zlasti suha in polsuha bogato cvetoča travišča, v območju raziskave pa tudi vlažne travnike v ekstenzivni rabi.

Biologija: Leta v eni generaciji maja in junija. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove. Gose-nice se prehranjujejo z različnimi rastlinami, kot so različne vrste trpotcev (*Plantago* spp.) in vijolic (*Viola* spp.).

Razširjenost: Splošno razširjen je po vsej Evropi in močno razširjen tudi v Őrségu in na Goričkem. Kazalec številčnosti: 4.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Habitat: It occurs mainly in flower-rich dry and semi-dry grasslands, but also in humid hay meadows in the Őrség and Goričko.

Biology: Single-brooded, the imagos fly in May and June. The butterflies frequently visit flowers. The larvae feed on various plants, e.g. Plantains (*Plantago* spp.) and Violet (*Viola* spp.) species.

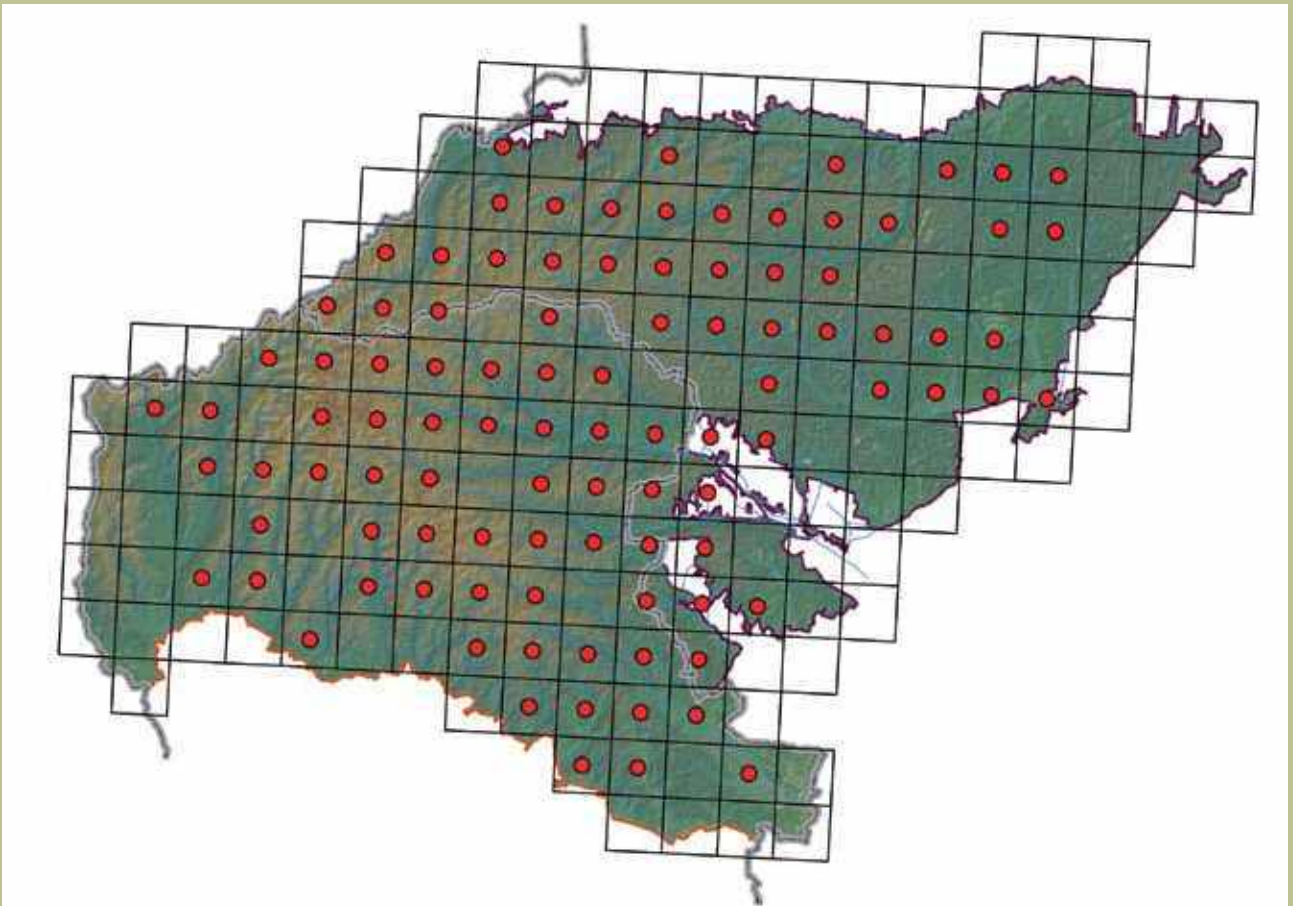
Distribution: Widespread in Europe, widely distributed in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, not protected.

Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

101

Melitaea diamina (Lang, 1789)

Kockás tarkalepke

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban láp- és mocsárréteken, erdőszegélyek és patakok mentén magaskórósokban fordul elő.

Biológiája: Általában egynemzedékes, az imágó májustól júliusig repül, az Őrség és Goričko területén azonban augusztusban rendszeresen megjelenik részleges második nemzedéke is. A lepke aktív viráglátogató, a hernyó macskagyökéren (*Valeriana officinalis*) fejlődik.

Elterjedése: Európában szigetszerűen elterjedt, az Őrség és Goričko területén lokális és ritka. Gyakorisági mutatója: 2.

Természetvédelmi jelentőség: A kockás tarkalepke sebezhetőként (VU) szerepel a szlovéniai lepkék vörös listájában. Magyarországi állományait a mocsár és láprétek kiszáritása, mezőgazdasági művelés alá vonása veszélyezteti, magas nedvesséigényű fajként érzékeny a klíma szárazabbá válására is. Nem védett.

Močvirski pisanček

Življenjski prostor: Pojavlja se pretežno na močvirnatih in drugih vlažnih travnikih ter tudi v visokem steblikovju ob gozdnih robovih in vodotokih.

Biologija: Ponavadi ima eno generacijo, ki leta maja in junija, v Őrségu in na Goričkem pa se avgusta redno pojavlja delna druga generacija. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove. Gosenice se prehranjujejo z zdravilno špajko (*Valeriana officinalis*).

Razširjenost: Sporadično razširjen je po Evropi, v Őrségu in na Goričkem pa je redek in lokalno razširjen. Kazalec številčnosti: 2.

Varstvo: Močvirski pisanček je uvrščen na rdeči seznam slovenskih metuljev kot ranljiva vrsta (V). Populacije na Madžarskem so ogrožene zaradi izsuševanja in spremembe namembnosti mokrišč, prizadete pa so verjetno tudi zaradi podnebnih sprememb. Ni zavarovan.

False Heath Fritillary

Habitat: It occurs primarily in wet meadows and other damp meadows, also in tall turf vegetation along forest edges and streams.

Biology: Usually single-brooded, with imagos flying in May and June, but in the Őrség and Goricko, a partial second brood occurs regularly in August. The adults frequently visit flowers. The larvae feed on Valerian (*Valeriana officinalis*).

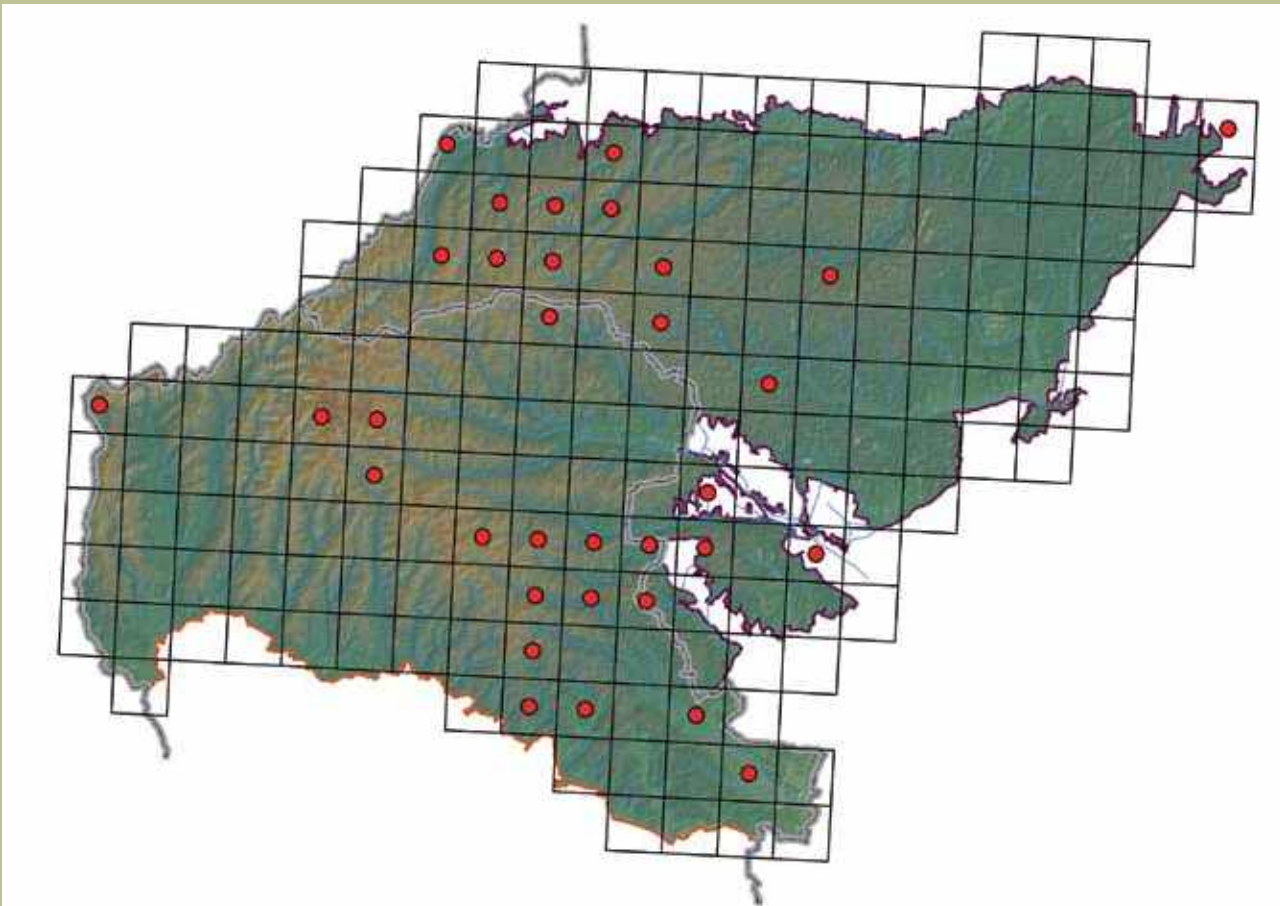
Distribution: Sporadically distributed in Europe, local and rare in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 2.

Conservation: The False Heath Fritillary is listed as vulnerable (VU) in the Red List of Slovenian Lepidoptera. The populations in Hungary suffer from drainage and consecutive cultivation of wetlands, and are probably affected by climate change. Not protected.

Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

102

Melitaea didyma (Esper, 1779)

Tüzes tarkalepke

Élőhelyi viszonyok: Főleg száraz és félszáraz gyepekben tenyészik, az Őrség és Goričko területén nedves kaszálóréteken is előfordul.

Biológiája: Kétnemzedékes, az imágó májustól júniusig, és júliustól szeptemberig repül. A lepke aktív viráglátogató, a hernyó különféle lágyszárúakon, pl. útifű (*Plantago* spp.) vagy Veronika (*Veronica* spp.) fajokon fejlődik.

Elterjedése: Főleg Európa déli és középső felében elterjedt, az Őrség és Goričko területén sokfelé előfordul. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Rdeči pisaneček

Življenjski prostor: Pojavlja se zlasti na suhih in polsuhih travnikih, na območju raziskave pa ga je mogoče najti tudi na vlažnih travnikih v ekstenzivni rabi.

Biologija: Metulji letajo v dveh generacijah od maja do junija in od julija do avgusta. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove. Gosenice se prehranjujejo z različnimi rastlinami in zelmi, kot so različne vrste trpotcev (*Plantago* spp.) in vijolic (*Viola* spp.).

Razširjenost: Splošno razširjen je v južni in srednji Evropi ter prav tako v Őrségu in na Goričkem. Kazalec številčnosti: 4.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Spotted Fritillary

Habitat: It occurs mainly in dry and semi-dry grasslands, but in the Őrség and Goričko it is also present in wet hay meadows.

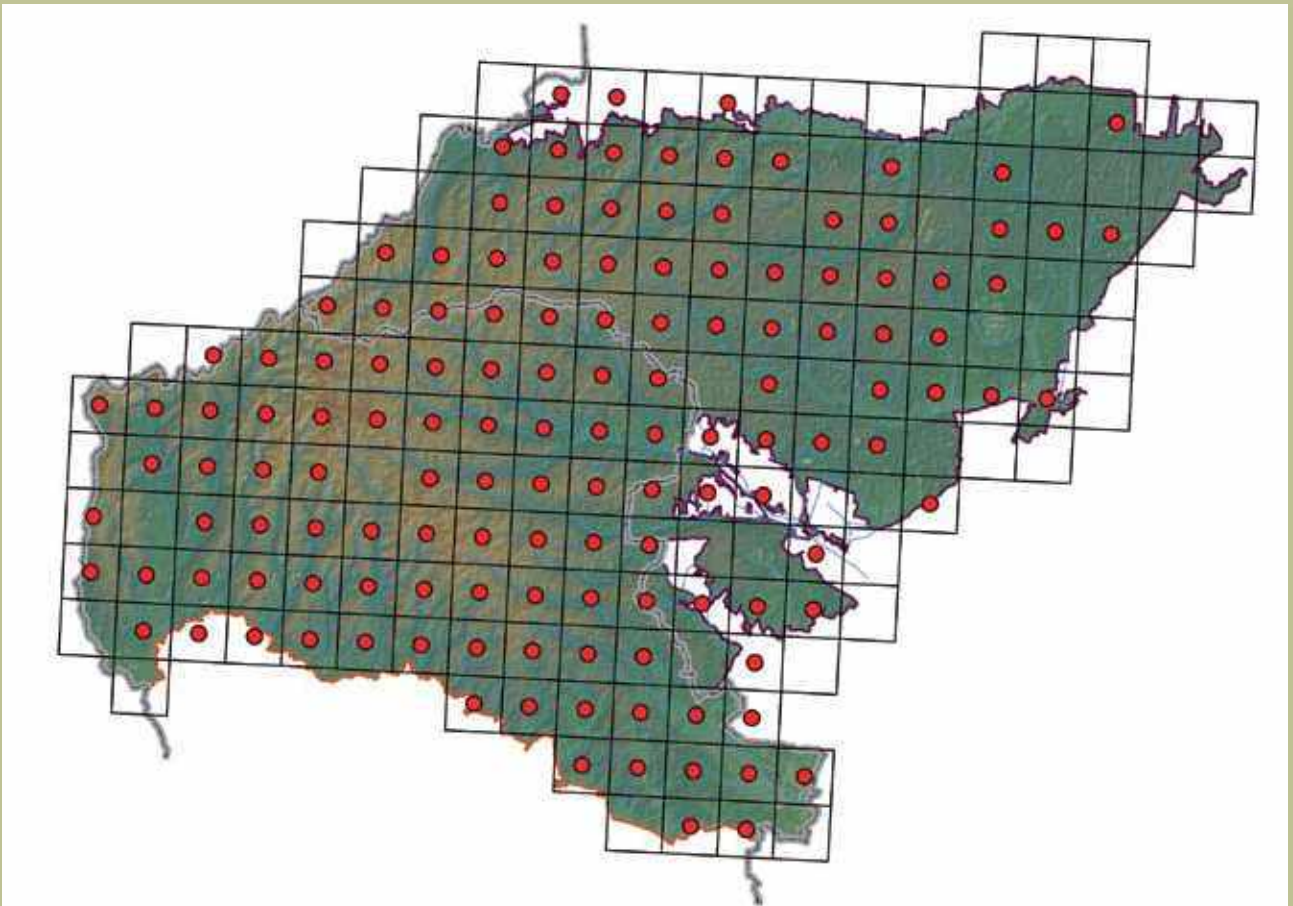
Biology: Double-brooded, the imagos fly in May-June and July-August. The butterflies frequently visit flowers. The larvae feed on various plants and herbs, e.g. Plantains (*Plantago* spp.) or Speedwell (*Veronica* spp.) species.

Distribution: Widely distributed in Southern and Central Europe, widespread in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, not protected.

103

Melitaea phoebe ([Denis & Schiffermüller], 1775)

Nagy tarkalepke

Élőhelyi viszonyok: Főleg száraz és félszáraz gyepekben fordul elő, megtalálható bolygatott gyep-területeken és utak menti gyepes sávokban is.

Biológiája: Kétnemzedékes, az imágó májustól júniusig, és júliustól szeptemberig repül. A lepke aktív viráglátogató, a hímek territórium-tartók, gyakran csupasz talajfoltokon ülve várják a nőtényt. A hernyó különféle lágyszárúakon fejlődik.

Elterjedése: Európában az északi területek kivételével általánosan elterjedt, az Őrség és Goričko területén sokfelé előfordul. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Veliki pisanček

Življenjski prostor: Pojavlja se pretežno na suhih in polsuhih traviščih, ruderalnih območjih in ob poteh.

Biologija: Leta v dveh generacijah od maja do junija in od julija do avgusta. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove. Samci so teritorialni in pogosto posedajo po golih tleh in čakajo na samice. Gose-nice se prehranjujejo z različnimi rastlinami.

Razširjenost: V južnih in osrednjih predelih Evrope je splošno razširjen, na severu pa ga ni. Splošno razširjen je tudi v Őrségu in na Goričkem. Kazalec številčnosti: 4.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Knapweed Fritillary

Habitat: It occurs mainly in dry and semi-dry grasslands, ruderal sites and along tracks.

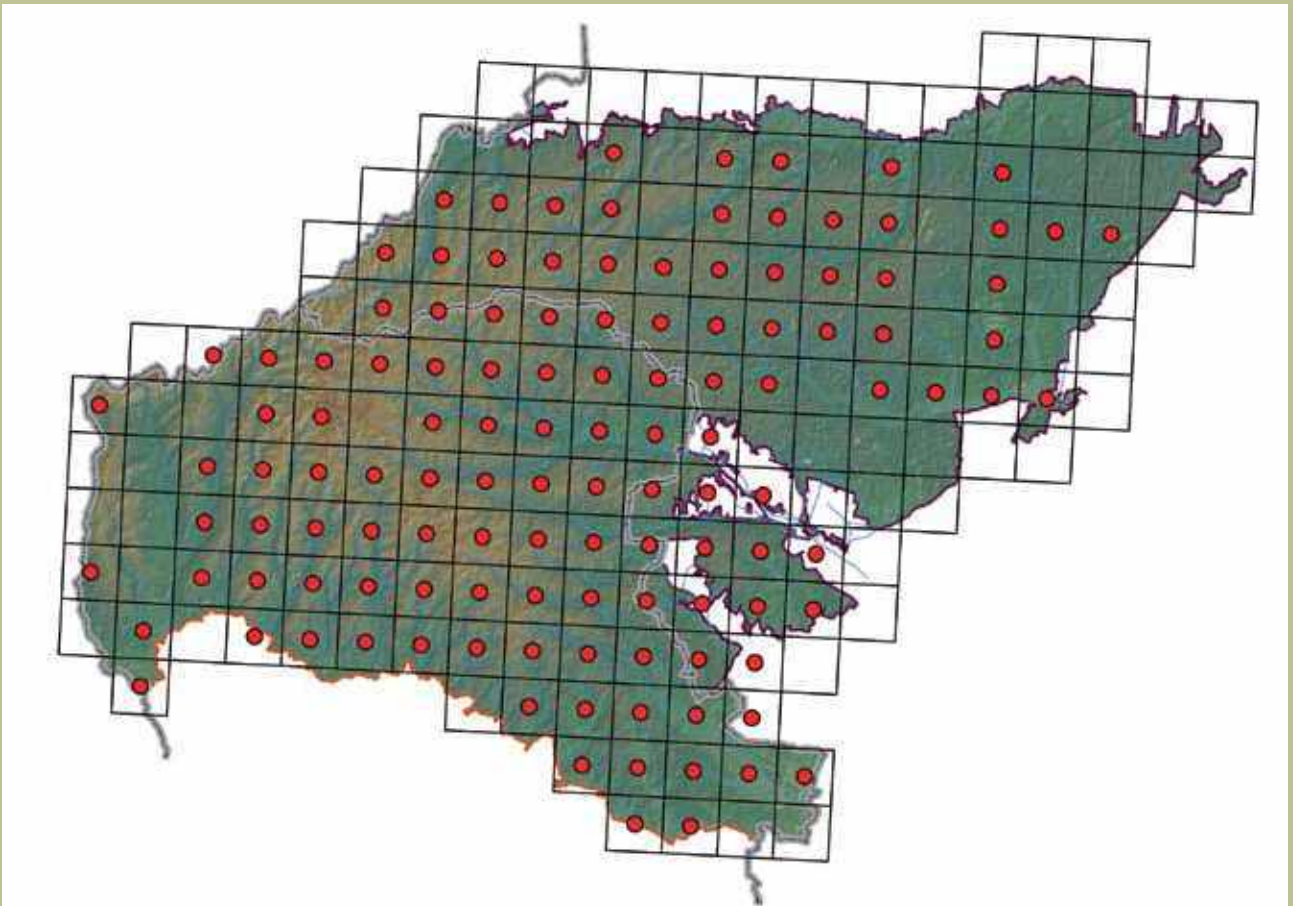
Biology: Double-brooded, the imagos fly in May-June and July-August. The butterflies frequently visit flowers. Males are territorial and often perch on bare ground, waiting for females. The larvae feed on various plants.

Distribution: Widespread in the southern and central parts of Europe, missing from the north. Widely distributed in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, not protected.

104

Melitaea athalia (Rottemburg, 1775)

Közönséges tarkalepke

Élőhelyi viszonyok: Mindenféle gyeptípusban előfordul, bolygatott területeken is megtalálható.

Biológiája: Kétnemzedékes, az imágó május-júniusban, és július-augusztusban repül. A lepke aktív viráglátogató, a hernyó különféle lágyszárúakon fejlődik.

Elterjedése: Egész Európában általánosan elterjedt, az Őrség és Goričko területén mindenütt előfordul. Gyakorisági mutatója: 5.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Navadni pisanček

Življenjski prostor: Pojavlja se na traviščih vseh vrst in tudi na ruderalnih območjih.

Biologija: Leta v dveh generacijah od maja do junija in od julija do avgusta. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove. Gosenice se prehranjujejo z različnimi rastlinami.

Razširjenost: Po Evropi je splošno razširjen. Splošno razširjen je tudi v Őrségu in na Goričkem. Kazalec številčnosti: 5.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Heath Fritillary

Habitat: It occurs in all sorts of grasslands, also in ruderal sites.

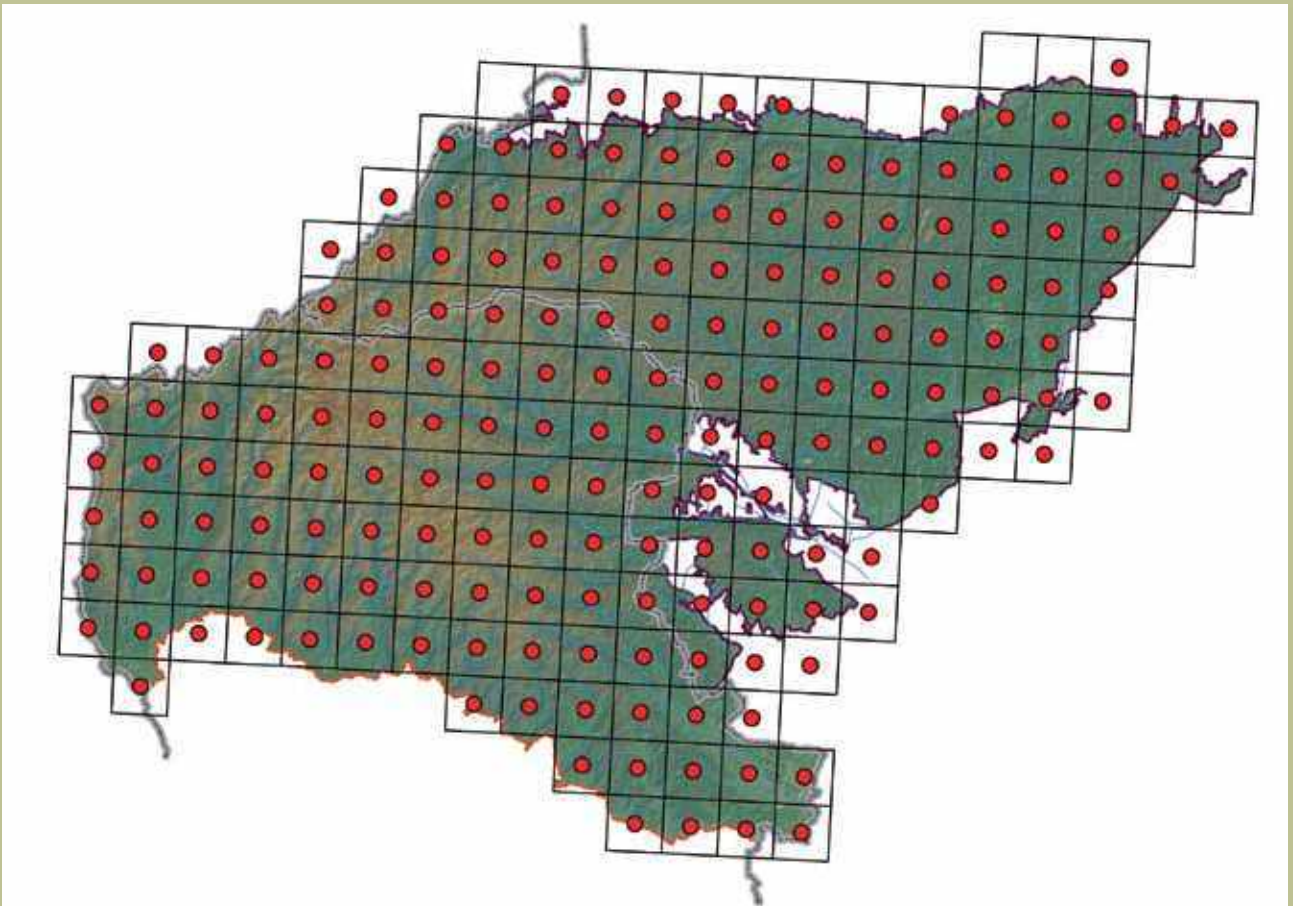
Biology: Double-brooded, the imagos fly in May-June and July-August. The butterflies frequently visit flowers. The larvae feed on various plants.

Distribution: Widespread in Europe. Widely distributed in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 5.

Conservation: Not threatened, not protected.

105

Melitaea aurelia Nickerl, 1850

Recés tarkalepke

Élőhelyi viszonyok: Szinte kizárólag magas természetességű száraz és félszáraz gyepekben fordul elő.

Biológiája: Egynemzedékes, az imágó május végétől július elejéig repül. A lepke aktív viráglátogató, a hernyó különféle lágyszárúakon fejlődik.

Elterjedése: Dél- és Közép-Európában szigetszerűen elterjedt, az Őrség és Goričko területén lokális. Gyakorisági mutatója: 3.

Természetvédelmi jelentőség: Sebezhető (VU) fajként szerepel a szlovéniai lepkék vörös listáján, Magyarországon nem veszélyeztetett, nem védett.

Jetičnikov pisanček

Življenjski prostor: Naseljuje večinoma suhe in polsuhe bogato cvetoče neobdelane travnike.

Biologija: Ima eno generacijo, ki leta od poznega maja do zgodnjega julija. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove. Gosenice se prehranjujejo z različnimi rastlinami.

Razširjenost: Sporadično razširjen je v južni in srednji Evropi. V Őrségú in na Goričkem je lokalno razširjen. Kazalec številčnosti: 3.

Varstvo: Jetičnikov pisanček je uvrščen na rdeči seznam metuljev Slovenije kot ranljiva vrsta (V). Na Madžarskem ni ogrožen in ni zavarovan.

Nickerl's Fritillary

Habitat: It occurs mostly in dry and semi-dry flower-rich, unimproved grasslands.

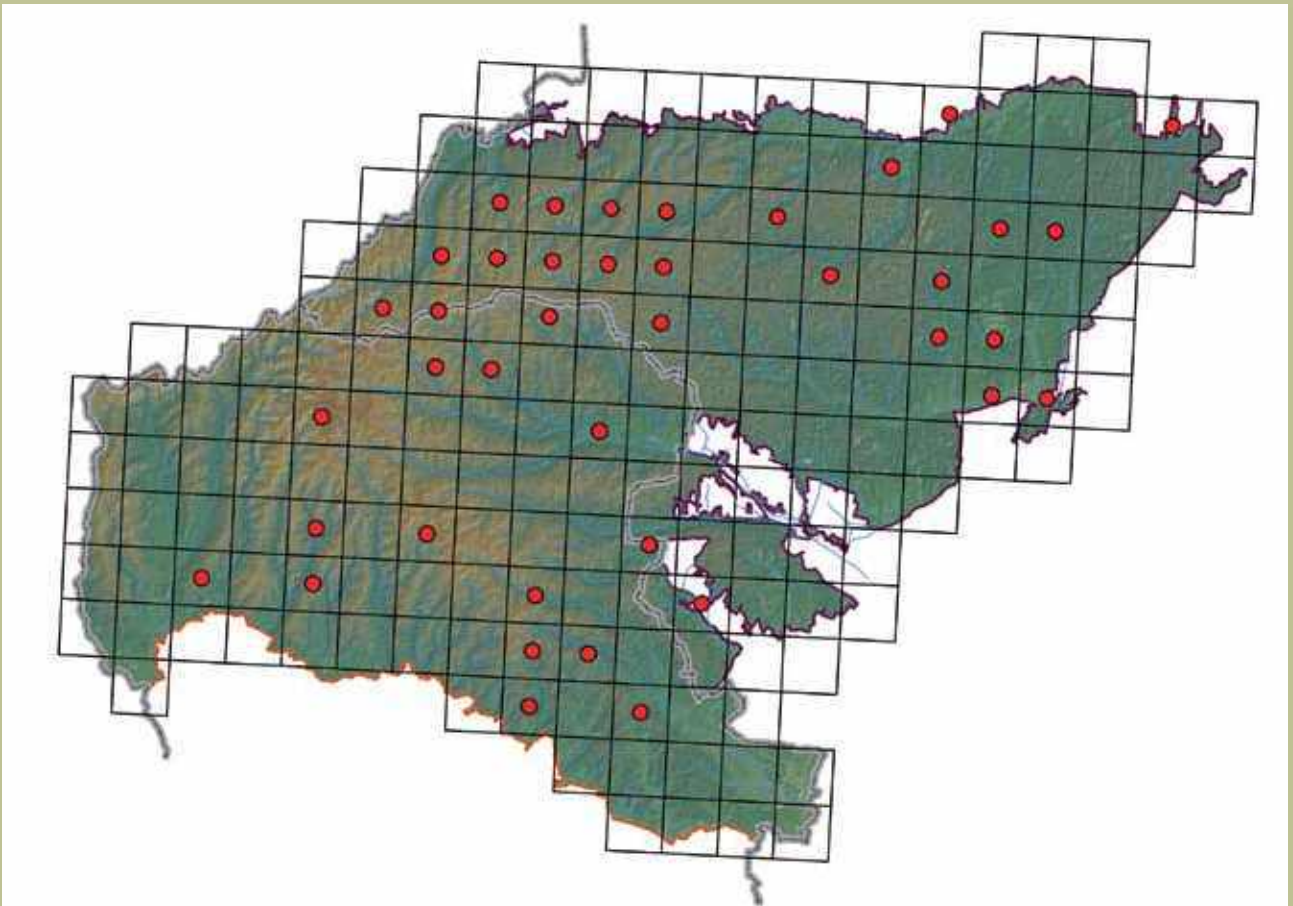
Biology: Single-brooded, the imagos fly from late May to early July. The butterflies frequently visit flowers. The larvae feed on various plants.

Distribution: Sporadically distributed in Southern and Central Europe. It is local in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 3.

Conservation: The Nickerl's Fritillary is listed as vulnerable (VU) in the Red List of Slovenian Lepidoptera. Not threatened and not protected in Hungary.

106

Melitaea britomartis (Assmann, 1847)

Barnás tarkalepke

Élőhelyi viszonyok: Szinte kizárólag magas természetességű száraz és félszáraz gyepekben fordul elő.

Biológiája: Egynemzedékes, az imágó május végétől július elejéig repül. A lepke aktív viráglátogató, a hernyó különféle lágyszárúakon fejlődik.

Elterjedése: Közép-Európában egy keskeny sávban elterjedt, előfordulása az elterjedési területén belül is szigetszerű. az Őrség és Goričko területén lokális. Gyakorisági mutatója: 3.

Természetvédelmi jelentőség: Sebezhető (VU) fajként szerepel a szlovéniai lepkék vörös listáján, Magyarországon nem veszélyeztetett, nem védett.

Temni pisanček

Življenjski prostor: Naseljuje večinoma suha in polsuha bogato cvetoča neobdelana travnišča.

Biologija: Leta v eni generaciji od poznega maja do zgodnjega julija. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove. Gosenice se prehranjujejo z različnimi rastlinami.

Razširjenost: Sporadično razširjen je po srednji Evropi. V Őrségu in na Goričkem je sicer lokalno, toda precej močno razširjen. Kazalec številčnosti: 3.

Varstvo: Temni pisanček je uvrščen na rdeči seznam metuljev Slovenije kot ranljiva vrsta (V). Na Madžarskem ni ogrožen in ni zavarovan.

Assmann's Fritillary

Habitat: It occurs mostly in dry and semi-dry flower-rich, unimproved grasslands.

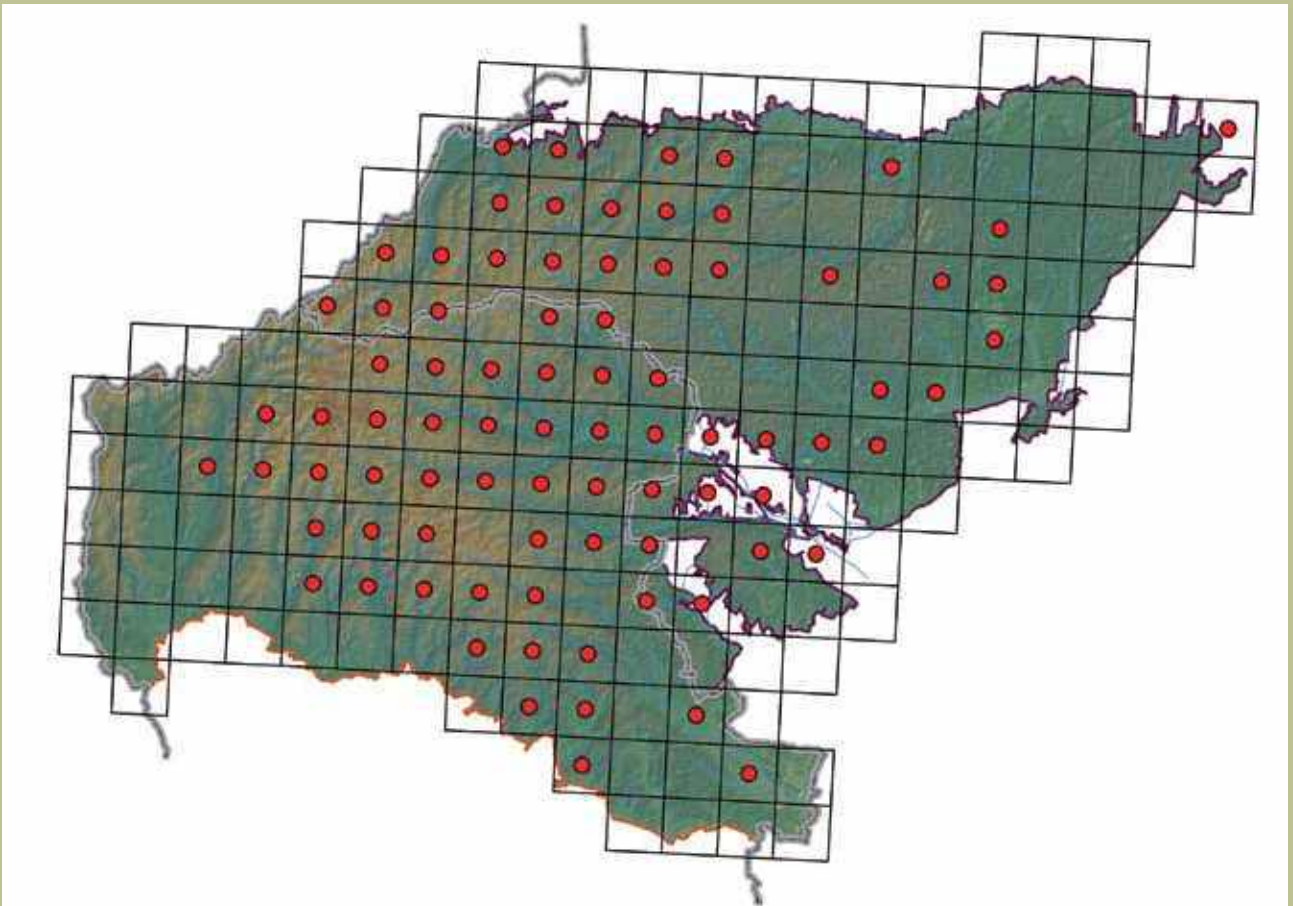
Biology: Single-brooded, the imagos fly from late May to early July. The butterflies frequently visit flowers. The larvae feed on various plants.

Distribution: Sporadically distributed in Central Europe. It is local but rather widespread in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 3.

Conservation: The Nickerl's Fritillary is listed as vulnerable (VU) in the Red List of Slovenian Lepidoptera. Not threatened and not protected in Hungary.

107

Araschnia levana (Linnaeus, 1758)

Pókhálós lepke

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban üde lomberdők szegélyeiben, tisztásain fordul elő, kultúr-élőhelyeken, kertekben, parkokban is megtalálható.

Biológiája: Kétnemzedékes, az imágó március végétől május elejéig, majd júniustól egészen augusztus végéig repül. Az egyetlen európai faj, amelynél szezonális dimorfizmus figyelhető meg. A lepke aktív viráglátogató, főleg ernaősvirágzatúakon (Apiaceae) táplálkozik. A hernyó nagy csalánon (*Urtica dioica*) fejlődik.

Elterjedése: Európa nagy részén elterjedt, az Őrség és Goričko területén mindenütt előfordul. Gyakorisági mutatója: 5.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Koprivov pajčevinar

Življenjski prostor: Pojavlja se pretežno vzdolž robov vlažnih listnatih gozdov in jas ter tudi v urbanih okoljih, kot so parki in vrtovi.

Biologija: Ima dve generaciji ter leta od konca marca do začetka maja in od junija do avgusta. To je edina evropska vrsta z izrazitim sezonskim dimorfizmom (pojavljata se dve različni obliki iste vrste). Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove, zlasti različne vrste kobulnic. Gosenice se prehranjujejo z veliko koprivo (*Urtica dioica*).

Razširjenost: Splošno razširjen je po Evropi in močno razširjen v območju raziskave. Kazalec številčnosti: 5.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Map Butterfly

Habitat: It occurs mainly along edges of humid broad-leaved woodlands and clearings, also in urban habitats, such as parks and gardens.

Biology: Double-brooded, the imagos fly from late March to early May and in June-August. The only European butterfly species with pronounced seasonal dimorphism. The adults frequently visit flowers, especially umbeliferous species. The larvae feed on Stinging Nettle (*Urtica dioica*).

Distribution: Widespread in Europe, widely distributed in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 5.

Conservation: Not threatened, not protected.

Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

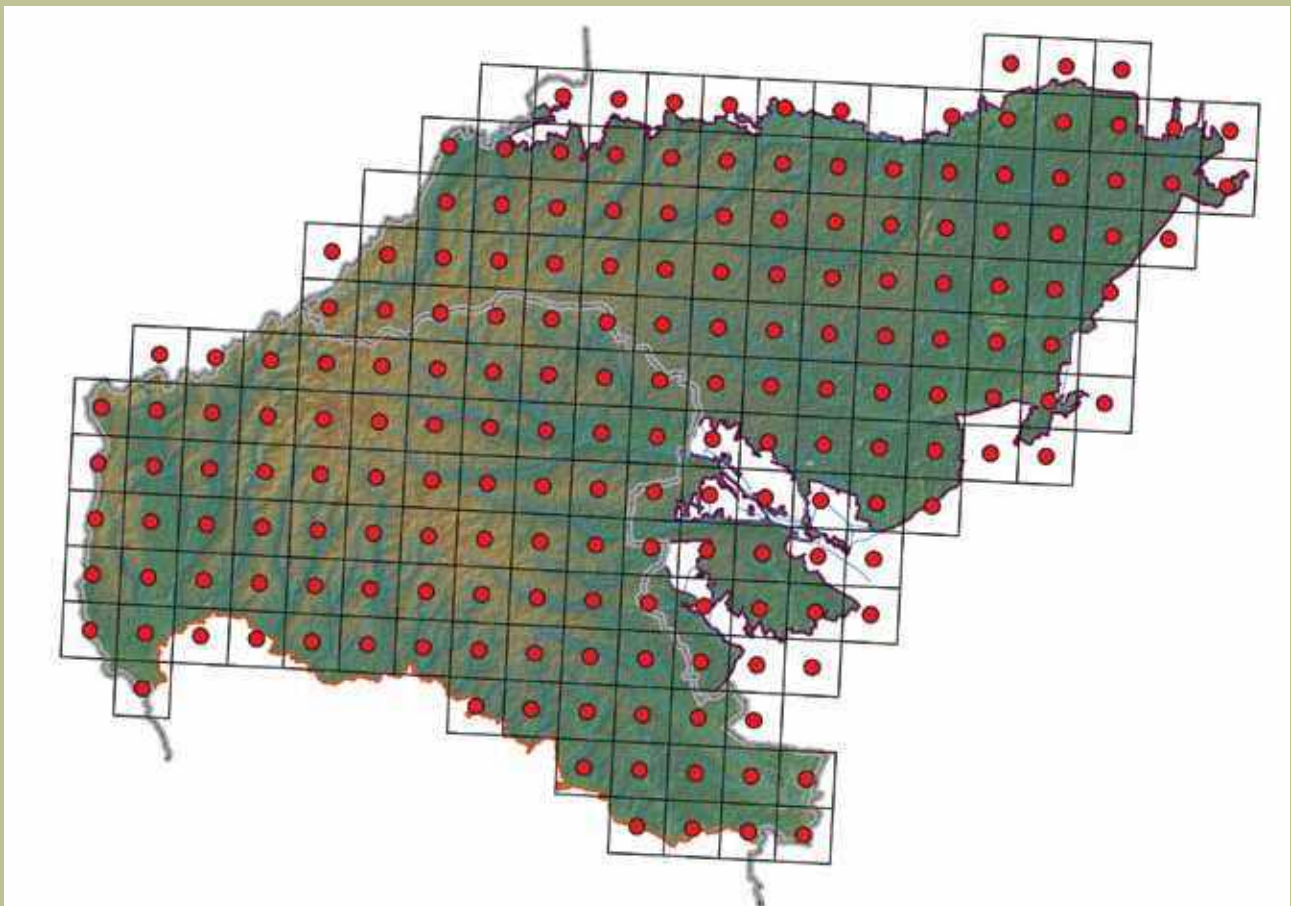
108

109

110

Nymphalis io (Linnaeus, 1758)

Nappali pávaszem

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban üde lomberdők szegélyeiben, tisztásain fordul elő, kultúr-élőhelyeken: kertekben, parkokban is megtalálható.

Biológiája: Kétnemzedékes, az első nemzedék május-júniusban repül, a nyár második felében kikelő példányok nyári nyugalom után imágóként telelnek, áttelelés után pedig a következő év május végéig repülnek. A lepke aktív viráglátogató, a hímek nedves talajfelszínen is szívogatnak. Az áttelelt példányok gyakran a csupasz talajon napoznak. A hernyó nagy csalánon (*Urtica dioica*) fejlődik.

Elterjedése: Európában általánosan elterjedt, az Őrség és Goričko területén mindenütt előfordul. Gyakorisági mutatója: 5.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, Magyarországon védett.

Dnevni pavlinček

Življenjski prostor: Naseljuje pretežno robove vlažnih listnatih gozdov in jas, pojavlja pa se tudi v urbanih življenjskih okoljih, kot so parki in vrtovi.

Biologija: Ima dve generaciji, prva leta v maju in juniju. Primerki druge generacije se pojavijo v juliju, a hitro izginejo, ker v najbolj vročem obdobju poletja mirujejo (estivirajo). Odrasli metulji druge generacije tudi prezimijo ter se po koncu zime v marcu ponovno pojavijo in letajo do poznega maja. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove, samci pa tudi srkajo minerale z mokrih površin tal. Metulji, ki prezimijo, se pogosto grejejo na golih tleh. Gosenice se prehranjujejo z veliko koprivo (*Urtica dioica*).

Razširjenost: Po Evropi je splošno razširjen, močno razširjen pa je tudi v območju raziskave. Kazalec številčnosti: 5.

Varstvo: Ni ogrožen, na Madžarskem pa je zavarovan.

Peacock Butterfly

Habitat: It occurs mainly along edges of humid broad-leaved woodlands and clearings, also in urban habitats, such as parks and gardens.

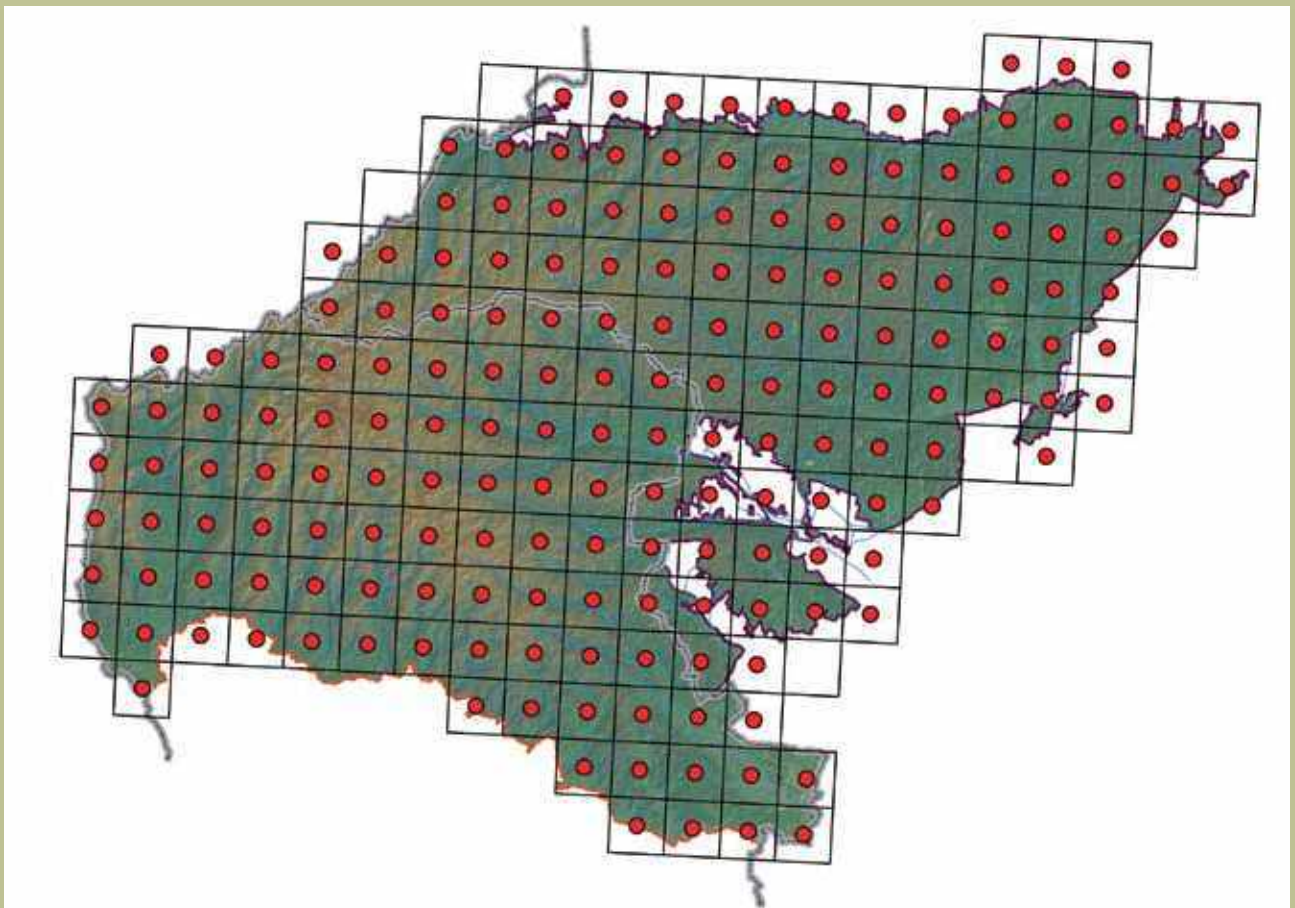
Biology: Double-brooded, the first generation flies in May-June. Specimens of the second generation appear in July, but they quickly disappear as they aestivate in the hottest summer period. Imagos of the second generation also hibernate, after winter they re-appear in March and remain on the wing until late May. The butterflies frequently visit flowers, males also intake minerals from wet soil surfaces. The overwintered specimens often bask on bare ground. The larvae feed on Stinging Nettle (*Urtica dioica*).

Distribution: Widespread in Europe, widely distributed in the survey area. Index of abundance: 5.

Conservation: Not threatened, protected in Hungary.

111

Nymphalis urticae (Linnaeus, 1758)

Kis rókaepe

Mali koprivar

Small Tortoiseshell

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban üde lomberdők szegélyeiben, tisztásain fordul elő, magashegységekben szubalpin, alpin réteken is megtalálható.

Biológiája: Kétnemzedékes, az első nemzedék május-júniusban repül, a nyár második felében kikelő példányok nyári nyugalom után imágóként telelnek, áttelelés után pedig a következő év áprilisa végéig repülnek. A lepke aktív viráglátogató, az áttelelt példányok gyakran a csupasz talajon napoznak. A hernyó csalánon (*Urtica dioica*) fejlődik.

Elterjedése: Európa nagy részén elterjedt, az Őrség és Goričko viszonylag sokfelé előfordul. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Szlovéniában nem veszélyeztetett, Magyarországon védett faj, az utóbbi évtizedekben erősen visszaszorulóban van, állományait az élőhelyek szárazoabbá válása veszélyezteti. Csak ott maradtak erősebb populációi, ahol a környező magashegységek klímahatása érvényesül (pl. Őrség).

Življenjski prostor: Pojavlja se v glavnem ob robovih vlažnih listnatih gozdov in jas ter tudi na podalpskih in alpskih travnikih.

Biologija: Ima dve generaciji, prva leta v maju in juniju. Primerki druge generacije se pojavijo julija, a hitro izginejo, ker v najbolj vročem obdobju poletja mirujejo (estivirajo). Odrasli metulji druge generacije tudi prezimijo ter se po koncu zime v marcu ponovno pojavijo in letajo do poznega maja. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove. Metulji, ki prezimijo, se pogosto grejejo na golih tleh. Gosenice se prehranjujejo z veliko kopravo (*Urtica dioica*).

Razširjenost: V Evropi je splošno razširjen, zelo razširjen je tudi v Őrségu in na Goričkem. Kazalec številčnosti: 4.

Varstvo: V Sloveniji ni ogrožen. Na Madžarskem je zavarovan. V zadnjih desetletjih se število metuljev te vrste zelo zmanjšuje, ker na madžarske na populacije metuljev najverjetneje vplivajo podnebne spremembe. Močne populacije ostajajo le na krajih, ki so pod vplivom podnebja višjih leg (npr. Őrség).

Habitat: It occurs mainly along edges of humid broad-leaved woodlands and clearings, also in sub-alpine and alpine meadows.

Biology: Double-brooded, the first generation flies in May-June. Specimens of the second generation appear in July, but they quickly disappear as they aestivate in the hottest summer period. Imagos of the second generation also hibernate, after winter they re-appear in March and they remain on the wing until late May. The butterflies frequently visit flowers. The overwintered specimens often bask on bare ground. The larvae feed on Stinging Nettle (*Urtica dioica*).

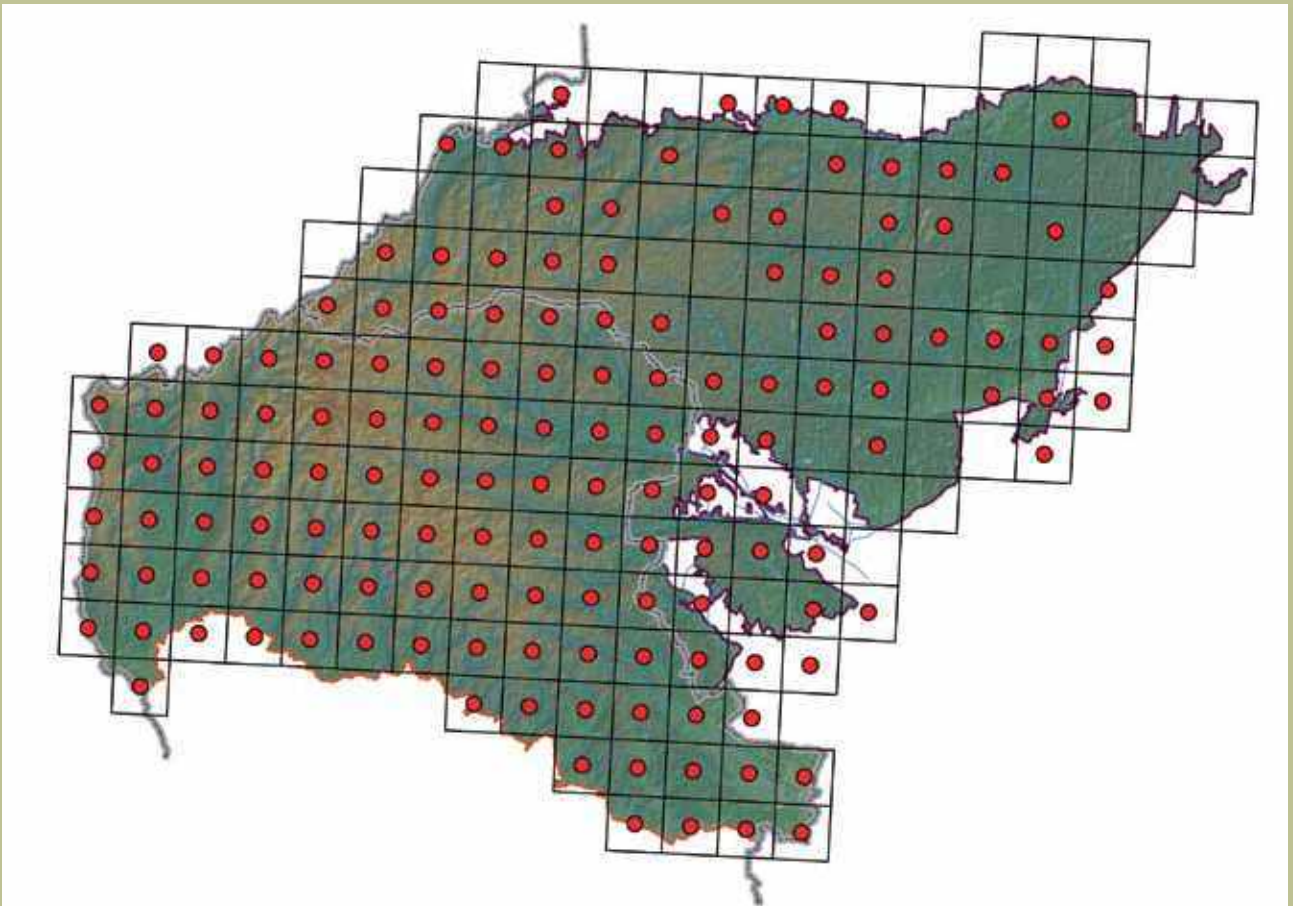
Distribution: Widespread in Europe, widely distributed in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened in Slovenia. Protected in Hungary. The species has been in serious decline in the last decades, as the Hungarian populations are most probably affected by climate change. Strong populations remain only where the climatic influence of the neighbouring mountains appears (e.g. Őrség).

Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

112

Nymphalis polychloros (Linnaeus, 1758)

Nagy rókalepke

Veliki lepotec

Large Tortoiseshell

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban üde lomberdők szegélyeiben, patak völgyek ligeterdeiben, ritkábban gyümölcsösökben fordul elő, kóborlásra hajlamos fajként azonban bármilyen élőhelytípusban felbukkanhat.

Biológiája: Egynemzedékes, első példányai júniusban kelnek, az imágók egy-két hét aktivitás után nyári nyugalomra húzódnak, rövid őszi repülés után elbújva imágóként telelnek. Áttelelés után márciustól április végéig repülnek. A lepke virágokat nem látogat, a frissen kelt hímek azonban gyakran szívogatnak nedves talajfelszínen, állati ürüléken vagy tetemeken. Az áttelelt példányok gyakran a csupasz talajon napoznak. A hernyó lombos fákon, elsősorban fűzeken (*Salix* spp.), szilen (*Ulmus* spp.) és gyümölcsfákon fejlődik.

Elterjedése: Európa nagy részén elterjedt, az Őrség és Goričko területén csak kevés helyről, egyesével került elő. Gyakorisági mutatója: 2.

Természetvédelmi jelentőség: Szlovéniában nem veszélyeztetett, Magyarországon védett, állományait a gyümölcsösök rendszeres permetezése és a bokorfűzek erdőszegélyből való rendszeres kivágása is veszélyezteti.

Življenjski prostor: Pojavlja se pretežno vzdolž robov vlažnih listnatih gozdov in jas, kot pravi pote-puh pa se lahko pojavi v življenjskih okoljih vseh vrst.

Biologija: Leta v eni generaciji, prvi metulji se izležejo junija, letajo en ali dva tedna in se potem poleti zaradi mirovanja umaknejo. Jeseni letajo zelo kratek čas, potem pa se vrnejo v svoja skrivališča na prezimovanje. Po koncu zime se ponavadi ponovno pojavijo marca in letajo do maja. Odrasli metulji ne obiskujejo cvetov, mladi samci pa se pogosto spustijo na tla in srkajo minerale z vlažnih tal, živalskih iztrebkov ali kadavrov. Metulji, ki so prezimili, se pogosto grejejo na golih tleh. Gosenice se prehranjujejo na različnih vrstah listavcev, zlasti na ivah, vrbah (*Salix* spp.) in brestih (*Ulmus* spp.) ter na različnem sadnem drevju.

Razširjenost: V večini Evrope je splošno razširjen, v Őrségu in na Goričkem pa je bil opažen le na nekaj lokacijah. Kazalec številčnosti: 2.

Varstvo: V Sloveniji ni ogrožen, na Madžarskem pa je zavarovan. Madžarske populacije ogrožata redno škropljenje sadovnjakov in sečnja iv na gozdnih robovih.

Habitat: It occurs mainly along edges of humid broad-leaved woodlands and clearings, also in orchards, but as a regular roamer, it can appear in all sorts of habitat.

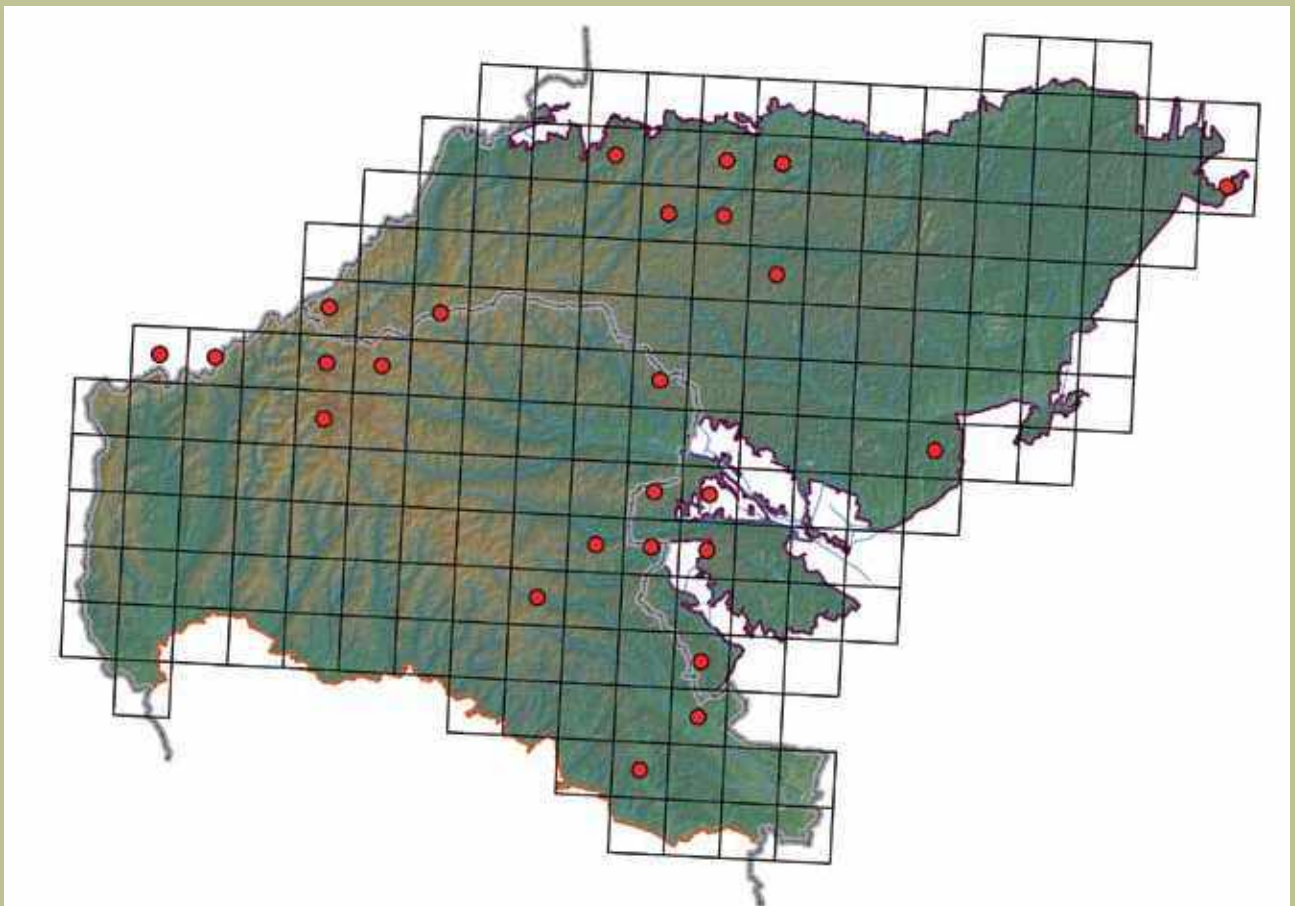
Biology: Single-brooded, the first imagos hatch in June, they are on the wing for one or two weeks, when they disappear for aestivation during the summer. After a very short flight in the autumn, they return to their hides for hibernation. After winter they usually re-appear in March and remain on the wing until May. The butterflies do not visit flowers, but fresh males often descend to the ground and intake minerals from wet soil surfaces, animal dung or carcasses. The overwintered specimens often bask on bare ground. The larvae feed on various broad-leaved trees, mostly Sallow, Willow (*Salix* spp.) and Elm (*Ulmus* spp.) species and on a variety of fruit trees.

Distribution: Widespread in most of Europe, known only from a few localities in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 2.

Conservation: Not threatened in Slovenia, protected in Hungary. The Hungarian populations are threatened by regular spraying of orchards and cutting of Sallow trees from forest edges.

113

Nymphalis antiopa (Linnaeus, 1758)

Gyászlepke

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban hegyvidékek üde lombos és lombelegyes fenyőerdeinek szegélyeiben, patak völgyek ligeterdeiben fordul elő, kóborlásra hajlamos fajként azonban bármilyen élőhelytípusban felbukkanhat.

Biológiája: Egynemzedékes, első példányai június legvégén kelnek, az imágók egy-két hét aktivitás után nyári nyugalomra húzódnak, szintén imágóként telnek. Áttelelés után márciustól május végéig, június elejéig repülnek. A lepke virágokat nem látogat, a frissen kelt hímek azonban alkalmanként a nedves talajfelszínen, állati ürüléken vagy tetemeken szívogatnak. Az áttelelt példányok gyakran a csupasz talajon napoznak, a hímek tavasszal territórium-tartók. A hernyó lombos fák, elsősorban bibircses nyíren (*Betula pendula*) és fűzeken (*Salix* spp.) csoportosan fejlődik.

Elterjedése: Európa nagy részén elterjedt, az Őrség és Goričko területén viszonylag sok helyről előkerült. Gyakorisági mutatója: 3.

Természetvédelmi jelentőség: Szlovéniában nem veszélyeztetett, Magyarországon védett.

Pogrebec

Življenjski prostor: Večinoma se pojavlja ob robovih predgorskih in gorskih vlažnih listnatih in mešanih gozdov, tudi v dolinah rek in potokov, kot pravi potepuh pa se lahko pojavlja v življenjskih okoljih vseh vrst.

Biologija: Leta v eni generaciji, prvi metulji se izležejo proti koncu junija, letajo en ali dva tedna in se potem poleti zaradi mirovanja umaknejo. Odrasli metulji tudi prezimijo in se ponovno pojavijo marca ter letajo do poznega maja ali začetka junija. Odrasli metulji ne obiskujejo cvetov, mladi samci pa se občasno spustijo na tla in srkajo minerale z vlažnih tal, živalskih iztrebkov ali kadavrov. Metulji, ki so prezimili, se pogosto grejejo na golih tleh. Samci so spomladi teritorialni. Gosenice se prehranjujejo na različnih vrstah listavcev, najraje na različnih vrstah brez, iv ali vrb (*Salix* spp.).

Razširjenost: V Evropi je splošno razširjen, v Őrségu in na Goričkem pa so zabeležene razpršene najdbe po vsem območju. Kazalec številčnosti: 3.

Varstvo: V Sloveniji ni ogrožen. Na Madžarskem je zavarovan.

Camberwell Beauty

Habitat: It occurs mainly along edges of sub-montane and montane, humid broad-leaved and mixed forests, also in stream valleys, but as a regular roamer, it can appear in all sorts of habitats.

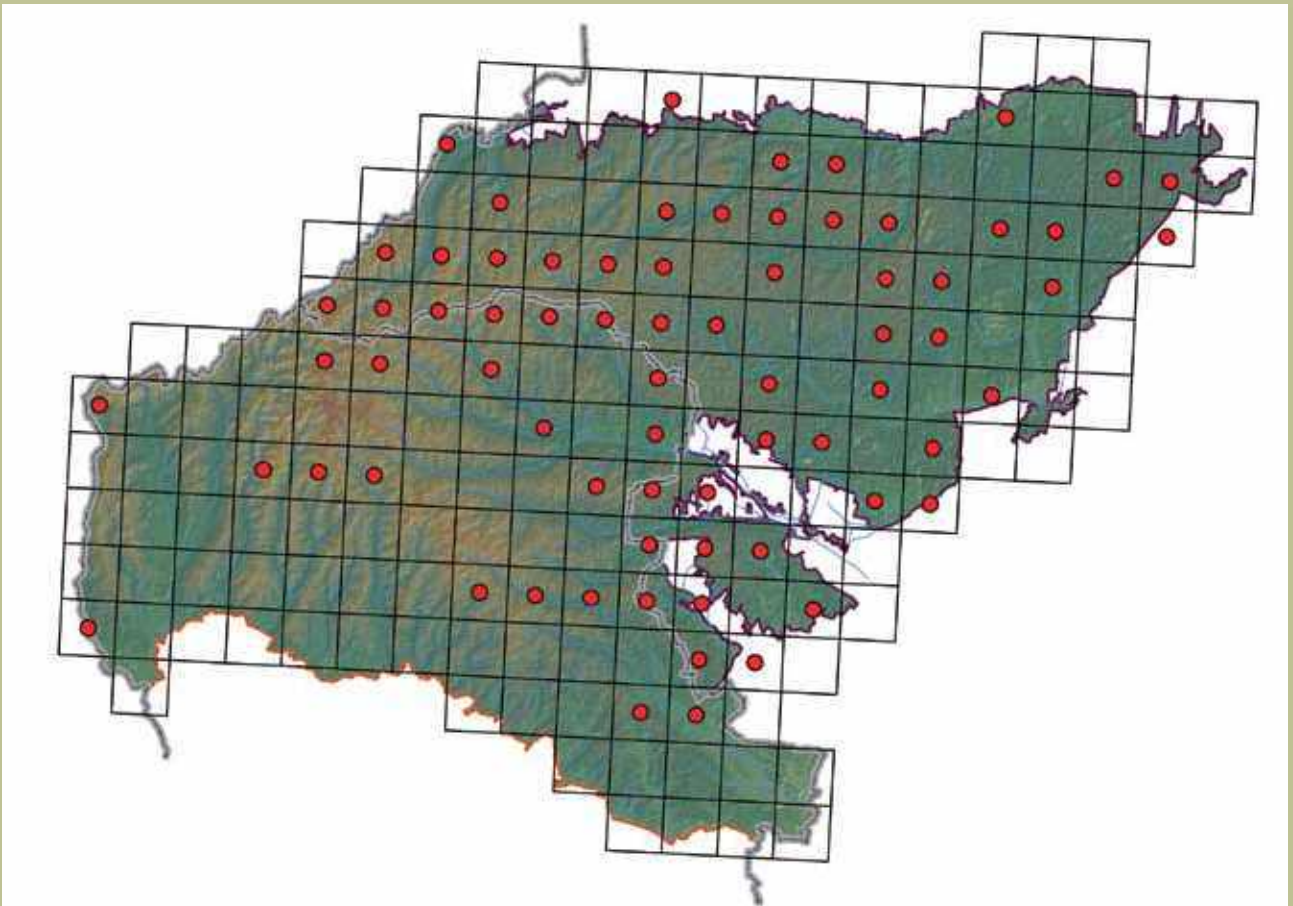
Biology: Single-brooded, the first imagos hatch in late June, they are on the wing for one or two weeks, when they disappear for aestivation during the summer. The imagos also hibernate and re-appear in March, remaining on the wing until late May, early June. The butterflies do not visit flowers, but males occasionally descend to the ground, where they intake minerals from wet soil surfaces, animal dung or carcasses. The overwintered specimens often bask on bare ground, the males are territorial in the spring. The larvae feed on various broad-leaved trees, preferably Birch (*Betula pendula*), Sallow or Willow (*Salix* spp.) species.

Distribution: Widespread in Europe, known from scattered records from throughout the Őrség and Goričko. Index of abundance: 3.

Conservation: Not threatened in Slovenia. Protected in Hungary.

114

Nymphalis c-album (Linnaeus, 1758)

C-betűs lepke

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban üde lomberdők szegélyeiben, tisztásain fordul elő, kultúr-élőhelyeken: kertekben, parkokban is megtalálható.

Biológiája: Kétnemzedékes, az első nemzedék június-júliusban, a második augusztusban repül. A második generáció példányai imágóként telelnek, áttelelés után pedig a következő év május végéig repülnek. A lepke aktív viráglátogató, a hímek nedves talajfelszínen is szívogatnak. Az áttelelt példányok gyakran a csupasz talajon napoznak. A hernyó főleg nagy csalánon (*Urtica dioica*), komlón (*Humulus lupulus*) és szileken (*Ulmus* spp.) táplálkozik, de más növényeken is kifejlődhet.

Elterjedése: Európában általánosan elterjedt, az Őrség és Goričko területén mindenütt előfordul. Gyakorisági mutatója: 5.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, Magyarországon védett.

Beli C

Življenjski prostor: V glavnem naseljuje robove vlažnih listnatih gozdov in jas, pojavlja pa se tudi v urbanih življenjskih okoljih, kot so parki in vrtovi.

Biologija: Ima dve generaciji, prva leta junija in julija. Primerki druge generacije se pojavijo avgusta; prezimijo kot odrasli metulji ter se po koncu zime pojavijo v marcu in letajo do poznega maja. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove, samci tudi srkajo minerale z vlažnih tal. Metulji, ki so prezimili, se pogosto grejejo na golih tleh. Gosenice se prehranjujejo zlasti z veliko koprivo (*Urtica dioica*), navadnim hmeljem (*Humulus lupulus*) in različnimi vrstami brestov (*Ulmus* spp.), uporabljajo pa lahko tudi druge rastline.

Razširjenost: V Evropi je splošno razširjen, močno razširjen pa je tudi v območju raziskave. Kazalec številčnosti: 5.

Varstvo: Ni ogrožen. Na Madžarskem je zavarovan.

Comma Butterfly

Habitat: It occurs mainly along edges of humid broad-leaved woodlands and clearings, also in urban habitats, such as parks and gardens.

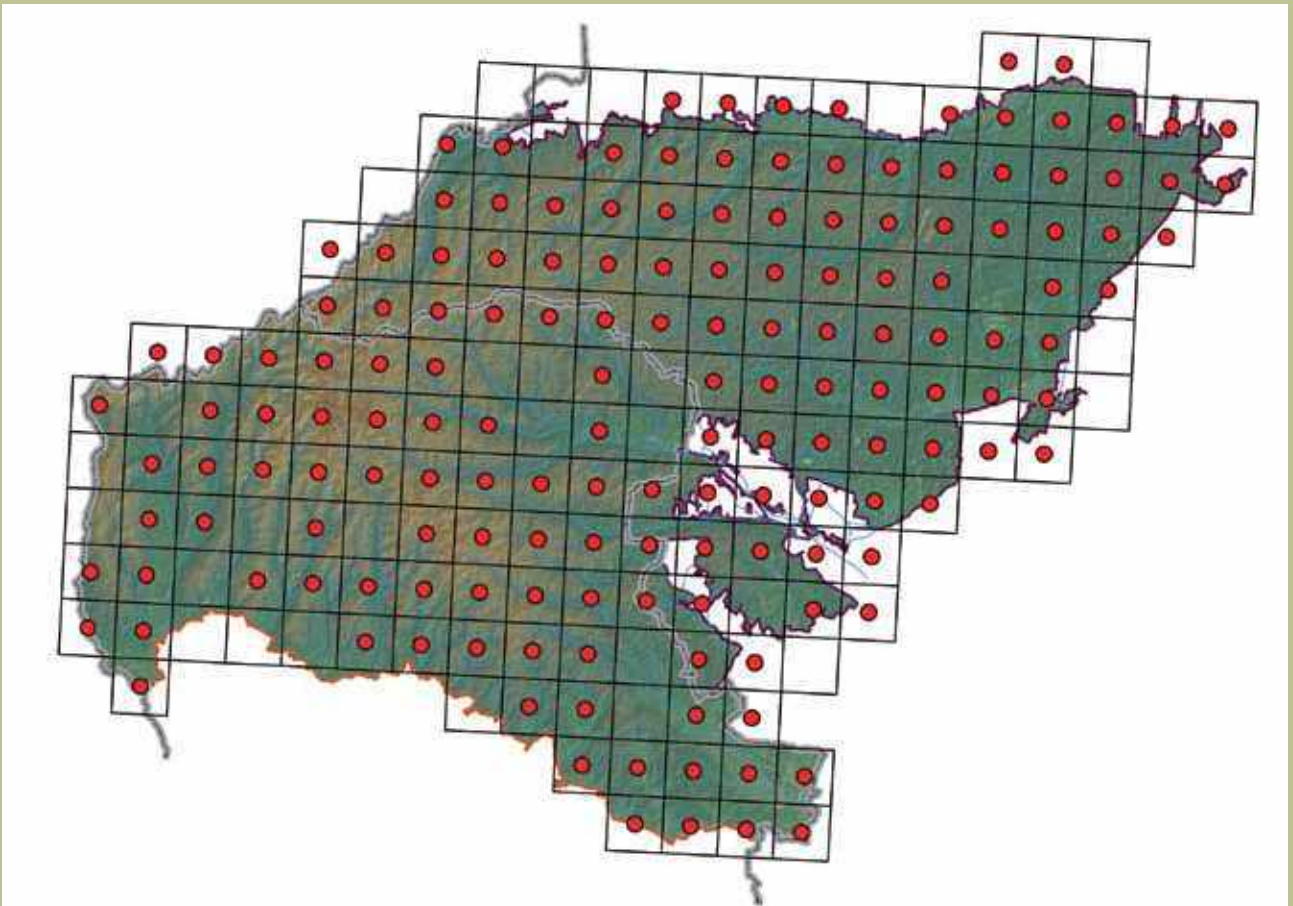
Biology: Double-brooded, the first generation flies in June-July. Specimens of the second generation appear in August; they hibernate as imagos. After winter they re-appear in March and remain on the wing until late May. The butterflies frequently visit flowers, males also intake minerals from wet soil surfaces. The overwintered specimens often bask on bare ground. The larvae feed mainly on Stinging Nettle (*Urtica dioica*), Hop (*Humulus lupulus*) and Elm (*Ulmus* spp.) species but can utilize other plants as well.

Distribution: Widespread in Europe, widely distributed in the survey area. Index of abundance: 5.

Conservation: Not threatened. Protected in Hungary.

115

Vanessa atalanta (Linnaeus, 1758)

Atalantalepke

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban üde lombos erdők szegélyeiben, tisztásain fordul elő, kultúr-élőhelyeken: kertekben, parkokban is megtalálható. Rendszeres vándorfajként bármilyen élőhely-típusban felbukkanhat.

Biológiája: Közép-Európában két- vagy háromnemzedékes, a Mediterráneumban évente több nemzedéke is kifejlődik. Az első példányai március-áprilisban jelennek meg, a délről bevándorolt egyedek utódai május végére, június elejére fejlődnek ki, további nemzedékei nyár második felében és ősszel egészen október végéig repülnek, az itt kikelt példányok a délről bevándorló egyedekkel keverednek. Melegebb vidékeken az utolsó nemzedék példányai imágóként telelnek át. A lepke aktív viráglátogató, érett-erjedt gyümölcsökön is rendszeresen szívogat. A hernyó főleg nagy csalánon (*Urtica dioica*) fejlődik.

Elterjedése: A Mediterráneumban általánosan elterjedt vándorfaj, amely az év nagy részében Európa bármely területén felbukkanhat. Az Őrség és Goričko területén mindenütt előfordul. Gyakorisági mutatója: 5.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett vándorfaj, Magyarországon védett.

Admiral

Življenjski prostor: V glavnem se pojavlja ob robovih vlažnih listnatih gozdov in jas ter tudi v urbanih življenjskih okoljih, kot so parki in vrtovi. Kot redni selivec se lahko pojavi v vseh vrstah življenjskih prostorov.

Biologija: V srednji Evropi ima dve ali tri generacije, v Sredozemlju pa leta v več generacijah. Prvi metulji – selivci iz južne Evrope – se ponavadi pojavijo konec maja ali v juniju. Naslednji dve generaciji se lahko razvijeta od julija do avgusta ter od septembra do oktobra, vendar so navadno metulji prisotni vse leto, ker nenehno prihajajo novi selivci. V toplejših predelih metulji jesenske generacije prezimijo kot odrasli metulji. Pogosto obiskujejo cvetove ali pa se hranijo z zrelim ali fermentiranim sadjem. Gosenice se prehranjujejo z veliko koprivo (*Urtica dioica*).

Razširjenost: V Sredozemlju je splošno razširjen in kot redni selivec je pogost po vsej Evropi. V območju raziskave je splošno razširjen. Kazalec številčnosti: 5.

Varstvo: Neogrožena migracijska vrsta. Na Madžarskem je zavarovana.

Red Admiral

Habitat: It occurs mainly along edges of humid broad-leaved woodlands and clearings, also in urban habitats, such as parks and gardens. As a regular migrant, it can appear in all habitat types.

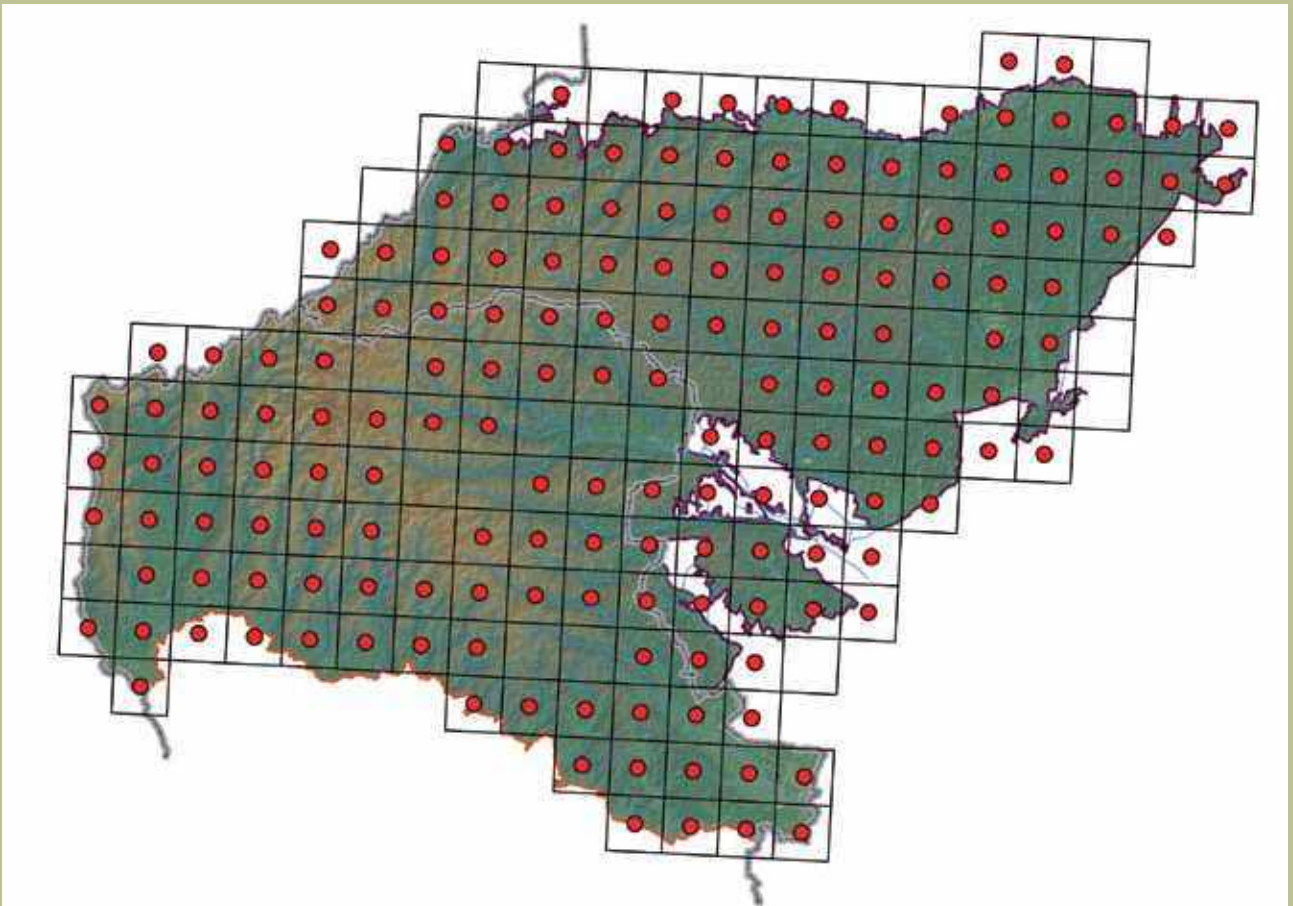
Biology: Double-, or triple-brooded in Central Europe, in the Mediterranean it flies in multiple generations. The first specimens – migrants from Southern Europe – usually appear in late March or early April while the first locally bred generation emerges in late May or June. Two further generations can develop in July-August and September-October, but specimens are normally present throughout the year as further migrants arrive continuously. In warmer regions the autumn generation hibernates as an imago. They frequently visit flowers or feed on ripe/fermented fruits. The larvae feed on Stinging Nettle (*Urtica dioica*).

Distribution: Widespread in the Mediterranean and as a regular migrant it is common throughout Europe. Widespread in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 5.

Conservation: Not threatened migratory species. Protected in Hungary.

116

Vanessa cardui (Linnaeus, 1758)

Bogáncslépeke

Osatnik

Painted Lady

Élőhelyi viszonyok: Ubikvista vándorfaj, gyakorlatilag bármilyen nyílt élőhelytípusban előfordul.

Biológiája: Közép-Európában évente két nemzedéke fejlődik ki, Észak-Afrikában és a Mediterráneumban többgenerációs faj. Rendszeresen vándorol, az első példányai április második felében jelennek meg, a délről bevándorolt egyedek utódai május végére, június elején kelnek, itteni második nemzedéke nyár második felében és ősz elején repül, az itt kikelt példányok a délről később bevándorló egyedekkel keverednek. A lepke aktív viráglátogató, a hímek nedves talajfelszínen is szívogatnak. Az esti órákban territóriumot tartanak, felmelegedett, csupasz talajfelszínen, sziklákon, épületeken ülve várják a nőtényeket, elkergetve más hím egyedeket. A hernyó Európában főleg bogáncs (*Carduus* spp.) és aszat (*Cirsium* spp.) fajokon táplálkozik, de egyéb növényfajokon is kifejlődhet.

Elterjedése: A világ nagy részén előforduló kozmopolita faj, a Mediterráneumban és Észak-Afrikában általánosan elterjedt vándor, amely az év nagy részében Európa bármely területén felbukkanhat. Az Őrség és Goričko területén mindenütt előfordul. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett vándorfaj, nem védett.

Življenjski prostor: Vsenavzoča migracijska vrsta, ki se pravzaprav lahko pojavlja v odprtih življenjskih prostorih vseh vrst.

Biologija: V srednji Evropi ima dve generaciji, v Sredozemlju in severni Afriki pa leta v več generacijah. Prvi metulji – selivci iz južne Evrope ali severne Afrike – se ponavadi pojavijo proti koncu aprila, prva lokalno izležena generacija pa začne letati proti koncu maja ali v juniju. Naslednja generacija leta od julija do septembra, posamezni metulji pa so prisotni vse leto, ker novi selivci nenehno prihajajo. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove, samci pa tudi srkajo minerale z vlažnih tal. So tudi teritorialni in pogosto posedajo na toplih golih tleh, skalovju ali zgradbah, kjer čakajo samice in se borijo z drugimi samci. V Evropi se gosenice prehranjujejo pretežno z bodaki in osati (*Carduus* spp., *Cirsium* spp.), vendar se gosenice lahko razvijejo tudi na številnih drugih rastlinah.

Razširjenost: Ta vrsta je svetovljanska in se pojavlja skoraj po vsem svetu. V Sredozemlju in severni Afriki je splošno razširjena, od tam pa se redno seli v Evropo. Najdbe so bile zabeležene skoraj povsod po Őrségu in Goričkem. Kazalec številčnosti: 4.

Varstvo: Neogrožena migracijska vrsta. Na Madžarskem je zavarovana.

Habitat: A ubiquitous migratory species, which can occur basically in all sorts of open habitats.

Biology: Double-brooded in Central Europe, it flies in multiple generations in the Mediterranean and North Africa. The first specimens – migrants from Southern Europe or North Africa – usually appear in late April, the first locally bred generation emerges in late May or June. A further generation appears in July-September, but specimens are present throughout the year, as further migrants arrive continuously. The butterflies frequently visit flowers, males also intake minerals from wet soil surfaces. They are also territorial and often perch on warm bare ground, rocks or buildings in the evening hours, waiting for females, and fighting other males. The larvae in Europe feed mainly on Thistle (*Carduus* spp., *Cirsium* spp.) species, but the caterpillars can develop on a wide array of other plants.

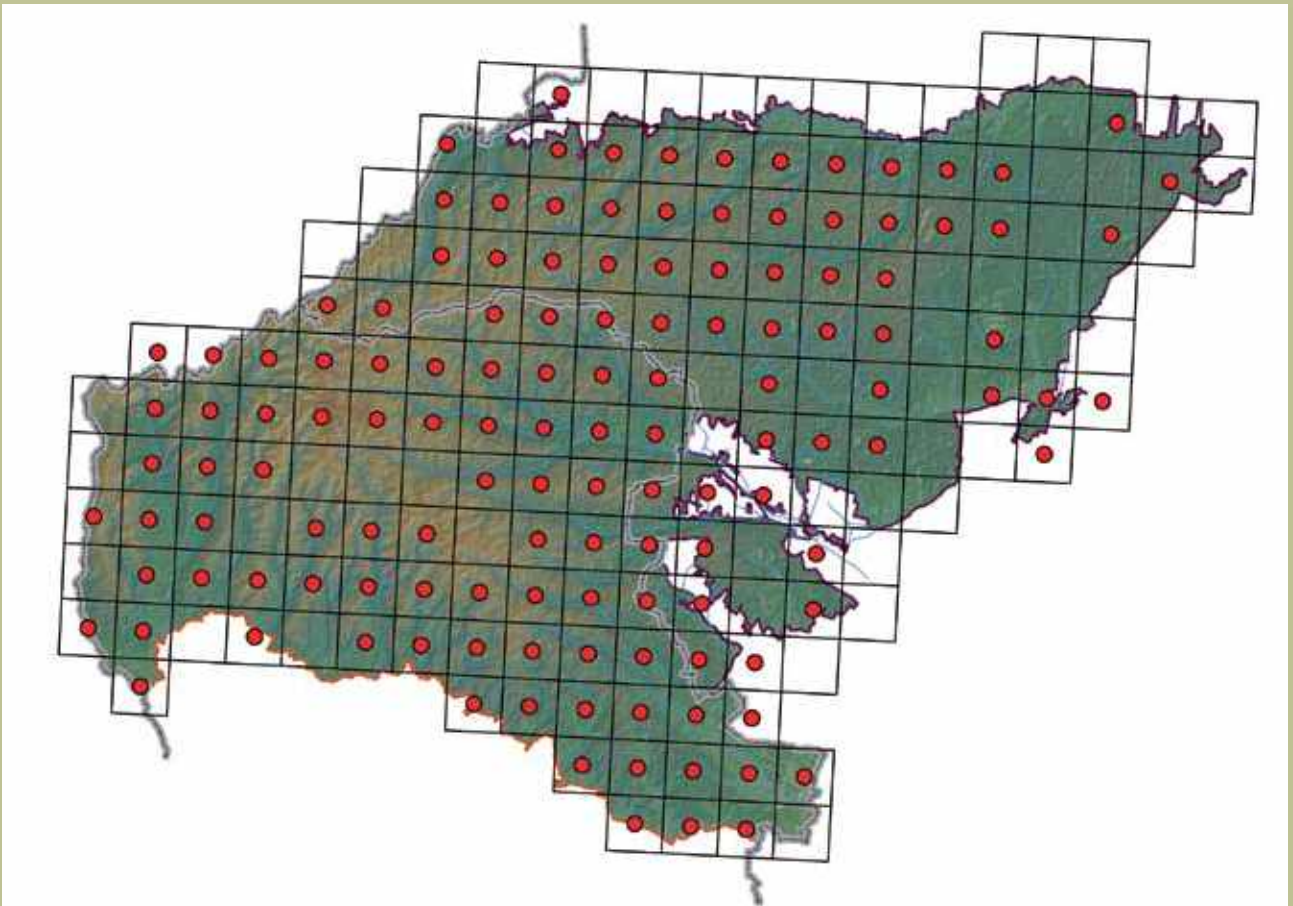
Distribution: A cosmopolitan species, which occurs almost worldwide. Widespread in the Mediterranean and North Africa, from where it regularly migrates to Europe. It was recorded almost everywhere in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened migratory species, not protected.

Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

117

Pararge aegeria tircis (Godart, 1821)

Erdei szemeslepke

Élőhelyi viszonyok: Azon kevés nappali lepke fajok egyike, amelyek az erdők zártabb, árnyékosabb részeit kedvelik, mindenféle erdőtípusban, kertekben és parkokban is tenyészik.

Biológiája: Két-, vagy háromnemzedékes, egyes példányai már április elején kikelhetnek, az első generáció rajzása akár júniusig elhúzódhat. Második nemzedéke júliustól októberig repül. A hímek a zárt erdőbelső napos foltjain, alacsonyan levő bokrok, fák levelein pihenve várják a nőtényt, territórium-tartók. Virágokat csak ritkán látogatnak. A hernyó különböző erdőben növény pásztfűféléket (Poaceae) fogyaszt.

Elterjedés: Európában elterjedt faj, az Őrség és Goričko területén is mindenütt megtalálható. Gyakorisági mutatója: 5.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Gozdni pegavček

Življenjski prostor: Ta metulj je med redkimi v Evropi, ki imajo raje senčne gozdove, čeprav jih je mogoče najti tudi v bolj odprtih življenjskih prostorih, vključno s parki in vrtovi.

Biologija: Ima dve ali tri generacije, odrasli metulji letajo skoraj nepretrgano od začetka aprila do oktobra. Samci so teritorialni in si vzpostavijo svoja območja na sončnih zaplatah. Ponavadi počivajo na tleh ali na listih v bližini tal. Le redko obiskujejo cvetove. Gosenice se prehranjujejo z različnimi travami (Poaceae).

Razširjenost: Splošno razširjen je po vsej Evropi, vključno z območjem raziskave. Kazalec številčnosti: 5.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Speckled Wood

Habitat: It is amongst the few European butterflies that prefer shady forest interiors, although it can be found in adjacent more open habitats as well, including parks and gardens.

Biology: Double-, or triple-brooded with adults flying almost continuously from the beginning of April to October. The males are territorial, establishing their display area in sunny patches. They usually rest on the ground or on leaves close to the ground. The butterflies only rarely visit flowers. The larvae feed on various grasses (Poaceae).

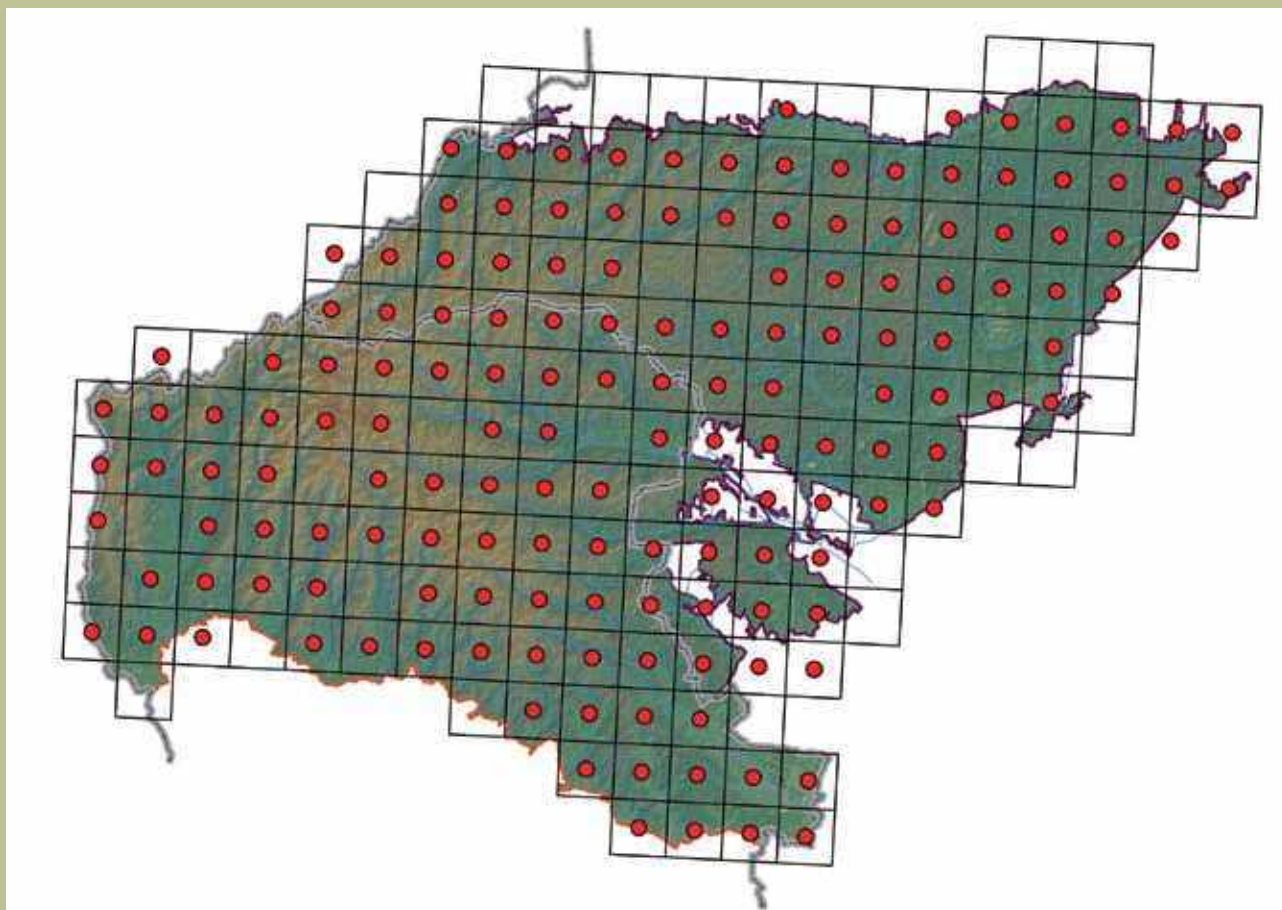
Distribution: Widespread throughout Europe, including the Őrség and Goričko. Index of abundance: 5.

Conservation: Not threatened, not protected.

Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

118

Lasiommata megera (Linnaeus, 1767)

Vörös szemeslepke

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban nyílt élőhelyeken tenyészik, gyakran ritka vegetációval borított, melegebb mikroklímájú területeken (pl. kavicsos utakat, földutakat, sziklagyepeket) fordul elő. Bolygatott területeken, pl. felhagyott kőbányákban is tenyészik.

Biológiája: Többnemzedékes faj, két-három, esetenként négy nemzedéke repül áprilistól október közepéig. A hímek territóriumot tartanak, ilyenkor gyakran ülnek csupasz talajra, sziklákra de házfalakra is. A lepkék virágokat is látogatnak. A hernyók különböző fűfajokat (pl. *Poa* spp., *Festuca* spp., *Bromus* spp.) fogyasztanak.

Elterjedése: Európa-szerte elterjedt és gyakori faj. Magyarországon és Szlovéniában, így az Őrség és Goričko területén is mindenütt előfordul. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Okraști skalnik

Življenjski prostor: Poseljuje pretežno odprte življenjske prostore, pogosto z malo vegetacije in toplejšo mikroklímo, na primer makadamske ceste, poti in skalnate površine na travnikih. Pojavlja se tudi na ruderalnih območjih, zlasti v opuščenih kamnolomih.

Biologija: Ima več zarodov letno, ponavadi dve ali tri, občasno pa štiri generacije. Odrasli metulji letajo skoraj neprekinjeno od aprila do sredine oktobra. Samci so teritorialni in pogosto sedijo na golih tleh, skalah ali celo zidovih. Odrasli metulji obiskujejo tudi cvetove. Gosenice se prehranjujejo z različnimi vrstami trav (na primer *Poa* spp., *Festuca* spp., *Bromus* spp.).

Razširjenost: Po Evropi, v Sloveniji in na Madžarski, vključno z območjem raziskave, je splošno razširjen. Kazalec številčnosti: 4.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Wall Brown

Habitat: It occurs mostly in open habitats, often with sparse vegetation and warmer microclimate (e.g. gravel roads, tracks and rocky grasslands). Also in ruderal sites, especially abandoned quarries.

Biology: Multi-brooded, usually with two, three, or occasionally four generations. The imago is on the wing almost continuously from April to mid-October. The males are territorial and often perch on bare ground, rocks or even walls. The imagos also visit flowers. The larvae feed on various grasses (e.g. *Poa* spp., *Festuca* spp., *Bromus* spp.).

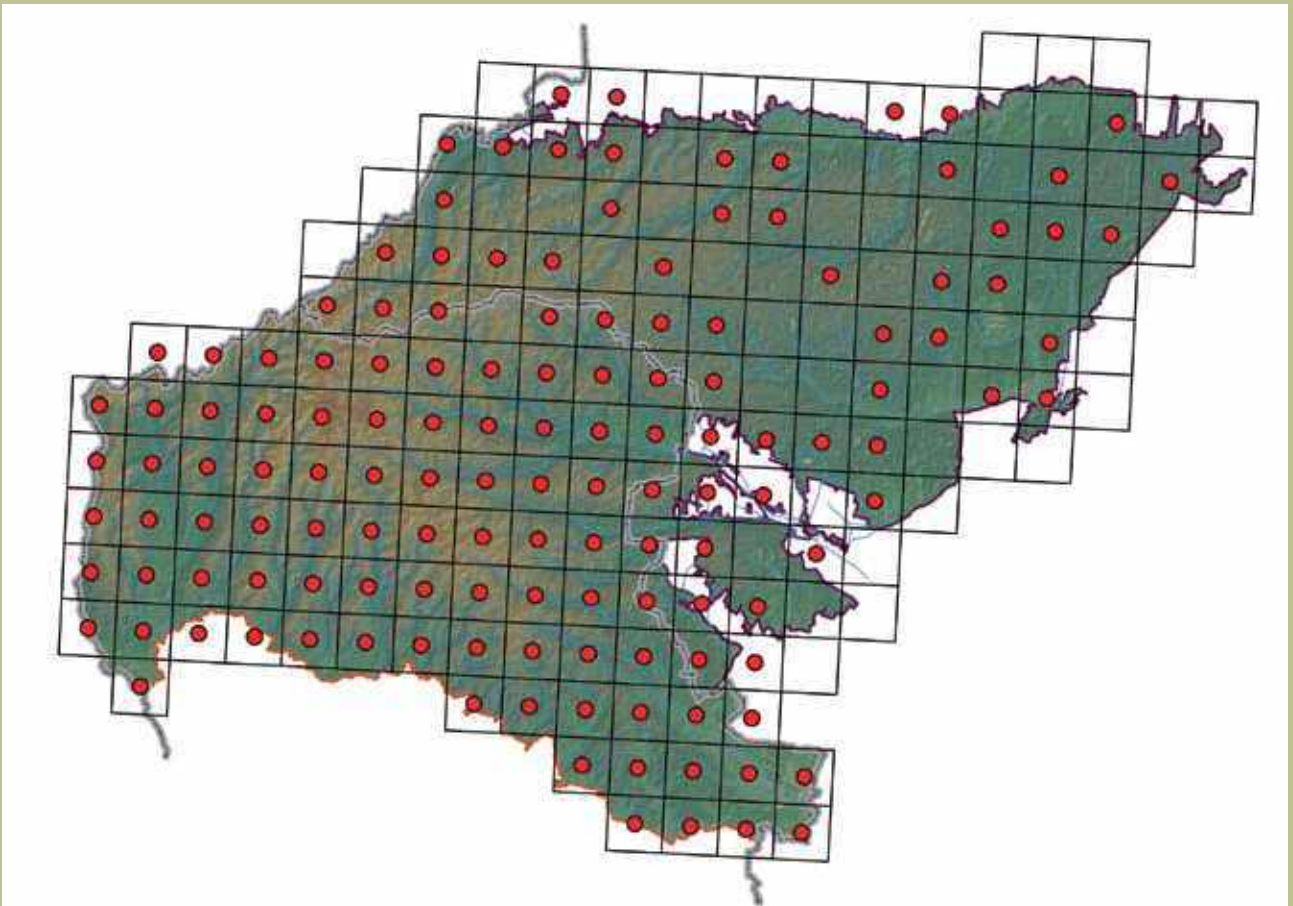
Distribution: Widespread in Europe, also in Slovenia and Hungary, including Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, not protected.

Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

119

Lasiommata maera (Linnaeus, 1758)

Nagyfoltú szemeslepke

Veliki skalnik

Large Wall Brown

Élőhelyi viszonyok: Főleg meleg, nyíltabb lomb és lombelegyes fenyőerdőkben, erdei tisztásokon, erdős-sztyepekben fordul elő. Mészkövön, sziklás hegyoldalakon is megtalálható.

Biológiája: Kétnemzedékes, az imágó május-júniusban és július-augusztusban repül, melegebb években részleges harmadik nemzedéke is kifejlődhet. A lepkék gyakran a csupasz talajon, fatörzseken, farakásokon napoznak, esetenként virágokat látogatnak. A hernyó különböző pázsitfűféléket (Poaceae) fogyaszt.

Elterjedése: Európában elterjedt faj, az Őrség és Goričko területen sokfelé előfordul. Gyakorisági mutatója: 3.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Življenjski prostor: Najti ga je mogoče v pretežno odprtih listnatih in mešanih gozdovih, na gozdnih jasah in gozdnih stepah. Opažen je bil tudi na apnenčastih skalnatih pobočjih.

Biologija: Ima dve generaciji, in sicer od maja do junija in od julija do avgusta, v toplejših letih pa se lahko pojavi tudi tretja generacija. Odrasli metulji pogosto posedajo po golih tleh, drevesnih deblih ali skladovnicah lesa, občasno pa obiskujejo cvetove. Gosenice se prehranjujejo z različnimi vrstami trav (Poaceae).

Razširjenost: Kazalec številčnosti: 3.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Habitat: It occurs mostly in open broad-leaved and mixed forests, clearings and forest-steppes. It is also recorded from rocky slopes on limestone.

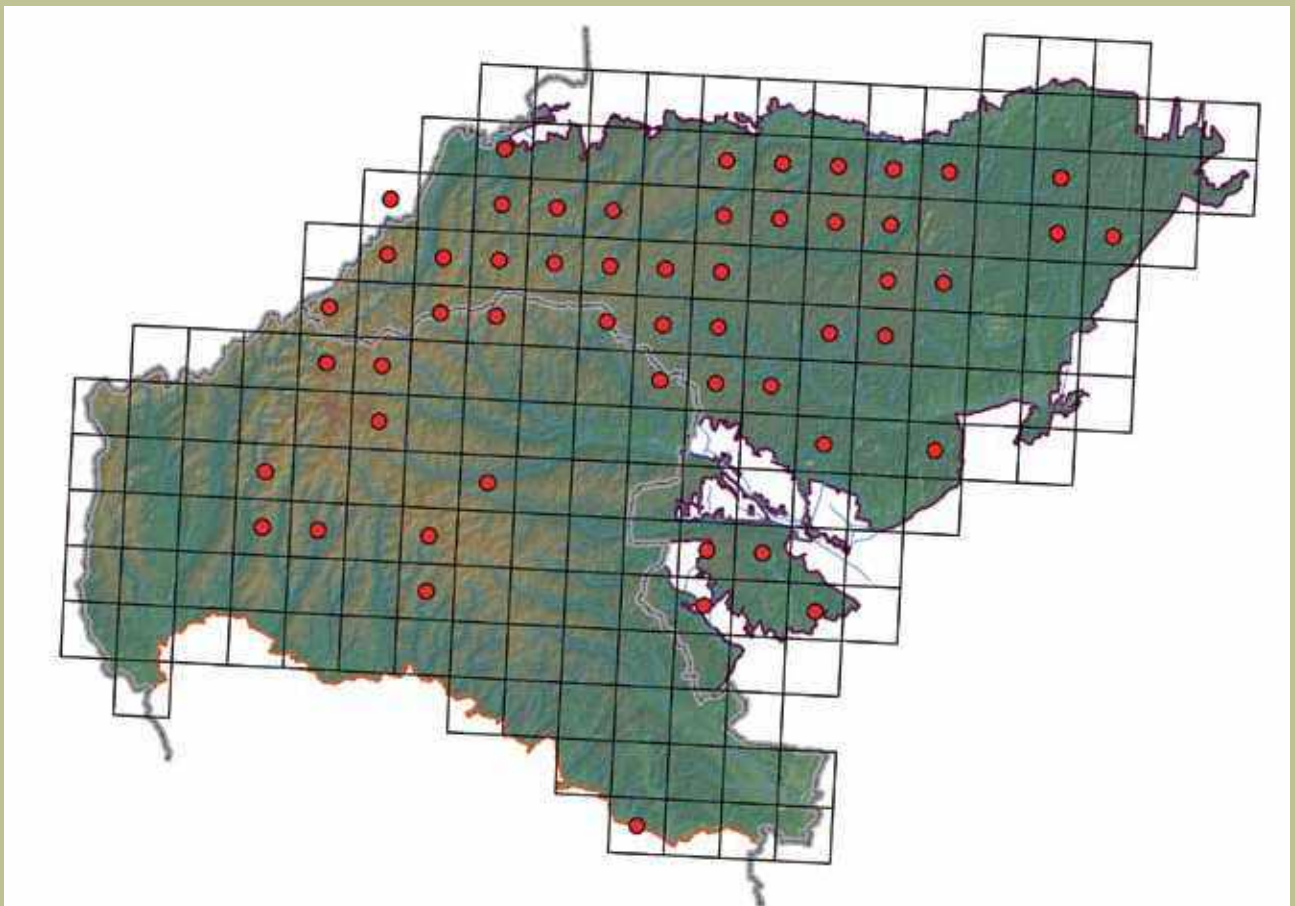
Biology: Double-brooded, the imagos fly in May-June and July-August, a partial third brood can appear in warmer years. The butterflies often sit on bare ground, tree-trunks or piles of timber; they occasionally visit flowers. The larvae feed on various grasses (Poaceae).

Distribution: Widespread in Europe, also in Slovenia and Hungary, including the Őrség and Goričko. Index of abundance: 3.

Conservation: Not threatened, not protected.

120

Lopinga achine (Scopoli, 1763)

Sápadt szemeslepke

Scopolijev zlatook

Woodland Brown

Élőhelyi viszonyok: Erdőlakó faj, főleg üde lomberdőkben, galériaerdőkben és erdős-sztyepekben fordul elő, az Őrség és Goričko területén patakmenti rezgősásos-égeresek belsejében tenyészik.

Biológiája: Egynemzedékes faj, az imágók május végétől július végéig repülnek. A lepke virágokat nem látogat, a hímek azonban nedves talajon, állattetemen és ürüléken szívogatnak. A hernyó pázsitfűféléken (Poaceae) és sásfűféléken (Cyperaceae) fejlődik, az Őrség és Goričko területén kizárólagos tápnövénye a rezgő, vagy selyemsás (*Carex brizoides*).

Elterjedése: Európában szigetszerűen elterjedt, az Őrség és Goričko területén lokálisan fordul elő. Gyakorisági mutatója: 1.

Természetvédelmi jelentőség: Az Őrség-goričkoi állományai igen kicsik, egymástól gyakran elszigetelve tenyésznek, amelyeket a vágásos erdőgazdálkodás veszélyeztet. A faj szerepel az Európai Unió Élőhelyvédelmi Irányelv (Natura 2000) IV. függelékében, Szlovéniában és Magyarországon is védett.

Življenjski prostor: Živi v vlažnih listnatih gozdovih, v gozdovih ob vodotokih in gozdnih stepah. Razmnožuje se izključno v jelševih gozdovih ob vodotokih, v ozkih dolinah Őrséga in Goričkoga, kjer uspeva migalični šaš.

Biologija: Odrasli metulji letijo v eni generaciji od konca maja do konca julija. Metulji ne obiskujejo cvetov, samci se včasih hranijo na vlažnih tleh, živalskih iztrebkih in mrhovini. Gosenice se prehranjujejo z različnimi vrstami trav (Poaceae) in šašev (Cyperaceae). Larvalna hranilna rastlina v Őrségu in na Goričkem je izključno migalični šaš (*Carex brizoides*).

Razširjenost: Po Evropi je razširjen sporadično, v Őrségu in na Goričkem pa se pojavlja samo zelo lokalno. Kazalec številčnosti: 1.

Varstvo: Populacije v Őrségu in na Goričkem so zelo majhne in verjetno izolirane. Na madžarski strani jih ogroža intenzivno gospodarjenje z gozdovi (zlasti golosek). Vrsta je uvrščena v Prilogo IV evropske Direktive o habitatih (Natura 2000) in je zavarovana tako v Sloveniji kot na Madžarskem.

Habitat: It occurs in humid broad-leaved forests, gallery forests and forest-steppes. It breeds exclusively in the interior of Alder gallery forests, in narrow valleys in the Őrség and Goričko, where Quaking Grass Sedge occurs.

Biology: Single-brooded, the imagos usually fly from late May to late July. The butterflies do not visit flowers, but males sometimes feed on wet soil surfaces, animal dung or carrion. The larvae feed on various grasses (Poaceae) and sedges (Cyperaceae). The larval foodplant in the Őrség and Goričko is exclusively Quaking Grass Sedge (*Carex brizoides*).

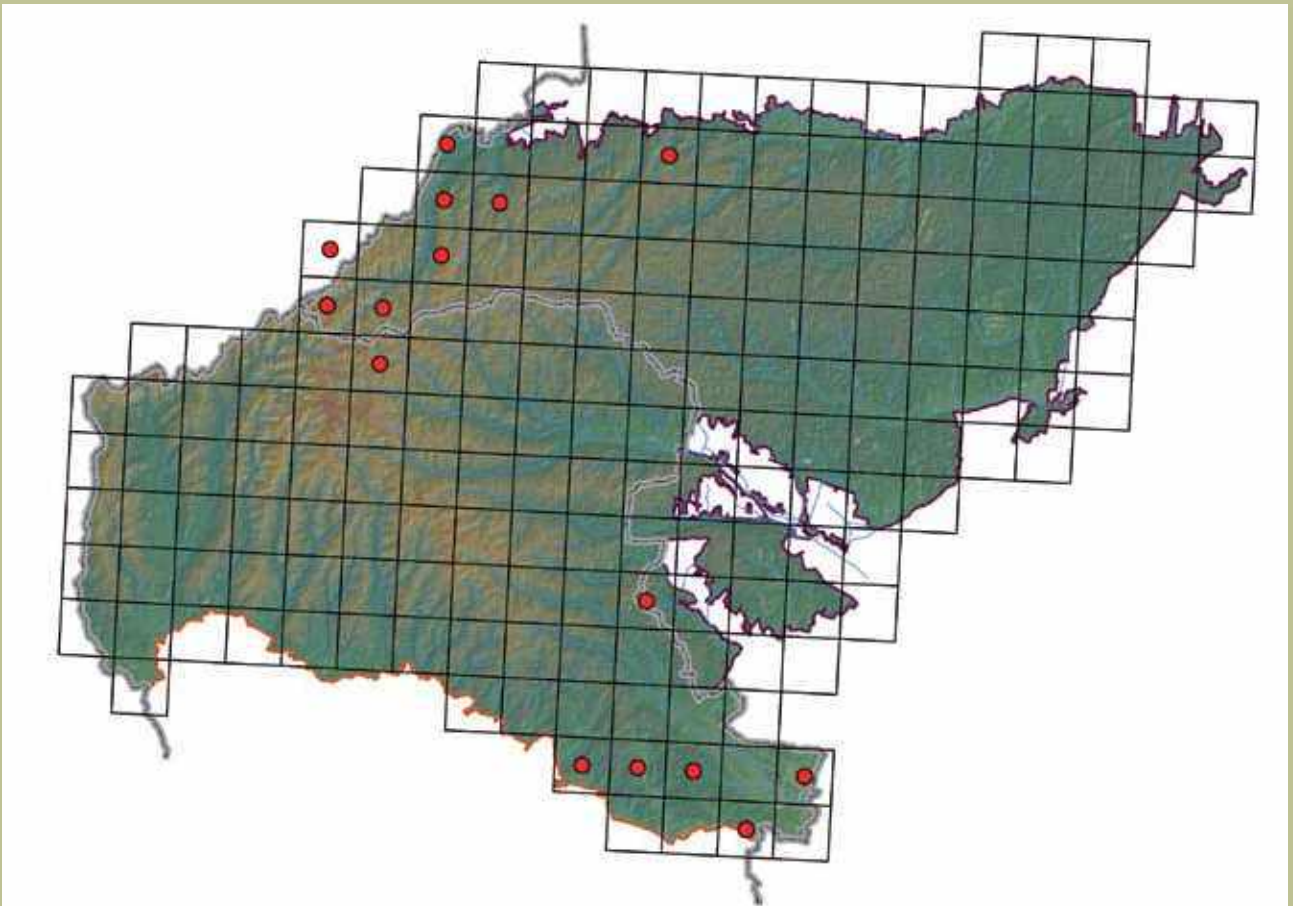
Distribution: Sporadically distributed in Europe, it occurs very locally in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 1.

Conservation: The populations in the Őrség and Goričko are very small and are possibly isolated. They are threatened by intensive forest management (especially clear-cutting) on the Hungarian side. The species appears in the Annex IV. of the European Union's Habitats Directive (Natura 2000), and is protected in both Slovenia and Hungary.

Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

121

Coenonympha arcania (Linnaeus, 1761)

Fehéröves szénalepke

Grmiščni okarček

Pearly Heath

Élőhelyi viszonyok: Erdőszéli cserjések, napfényes erdei utak, tisztások jellegzetes nappali lepkéje.

Biológiája: Egyetlen nemzedéke május elejétől július elejéig repül. Az Őrség és Goričko területéről ismertek augusztusi példányai is, amelyek valószínűleg a melegebb években kifejlődő részleges második nemzedék példányai. Ritkán látogat virágokat, inkább a bokrok, fák alacsonyabban levő levelein pihen. Hernyója pázsitfűféléken (Poaceae) táplálkozik.

Elterjedés: Az északi részeket kivéve Európa-szerte megtalálható. Az Őrség és Goričko területén általánosan elterjedt. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Življenjski prostor: Je značilna vrsta gozdnih robov, sončnih gozdnih poti in gozdnih jas.

Biologija: Ima eno generacijo. Odrasli metulji ponavadi letajo od začetka maja do začetka julija. V Őrségu in na Goričkem je bilo nekaj poznih metuljev opaženih celo na začetku avgusta, kar nakazuje delno drugo generacijo v toplejših letih. Metulji redko obiskujejo cvetove, pogosto pa počivajo nizko na izpostavljenih listih grmov in dreves. Gosenice se prehranjujejo z gozdnimi travami (Poaceae).

Razširjenost: Razen na severu je po Evropi splošno razširjen. Zelo razširjen je tudi v Őrségu in na Goričkem. Kazalec številčnosti: 4.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Habitat: Typical species of woodland edges, sunny forest tracks and clearings.

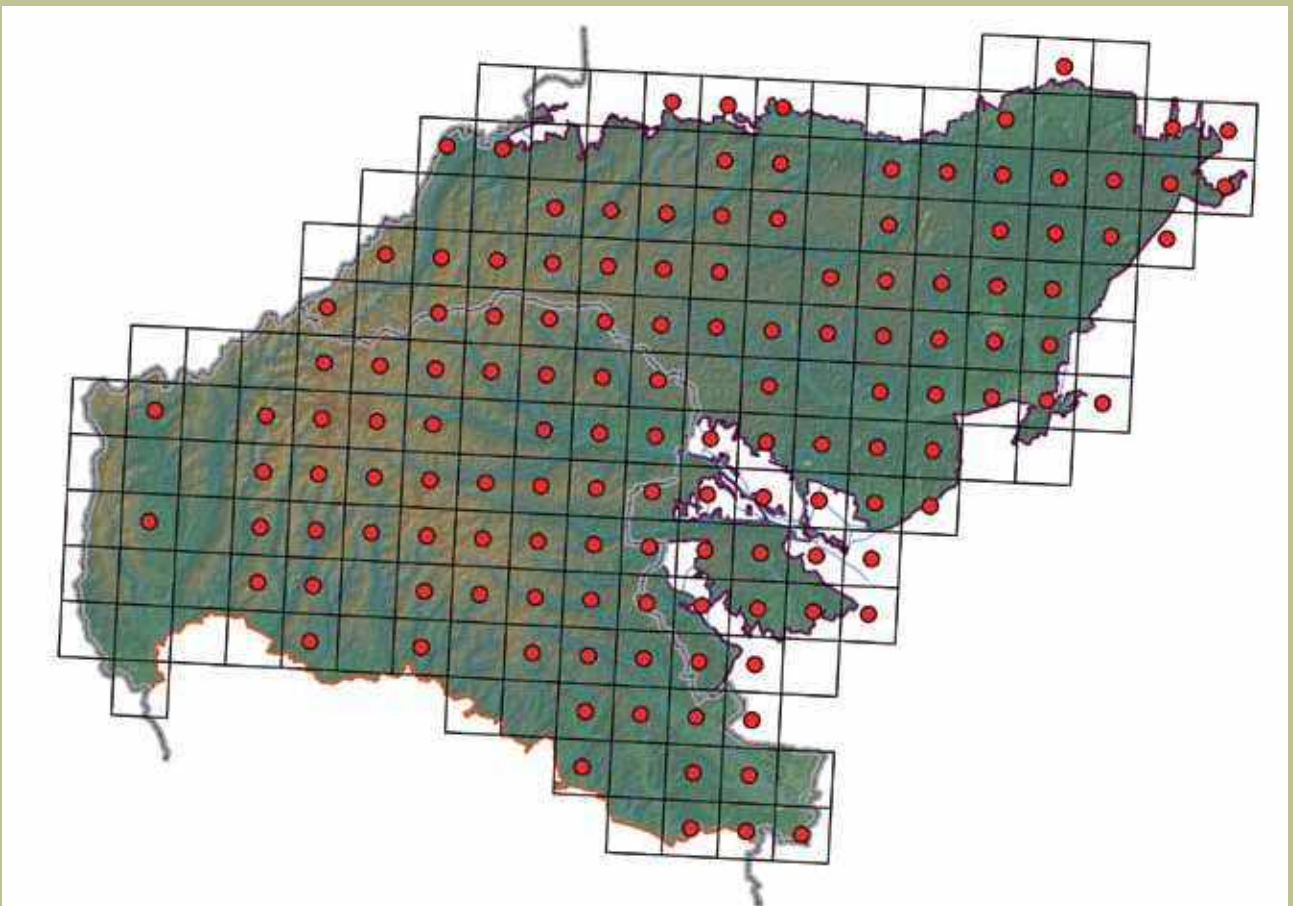
Biology: Single-brooded, the imagos usually fly from early May to the beginning of July, a few late specimens were observed in early August in the Őrség and Goričko, indicating a partial second brood in warmer years. The butterflies rarely visit flowers, they often rest on exposed leaves of bushes and trees low down. The caterpillars feed on forest grasses (Poaceae).

Distribution: Widespread in Europe, apart from the north. Widely distributed in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, not protected.

122

Coenonympha glycerion (Borkhausen, 1788)

Közösleges
szénalepke

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban gyepekben és egyéb nyílt élőhelyeken fordul elő, megjelenik bolygatott területeken is.

Biológiája: Kétnemzedékes, az imágók májusban és június végétől augusztus végéig repülnek. A lepke aktív viráglátogató, a hernyó tápnövényei pázsitfűfélék (Poaceae).

Elterjedése: Európában és az Őrség és Goričko területén is általánosan elterjedt. Gyakorisági mutatója: 5.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Travniški okarček

Življenjski prostor: Na splošno je to travniška vrsta, občasno pa se lahko pojavlja tudi v motenih življenjskih prostorih.

Biologija: Leta v dveh generacijah, in sicer v maju ter od junija do avgusta. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove. Gosenice se prehranjujejo z različnimi vrstami trav (Poaceae).

Razširjenost: V Evropi je splošno razširjen. Zelo razširjen je tudi v Őrségu in na Goričkem. Kazalec številčnosti: 5.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Chestnut Heath

Habitat: It is generally a grassland species but it can occasionally occur in disturbed habitats.

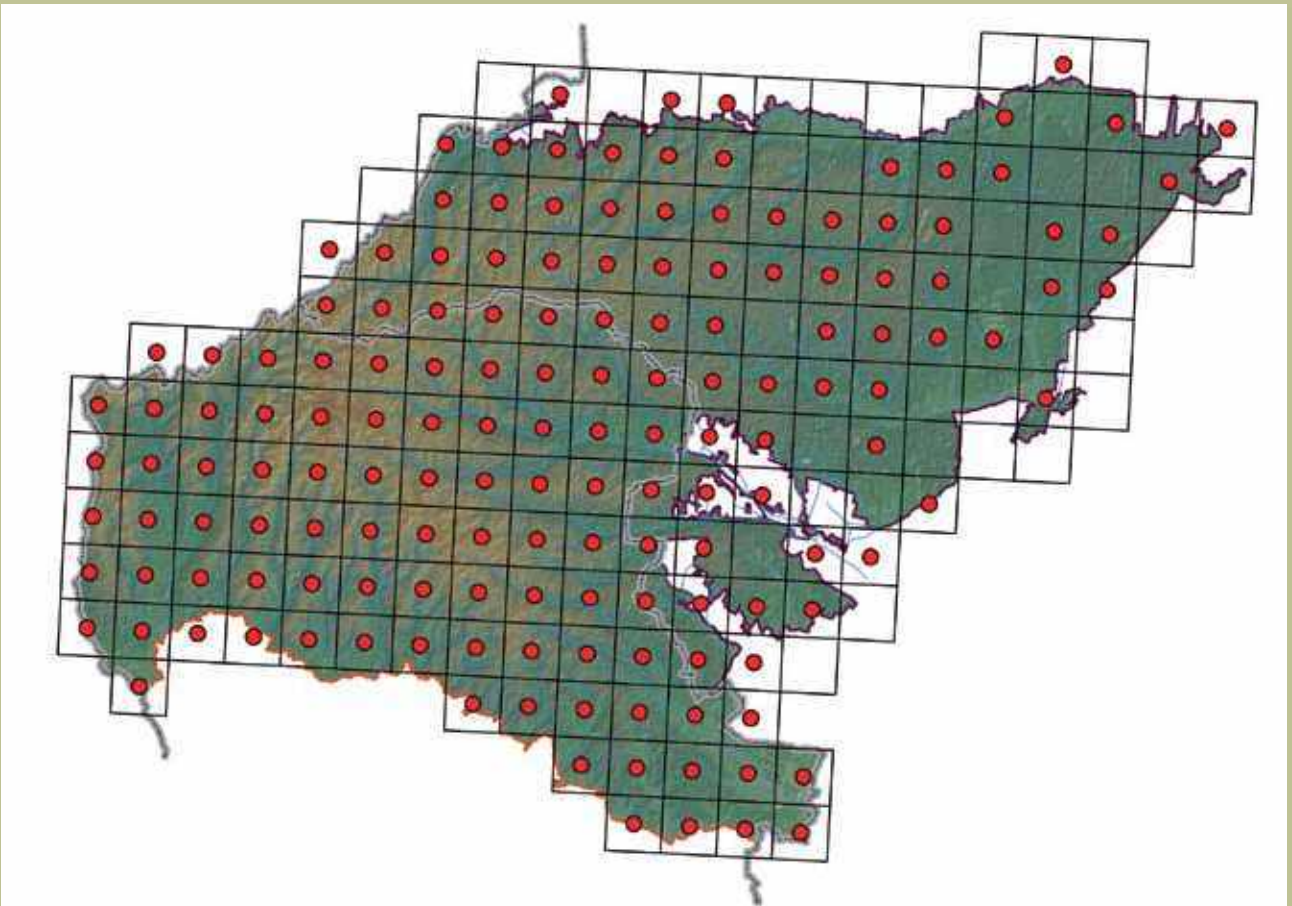
Biology: Double-brooded, the imagos fly in May and June-August. The butterflies frequently visit flowers; the caterpillars feed on various grasses (Poaceae).

Distribution: Widespread in Europe. Widely distributed in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 5.

Conservation: Not threatened, not protected.

123

Coenonympha pamphilus (Linnaeus, 1758)

Kis szénalepke

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban gyepekben és egyéb nyílt élőhelyeken fordul elő, megjelenik bolygatott területeken is.

Biológiája: Két- vagy háromnemzedékes, az imágók májusban, június végétől augusztus végéig és szeptember-októberben repülnek. A lepke aktív viráglátogató, a hernyó tápnövényei pázsitfűfélék (Poaceae).

Elterjedése: Európában és a vizsgálati területen is általánosan elterjedt. Gyakorisági mutatója: 5.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Mali okarček

Življenjski prostor: Običajno je to travniška vrsta, občasno pa se lahko pojavlja tudi v motenih življenjskih prostorih.

Biologija: Ima dve ali tri generacije, in sicer leta v maju, od junija do avgusta ter od septembra do oktobra. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove rastlin. Gosenice se prehranjujejo z različnimi vrstami trav (Poaceae).

Razširjenost: V Evropi, v Ōrségu in na Goričkem je splošno razširjen. Kazalec številčnosti: 5.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Small Heath

Habitat: It is generally a grassland species but it can occasionally occur in disturbed habitats.

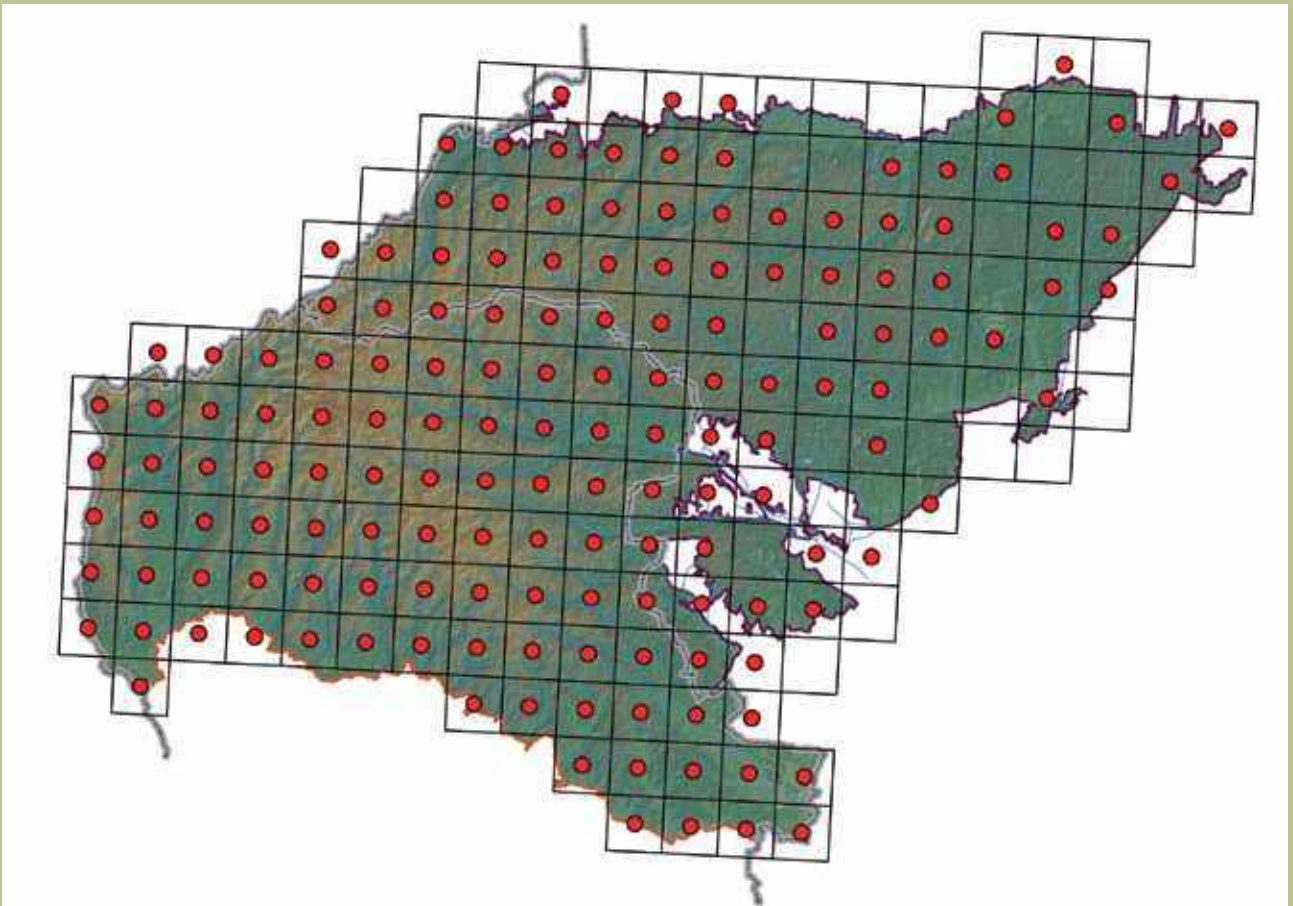
Biology: Double-, or triple-brooded, the imagos fly in May, June-August and September-October. The butterflies frequently visit flowers. The caterpillars feed on various grasses (Poaceae).

Distribution: Widespread in Europe, and also in the Ōrség and Goričko. Index of abundance: 5.

Conservation: Not threatened, not protected.

124

Aphantopus hyperanthus (Linnaeus, 1758)

Közösleges
ökörszemlepké

Élőhelyi viszonyok: Erdőszegélyek, bokros területek, magaskórós szegélyek karakterfaja.

Biológiája: Egynemzedékes, az imágók igen hosszan, június végétől szeptember elejéig repülnek, aktív viráglátogatók. A hernyók pázsitfűféléken (Poaceae) fejlődnek.

Elterjedése: Európában, így az Őrség és Goričko területén is általánosan elterjedt. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Okati rjavec

Življenjski prostor: Ponavadi se pojavlja na gozdnih robovih, z grmičevjem poraslih predelih in na robovih, zaraslih z visokim steblikovjem.

Biologija: Metulji letijo v eni generaciji od konca junija do septembra. Pogosto obiskujejo cvetove. Gosenice se prehranjujejo z različnimi travami (Poaceae).

Razširjenost: V Evropi je splošno razširjen. Zelo razširjen tudi v Őrségu in na Goričkem. Kazalec številčnosti: 4.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Ringlet

Habitat: It usually occurs along forest edges, scrubby areas and in tall-turf edge-vegetation.

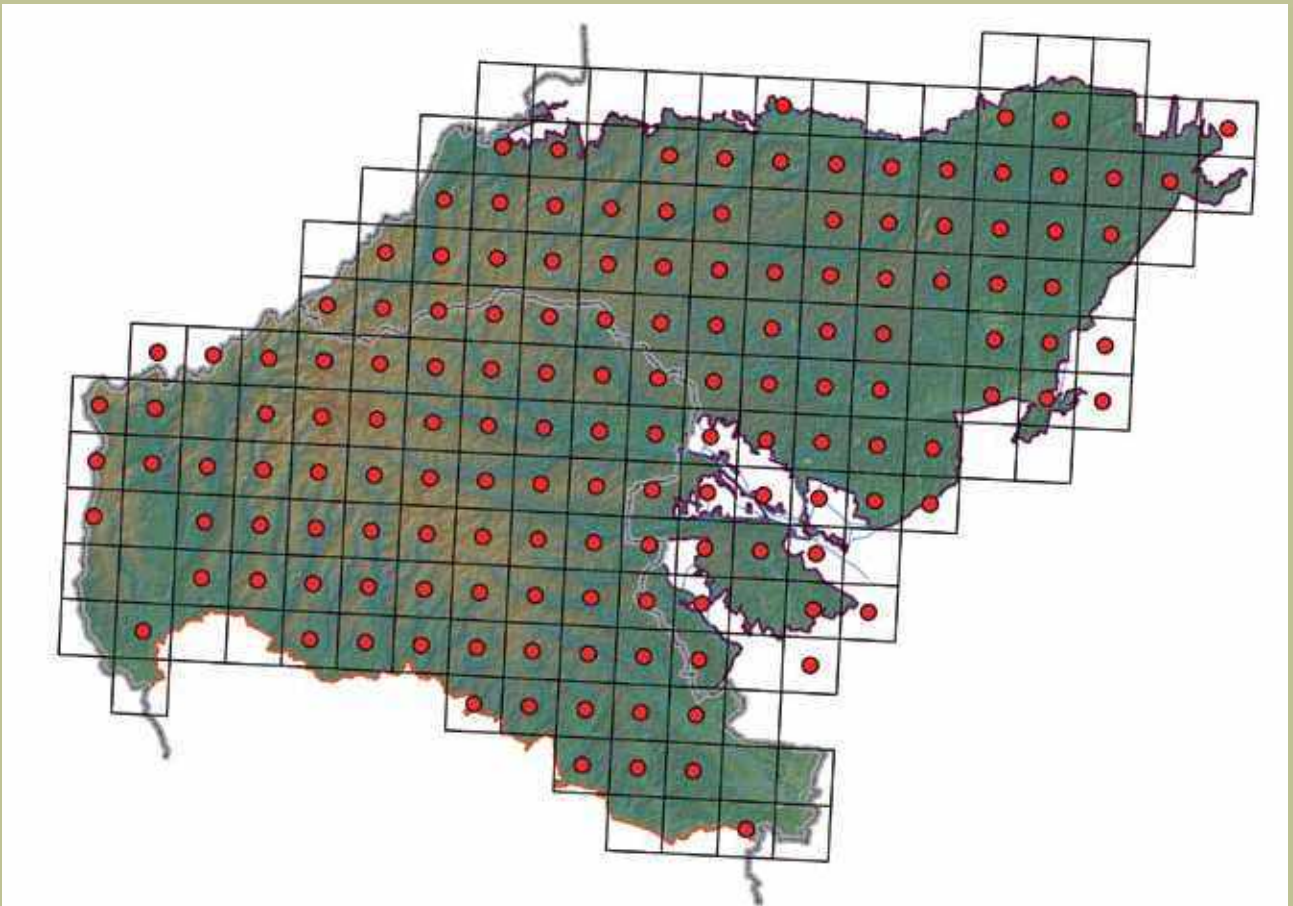
Biology: Single-brooded, the imagos fly from late June to September. The butterflies frequently visit flowers. The caterpillars feed on various grasses (Poaceae).

Distribution: Widespread in Europe. Widely distributed in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, not protected.

125

Maniola jurtina (Linnaeus, 1758)

Nagy ökörszemlepké

Élőhelyi viszonyok: Rendkívül tágtűrűsű faj, mindenféle nyílt élőhelyen, de nyíltabb erdőterületen, tisztásokon és erdős-sztyepeken is előfordul. Bolygatott és kultúr-területeken is megtalálható (pl. parlagok, ruderalis területek, parkok).

Biológiája: Egynemzedékes, az imágók igen hosszan június elejétől október elejéig repülnek, aktív viráglátogatók. A hernyók pázsitfűféléken (Poaceae) fejlődnek.

Elterjedése: Európában és az Őrség és Goričko területén is általánosan elterjedt. Gyakorisági mutatója: 5.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Navadni lešnikar

Življenjski prostor: Pojavlja se v najrazličnejših življenjskih prostorih, vključno z vsemi vrstami travnikov, odprtega gozda, gozdnih jas in gozdnih step. Najdemo ga tudi v motenih okoljih, kot so ledinska polja, ruderalna okolja in parki.

Biologija: Ima eno generacijo. Odrasli metulji letajo od sredine maja do oktobra in pogosto obiskujejo cvetove. Gosenice se prehranjujejo z različnimi vrstami trav (Poaceae).

Razširjenost: Vrsta splošno razširjena po vsej Evropi, tudi v Őrségu in na Goričkem. Kazalec številčnosti: 5.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Meadow Brown

Habitat: It can occur in an extremely wide range of habitats, including all sorts of grasslands, open forests, clearings and forest-steppes. Also in disturbed habitats, such as fallow land, ruderal habitats and parklands.

Biology: Single-brooded, the imagos fly from mid-May to October. The butterflies frequently visit flowers. The caterpillars feed on various grasses (Poaceae).

Distribution: Widespread in Europe including the Őrség and Goričko. Index of abundance: 5.

Conservation status: Not threatened, not protected.

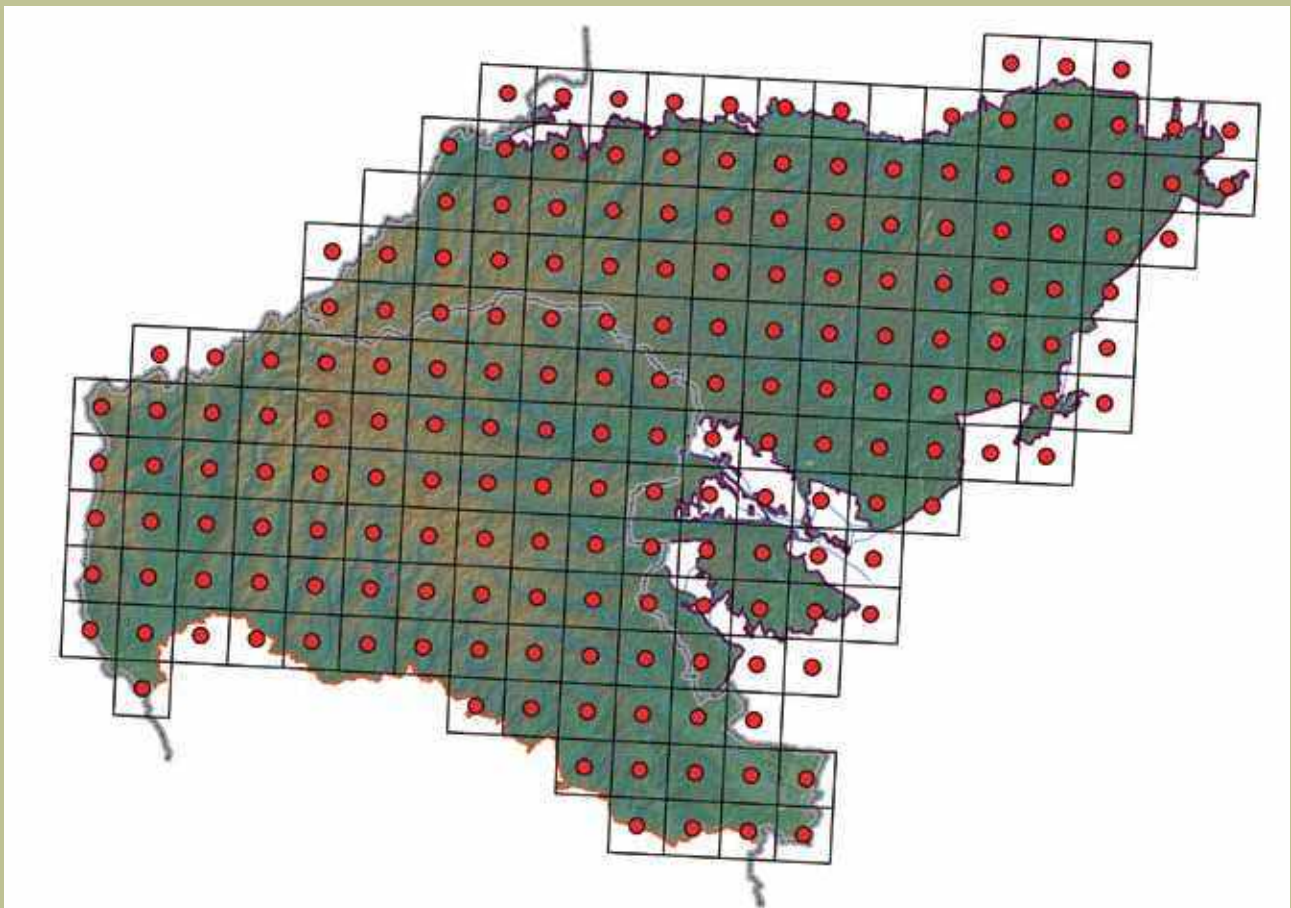
Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

126

127

Melanargia galathea (Linnaeus, 1758)

Sakktáblalepke

Élőhelyi viszonyok: Tágtűrűsű mindenféle nyílt élőhelyen, de nyíltabb erdőterületen, tisztásokon és erdős-sztyepeken is előfordul.

Biológiája: Egynemzedékes, az imágók júniustól szeptember elejéig repülnek, aktív viráglátogatók. A hernyók pázsitfűféléken (Poaceae) fejlődnek.

Elterjedése: Európában és az Őrség és Goričko területén is általánosan elterjedt. Gyakorisági mutatója: 5.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Navadni lisar

Življenjski prostor: Živi lahko v zelo različnih življenjskih prostorih, vključno z vsemi vrstami travnikov, presvetljenih gozdov, gozdnih jas in gozdnih step.

Biologija: Metulji letajo v eni generaciji od junija do septembra. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetoče rastline. Gosenice se prehranjujejo z različnimi vrstami trav (Poaceae).

Razširjenost: Vrsta splošno razširjena po vsej Evropi, tudi v Őrségu in na Goričkem. Kazalec številčnosti: 5.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Marbled White

Habitat: It can occur in a wide range of habitats, including all sorts of grasslands, open forests, clearings and forest-steppes.

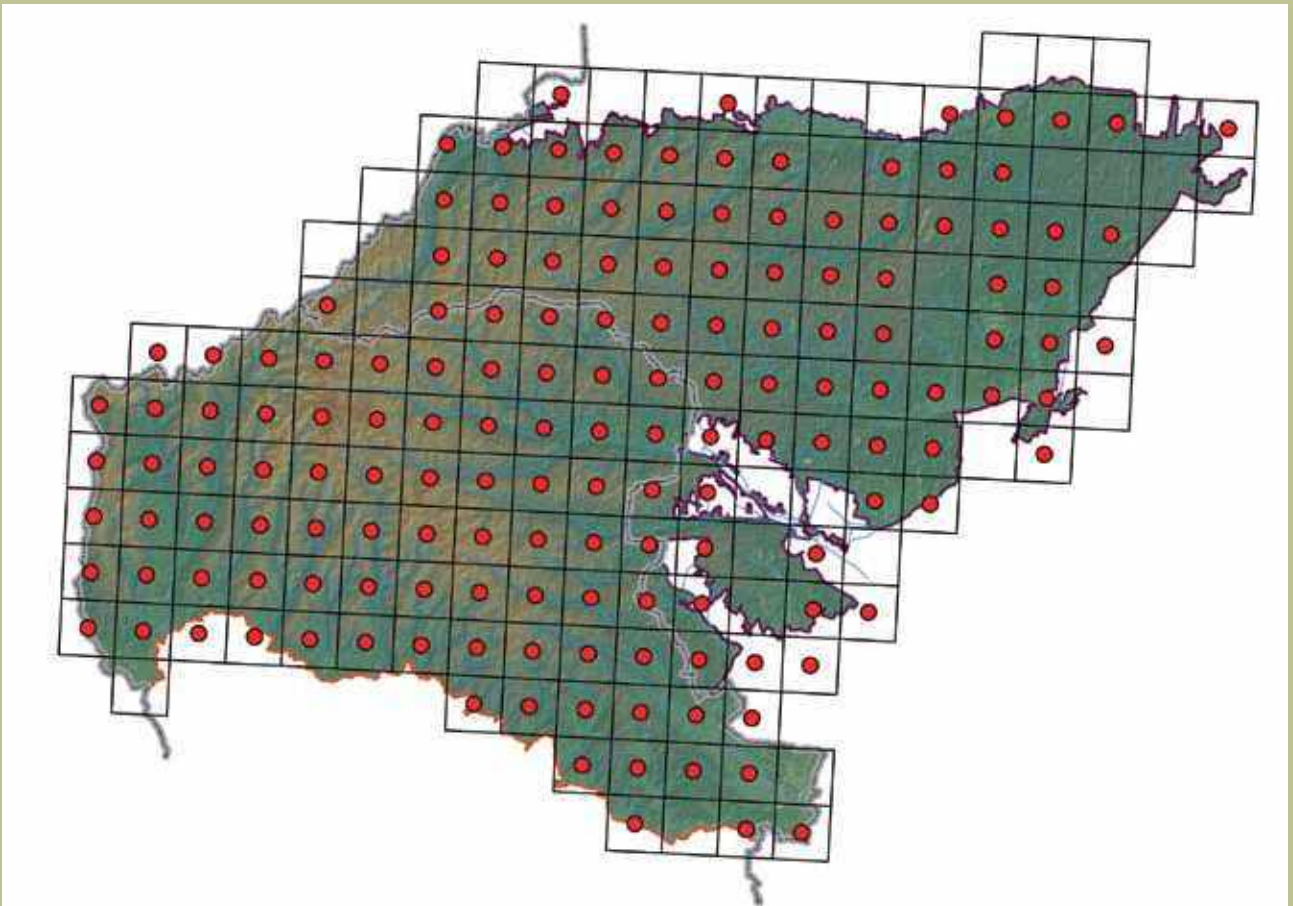
Biology: Single-brooded, the imagos fly from June to early September. The butterflies frequently visit flowers. The caterpillars feed on various grasses (Poaceae).

Distribution: Widespread in Europe, including the Őrség and Goričko. Index of abundance: 5.

Conservation status: Not threatened, not protected.

128

Erebia medusa ([Denis & Schiffermüller], 1775)

Tavaszi szerezcsenlepe

Élőhelyi viszonyok: Középhegységi, alacsonyabb hegyvidéki faj, amely erdei tisztásokon, erdőszegélyekben, kaszálóréteken, csarabosokban és bokros területeken egyaránt előfordul.

Biológiája: Egynemzedékes az imágók májusban és júniusban repülnek, aktív viráglátogatók. A hímek gyakran szívogatnak nedves talajfelszínen is. A hernyók pázsitfűféléken (Poaceae) fejlődnek.

Elterjedése: Közép- és Kelet-Európa alacsonyabb magashegységeiben és középhegységeiben elterjedt, az Őrség és Goričko területén lokális, főleg a vizsgálati terület középső részén található. Gyakorisági mutatója: 3.

Természetvédelmi jelentőség: Szlovéniában nem veszélyeztetett, a magyarországi populációk peremhelyzetűek, ennél fogva sebezhetőek. Nem védett.

Pomladni rjavček

Življenjski prostor: Poseljuje gozdne jase in robove, ekstenzivno gojene travnike, ruševje in grmičevje, ponavadi na višjih nadmorskih višinah.

Biologija: Leti v eni generaciji v maju in juniju. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove; samci srkajo minerale na vlažnih tleh. Gosenice se prehranjujejo z različnimi vrstami trav (Poaceae).

Razširjenost: Je splošno razširjen v hribovitih predelih in predgorju srednje in vzhodne Evrope. V Őrségu in na Goričkem se ta vrsta pojavlja bolj lokalno, zlasti v osrednjem delu raziskovanega območja. Kazalec številčnosti: 3.

Varstvo: Vrsta v Sloveniji ni ogrožena; madžarske populacije živijo na skrajnem robu območja te vrste in so zato ranljive.

Woodland Ringlet

Habitat: It occurs in forest clearings and edges, hay meadows, heaths and scrub, usually at higher altitudes.

Biology: Single-brooded, the imagos fly in May and June. The butterflies frequently visit flowers; males also intake minerals on wet soil surfaces. The larvae feed on various grasses (Poaceae).

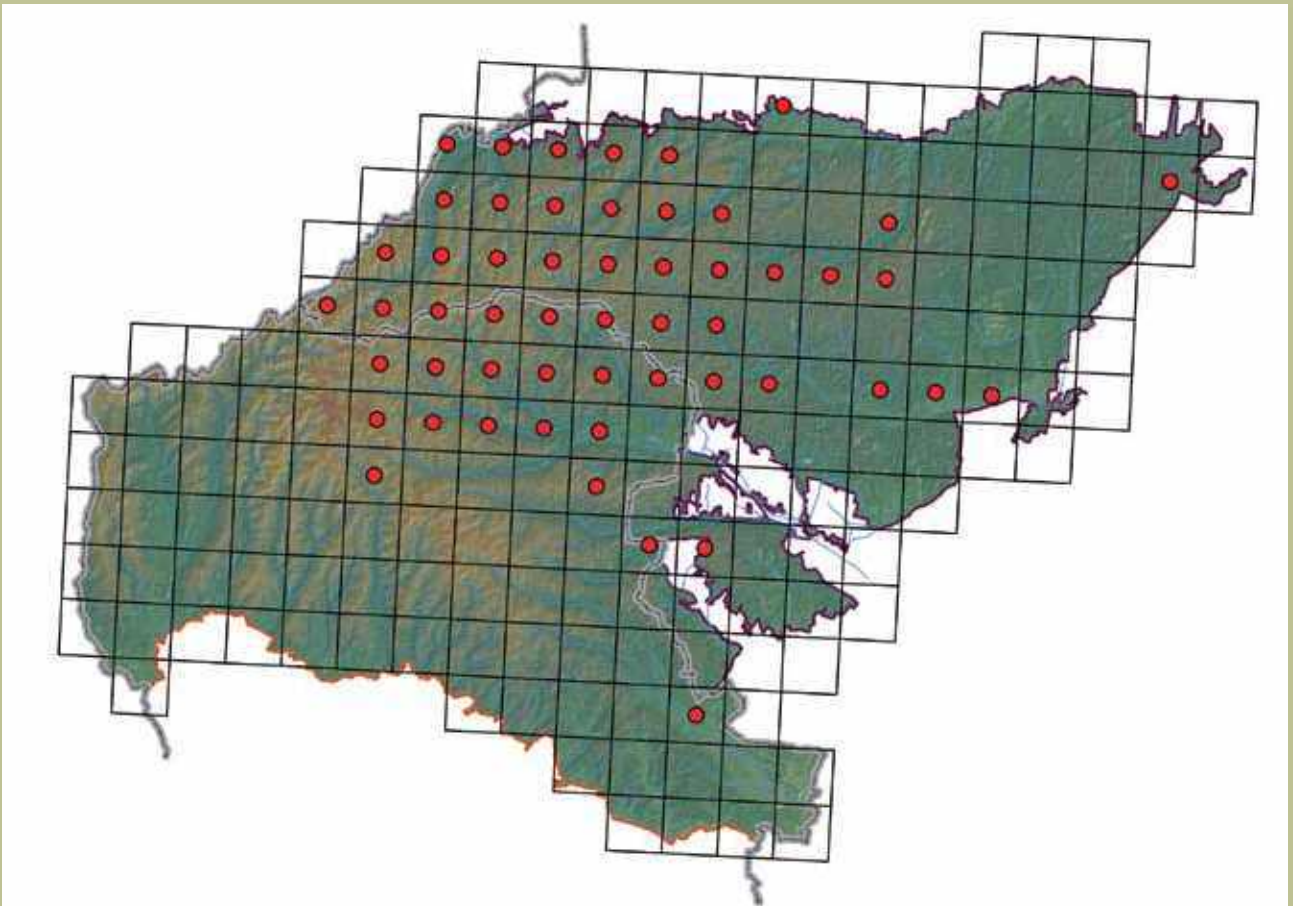
Distribution: Widespread in the mountainous and sub-mountainous regions in Central and Eastern Europe. In the Őrség and Goričko the species is rather local, occurring mostly in the central part of the survey area. Index of abundance: 3.

Conservation: The species is not threatened in Slovenia; the Hungarian populations are situated on the edge of the species' range, and are therefore vulnerable. Not protected.

Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

129

Erebia aethiops Esper, 1777

Élőhelyi viszonyok: Hegyvidéki faj, amely a lomberdőzóna határán tenyészik. Ritkán a magashegységeket övező középhegységekben, dombvidéken is előfordul, pl. az Őrség és Goričko területén. Élőhelyei főleg erdőszegélyek, tisztások, hegyi kaszálórétek.

Biológiája: Egynemzedékes, az imágók júliustól augusztusig repülnek, aktív viráglátogatók. A hímek gyakran szívogatnak nedves talajfelszínen is. A hernyók pázsitfűféléken (Poaceae) fejlődnek.

Elterjedése: Közép- és Kelet-Európa hegyvidékein elterjedt, az Őrség és Goričko területén igen lokális és ritka. Gyakorisági mutatója: 1.

Természetvédelmi jelentőség: Az Őrség és Goričko területén a faj kizárólag a leghűvösebb mikroklímájú völgyek kaszálórétjein és erdei utak mentén található, a populációk igen kicsik, és egymástól gyakran elszigeteltek. Szlovéniában nem veszélyeztetett, a magyarországi populációk peremhelyzetűek, állományai igen kicsik, amelyekre az élőhelyek szárazabbá válása is kedvezőtlenül hat. A faj a kipusztulástól közvetlenül veszélyeztetett. Nem védett.

Življenjski prostor: Živi v gozdovih v goratih predelih in na pobočjih, kjer naseljuje gozdne jase in robove ter ekstenzivno gojene travnike na pobočjih na meji listnatih in iglastih gozdov. Včasih se spusti na obronke vrhov, kot se to dogaja v Őrségu in na Goričkem.

Biologija: Ima eno generacijo, ki leti v juliju in avgustu. Odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove. Gosenice se prehranjujejo z različnimi vrstami trav (Poaceae).

Razširjenost: Splošno razširjen je v gorah srednje in vzhodne Evrope. V Őrségu in na Goričkem pa je ta vrsta izredno redka in lokalno razširjena. Kazalec številčnosti: 1.

Varstvo: V Őrségu in na Goričkem je vrsta omejena na ekstenzivno gojene travnike v najhladnejših in najbolj vlažnih dolinah in na gozdne poti. Vse kolonije so zelo majhne in izolirane. V Sloveniji gozdni rjavček ni ogrožen, na Madžarskem pa se razmnožuje na samem robu območja te vrste, kolonije so zelo majhne in prizadete tudi zaradi podnebnih sprememb. Je v nevarnosti, da izumre.

Habitat: It is a mountainous woodland species, which occurs in forest clearings and edges, montane hay meadows in the borderzone of broad-leaved and coniferous forests. It sometimes descends to foothills of higher mountains, as in the case of Őrség and Goričko.

Biology: Single-brooded, the imagos fly in July and August, the butterflies frequently visit flowers; males also intake minerals on wet soil surfaces. The caterpillars feed on various grasses (Poaceae).

Distribution: Widespread in the mountains in Central and Eastern Europe. In the Őrség and Goričko the species is extremely local and rare. Index of abundance: 1.

Conservation: In the Őrség and Goričko the species is restricted to the hay meadows in the coldest and most humid valleys and woodland tracks. All colonies are very small and isolated. The Scotch Argus is not threatened in Slovenia, in Hungary it breeds in the very edge of its range; the colonies are very small and are also affected by the climate change. It is in danger of extinction. Not protected.

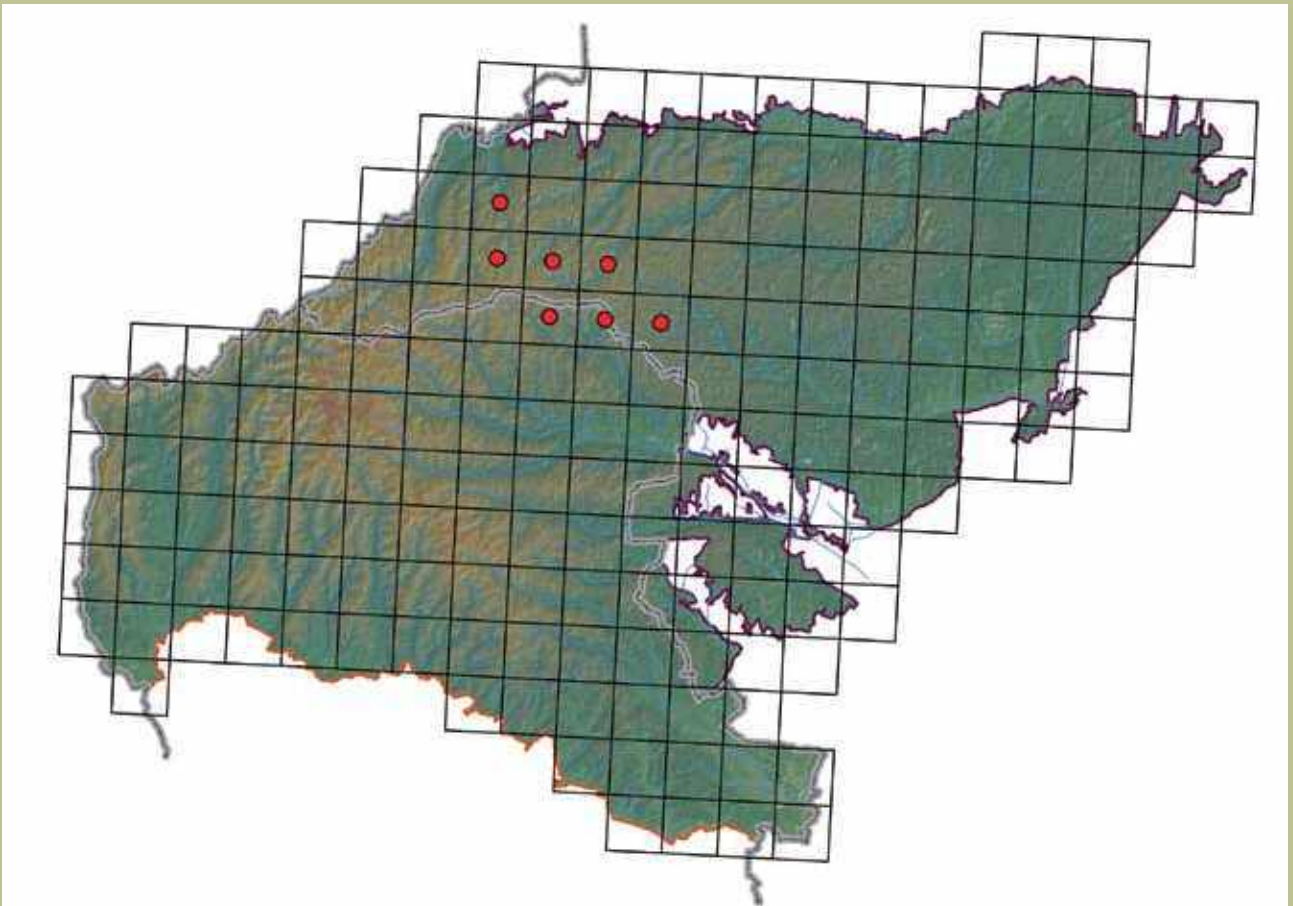
Közöséges
szerecsenlepke

Gozdni rjavček

Scotch Argus

130

Minois dryas (Scopoli, 1763)

Fekete szemeslepke

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban mérsékelt száraz és meleg gyepterületekben fordul elő.

Biológiája: Egynemzedékes, az imágó június közepétől szeptemberig repül. A lepke aktív viráglátogató, a hímek nedves talajfelszínen is szívogatnak. Hernyója pázsitfűféléket (Poaceae) fogyaszt.

Elterjedés: Dél- és Közép-Európában elterjedt. Az Őrség és Goričko területén gyepekben sokfelé megtalálható. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Žametni modrook

Življenjski prostor: V glavnem se pojavlja na zmerno suhih in toplih travnikih.

Biologija: Leti v eni generaciji od julija do poznega septembra, odrasli metulji pogosto obiskujejo cvetove, samci pa tudi srkajo minerale z mokrih tal. Gosenice se prehranjujejo z različnimi vrstami trav (Poaceae).

Razširjenost: V južni in srednji Evropi je splošno razširjen. Zelo razširjen tudi na travnikih Őrséga in Goričkega. Kazalec številčnosti: 4.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Dryad

Habitat: It mainly inhabits moderately dry and warm grasslands.

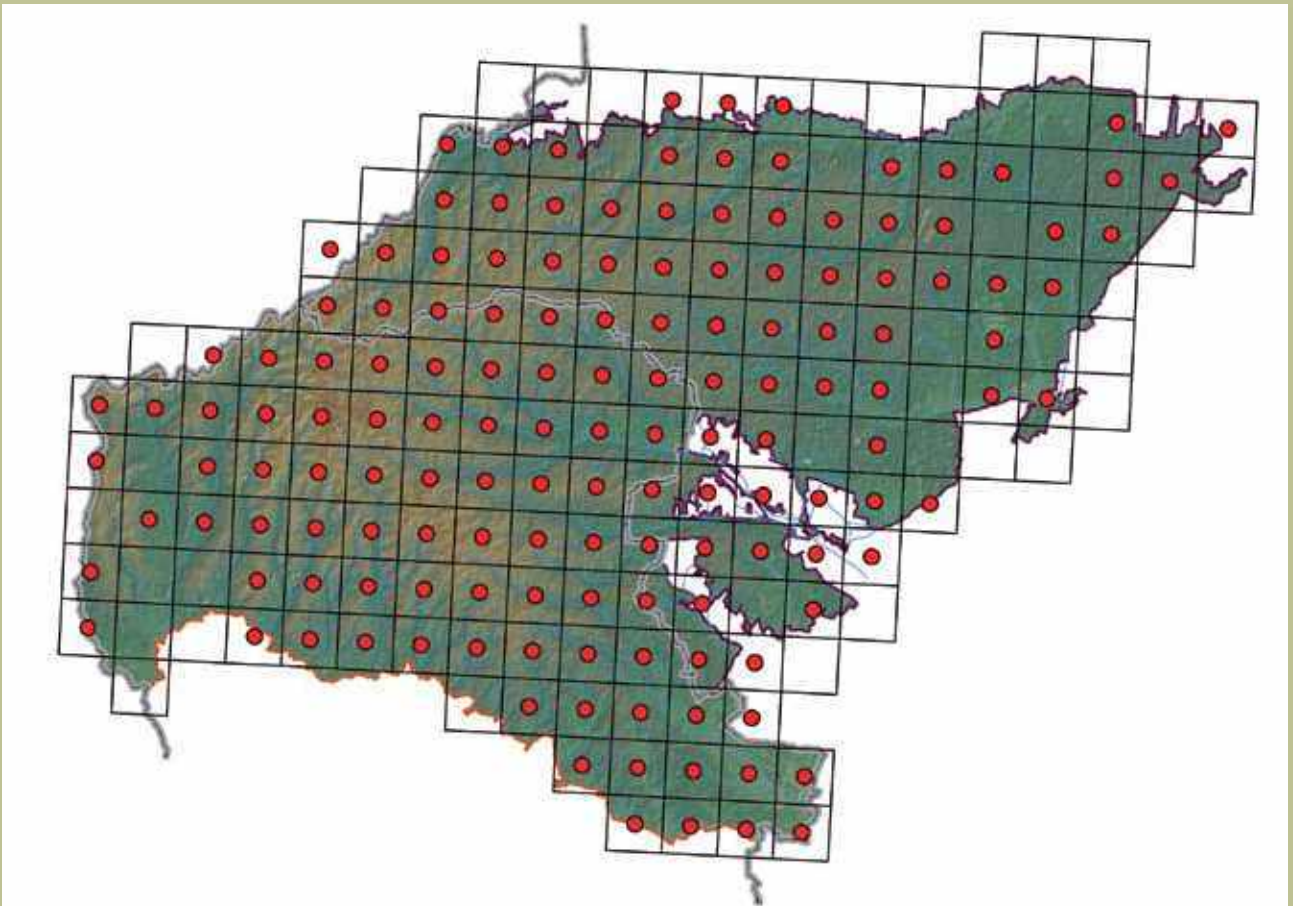
Biology: Single-brooded, the imago flies from July to late September, the butterflies frequently visit flowers; males also intake minerals from wet soil. The caterpillars feed on various grasses (Poaceae).

Distribution: Widespread in Southern and Central Europe. It is widespread in the grasslands of the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, not protected.

131

Hipparchia fagi (Scopoli, 1763)

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban melegebb dombvidékeken tenyészik, erdős-sztyepekben, ligetes tölgyesek szélén, erdei utakon sokfelé megtalálható, az Őrségben idősebb, kirtkult tölgyesekben, vagy azok szegélyében került elő.

Biológiája: Egynemzedékes, az imágó június közepétől szeptemberig repül. A lepke gyakran a fák törzsén, vagy sziklákon ül, összecukott szárnyakkal, tökéletesen beleolvadva a környezetbe. Felriasztva erőteljes röpüléssel száll, általában gyorsan megül. Virágokon nem, csak fák kicsorgó nedvein táplálkozik, a hímek gyakran szívogatnak a nedves talajon. Hernyója pázsitfűféléket (Poaceae) fogyaszt.

Elterjedés: Dél- és Közép-Európában elterjedt. Az Őrség és Goričko területén igen ritka, a térképezés során mindössze három példánya került elő. Gyakorisági mutatója: 1.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Življenjski prostor: Poseljuje tople gozdne robove in odprte gozdove v gričevnati pokrajini; v Őrségu in na Goričkem pa je bil opažen le v starih, polodprtih hrastovih sestoijih in na njihovih robovih.

Biologija: Ima eno generacijo in metulji ponavadi letajo od junija do septembra. Pogosto z zaprtimi krili počivajo na drevesni skorji ali na skalah, kjer so dobro prikriti. Ko jih nekaj zmoti, hitro letijo na kratki razdalji, a se kmalu ustalijo. Ne obiskujejo cvetov, toda samčke lahko vidimo, kako na lužah in blatu sesajo minerale. Gosenice se prehranjujejo z različnimi vrstami trav (Poaceae).

Razširjenost: V južni in srednji Evropi je splošno razširjen, v Őrségu pa izredno redek. Med sedanjim kartiranjem so bile tu zabeležene le tri najdbe, na Goričkem pa nobena. Kazalec številčnosti: 1.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Habitat: It inhabits warm woodland edges and open forests in hilly landscape; in the Őrség it was found only in old, semi-open oak stands and their edges.

Biology: Single-brooded, the imagos usually fly from June to September. They often rest on tree-bark or rocks with closed wings, where they are well camouflaged. When disturbed, they fly rapidly for a short distance, but they settle quickly. The butterflies do not visit flowers but males can be seen mud-puddling. The larvae feed on various grasses (Poaceae).

Distribution: Widespread in Southern and Central Europe, extremely rare in the Őrség with only three records during the present mapping and none from Goričko. Index of abundance: 1.

Conservation: Not threatened, not protected.

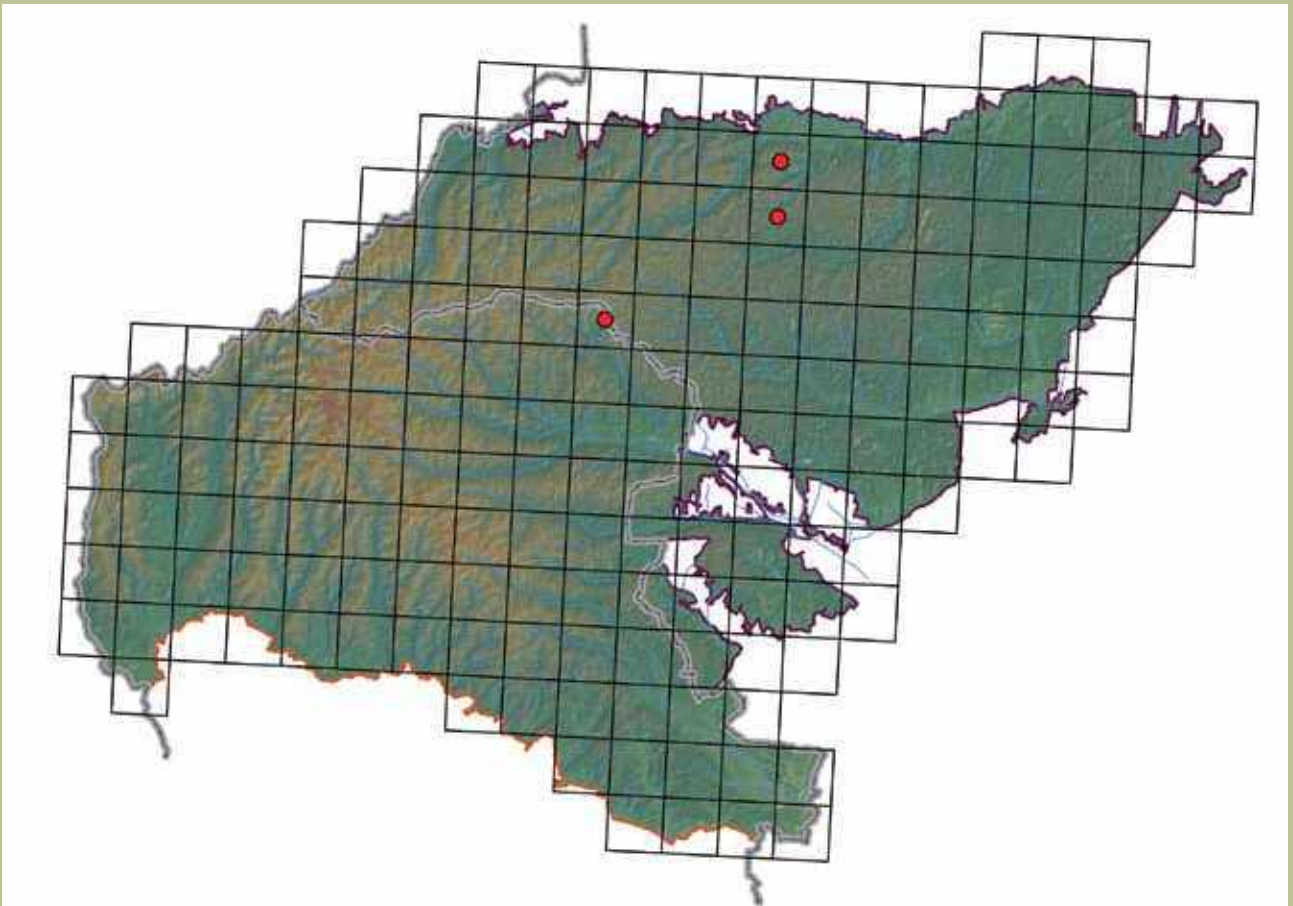
Szürkeöves
szemeslepke

Veliki gozdnik

Woodland Grayling

132

Brintesia circe (Linnaeus, 1758)

Fehérőves
szemeslepke

Élőhelyi viszonyok: Elsősorban száraz, meleg gyepekben és száraz erdők szegélyeiben fordul elő.

Biológiája: Egynemzedékes, az imágók június végétől szeptember közepéig repülnek, a nyár közepén gyakran aestiválnak (nyári nyugalmi időszak). A lepke aktív viráglátogató, a hernyók pázsitfűféléken (Poaceae) fejlődnek.

Elterjedése: Dél- és Közép-Európában elterjedt, a vizsgálati területen sokfelé előfordul. Gyakorisági mutatója: 4.

Természetvédelmi jelentőség: Nem veszélyeztetett, nem védett.

Travnar

Življenjski prostor: Ponavadi poseljuje tople, suhe travnike in suhe gozdne robove.

Biologija: Leti v eni generaciji od konca junija do sredine septembra s poletnim mirovanjem (dormanco) sredi poletja. Metulji pogosto obiskujejo cvetove. Gosenice se prehranjujejo z različnimi vrstami trav (Poaceae).

Razširjenost: V južni in srednji Evropi je splošno razširjen, močno razširjen pa je tudi v Őrségu in na Goričkem. Kazalec številčnosti: 4.

Varstvo: Ni ogrožen in ni zavarovan.

Great Banded
Grayling

Habitat: It usually inhabits warm and dry grasslands and dry woodland edges.

Biology: Single-brooded, the imagos fly from late June to mid-September, with an aestivation in mid-summer. The butterflies frequently visit flowers. The larvae feed on various grasses (Poaceae).

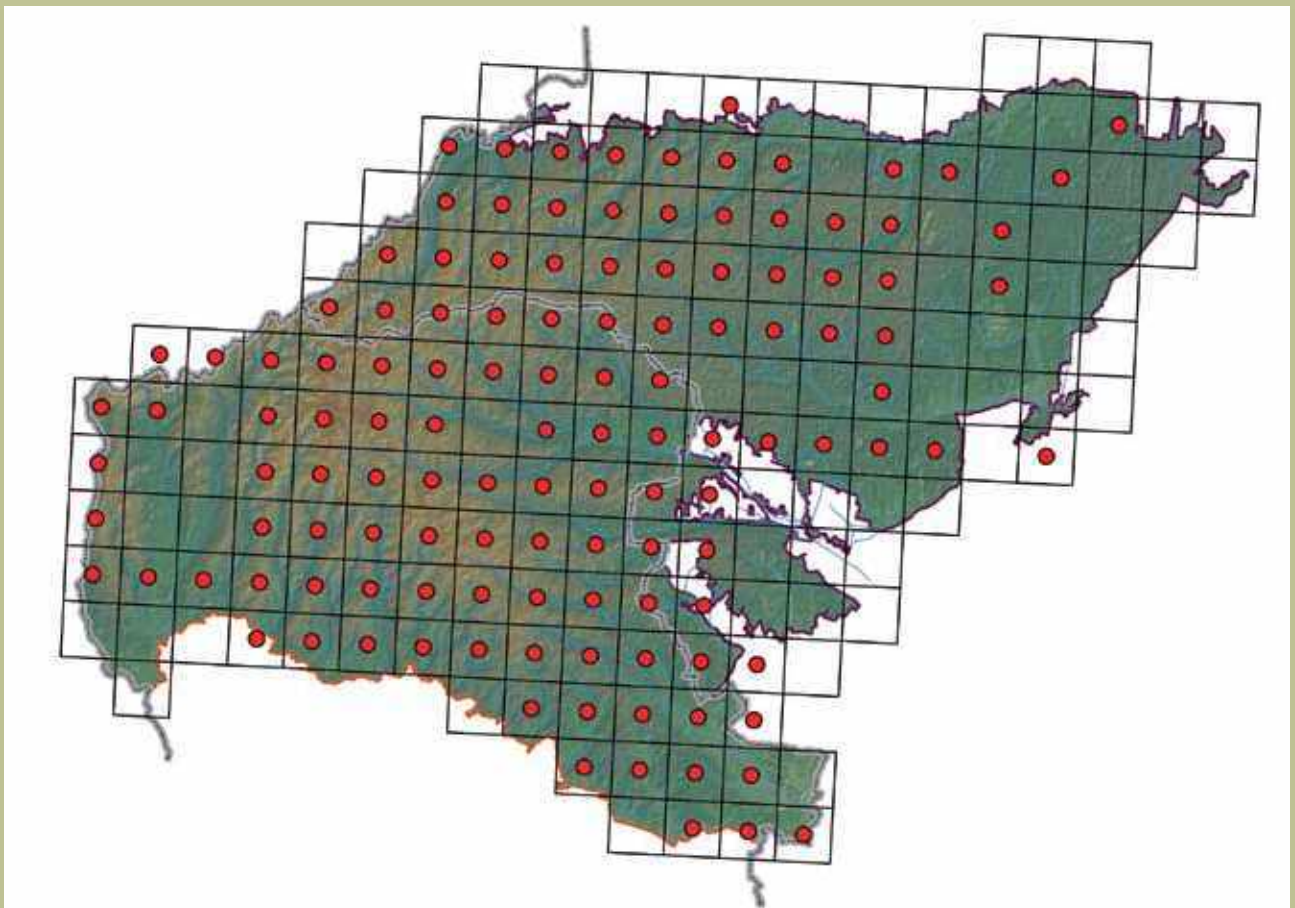
Distribution: Widespread in Southern and Central Europe, widely distributed in the Őrség and Goričko. Index of abundance: 4.

Conservation: Not threatened, not protected.

Nymphalidae - Tarkalepkék/Pisancki/Brush-footed butterflies

1

Örség

- ÁBRAHÁM L. 2005: Veszélyeztetett lepkéfajok előfordulásainak felmérése és élőhelyeinek vizsgálata az Örségi Nemzeti Park Területén. – Kutatási jelentés (kézirat), Örségi Nemzeti Park Igazgatóság, Óriszentpéter 36 pp.
- BARTHA D. 2004: A tájhasználat hatása az Örség erdeire és termőhelyeikre. – Tájökológiai Lapok 2(1): 1-12.
- BODONCZI L. 1999: Az Örség és a Vendvidék védett és veszélyeztetett növényei. – Kitaibelia 4(1): 169-177.
- BÁLINT Zs. 1994: Magyarország nappali lepkéi a természetvédelem tükrében (Lepidoptera: Rhopalocera). – Somogyi Múzeumok Közleményei 10: 183-205.
- BÁLINT Zs. 1996: A Kárpát-medence nappali lepkéi I. – Az MME Könyvtára 12., Magyar Madártani Egyesület, Budapest 183 pp.
- BÁLINT Zs., GUBÁNYI A., PITTER G. 2007: Magyarország védett pillangóalakú lepkéinek katalógusa a Magyar Természettudományi Múzeum gyűjteménye alapján. – A nappali lepkék elterjedése I. MTM, Budapest 136 pp.
- ISSEKUTZ L. 1971: Die Schmetterlingsfauna des Südlichen Burgenlandes 1. Teil: Macrolepidoptera. – Wissenschaftliche Arbeiten aus dem Burgenland 46: 1-168.
- KIRÁLY G., BARTHA D., BODONCZI L., KOVÁCS J. A., ÓDOR P., TÍMÁR G. 2002: Az Örségi Tájvédelmi Körzet védett és veszélyeztetett edényes növényei. – Kánitzia 10: 61-108.
- KOVÁCS J. 2009: A szürkés hangyaboglárka (*Maculinea alcon*) helyzete az Örségi Nemzeti Parkban. – TDK dolgozat (kézirat), Nyugat-magyarországi Egyetem, Erdőmérnöki Kar, Sopron. 43 pp.
- KOVÁCS J. A. 1999: Az Örségi Tájvédelmi Körzet növényzetének sajátosságai, ökológiai-természetvédelmi problémái. – Vasi Szemle 53(1): 111-142.
- SÁFIÁN Sz. 2009a: A nagy nyárfalepke (*Limenitis populi*) állományterképezése az Örségi Nemzeti Park és a Kőszegi Tájvédelmi Körzet területén. – Kutatási jelentés (kézirat), Örségi Nemzeti Park Igazgatóság, Óriszentpéter 13 pp.
- SÁFIÁN Sz. 2009b: A lápi tarkalepke (*Euphydryas aurinia*) állományterképezése az Örségi Nemzeti Parkban. – Kutatási jelentés (kézirat), Örségi Nemzeti Park Igazgatóság, Óriszentpéter 19 pp.
- SÁFIÁN Sz. 2009c: Miért tűnik el a narancslepke (*Colias myrmidone*) az Örség és Vendvidék területéről? (egy tájtörténeti és kezelési megközelítés). – Diplomamunka (kézirat), Nyugat-magyarországi Egyetem, Erdőmérnöki Kar, Sopron 81 pp.
- SÁFIÁN Sz. 2011: Kercaszomor (Örség) nappali lepkéi (Lepidoptera: Papilionidea és Hesperioidea). – Natura Somogyiensis 19: 251-262.
- SZABÓKY Cs. 1995: Az Örség lepkéfaunája (Lepidoptera) in: VIG K. (szerk.): Az Örségi Tájvédelmi Körzet Természeti Képe I. – Savaria, A Vas Megyei Múzeumok Értesítője (Pars historico-naturalis) 22(2): 83-154.
- TALLÓS P. 1958: Adatok néhány nagylepkéfaj hazai előfordulásához. – Folia entomologica hungarica 11(2): 449-456.
- TALLÓS P. 1959: Adatok a Vendvidék és az Örség nagylepke faunájához. – Folia entomologica hungarica 12: 301-325.
- TÍMÁR G., ÓDOR P., BODONCZI L. 2002: Az Örségi Tájvédelmi Körzet erdeinek jellemzése. – Kánitzia 10: 109-136.
- TÍMÁR G., ÓDOR P., BODONCZI L., KOVÁCS J. A., BALOGH M., LÁJER K. 2000: Vegetáció: erdők, gyepek, lápok. In BARTHA D. (szerk.) A tervezett Örség-Rába Nemzeti Parkot megalapozó botanikai-zoológiai kutatások IV. Kutatási jelentés.
- UHERKOVICH Á. 1978: Dél- és Nyugat-Dunántúl nagylepkéinek néhány állatföldrajzi kérdése. – Állattani Közlemények 65: 153-162.
- UHERKOVICH Á. 1979: Egyházasrádóc környékének nagylepkéfaunája (Macrolepidoptera). (Nyugat-Magyarország nagylepkéfaunája I.). – Savaria, A Vas Megyei Múzeumok Értesítője (Pars historico-naturalis) 7-8 (1973-74): 65-69.
- UHERKOVICH Á. 1980a: Dél- és Nyugat-Dunántúl túlevelűeken élő nagylepkéi (Lepidoptera). – A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 24 (1979): 77-91.
- UHERKOVICH Á. 1980b: Az Alpokalja nagylepkéinek (Macrolepidoptera) faunisztikai alapvetése. (Nyugat-Magyarország nagylepkéfaunája II.). – Savaria, A Vas megyei Múzeumok Értesítője 9-10 (1975-76): 27-55.
- UHERKOVICH Á. 1983: További vizsgálatok az Örség nagylepke faunáján (Lepidoptera). (Nyugat-Magyarország nagylepke faunája III.). – Savaria, A Vas Megyei Múzeumok Értesítője (Pars historico-naturalis) 11-12 (1977-78): 67-98.
- UHERKOVICH Á. 1984: Lepidoptera on birch and alder in South and West Transdanubia, Hungary. – A Janus Pannonius Múzeumok Évkönyve 28 (1983): 39-49.
- UHERKOVICH Á. 1987: Néhány adat Szőce környékének nagylepkéfaunájáról. – Praenora Folia Historico-naturalia 2: 119-124.
- UHERKOVICH Á., HERCZIG B. 1992: Nagylepkéfaunisztikai vizsgálatok fénycsapdák segítségével az Alpokalján. Nyugat-Magyarország nagylepkéfaunája IV. – Savaria, A Vas Megyei Múzeumok Értesítője (Pars historico-naturalis) 20(2): 233-251.
- V. SIPOS J., VARGA Z. 2007: Gyepjárások és nappalilepke-együttesek. In: FORRÓ L. (szerk.): A Kárpát-medence állatvilágának kialakulása. – Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest 357-368 pp.
- VARGA, Z. (szerk.) 2010: Magyarország nagylepkéi – Macrolepidoptera of Hungary. – Heterocera Press, Budapest. 253 pp.
- VIGH K. (SZERK) 2000: Gerinces állatvilág (Vertebrata). – In A tervezett Örség-Rába Nemzeti Parkot megalapozó botanikai-zoológiai kutatások VI. Kutatási jelentés.
- VIG K. (szerk.) 2000: Gerinctelen állatvilág (Invertebrata). – In A tervezett Örség-Rába Nemzeti Parkot megalapozó botanikai-zoológiai kutatások V. Kutatási jelentés.

Goricko

- ČARNI, A., A. SELIŠKAR & M. ZUPANČIČ 1992: Pregled gozdne in travniške vegetacije na Goričkem v Prekmurju (Slovenija). – Znanstvena revija, Naravoslovje in matematika, Maribor 4(1): 23-43.
- ČELIK, T. & F. REBEUŠEK 1996: Atlas ogroženih vrst dnevnih metuljev Slovenije. – Slovensko entomološko društvo Štefana Michielija, Ljubljana. 102 pp.
- GOMBOC, S., 1993: *Melicta britomartis* Assman, 1847 (Nymphalidae) najdena tudi v Prekmurju. – Acta Entomologica Slovenica, Ljubljana 1(1): 37-39.
- KALIGARIČ, M. 2002: Rastlinska podoba Goričkega. – V: A. GOGALA (ed.), Narava Slovenije: Mura in Prekmurje, pp. 77–80, Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana.
- VEROVNIK, R. 2000: Razširjenost dnevnih metuljev (Lepidoptera: Rhopalocera) na Goričkem (severozahodna Slovenija). – Natura Sloveniae, Ljubljana 2(1): 41-59.
- VEROVNIK, R., V. ZAKŠEK, T. ČELIK, M. GOVEDIČ, F. REBEUŠEK, B. ZAKŠEK, V. GROBELNIK & A. ŠALAMUN 2011: Vzpostavitev in izvajanje monitoringa izbranih ciljnih vrst metuljev v letih 2010 in 2011 (končno poročilo). – Biotehniška fakulteta, Ljubljana. 195 pp.
- REBEUŠEK, F., M. GOVEDIČ & V. GROBELNIK 2006: Popis kvalifikacijskih vrst metuljev (Lepidoptera) s predlogom conacije Natura 2000 območja Goričko (SI3000221). – Zasnova conacij izbranih Natura 2000 območij (7174201-01-01-0002) (Phare čezmejno sodelovanje Slovenija-Avstrija 2003). – Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 36 pp., digitalne priloge.
- ŠKORNIK, S. 2003: Suha travišča reda *Brometalia erecti* Koch 1926 na Goričkem (SV Slovenija). – Hacquetia, Ljubljana 2(1): 71-90.
- WRABER, M. 1967: Grmičasti dišeči volčin na Goričkem. – Proteus, Ljubljana 30(6): 150-152.

Köszönetnyilvánítás / Zahvala / Acknowledgements

A lepketérképezésben és az atlasz elkészítésében nyújtott segítségért az alábbi személyeket illeti köszönet:

Hvaležni smo naslednjim osebam za njihovo pomoč pri kartiranju dnevnih metuljev in za pripravo tega atlasa:

We are grateful for their help in the butterfly mapping and the preparation of this atlas to the following persons:

Ambrus András, Marty Anderson, Butterfly Conservation Europe, Butterfly Conservation, European Interest Group, Ken Bailey, Bodoncz Miklós, Peter Bygate, Peter Davey, David Dennis, Stanislava Dešnik, Gregor Domanjko, Kevin Edge, Gergely Viktória, Horváth Ágnes, Hugh Glennie, Gruber Ágnes, Havas Márta, Agneta Heuman, Barbara Higginbotham, Maurice Higginbotham, Bob Hall, Hoffmann Eszter, Helmut Höttinger, Hudák Tamás, Iván Miklós, Jure Jugovic, Kiss Balázs, Kiss Szilárd, Danijela Kodrnja, Kormos Bernadett, Korompai Tamás, Kristjan Malačič, Dirk Maes, Máté Mihály, Guy Meredith, Liz Naughton, Németh Lajos, Nigel Peace, David Porter, Bia Rakar, Hilary Raeburn, Franc Rebeušek, Graham Revill, Ronkay László, Siklósi Attila, Simon Nóra, Anthony Simpson, Chris van Swaay, Szalkay József Magyar Lepkeszeti Egyesület, Szegedi Balázs, Örvösy Noémi, Természeti Örökségünk Alapítvány, Tóth Ádám, Tóth Mária, Jack Ward, Bridget de Whalley, Lawrie de Whalley, Michael Williams, Irma Wynhof, Zakar Erika, Valerija Zakšek.

Névmutató / Vrstni indeks / Index of species

<i>Anthocharis cardamines</i>	86	<i>Lopinga achine</i>	13, 14, 15, 30, 32, 33, 222
<i>Apatura ilia</i>	21, 22, 23, 178	<i>Lycaena alciphron</i>	25, 26, 27
<i>Apatura iris</i>	21, 22, 23, 180	<i>Lycaena dispar rutilus</i>	17, 18, 19, 90
<i>Aphantopus hyperanthus</i>	230	<i>Lycaena hippothoe</i>	21, 22, 23, 25, 26, 27, 94
<i>Aporia crataegi</i>	76	<i>Lycaena phlaeas</i>	92
<i>Araschnia levana</i>	200	<i>Lycaena tityrus</i>	96
<i>Argynnis adippe</i>	160	<i>Lycaena virgaureae</i>	98
<i>Argynnis aglaja</i>	164	<i>Maculinea alcon</i>	21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 128
<i>Argynnis niobe</i>	162	<i>Maculinea arion</i>	21, 22, 23, 25, 26, 27, 130
<i>Argynnis paphia</i>	158	<i>Maculinea nausithous</i>	13, 14, 15, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 132
<i>Aricia agestis</i>	142	<i>Maculinea teleius</i>	13, 14, 15, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 134
<i>Aricia artaxerxes allous</i>	144	<i>Maniola jurtina</i>	232
<i>Boloria dia</i>	172	<i>Melanargia galathea</i>	234
<i>Boloria euphrosyne</i>	174	<i>Melitaea athalia</i>	194
<i>Boloria selene</i>	176	<i>Melitaea aurelia</i>	196
<i>Brenthis daphne</i>	168	<i>Melitaea britomartis</i>	198
<i>Brenthis ino</i>	170	<i>Melitaea cinxia</i>	186
<i>Brintesia circe</i>	244	<i>Melitaea diamina</i>	188
<i>Callophrys rubi</i>	104	<i>Melitaea didyma</i>	190
<i>Carcharodus alceae</i>	38	<i>Melitaea phoebe</i>	192
<i>Carcharodus floccifera</i>	40	<i>Minois dryas</i>	240
<i>Carterocephalus palaemon</i>	48	<i>Neozephyrus quercus</i>	100
<i>Celastrina argiolus</i>	114	<i>Neptis rivularis</i>	154
<i>Chazara briseis</i>	25, 26, 27	<i>Neptis sappho</i>	156
<i>Coenonympha arcania</i>	224	<i>Nymphalis antiopa</i>	208
<i>Coenonympha glycerion</i>	226	<i>Nymphalis c-album</i>	30, 32, 33, 210
<i>Coenonympha pamphilus</i>	228	<i>Nymphalis io</i>	202
<i>Colias croceus</i>	70	<i>Nymphalis polychloros</i>	21, 22, 23, 206
<i>Colias erate</i>	21, 22, 23, 25, 26, 27, 68	<i>Nymphalis urticae</i>	204
<i>Colias hyale</i>	66	<i>Ochlodes sylvanus</i>	54
<i>Colias myrmidone</i>	17, 18, 19, 25, 26, 27, 30, 32, 33	<i>Papilio machaon</i>	17, 18, 19, 64
<i>Cupido alcetas</i>	30, 32, 33, 120	<i>Pararge aegeria tircis</i>	216
<i>Cupido argiades</i>	118	<i>Parnassius mnemosyne</i>	13, 14, 15, 30, 32, 33, 60
<i>Cupido decoloratus</i>	122	<i>Pieris brassicae</i>	78
<i>Cupido minimus</i>	116	<i>Pieris napi</i>	82
<i>Cyaniris semiargus</i>	146	<i>Pieris rapae</i>	80
<i>Erebia aethiops</i>	28, 29, 238	<i>Plebeius argus</i>	136
<i>Erebia medusa</i>	236	<i>Plebeius argyrognomon</i>	138
<i>Erynnis tages</i>	36	<i>Plebeius idas</i>	140
<i>Euphydryas aurinia</i>	17, 18, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 184	<i>Polyommatus bellargus</i>	150
<i>Euphydryas maturna</i>	17, 18, 19, 30, 32, 33, 184	<i>Polyommatus icarus</i>	148
<i>Glaucopsyche alexis</i>	126	<i>Pontia daplidice edusa</i>	21, 22, 23, 84
<i>Gonepteryx rhamni</i>	72	<i>Pseudophilotes schiffermuelleri</i>	21, 22, 23, 25, 26, 27, 30, 32, 33, 124
<i>Hamearis lucina</i>	88	<i>Pyrgus alveus</i>	46
<i>Hesperia comma</i>	52	<i>Pyrgus armoricanus</i>	44
<i>Heteropterus morpheus</i>	50	<i>Pyrgus malvae</i>	42
<i>Hipparchia fagi</i>	242	<i>Satyrrium acaciae</i>	21, 22, 23, 112
<i>Hyponephele lycaon</i>	21, 22, 23, 30, 32, 33	<i>Satyrrium ilicis</i>	110
<i>Iphiclides podalirius</i>	17, 18, 19, 62	<i>Satyrrium pruni</i>	21, 22, 23, 108
<i>Issoria lathonia</i>	21, 22, 23, 166	<i>Satyrrium w-album</i>	106
<i>Lasiommata maera</i>	220	<i>Thecla betulae</i>	21, 22, 23, 28, 29, 102
<i>Lasiommata megera</i>	218	<i>Thymelicus lineola</i>	56
<i>Leptidea morsei major</i>	21, 22, 23, 30, 32, 33	<i>Thymelicus sylvestris</i>	58
<i>Leptidea reali</i>	74	<i>Vanessa atalanta</i>	21, 22, 23, 212
<i>Leptidea sinapis</i>	74	<i>Vanessa cardui</i>	21, 22, 23, 214
<i>Leptotes pirithous</i>	25, 26, 28		
<i>Limenitis populi</i>	21, 22, 23, 28, 29, 152		

Ajánlás / Priporočilo / Recommendation

A két ország területére kiterjedő tájegység nappali lepkéinek eddigi legteljesebb áttekintését tartja kezében az olvasó. Az Őrség és Goričko nappali lepke-faunája közismerten gazdag. Az atlasz mindösszesen 106 faj ismertetését, pontos elterjedési térképeit és rövid jellemzését tartalmazza, kitekintéssel a fajok természetvédelmi jelentőségére is. Mind Magyarországon, mind Szlovéniában – száznál több 2,5×2,5 km-es UTM mintanegyzetben rendszeresen ismételt faunafelmérések folytak és a terepi határozásokat dokumentumok (elsősorban fényképek) alapján lehetett ellenőrizni. Ennek köszönhetően napjainkra az Őrség és Goričko nappali lepkevilágát tekintve a Kárpát-medence egyik legpontosabban – ha nem a legpontosabban – felmért tájegységévé vált. A Őrség nappali lepkéinek atlasza mérőföldköve a magyar és szlovén nappalilepke-faunatérképezésnek, egyben a természetvédelem elméleti és gyakorlati kérdései iránt érdeklődőknek is hasznos és gyakran kézbevert olvasmánya lesz.

To delo je najpopolnejši pregled metuljev biogeografsko zaokrožene podregije, ki se razteza prek obmejnega območja Madžarske in Slovenije. Območje Őrséga in Goričkega slovi po svojem izjemno raznolikem bogastvu metuljev. Atlas vključuje podrobne zemljevide razširjenosti 106 vrst metuljev ter opise značilnosti in naravovarstvenih vidikov za vsako posamezno vrsto. Območje raziskave je vključevalo celotno območje Őrséga in Goričkega, pri čemer je bilo raziskanih več kot 100 kvadratov v UTM mreži, kjer ima kvadrat velikost 2,5×2,5 km v vsaki državi. Prepoznavne so bile redno potrjene s pregledovanjem dokumentacije s terena, zlasti fotografij, posnetih na kraju najdbe. S temi raziskavami so metulji Őrséga in Goričkega postali med najbolj poznanimi v Karpatskem bazenu. Atlas metuljev Őrséga in Goričkega pomeni mejnik v kartiranju madžarskih in slovenskih metuljev in ga toplo priporočamo ne le poznavalcem metuljev, naravovarstvenikom in prirodnoslovcem, temveč tudi vsakomur, ki ga zanimata raznolikost naravnih življenjskih okolij in njihovo varovanje.

This work is the most complete survey of the butterflies of a biogeographically compact subregion extending over the border zone of Hungary and Slovenia. The Őrség and Goričko area is famous for its highly diverse butterfly fauna. The Atlas includes the detailed distribution maps and characterisations of 106 species, and includes nature conservation aspects of each species. The survey covered the entire area of the Őrség and Goričko, investigating more than 100 UTM quadrats of 2.5×2.5 km in each country. The identifications have been regularly verified by checking the field documentations, especially the photographs taken in situ at the sites. As a result of these investigations, the butterfly fauna of the Őrség and Goričko has become one of the best – if not the best – known within the Carpathian Basin. The Butterfly Atlas of the Őrség and Goričko is a milestone of Hungarian and Slovenian butterfly mapping and is warmly recommended not only to the lepidopterists and the nature conservation experts and naturalists but to anybody who is interested in the diversity of natural habitats and their protection.

Dr. Ronkay László

főmuzeológus, Magyar Természettudományi Múzeum Állattára, Budapest
kurator za zbirko metuljev, Madžarski prirodoslovni muzej, Budimpešta
curator for Lepidoptera Collection, Hungarian Natural History Museum, Budapest

Naložba v vašo prihodnost
Operacija delno financirana Evropska unija
Evropski sklad za regionalni razvoj

Befektetés a jövőbe
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai
Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg

Nemzeti
Fejlesztési Ügynökség

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

EKOLOŠKI CENTER
SVIT